GOVERNMENT OF INDIA

DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

CALL NO. 891.53. Sun

D.G.A. 79.

E21.09
Vol. I

A IN.
9095

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHAEOLOGY
Library Regr No
INDIA

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHAEOLOGY
Library Regr No
INDIA.

34173 34172

THE

DINKARD.

THE ORIGINAL PEHLWI TEXT; THE SAME TRANSLITERATED IN ZEND CHARACTERS; TRANSLATIONS OF THE TEXT IN THE GUJRATI AND ENGLISH LANGUAGES; A COMMENTARY AND A GLOSSARY OF SELECT TERMS.

BY

PESHOTUN DUSTOOR BEHRAMJEE SUNJANA.

VOL. I.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY New Delhi

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF THE

SIR JAMSEDJI JIJIBHAI TRANSLATION FUND.

222/16

891·53
Sun

Ref 295
Sun

Bombay:
PRINTED AT THE DUFTUR ASHKARA PRESS
BY BEHRAMJEE FURDOONJEE & Co.
6 & 11 BEHRAMJI HORMASJI STREET, FORT.

IN THE YEAR 1243 OF YEJDAJARD AND 1874 OF CHRIST.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.
Acc. No. 34173
Date. 9.6.58
Call No. 891.53
Sun.

To,

THE HONORABLE SIR JAMSETJI JIJEEBHOY BART., C.S.I.,
HIRJIBHOY HORMASJI SETT ESQUIRE,
MEHRWANJI FRAMJI PANDAY ESQUIRE,
CURSETJI FURDOONJI PARAKH ESQUIRE,
DINSHAWJI MANECKJI PETIT ESQUIRE,
Trustees of the Sir Jamsetji Jijeebhoy Translation Fund.

GENTLEMEN,

The Dinkard is an ancient and valuable work intimately connected with our holy religion; and I feel, I am doing myself honour in dedicating it to you in recognition of your religious zeal, and your praiseworthy desire to place the benefits of a translation thereof within the reach of the Zoroastrian public.

I remain,
Gentlemen,
Your well-wisher for ever

PESHOTUN DUSTOOR BEHRAMJEE SUNJANA.

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHAEOLOGY
Library Regr No
INDIA.

PRESENTED
BY THE TRUSTEES OF THE PARSEE PUNCHAYET
FUNDS & PROPERTIES FROM THE SIR JAMSETJEE
JEJEEBHOY TRANSLATION FUND.

દીન્‌કર્દ કેતાબ

તેહની

અસલ પેહલવી એબારત, ઉચ્ચાર, ગુજરાતી તથા ઈંગરેજી તરજુમો, શરેહ, અને અગતન્જોગ પેહલવી શબ્દોની ફરહંગ સાથે.

બનાવનાર,

પેશોતન દસતુર બેહરામજી સંજાણા.

દફતર પેહલ્લું.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંસલેશન ફંડના આસરા હેઠલ છપાવી પરગટ કરીઉંછે.

THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHAEOLOGY
Library Regr. No
INDIA.

મુંબઈ,

દફતર આશકારા છાપાખાનાંમાં,

બેહરામજી ફરદુનજીની કુંપનીએ છાપીઉંછે.

કોટ—બેહરામજી હોરમજી સ્ટ્રીટ, નાં૦ ૬ તથા ૧૧.

સને ૧૨૪૩ યઝ્‌દજરદી.

સને ૧૮૭૪ ઈસવી.

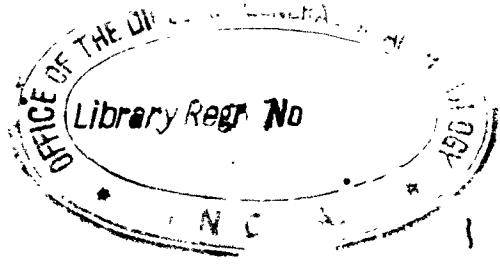
નેકનામ ધી આનરએબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ
સી. એસ. આઈ.

શેઠજી સાહેબ હીરજીભાઈ હોરમજજી શેઠના,
શેઠજી સાહેબ મેહરવાંનજી પુરાંમજી પાંડે,
શેઠજી સાહેબ ખોરશેદજી પુરેદુનજી પારખ,
શેઠજી સાહેબ દીનશાહજી માંણેકજી પીટીટ,
સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટ્રાંસલેશનં ફંડના તરસ્ટી સાહેબો જોગ.

માંનવન્ત સાહેબો,

આપણા પવીતર મજહબ સાથે સંબંધ રાખનારાં આએ કદીમ અને મોતેબર 'દીનકર્દ' નામનાં પુસ્તકનો તરજુમો કરાવીને તેહનો ફાએદો જરતોશતી આલમને પોંહચાડવાની તમો સાહેબોની ભલી ધારણા અને દીનદારીને લગતી નેક સોચનાની એક નોંધ તરીકે, આએ દફતર તમો સાહેબોને અરપણ કરવાને હું પોતાને ઈજ્જત ભરેલું સમજું છેઊં.

નેકનામ સાહેબો,
હું છેઉં તમારો હમેશનો દુઆગો,
પેશોતન દસતુર મેહરાંમજી સાંનાંણાં.

OFFICE OF THE DIRECTOR GENERAL OF ARCHAEOLOGY
Library Regr No
INDIA.

بنام ایزد دانا و بینا و توانا شکر و سپاس

'દીનકર્દ' કેતાબ તેહના તરજુમા સાથે છાપવા વીશેના ખોલાસો.

સરવે સકતીવાન પાક દાદારનાં મોબારેક નાંમની મદદથી, અને પેગમબર અશો જરતોશતનાં પાક રૂહની ઈમારોથી, આએ 'દીનકર્દ' નાંમની ભલી મજદીઅસની દીનને લગતી મોતેબર અને કદીમ પેહલવી કેતાબ તેહના તરજુમા સાથે છાપી પરગટ કરવા વીશેનો ટુક ખોલાસો આએ પુસ્તક વાંચનારા ધરસ્થોની જાંણને સારૂ હમો અતરે કરવાની રજા લઈએછ.

પેહલવી 'દીનકર્દ' કેતાબ હાલમાં જરતોશતીઓ પાસે બચી રહેલાં પેહલવી પુસ્તકોની અંદર એક સરવેથી કદીમ, ભરોસો રાખવાજોગ અને મોબારત કેતાબછે, અને તેહની અંદર મજદીઅસની દીનનાં મોતેબર ફરમાંનો, પેગમબર અશો જરતોશતના જનમારાનો એહવાલ, મજદીઅસની જરતોશતી દીનની તવારીખ, તથા આએ ફાંની અને આવતી મીનોઈ દુનીઆંને લગતી ઘણીએક સારી અને ઉમદા સહમને આપેઆમાં આવેલીછે. આએ પુસ્તકમાં સમાવેલી એકથી એક બાબત જરતોશતીઓને જાંણવા અને વાકેફ થવા જોગછે, પણ તેહનું લખાંણ બીજાં પેહલવી પુસ્તકોની માફક સલીસ અને સાદી એબારતમાં કરેલું નથી, તેમજ તેહમાં આવેલી બીનાબી સહમજવા અને જાંણવાને સારૂ તદન નવી હોવાને લીધે, તેહને જાતી અભિયાશથી ઉકલાવી તેહની મતલબ સહમજવાનું કાંમ ઘણું સક્ત હોવાથી, જોકે આએ કેતાબને ઈરાંનથી આવેઆને નજદીક એક સદી થવા આવીછે, તોએપણ તેહમાંની એક બે બાબત શેવાએ બીજી સઘલી બાબતોનો તરજુમો કરવાની હીમત હમણાં સુધી કોઈબી પેહલવી ભાષાના અભિયાશીએ કરી નથી; એજ વાત આએ કેતાબનો તરજુમો કરવાનું કાંમ કેટલું મુશકેલછે તે જાંણવાને આપણને બસછે. આએ કારણ ઉપર દુરઅંદેશીથી ધેઆંન આપેઆ પછી, આપણી જરતોશતી અનજુમનનાં ધરમખાતાંઓના હાલના માંનવન્ત તરસ્ટી સા-

હેબોને ઉપલાં પુસ્તકનો તરજુમો કરાવ્વા વીશેની સોચના અને ખાહેશ ઉતપન થાઈ, તે ઉપરથી એ દીનદાર સાહેબોએ 'સર જમશેદજી જીજીભાઈ તરાંસલેશન ફંડ' ના આસરા હેઠલ મજકુર કેતાબનો તરજુમો કરવાનું કામ હમોને સોંફી-ઉંછે, તે હમોએ માંન ભરેલું સહમજીને કબુલ રાખીઉંછે, અને તરસટી સા-હેબોની ફરમાશ પરમાંણે નીચે લખી જણાવેલી વીગત મુજબ 'દીનકર્દ' કેતા-બના તરજુમાનું આએ પેહલ્લું દફતર હમોએ છપાવી પરગટ કીધું છે.

૧ લું—અસલ પેહલવી એબારતના ૪૦ થી ૫૦ સફા.

૨ જું—તે એબારતનો જેમ બને તેમ જંદ અખ્શરે સુધ ઉચ્ચાર.

૩ જું—તેહનો ગુજરાતી તથા ઈંગરેજી તરજુમો.

૪ થું—તેહમાં આવેલા અગતજોગ પેહલવી શબદોનો કોષ.

ઉપલી વીગત મુજબ 'દીનકર્દ' કેતાબના તરજુમાનું આએ પેહલ્લું દફ-તર હમોએ તઈઆર કરી વાંચનારી આલમની હજુરમાં મેલીઉંછે, અને તેહના બીજા ભાગો હવે પછી પરસીધ કરવાની ઉમેદ રાખીછે. હમારીથી બનતી ત-પાસ રાખવા અને મેહનત લેવા છતાં આએ કેતાબની ભાષાનાં બીકટ ઉક-લાંમણને લીધે આએ હમારૂં પુસ્તક તદન ખાંમી વગરનું છે હેવું હમારીથી કેહવાઈ સકાતું નથી.

બાહરે જણાવ્વું જોઈએછે કે 'દીનકર્દ' કેતાબનું અસલ પેહલવી પુસ્તક સઘલું એક વખતે અને એકજ લખનારની તરફથી લખાએલું દીશતું નથી, પણ તેહના જુદા જુદા ભાગો જુદે જુદે વખતે લખાએલા જોવામાં આવેછે; તેહમાં આએ કેતાબ પરથમમાં ઉપલાં નામથી કયાની પાદશાહ ગુશતાસ્પ એ-બને લોહરાસ્પના વખતમાં આપણા પેગમબર અશો જરતોશતના મુખ્ય શાગે-રદે અશો જરતોશતના ખાસ વીચારથી લખી હતી, તેહની નકલો પાદશાહ ગુશતાસ્પના હોકમથી લોકોમાં ફેલાવી હતી, અને અસલ કેતાબને પાદશાહી દફતરખાનાંમાં અને તેહની એક નકલને 'દેજે નપેશતે'* માં બીજાં પુસ્તકોની સાથે જાલવીને રાખી હતી. તેહમાંથી પાદશાહી પુસ્તકખાનાંમાં રાખેલી નકલ સેકંદર રૂમી ઈરાનનાં પાએતખત ઉપર આવેએો તે વેલા તેહને મલી હતી, અને તેવાર પછી સાસાની ઓલાદના પાદશાહ અરદેશેર બાબકાંને ઈરાંનનું રાજ પોતાનાં સવાધીનમાં લીધું તે વેલા ઉપલી કેતાબ તેહને છુટા પડેલા જુનો-

* 'દેજે નપેશતે' એ કયાની પાદશાહ ગુશતાસ્પે જરતોશતી મજહબને લગતાં પુસ્તકોને જાલવણીથી રાખવા સારૂ એસતખરમાં એક માઈજત ભરેલું મકાંન બંધાવીઉં હતું તેહને કેહેછે.

ના આકારમાં મલી હતી, તેહને તે પાદશાહે બીજાં દીનનાં પુસ્તકોની સાથે તોસરે નાંમના એક કાબેલ દસતુરની મારફતે કેટલીએક તપાસ અને ચોકસાઈથી તેહની અસલ હાલત પરમાણે એક જલદમાં કરાવી હતી, અને તેહની બીજી નકલોના લોકોમાં ફેલાવો કરેઓ હતો. તેઆર પછી દસતુરાંત દસતુર આદરફરોબગ એબને ફરોખજાદે બીજાં દીનનાં દફતરોને આધારે પોતાની તરફથી દીનને લગતું કેટલુંએક લખાંણ કરીને તેહમાં વધારો કીધો હતો.*

હાલમાં માહરે 'દીનકર્દ' કેતાબની સેવટે લખાએલાં લખાંણને આધારે આટલું જણાવવું જોઈએછે કે 'દીનકર્દ' કેતાબની દસતુરાંત દસતુર આદરફરોબગ ફરોખજાદ વાલી અસલ નકલ તે દસતુરની ઓલાદથી ઉતરતા આવેલા એક પેશવાની પાસેથી નરતોશતીઓ ઉપર પડેલા હાદેસાના વખતમાં (ઈમાને નરતોશતીઓની હકુમત ગીઆ પછી) ઘણી પુરાંણી હાલતમાં તે વખતના દસતુર આદરબાદ એબને આદમીતને મલી હતી, અને દસતુર આદરબાદ આદમીતે તે ઉપરથી ઘણો સંભાલ રાખીને એકનકલ કરી હતી તે નકલ ઉપરથી ઈઅજદજરદી શને ૩૫૯ માં દસતુર માહવંદાદ રમીઆંને બેહરામે કરેલી 'દીનકર્દ' ની નકલ ઉપરથી એક પછી એક થતી આવેલી નકલો મધેની દસતુર રૂસતમ ગુશતાસ્પ અરદેશેરને હાથની છેલ્લી એક નકલ આસરે એકસો વરસની મુદત ઉપર યજદ શેહરનો રેહવાસી મુલ્લાં બેહમન એબને મુલ્લાં બેહરામ નાંમનો એક નરતોશતી સુરત ખાતે લાવેઓ હતો, અને તેણે તે પુસ્તક સુરત ખાતે મરહુમ શેઠ અસ્પંદીઆરશાહ એબને રતનજીશાહને ભેટ દાખલ આપીઉં હતું.† તે ઉપરથી મરહુમ શેઠ અસ્પંદીઆરશાહે શને ૧૧૫૬ ઈઅજદજરદીનાં સાલમાં એક નકલ કરાવીને મુંબઈ ખાતેના તે વખતના શેઠીઆઓ મરહુમ શેઠ નાંનાંભાઈ

---

* આએ એહવાલ 'દીનકર્દ' કેતાબના મધ્ય ભાગમાં આએ કેતાબ વીશે જાહેર કરેલાં વરણન ઉપરથી હમોએ આપેઓછે.

† આએ ઈરાંનથી આવેલું પુસ્તક હમારા મરહુમ મીત્તર દસતુર અરદેશેરજી રૂસતમજી મુલ્લાં ફીરોજજીનાની મેહરબાંનગીથી આસરે એક વરસ સુધી હમારી પાસે રહીઉં હતું, તે અસલ પુસ્તક સાથે હમોએ હમારી પાસની હાલની દસતુરજી સાહેબ એદલજી દારાબજી મંજાંણાંનાં પુસ્તકબાંનાં ખાતેની 'દીનકર્દ' ની નકલને મેલવીછે. આએ કેતાબ સુરત ખાતે આવેઆ પછી તેહમાંથી જુદે જુદે કેકાણેથી કેટલાએક જુજો કોઈ શખ્સે કાંઈ મતલબથી કાહેડી લીધા હતા, તે અસલ જુજો મધેના પાંચ જુજો તથા હમોએ નીચે જણાવેલી તરીજ નંબર વાલી 'દીનકર્દ' ની નકલ હમોને નોસારીના વડા દસતુરજી સાહેબ કેકોબાદજી રૂસતમજી મેહરજીરાંણાંવાલાનાં પુસ્તકબાંનાં ખાતેથી હમારા મીત્તર દસતુર રૂસતમજી કેકોબાદજીએ મેહરબાંનગીની રાહે આએ કાંમમાં વાપરવા સારૂં મોકલીછે, તેમજ બીજા જુજોની નકલ હમારા બીજા એક બે મેહરબાંન દોસ્તોની તરફથી હમોને મલીછે.

બેહરામજી, વાડીઆજી શેઠ માંણેકજી નવરોજજી તથા વાડીઆજી શેઠ બેહરામજી નવરોજજી અને શેઠ દાદાભાઈ નોશેરવાંનજી જોગ મોકલી હતી, તે અસલ નકલ હમણાં હમારા મરહુમ મુરબ્બી દસતુરજી સાહેબ એદલજી દારાબજી શંજાંણાંનાં પુસતકખાંનાંમાં હમારી પાસેછે.

આએ દફતરમાં હમોએ 'દીનકર્દ' કેતાબનું અસલ લખાંણ આએ નીચે જણાવેલી ચેઆર નકલોના આધાર ઉપરથી ચોકસ કરીને આપીઉંછે.

૧ લી—મુંબઈના શેહનશાહી જરતોશતીઓના વડા દસતુરજી સાહેબ એદલજી દારાબજી શંજાંણાંનાં પુસતકખાંનાં મધેની નકલ.

૨ જી—મરહુમ દસતુરજી સાહેબ ટેહમુલજી નવરોજજી શંજાંણાંને હાથની સુરત ખાતે કરેલી નકલ.

૩ જી—નોસારીના વડા દસતુરજી સાહેબ રૂસતમજી નોશેરવાંનજી મેહરજીરાંણાવાલાને હાથની લખેલી નકલ.

૪ થી—મોબદ મીનોચેહરજી જમાસ્પજી વાછાનાં પુસ્તકખાંનાં મધેની નકલ.*

આએ ઉપર જણાવેલી નકલોમાંની જેખી નકલમાં કોઇ ફેરફાર લખાંણ અથવા એમલો હમેને મલેએછે તે વીશે નીચે નોટમાં પેહલીને સારૂ દ. એ; બીજીને સારૂ દ. તે; તરીજીને સારૂ દ. રૂ; અને ચોથીને સારૂ મ. મ; ઇત્યાદી સંખ્શેપ નાંમોથી હમોએ ખોલાસો કરેએછે.

વલી આએ દફતરમાં હમારી તરફથી પેહલવી શબદોના ઉચ્ચાર આપેઆમાં આવેઆછે, તેહમાં દરીએક સેમીટીક બોલનો ઉચ્ચાર તેહનાં અસલ ધાતુની સાથે સરખાવીને તેહને આધારે આપેઆમાં આવેએોછે, તે ઉચ્ચાર 'માલીકનાંમે અસુરી' માં પેહલવી અખ્શરે લખાએલા પેહલવી શબ્દોને મલતા આવેછે, પણ તેહની નીચે જંદ અખ્શરે લખાએલા ઉચ્ચારને તે મલતા આવતા નથી, અને તેહનું કારણ હમારી કરેલી હાલની શોધ ઉપરથી હમોને હેવું જણાએછે કે, આગલા વખતમાં આપણા લોકો પેહલવી લખાંણમાં સેમીટીક બોલો

---

* આએ નકલ હમારા મીત્તર મોબદ મીનોચેહરજી જમાસ્પજી વાછાએ મેહરબાંનગીની રાહે હમોને વાપરવા સારૂ આપીછે, હમારી પોતાની તપાસ મુજબ આએ છેલ્લી નકલ મરહુમ મોબદ જમાસ્પજી ફરેદુનજી વાછાએ અસલ ઇરાંનથી આવેલી દસતુર રૂસ્તમ-યુશ્તાસ્પવાલી નકલ ઉપરથી ઘણા સંભાલથી ચોકસ તપાસ રાખીને કરેલીછે. આએ અને બીજા તથા તરીજા નંબર વાલી 'દીનકર્દ' ની નકલ આશરે અરધી સદી અથવા તેથી વધારે વરસ ઉપર કરેઆમાં આવેલીછે.

લખવા છતાં તેહને તેહના અસલ ઉચ્ચારે વાંચતા નહી હતા, પણ તેહના એક-સરખા અર્થવાલા બીજા ઇરાંની પેહલવી શબ્દથી તેહનો ઉચ્ચાર કરતા હતા; જેહની સાબેતી દસતુર નેરીઓસંગ ધવલે અને તેહની આગમચના બીજા પેહલવી વીદીયાર્થીઓએ હાલ શુધીમાં જેજે પેહલવી પુસ્તકો તથા રેસાલાઓનો જંદ અખ્શરે ઉચ્ચાર આપવા સાથે તેહનો તરજુમો કરેઓછે, તે ઉપરથી આપણને મલેછે. આએ રીતે સેમીટીક શબ્દોને તેહના અસલ ઉચ્ચારથી વાંચવાનો મોહાવેરો આપણામાં ચાલુ નહી રેહવાના સબબથી, હાએસ્તે હાએસ્તે તે બોલોના અસલ ઉચ્ચારની યાદદાંશત આપણા લોકો પાસેથી જતી રેહી હતી, અને 'મ્યાલીકનામે અસુરી' ના બનાવનારે પેહલવી ભાષામાં વપરાતા સેમીટીક બોલોની જેવારે શબ્દકોષ આપી હતો તેયારેતો તેણે અસલ બોલોને પેહલવી અખ્શરે લખેઆ હતા અને તેહનો ફારસી અર્થ તેહની નીચે જંદ અખ્શરે લખેઓ હતો; પણ ઉપર જણાવેઆ પરમાંણે સેમીટીક બોલોનું વંચાંણ તેહનોથી તદન જુદા બોલોએ કરવાનું કાંઇ લાંબી મુદતવેર એકસરખી રીતે ચાલુ રેહવાને લીધે તેહના અસલ ઉચ્ચારોની યાદદાસત આપણા લોકોમાંથી ઘણીખરી નીકલી ગીઆ પછી, ઉપલી કેતાબમાં છેક પછવાડેથી તેહના પેહલવી એનલાઓ પેહલવી અખ્શરની એકસરખી વલાંણને આધારે જેમ વંચાઇ સકેઆ તેમ વાંચીને તેહના ઉચ્ચારો આપેઆમાં આવેઆછે, અને તેહને આધારે હમણાં શુધી આપણા લોકો પેહલવી પુસ્તકમાં વપરાએલા સેમીટીક બોલોને વાંચતા આવેઆ છઇએ. માટે આએ વેલા તે ચાલતો આવેલી રીતીમાં ફેરફાર કરવાનું હમોએ ઘટતું જોયુંછે, અને તેહના શુધ ઉચ્ચાર આપવાની આએ પુસ્તકમાં હમોને જરૂર જણાઇછે.

યુરોપખંડના કાબેલ વીદવાંન ડાકટરો ફરેડરીક સ્પોગલ, માર્ટીન હાઉગ, યુસ્ટી અને બીજાઓએ પેહલવી પુસ્તકોમાં વપરાએલા સેમીટીક બોલોના ઉચ્ચાર પોતાની તરફની જાતી સોધથી ઘણી મેહનત લેઇને આપેઆછે, પણ તેઓ તે ઉચ્ચારો આપવામાં એકબીજાને મલતા ઉતરેઆ નથી; તેહમાં આપણી ટાપુમાં જાંણીતા વીદવાંન માર્ટીન હાઉગે આએ સેમીટીક બોલોના સુધ ઉચ્ચારો આપવાની તારીફ લાએક શોધ અને કુશેશ કરીછે, અને તેણે આપેલા ઉચ્ચારો ઘણેએક દરજ્જે સુધ અને સહીછે; તે છતાં હમોએ આએ વીદવાંનોની સોધને આધારે ઉચ્ચારો આપવાની હીમત કરી નથી, પણ આએ પુસ્તકમાં આવેલા દરએક સેમીટીક બોલને હમારી તરફથી જાતી મેહનત લેઇને તેહને લગતાં હીબરૂ, એઆલડી, સેમીરીટન, સીરીયાક, અને અરબી ધાતુઓ

તથા શબ્દોની સાથે તેહના એકમલતા અર્થ અને ઉચ્ચારમાં સરખાવીને તેહનો ઉચ્ચાર તથા અર્થ કરેએાછે, અને જે બોલનું ખાતેરી ભરેલું ધાતુ હમોને ઉપલી ભાષાએામાં મલોઉં નથી, તેહનો ઉચ્ચાર ચાલુ ઉચ્ચારને આધારે મેલેએાછે. તેમજ કેટલાએક સેમીટીક ચોકસ અખ્શરોની પેહલવી લખાંણમાં તબદીલ થાએલીછે, તેહનો ઉચ્ચાર હમોએ તેજ હાલતમાં કરેલોછે. એ સેવાએ પેહલવી ભાષામાં વપરાએલા ઈરાંની શબ્દોની અંદર લખાએલા ℘ નો ઉચ્ચાર ℘, ℘, ૭ અને ℘ ઈત્યાદી થાએછે, તેહમાં ૭ ને બદલે હમોએ તેહનો ઉચ્ચાર ℘ જનજ કરેએાછે. ૭ નો ઉચ્ચાર જાંહાં ઉ–ઉ લખાએલોછે તાંહાંજ કરેએાછે. એ ઉપરાંત પેહલવી લખાંણની અંદરથી નકલ કરનારની ગફલતીને લીધે કોઈ બોલ અથવા અખ્શર હમોને નીકલી ગએલો જણાએાછે તેહને ( ) આએ આકારના વલાએઆની અંદર હમોએ મેલેએાછે. એ સેવાએ ઈરાંની શબ્દોના ઉચ્ચારમાં અખ્શરના એકસરખા આકારને લીધે કેટલાએક જંદ શબ્દો ઉપરથી નીકલેલા પેહલવી લોગતોના ફેરવાએલા ઉચ્ચારને તેહના અસલ જંદ બોલની સાથે સરખાવીને તેહને ઘટતી હાલતમાં મેલેઆછે. આએ પુસ્તકને લગતી સેવટની તપાસ કરતાં હમોને જણાઈઉંછે કે શબ્દકોષની અંદર કાંઈએક સાધારણ સેમીટીક બોલો નજર ચુકને લીધે આપવાના રેહી ગીઆછે, તે હવે પછીનાં બીજાં દફતરમાં તેહની ઘટતી જગોએ આપીશું.

'દીનકર્દ' કેતાબની શરૂઆતના આંગલા તરણ સફાએા અસલ પુસ્તકમાંથી નીકલી જવાને લીધે ચોથા સફાથી તેહનું લખાંણ રહેલુંછે, તેજ મુનબ હમોએ આએ દફતરની શરૂઆત કરેલીછે, અને તેવાર પછીનાં નવ સફાનાં લખાંણની અંદર ઉધઈથી ખવાઇ ગએલી એબારતની જગોએ ઈરાંનથી શુરત ખાતે આવેલી નકલમાં તે વીશેની તેહનાં પરમાંણ મુનબ લખનારે જગા મેલેલી છે, અને તેજ પરમાંણે અતરેની સબલી નકલનું લખાંણ થાએલુંછે, તે મુનબ હમોએ પણ અસલ એબારતનું લખાંણ આપીઉંછે. 'દીનકર્દ' કેતાબની શરૂઆતમાં આવેલા તરીજ સવાલથી દરીએક બાબતને મથાલે એકથી ચહડતા ફારસી આંક મેલીને આએ પુસ્તકમાં આવેલી બાબતોની ચહડતી સંખ્યા હમોએ આપીછે, અને તેજ ફારસી આંક તે બાબતના ઉચ્ચાર અને તરજુમાને મથાલે પણ મેલેઆછે, કે તેથી આએ પુસ્તકના અભિયાસીએાને તે અસલ બાબતને લગતા ઉચ્ચાર અને તરજુમાનો અભિયાસ કરવાને સવલ પડે અને બની આવે. આએ કેતાબનો તરજુમો હમોએ 'દીનકર્દ' ની સાતમી બાબતથી આપેએાછે, કારણ કે આગલી બાબતો મથેથી જગો જગોએથી ગએલી એબારત-

તને લીધે તેહનો તરજુમો સહમજ પડે તેહવો એબારતમાં થાઈ સકેએો નથી. આએ પુસ્તકમાં દરએેક બાબતને લગતા ફકરાએો ઉપર એેકથી ચહડતા ગુજરાતી તેમજ ઈંગરેજી આંક મેલેઆમાં આવેલાછે, તેજ પરમાંણે તેહના ઉચ્ચાર અને તરજુમાની અંદર ફકરો શરૂ થતી લીટીનો સાંહાંમણે હાંશીઆ ઉપર તે આંકો મેલેઆમાં આવેલાછે. આએ દફતરમાં આવેલા શબ્દકોષની અંદર હમોએે દરએેક સેમીટીક બોલનો અર્થ આપેએોછે, અને ઈરાંની બોલોમાંનાં અગતજોગ અને ઘણા કમ વપરાતા શબ્દોનોજ અર્થ આપેએોછે.

'દીનકર્દ' કેતાબનો ગુજરાતી તરજુમો હમોએે અસલ પેહલવી લખાંણની રચના ઉપરથી કરેએોછે, અને તેહમાં દરએેક ફકરાનું લખાંણ જેમ અસલ એબારતમાં થએેલુંછે તે મુજબનો તેહનો તરજુમો હમોએે આપેએોછે; તેથી આએ તરજુમો સાધારણ વાંચનારને તુરંત ધેયાનમાં આવે હેવો સેહલો દેખાસે નહી; પણ તેમ કરવામાં હમારી તરફથી પેહલવી ભાષાના અભિયાસીઓને તેઓના અભિયાશની અનદર આએ તરજુમો ઉપીયોગી થાએ હેવી ધારણા વધારે રાખેઆમાં આવેલીછે. હમારા ગુંજરાતી તરજુમાં ઉપરથી મી૦ રતનશાહ એરચશાહ કોહિયારે તેહેનો ઈંગ્રેજી તરજુમો કરેએોછે.

આએ ખોલાસો પુરો કરતાં હમારા જે મેહરબાંન મીતુરોએે આએ પુસ્તકને લગતાં આસપાસનાં કાંમમાં હમોને સાહેતા કરીછે, તથા જે ભલા ધરસ્થોએે આએ પુસ્તક ખરીદ કરીને તેહને ઘટતો આસરો આપેએોછે તે સાહેબોનો હમો ઘટતાં માંન સાથે અતરે ઉપકાર માંણીએેછ.

મુંબઇ, રોજ ૧૯ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૪૩ ઈઅનજદજરદી.

પેશોતન દસતુર બેહરામજી સંજાંણા.

સાંકલીઉં.

પૃષ્ઠ.

માગ્રેની અંદર બતલાવેલી સહમજ દાદાર અહુરમજદથી અશો જરતોશતને મલી હતી ૧

આતશ ઉપર લીલી કાઠી બાલવાથી ગુનાહ લાગવાનું કારણ.. .. .. ૩

એહદ દારૂ પીવાથી ગુનેહગાર થવાનો સબબ ૪

માગ્રેને હમેશાં પઢવા વીશેનાં ફરમાંનની સહમજ ૪

ગાથાને પઢવાથી હાંસેલ થાયેલા સવાબને બલી દીનની બદગોઇ કરવાથી રદ થવાનું કારણ.. .. .. ૫

દાદાર અહુરમજદની તરફથી કીહાં મશી, અને મશીઆનેને દીનની બાબત જાહેર કરવા સારૂ જમશેદને ફરમાવેઆમાં આવીઉં હતું? ૬

'ગાઉશ હુદાઉ' સાથની બાજ ઇજનારને અને નાંધલી બાજ ઇજનારને ઓરાક બાવાના હક વીશે.. .. .. ૭

પતેત અથવા પસ્તાવો કરવાથી ગુનાહનું નીવારણ થવાનું તથા તેથી માણસને દોજખનું મકાન નહી મલવાનું કારણ.. .. .. ૮

આદમીઓનાં કાંમો મધેનું કીહું કાંમ સરવેથી ચહડતે દરજ્જેનું છે? ૯

દીનના પેશવા દસતુરો તથા દીનઆગાહ લોકોએ આપેલાં દીનને લગતાં કોઇ ફરમાંનમાં મતફેર પડેતો તેહનો નીવેરો કેમ લાવો? ૧૦

દીનદાર, હાકમ અને વિદ્યાવાનને મોહટાઇ સાથીછે?.. .. .. ૧૦

બરસમને ડાબા હાથમાં રાખવાનું કારણ તથા આધાર શું? ૧૧

પુરથવીના હરધા ગોલા ઉપર ઓરશેદને પરકાશવાનો સબબ.. .. .. .. ૧૨

ઝાડનાં મથાલાં ઉપર પડેલા નસાથી તે ઝાડનાં થડને અડકનાર આદમીને રીમની પોંહચે કે નહી? ૧૩

આદમી પોતાનાં કાંમથી ઇજદની બરાબરનું તથા દેવના જેવું કેમ બનેછે? .. ૧૩

ગોલાંમબારગી કરનાર તથા કરાવનાર અને આશમોગ આદમીનાં રવાંનને ગેબી દેવ તથા દેવરૂપી બનવા સારૂ અવસ્તામાં ફરમાવીઉંછે તેહનું કારણ. .. ૧૪

ગયોમરદને દોજખથી છુટકારો પામવા વીશે અવસ્તામાં જાહેર કરેલા બે તરેહના ઓલાસાની સહમજ.. .. .. ૧૫

ગયોમરદ વીશે બે દસતુરોએ આપેલાં જુદાં જુદાં મતને લગતો ચુકાદો.. .. ૧૬

'યથા અહુ વઇરીઓ' ના ૨૧ શબ્દ ઉપરથી ૨૧ નુસક બનવાનું કારણ.. .. ૧૭

	નં.
પાંચ ચીજની ઉપર દશતાંનવાલી ઓરતની નજર પડવાથી તે વસ્તુની પવીતરાઇમાં ખલલ થવાનો સુભબ	૧૭
વખતની અંદર સારાં અને માઠાં કામથી માણસને મોહટાઇ મલવાએ કોણને કઉઅત મલેચ?	૧૮
મજદીઅસની દીનવાલા, તથા બીજી જાતવાલાના સંબંધ, બાસીઅત અને કઉઅતના ગુણ તથા દુરગુણ બીશે..	૨૨
ઇરાંન દેશની બાહેરની સરહદવાલા લોકોની ઉતપત્તી બીશે.	૨૩
ઓલમ તથા હોનરવાલાં આદમીના હક તથા દરજ્જા બીશે..	૨૪
સુમારગે અને કમારગે ધનથી વેપાર કરનારાઓના ફાએદા તથા નોકસાંન બીશે..	૨૫
મજદો બીહાં આદમીનો બુરાઇથી બચાવ કરેચ, અને બીહાં આદમીનો બચાવ નથી કરતા તે બીશે..	૨૬
ગુનાહથી દુર રેહનાર, અને સવાબમાં આગલ વધનાર તથા સવાબથી દુર રેહનારં અને ગુનાહમાં આગળ વધનારાં આદમી બીશે..	૨૬
ભલી દીનનો તરીકો મજદાની ઇચ્છાને લગતો અને બુરી દીનનો તરીકો દેવોની ઇચ્છાને લગતોછે તે બીશે..	૨૭
આએ દુનીઆંમાં ભલી દીનને પરથમ કોણે ચાલુ કરી હતી તે બીશે	૨૮
દેવપરસ્તો અને ઇબાદ કરનાર આશમોઓના બવાસથી મજદીઅસનાનોને દુર રેહવા બીશે	૩૦
ઓદાના બંદાઓ મધેથી ચહડતી, મધ્યં, અને ઉતરતી પદવીના બંદા બીશે ..	૩૦
આએ ફાની દુનીઆંને લગતાં સુભ બીશે	૩૧
આદમીને દોજખથી છુટકારો મેલવો સાથીછે, તથા કેહી ચીજ તેહને પસંદ કરવી જોઇતી નથી તે બીશે..	૩૧
પાક ઓદાએતાલા બલકને હયાતી તથા રૂપ આપનારછે તે બીશે..	૩૨
પાક ઓદાએતાલા તેહની નીમબહલાલ પેદાએશને વગર ધાસ્તીની અંદર રાખનારછે તે બીશે.	૩૩
અરથેશતાર અને વાસતરીકેશના ધંધાની ઉપર અથેારનાનના ધનધાની મોહટાઇ તથા ચહડતા દરજ્જા બીશે.	૩૪
માંણસ દીનનાં ફરમાંથી ચાલવાએ દુનીઆંની સઘલી નેકીને મેલવનારૂં થાએચ તે બીશે..	૩૬
આલમને નેક પેદાએશ તરીકે રેહી સકવા સારૂ તેહની આડે આવનારને મારવાની તથા તેહનીથી છુપી ઘાતને ટાલવાની મજદાની લડાઇ બીશે.. ..	૩૭
આએ દુનીઆંમાં આત્માને લગતી દીનની સહમજ વગર આદમીએ પોતાને લોભની અંદર ચલાવેઆથી, આફેઅત તેહની ખરાબીછે તે બીશે.. ..	૩૭

સફે.
હાકમોની ફરજ આદમીઓથી કંગાલીઅત, હાજત, સંકટ, ગલીચી અને મરકીને દુર કરવાનીછે તે વીશે ૩૯
અંધમેનીઉશ અને તેહને લગતા બુરા ગુણો ધરાવનારી દેવ સકતીઓની સાથે માંણુસે વેર રાખવું સજાવારછે તે વીશે. ૪૧
અહરમજદની પેદાએશની સાંહમણે થનારી રીતવાલાઓને ટાલવાના ઉપાએ વીશે. ૪૧
મીનો ઈજદોની તરફ ધિઆંન આપવાએ, તથા દેવદરૂજોની બુરી આમેજશને પોતાથી દુર રાખવાએ, માંણુસ બેહશતનાં સુખને સારૂ પોતાને સુધારી સકેચ તે વીશે.. .. .. ૪૨
આદમી ભલી સકતીઓથી ભલું, અને બુરી સકતીઓથી બુરૂ થાઈ સકેચ તે વીશે. ૪૩
હયાતી ધરાવનારી પેદાએશ કેટલી જાતનીછે તે વીશે.. .. .. ૪૫
માંણુસને આએ દુનીઆંમાં દીનને લગતી સહમજથી ચલિવું સજાવારછે તે વીશે.. ૪૮
આદમીને પોતાના પેદા કરનારની તરફ વગર ડગાઇએ બરોબર રીતે ચાલવું સજાવારછે તે વીશે.. .. .. ૪૯
દરીએક આદમી પોતાનાં રવાંનને દોજખથી છુટકારો કેમ આપી સકે તે વીશે.. ૫૦
આદમીને આએ દુનીઆંની દોલત, આત્માને લગતું સુખ, પાપથી દુરી, ચહડતે દરજ્જેની અકલ, ઈજ્જતનો વધારો, માંણુસોની દોસ્તી, તનનો સુધારો અને દોજખથી રવાંનનો છુટકારો કોણુથીછે તે વીશે.. ... . ૫૦
મજદયસ્નની દીનની દાંનાઇ, મજદયસ્નની દીન ધરાવનારાઓને સારૂછે તે વીશે.. ૫૧
રાજ અને ધરમની વચ્ચેના સંબંધ વીશે ૫૨
માંણુસને ભલું તથા બુરૂ બનવાના સબબ વીશે ૫૨
આદમીને લગતી હકુમત અને તે હકુમતને ચલાવનાર વીશે. ૫૩
માંણુસે પોતાની અંદર ધનામીનોની જાતને મેલવ્વા વીશે.. .. .. .. ૫૬
આદમીને દાંનાઇ તથા સુખ મલવાનો સબબ.. .. .. ૫૭
આએ દુનીઆંમાં માંણુસને સુખ પસંદ કરવાની સકતી વીશે ૫૭
માંણુસને માટે ફરેહબુત તથા એબેબુતને લગતી દાંનાઇવાલાં સુખ વીશે. .. ૫૯
ભલી દીનને લગતા તરીકાવાલાં આદમીઓ વીશે ૬૧

દીન્‌કર્દ કેતાબનો તરજુમો.

૯ મો સવાલ. (V)

વલી આશમોગે* પુછીઉં કે: જે કાંઈ 'માગ્રે'† (ઇબ્બાને અવ- ૧
સ્તામાં લખાએલી એબાદત અથવા બંદગી) છે તે શું વારતા તરીકેછે? (કા-
રણ કે) તે સઘલી ફરશોસ્તર,‡ જામાસ્પ,‡ હોમ, અને ઇજદો, તથા જરતો- ૨

---

* આશમોગ—એ બોલ અવસ્તામાં વપરાએલા [illegible] અશેમઉષ; શબ્દ ઉપરથી નીકલેલોછે, જેહનો અર્થ 'પવીતરાઈને ખલલ કરનાર' નો થાએછે, અને તે ઉપરથી આપણા લોકોમાં જે કોઈ દીનમાં ખલલ કરનાર, તથા ટોલામાં ફેસાદ ઉપજાવનાર અને એક બીજામાં અથરામણી કરાવનાર હોએ તેહવા શખ્સને એ નામ આપેઆમાં આવેલુંછે. જે શખ્સે ઉપલો અને તે પછીના બીજા સવાલો કરેઆછે તે સવાલ કરનાર તેહના જવાબ આપનાર ધરમગુરૂને ઉપલી કેસમનો જ-ણાવાથી તેણે પોતાની તરફથી તેહને 'આશમોગ' ને નામે જણાવેલોછે.

† માગ્રે—એ આપણાં જરતોશતી ધરમ પુસ્તકને લગતા કુલે અવસ્તા 'ગાથા', 'દાતે' અને 'માગ્રે' પ્રતીઆદી તરણ ભાગમાં રચાએલાછે, તે પૈકીના છેલ્લા ભા-ગને લગતા અવસ્તાછે. ગાથા—એ કવિતાની અંદર લખાએલા અવસ્તાછે, અને તેહની અંદર સઘલી મીનોઈ દુનીઆંને લગતી સહમજ તથા તેહને લગતાં કાંમનું વરણુન કરેલુંછે. 'દાતે'—એ ચાલુ એબારતમાં લખાએલા અવસ્તાછે, અને તે-હની અંદર આએ દુનીઆંમાં માંણુસે કાએદાસર કેમ ચાલવું અને શું કરવું તે વીશેની સહમજ આપેલીછે. અને અવસ્તાનો છેહલ્લો ભાગ જે 'માગ્રે' નોછે, તે બંધે જેહાંનની વચ્ચે માંણુસનો સંબંધ પાક ખોદાએતાલાની તરફ જોડેલો રાખ-નારા વસીલા તરીકેછે; કારણ કે તે રાએતા વાલી ઇબાદત અને બંદગી કરવાને લ-ગતો ભાગછે, અને તેહની અંદર પાક ખોદાએતાલા અને તેહની પેદા કરેલી કુદરત વાલી સકતી તથા ગુણોને લગતું બએઆંન અને શિકામણુ આવેલીછે.

‡ ફરશોસ્તર અને જામાસ્પ, એ બંધે 'હબુખ્ત' ના બેટા અને પેગમબર અશો જરતોશતના શાગેરદ તથા જમાઈ હતા; એવોમાંનો બીજો ભાઈ જામાસ્પ, કયાંની પાદશાહ ગુશતાસ્પનો વજીર હતો, અને ફરશોસ્તર, પાદશાહ ગુશતાસ્પના હોકમથી તે વખતના અથોરનાંનોને ધરમી કેલવણી આપનારા વડા ઉસ્તાદ તરીકે ધરમની મદરેસાનો ગુરૂ હતો.

શતની આગમચના અને દાયુન* પછી પેદા થનારાઓની વાંનીમાં અહુરમજદે જરતોશતને કહેલીછે; (અને) તે ઉપરથી હમારૂં એ મતછે કે, અહુરમજદનું જરતોશતને કેહવું એ ગાથાના સરોદછે, અને બીજું જરતોશત અને તેહના શાગેરદોએ દુનીઆઇ કેહેવત ઉપરથી બનાવેલું છે; પણ તે સારો વીસવાસ રાખવાથી (લોકોમાં) ધરમને લગતું ગણાએલું છે.

જવાબ.

૩ જાણવું કે: (ગાથા સેવાએ) બીજી 'માથ્રે' (જેમ તેહની ભાષાની રચનામાં) ગાથાથી જુદીછે, તેમજ તે ચહડતે દરજેની ગવાહોની અંદરથી (ગાથાથી) જુદીછે, તોએપણ તેહની ઉતપન્તી 'યથા અહૂ વએરીયો' ની કવિતા ઉપરથી થાએલીછે†, અને તેહની અંદર ખુદ અહુરમજદની હરવેસ્પ આગાહી વાલી સકતી તથા (પેદાએશને) પેદા કરવા વીશેની ગવાહીછે. માટે આદમીની દાનાઇથી તેહનાં પ્રકરણમાંનું કોઇ પ્રકરણ ખચીત (બનેલું) નથી, અને ઘણીએક ફેલાવો પામેલી વારતા ઉપરથી તે બની સકે નહી. જો એ પરકારે વાતચીતના આકારમાં જરતોશતને કેહવાએલી 'માથ્રે' સઘલી અહુરમજદની નહી હોએ, તથા જુદા જુદા શખસોના આવાજમાં તે (માથ્રે) ને કેહવાથી તેહનો જાહેર કરનાર અહુરમજદ નહી થડેતો, આએ 'માથ્રે' ની અંદર જરતોશત તથા બીજા ભલા અને બુરા લોકો, તેમજ દેવો અને ગનાહગીનો લગીની જે કાંઇ ભવિષ્યવાંની અહુરમજદની તરફથી જરતોશતને કેહામાં આવેલીછે, તેબી ગનાહગીનો અને દેવોની

---

* દાયુન—આએ નામીચા ધરસ્થ વીશે આએ 'દીનકર્દ' કેતાબના પાછલા ભાગમાં વરણુન આવેલુછે, તેહમાં જણાવીઉંછે કે પેગમબર જરતોશત પછી ૨૦૦) વરસની મુદતે તેહનો જનમ થયો હતો અને ૧૦૦) વરસ તેણે આએ દુનીઆમાં જીનદગી ગુજારી હતી.

† માથ્રે, ની ઉતપન્તી 'યથા અહૂ વએરીઓ' ની કવિતા ઉપરથી થાએલીછે—તેહની મતલબ એછેકે: આપણી જરતોશતી દીનનાં ફરમાંન મુજબ પાક દાદારે પરથમ 'અહુનવર' ઇમાને 'યથા અહૂ વએરીઓ' ના અવસ્તાની ઉતપન્તી કીધી, કે જે અવસ્તાની રચના 'ગાથા' ઇમાને કવિતાનાં રૂપની અંદર થાએલીછે, અને 'અહુનવર' ના તરણુ ફકરા ઉપરથી 'ગાથા' 'દાતે' અને 'માથ્રે' ને લગતા અવસ્તાના તરણુ ભાગની તથા 'અહુનવર' ના દરએક ફકરાના એકેક શબ્દ ઉપરથી આએ તરણે ભાગને લગતા સાત સાતને હેસાબે ૨૧ નુસ્કની રાચના કરેલીછે; તે ઉપરથી ઉપલી એબારતમાં 'માથ્રે' ની ઉતપન્તી 'યથા અહૂ વએરીઓ' ની કવિતા ઉપરથી થાએલીછે કરી જણાવેલુ છે.

થડે અને 'માશ્રે' તથા 'દાતે' જે દેવને દુર કરનારાં (હથીઆર) છે,* તે દેવની તરફથી કેહવાએલાં ગણાએ. માટે (જાંણવું કે) અહુરમજદે જરતોશતને ઘણા (જુદા જુદા શખ્સો) ના આવાજમાં 'માશ્રે' કહેલીછે તે, જરતોશતને અહુરમજદની તરફથી પુરતી સહમજ આપવા સારૂંછે, અને તે (કોઇબી પરકારે) વાંધો લેવાજોગ નથી. (કારણ કે) જેમ 'ગાથા' સઘલા અહુરમજદે જરતોશતને કહેલાછે, તે જરતોશત, અમેશાસ્પન્દો, ગોશોરૂન અને બીજા ઇનદોના આવાજમાંછે, અને તે સઘલા અહુરમજદે જરતોશતને કહેલાછે, તે વીસે તમોને મુતલક વાંધો નથી, (તેમ 'માશ્રે' વીસેબી વાંધો લેવો નહી જોઇએ. પણ તે અહુરમજદની પાસબાંનીને લગતા (માશ્રેના) ૪
કલામ વીસે તેહને ખરાબ વીચાર આવ્યો અને ઉલટુ દેખાવું, (એ માતરે) આશમોગના (જાતી) ખવાસથીછે.

સવાલ ૧૦ મો. (૯)

આશમોગે (દસમો) સવાલ (એ) કીધો કેઃ આતશની ઉપર લીલી કા- ૧
ઠી બાલવી તેહને તમો ગુનાહ તરીકે કેમ કેહવોચ ? તે (કાંઇ ગુનાહ તરીકે) નથી ?

જવાબ.

જાંણવું કેઃ આતશની ઉપર લીલી કાઠી મુકવાથી તેના બિનાસને ૨
લીધે આતશને બુજવા તથા તે કાઠીને સુકવ્વાની અનઘટતી રીતે આતશને જેહમત પોહચવાના કારણને લીધે હમો તે (કામ)ને ગુનાહ તરીકે કહીએ છઇએ. પણ આશમોગોને તેનું કારંણ નકાંમુ અને ધુલ જેવું દેખાવું તેઓની આદતથીછે.

---

* 'માશ્રે' અને 'દાતે' દેવને દુર કરનારૂં (હથીઆર) છે—તેહની મતલબ એછેકે 'માશ્રે' અને 'દાતે' ને લગતા અવસ્તાના ભાગની અંદર જે કાંઇ બદીને દુર કરવાની, બુરાં કામો જે દેવને લગતાછે તેથી પરહેજ કરવાની અને બુરાઇને ઉતપન કરનારાં મુલ (જે દેવ દરજને નામે જાંણીતાં થએલાંછે તેહ) ને દુર કરવાની સહમજ અને સકતીછે.

સવાલ ૧૧ મો. (૧)

૧ આશમોગે (અગીઆરમો) સવાલ (એ) કીધો કે: બેહદ દારૂ (પીવા)ને તમો ગુનાહ તરીકે સા માટે કેહવો છેએ ? કેમકે દારૂ કાંઈ હદસર પીવાતો નથી.

જવાબ.

૨ જાણવું કે: બેહદ દારૂ પીવાને હમો ગુનાહ તરીકે કહીએ છઈએ તે વાજબીછે. કારણ કે (હમારી) દીનમાં ફરમાવેલું છે કે જે કોઈ પુખ્કલ દારૂ
૩ પીએચ તે પુખ્કલ ખોરાક ખાએછે અને તેથી ગાથાનું ગાએન કાએદાસર નહી ગાવાને લીધે તે ગુનેગારવાર થાએછે. પણ આશમોગોની આદત બીજાઓનો આવાજ તેઓનું ગલું સુકવીને ફેરવ્વાની તથા તેહને લગતી એબને પસંદ કરવાનીછે તેથી (તેઓને તેહની મતલબ ઉલટી દેખાએછે.)

સવાલ ૧૨ મો. (૧૦)

૧ આશમોગે (બારમો) સવાલ (એ) કીધો કે: આએ 'માથ્રે' જે અહુરમજદના કલામછે, તેહને હમેશાં પઢવાએ તમોને (આએ દુનીઆમાં) ઘણી ચોકસી સાથે રેહવું છે, પણ તેમ (હમેશાં) પઢવાએ (માણસને) ઉદીએોગ કરવાથી અટકાવ્વા માટેનો તે (એક) સબબછે; તેઆરે રવાંનને (આવતી દુનીઆમાં દોજખથી) છુટકારો મેલવ્વા સારૂ 'માથ્રે' અને 'ગાથા' ને પસંદ કરવા બાબેનું અહુરમજદનું કેહવું વાજબી કેમ ગણાએ ?

જવાબ.

૨ જાણવું કે હમારાં હમેશનાં 'માથ્રે' ને લગતાં પઢાણુની મતલબ (હમારી તરફથી) અહુરમજદના મજહબને લગતું, આવતી દુનીઆંનો સંબંધ અને રવાંનને (દોજખથી) છુટકારો મલવા વીસે (આદમીઓને) કેહવાનીછે; કારણ કે આએ દુનીઆંનાં લોકોને (પોતાના) પેદા કરનારને પીછાણવાંની તથા તે સાહેબની મરજી મુજબનું કામ કરનાર થવાની સહમજ સકતી આપવાથી, તેઓને મીનો ઈજદો અને તેમજ દેવોને લગતી સહમ-

જનું ભલવું, ઇજદ્દોની ઇબ્બાદ કરનાર તથા તેઓની મોહબ્બત મેલવનાર થવું, અને દેવોની નહી ઇબ્બાદ કરનાર તથા તેઓને ઇજ્જા દેનાર તરીકે રેહવું છે, અને જે કાંઇ 'દાતે', 'માન્ને' અને 'ગાથા' (ના અવસ્તા) ને લગતી સહમજ અને (તેહને લગતાં) કાંમો છે, તે કાંમને તેહના વખત ઉપર ધણું કરી શકવું છે. તેથી (માંણુસને) વખતને લગતી હકુમત, સરદારી, અને ઇનસાફને ચલાવ્વાની, પોતાની જાતમાં પેવસ થએલા દરૂઝને હાંકી કાહડવાની, પેદાએશમાંથી તેહને દુર કરવાની, ખલકને છુટાપણાંએ ચલાવ્વાની, અને દુનીઆંનાં ધણાંએક આદમીઓને સુખ આપવાની વારેધડીએ મદદ તથા વકુફ મલતી રેહછે. અને વલી એથી જેબી ટેકાંણે અને જેબી વખતે આશમોઘ લોકો દીનને વાસ્તેનો ઝગડો કરવા સારૂ આવે તે વેલા તેહને લગતી દાંનાઇ, દાહપણ અને કઉમતની મારફતે સધલા ઇજા દેનારા આશમોઘોને તોડવા, બોદાઇ દીનથી રદ કરવા અને દુનીઆનાં લોકોથી (તેઓનાં) નોકસાનને પાછું રાખવાનો ઉપાએ થાઇ સકેછે.

એક વિદ્યાર્થીએ પુછેલા ૧૬ સવાલ. (૧૧)

સવાલ ૧ લો.

પેહલ્લો સવાલ એ કીધો કે: જેહારે તે ઇશવરી ગાયન કરેલા ગા- ૧
થાને લીધે, સવાબનું ચાલુ થવું છે, તથા તે સવાબને રક્ષણ કરનારી કઉમતને લીધે (તે કાંમને લગતા) ભલા (શખશ)ને આવતી દુનીઆને લગતી સકતીનું મલવું, અને ઓતમ બેહશતનાં મકાંનમાં પોહચવું છે; તેઆરે તેહવી કઉમત અને કાએદાથી મલેલા સવાબને, ભલી દીનની બદગોઇ કરવાથી તથા બીજા મરગરજનો (ઇબ્બાને મોતની સજાને લાએકના ગુનાહો)થી રદ થવાનું અને તેહનો બદલો નહી મલવાનું (દીનમાં) સાસારૂ જણાવેલું છે?

જવાબ.

જાંણવું કે: જે સવાબ સરંજામ પોહચેલો અને કઉમતદાર થાએ- ૨
લો હોએમ, તે વગર હસ્તીનો અને રદ થતો નથી; પણ 'તંનેપસીન'

(ઇચ્છાને હેસાબ શુમારના વખત) માં (તેહના સવાબનો ગુનાહની સા
થે
તોલ કરતાં) ભલી દીનની બદલેાઇ કરવાના તથા બીજા મરગરજાન ગુનાહેા-
થી તે સવાબનેા બદલેા (તેહના ગુનાહની અંદર) ઢંકાઇ જવાને લીધે તે
સવાબનું પુરવાઇ રેહવુંછે. બાકી ભલી દીનની રાહે કરેલા સવાબને રદ
થવું નથી. કારંણુ કે, જે સવાબ આરાધનાની અંદર રદ થાયા વગર
રહેલેા હેાએચ તેહનું નાબુદ થવું, તે સવાબનાં ચહડતાં વજનને (તેહના
ગુનાહના તોલની અંદર) સમાપ્ત થવાથીછે.

સવાલ ૨ જો. (૧૮)

૧ બીજો સવાલ એ કીધેા કેઃ જો અહુરમજદનું (દીનને સારૂ) કહેલું (પરથમ) પેદા થાએલા 'મશી' અને મશીઆંનેને * જાહેર કરવા માટે હેાએ, તેા (દીનને વાસ્તેની અહુરમજદ અને જમશેદ વચ્ચે થાએલી) † એકબીજા સાથની પુછપરછ, મશી અને મશીઆંને પછીની કેટલીએક એાલાદે થાએલીછે, તેહને (અવસ્તામાં) પેહલવેહલ્લી (પુછપરછ) તરીકે કાંએ જાહેર કરેલીછે?

જવાબ.

૨ એમછે કેઃ આદમીએાની અંદર પેહલવેહલાં જમશેદની સાથે (અહુર-
મજદને દીનને લગતી) પુછપરછ થવા સારૂ (દીનમાં) જાહેર કરેલુંછે, તે જે-

---

* મશી-અને મશીઆને-એ ગયેામરદ પછી આએ દુનીઆમાં પરથમ જ-
ણુમ પામેલા મરદ, તથા એારતને કેહેછે, આએ મરદ તથા એારતનાં એક જોડાંથી
પુરથવીપરનાં થયલાં આદમીએાની ઉતપનતી થાઇછે. પાક અવસ્તામાં [illegible]
મશ્ય, એ પુરૂષ, અને [illegible] મશ્યાનિ, એ સ્ત્રિને કેહેછે. 'બુન્દેહશને' નામની
પેહલવી કેતાબની અંદર આદમીની ઉતપનતીનું બયાંન કરેલુંછે, તેહમાં લખેછે
કેઃ—"મશ્ય અને મશ્યાનેને અહુરમજદે આએ પરમાણે કહીઉં હતું કેઃ દુનીઆંનાં
માબાપ તરીકે તમેા આદમીએા જનમેઆં છેએા, હું એ તમેાને સરવેથી ચહડતી
સંપુરંણ મનસકતી આપીછે, તેથી ઇનસાફને લગતું કામ સંપુરંણ વીચારથી કરજો,
સારાં મતને લગતું વીચારજો, સારા વચનને લગતું બેાલજો અને સારી કરણીને
લગતાં કામ કરજો. દેવેાની ઇબ્બાદ માં કરતાં."

† વંદીદાદની બીજી પરગરદમાં જણાવેલુંછે કે પેગમબર અશેા જરતેાશતની
આગમચ દાદાર અહુરમજદે પેહલ્લાં પાદશાહ જમશેદને મજદીઅસની દીન જાહેર
કરી હતી, અને દુનીઆંનાં આદમીએામાં તે દીનનેા રેવાજ આપવા સારૂ તેહને
ફરમાવીઉં હતું, અને તે મુજબ મજદીઅસની દીનનેા રેવાજ આદમીએામાં પેહ-
લ્લાં પાદશાહ જમશેદે આપેએા હતેા.

એ વીસે વાંધોછે તે આગલાં 'મશી' અને 'મશીઆંને' ની પછીનાં આદમી-ઓને માટે (જમશેદની મારફતે) મશહુર થએલા મજહબ વીસેછે. (દીનની અંદર) અહુરમજદનું કહેલું 'મશી' અને 'મશીઆંને' ને જાહેર કરવા સારૂ જણાવેલુંછે તેહની મતલબ અસલ 'મશી' અને 'મશીઆંને' ને લગતી નથી; પણ જે એારત અને મરદો તથા જમશેદ પોતે (તે આગલાં) 'મશી' અને 'મશીઆંને' ની એોલાદથી હતો તેઓને સારૂછે. અને તેહનો સબબ એછે કે, જો એક બીજા સાથે સવાલ જવાબ થાએતો તે, કમમાં કમ બે જણના બોલવામાં થાએ, (તે પરમાંણે) તે સવાલ જવાબના આકારનું બોલવું જેમ આપણે સારૂ અહુરમજદની તરફથી પેહલ્લાં જમશેદની સાથે થાએલું જણાવેલુંછે, તેમ (અહુરમજદની તરફથી) 'મશી' અને 'મશી-આંને' ની સાથે બોલવા તથા બતલાવ્વામાં થાએલું નથી.

સવાલ ૩ જો. (૧૮)

તરીને સવાલ એ કીધો કે: (દીનની અંદર) જે ફરમાવેલુંછે કે, જો (ઇએોજદાથરેગર મોબેદ) ગાઉશહુદાઉ* (સાથની બાજ) ઇંજતો (તેથી) સ- ૧
ધલો બોરાક ખવાએ, તથા તે સેવાએ બીજું (નાઢલી બાજ ધરીને) ઇંજે તેજ ખવાએ અને પાંણી(બી) ઇંજે તે પીવાએ તેહનું કારણ શું !

જવાબ.

જાંણવું કે: 'ગાઉશહુદાઉ' (સાથની બાજ ઇંજવા)ની અંદર વન- ૨
સ્પતી તથા પાંણી રાખેલામાં આવેછે, તેહને લીધે જેહારે આપણ 'ગા-ઉશહુદાઉ' ની બાજ ઇંજીએ છઇએ તેઆરે (તેહમાં) વનસ્પતી અને પાં-

* ગાઉશહુદાઉ-એ બોલ પાક અવસ્તાનોછે, અને એનો અર્થ 'ખુબી આપનારી ગાએ' હેવો થાએછે; પંણ એ શબ્દો અગત કરીને બરસ્નુમવાલા મોહટી ખુબ સાથના ઇએોજદાથરેગર મોબ્દો પાવમેહલની અંદર બરસમ બાંધીને બેસી ખાંનું બોલાવાની આગમચ મોહટી બાજ ધરેછે તે બાજ ઇંજવાના અવસ્તાની અંદર પઢવામાં આવેછે, તે ઉપરથી આએ નામ આગલા વખતથી તે હમણાં શુંચીના ઇએો-જદાથરેગર મોબ્દોનાં વપરાંણમાં કોઇભી ઇજદ અમેશાસ્પંદ અથવા અશોફરોહર-ની બાજ ઇંજવાને લાગુ પડીગેંછે; માટે એ બોલનો અર્થ આએ જગોએ બરસમ બાંધીને મોહટી બાજ ઇંજવાનો સહમજવો, અને તેથી ઉતરતી બાંનાંની બાજમાં 'અમેશસપન્તે' તથા 'યથાદીયજમેદે' ની બાજને સહમજવી.

ણીનું ઈંજાણુ થાએછે, અને તેથી તે (બાજ) ઈંજનાર (ઈએોજદાથરેગર) સ-ઘલેા ખેારાક ખાવા તથા પાંણી પીવા સારૂ યેાગીએ થાએછે. માટે (જે કેાઈ) દરૂન ઈંજે તેણે તે દરૂન (ઈંજતી વખતે તેહ) ની સાથે ચેાખ્ખી વનસ્પતી (ઈએાને ફલફુલ) રાખવાં, કે તે દરૂન (ઈંજવા)ની કીરીએામાં ઝાહડનાં ફલ તથા (બીજી) વનસ્પતીની સાથે પાંણી એકઠું હેાવાને લીધે તે સઘલી વન-સ્પતી તથા ઝાડનાં ફલ અને પાંણી ઈંજેલું થાએ, (અને) તેથી (તે) આરા-ધના કરનારેા (ઈએોજદાથરેગર) સઘલી વનસ્પતી તથા ઝાડનાં ફલ ખાવાને તથા પાંણી પીવાને યેાગીએ થાએ; પણ જો (તે ઈએોજદાથરેગર) દરૂન (ગાડ-શહુદા ડની બાજ સાથે) નહી ઈંજે અને તે વનસ્પતીને લગતી ચીજને ઈંજવાની બીજી વસ્તુથી (ઈએાને નાઢલી બાજ ધરીને) ઈંજે કે જેહમાં વનસ્પતી તથા પાણીનું ઈંજાણુ થાએલું હેાએતેા તે(હવી કીરીએા)થી તે ઈંજનારેા (ઈએોજદાથરેગર) તેજ એારવરનેા ખેારાક ખાવાને તથા પાંણી પી-વાને ઈએોગીએ થાએછે. જો પાંણીને (બાજ ધરવામાં) ઈંજે અને (તે) બાજ બાજેતેા તે ઈંજાએલું પાંણી તે (બાજ) ઈંજનાર (ઈએોજદાથરેગર)ને (પીવા) લાએકનું નથી, પણ તે (પાંણી ફરીને ઈંજેલી) બાજ સાથે વગર બાજે પીવા જેવું છે.

સવાલ ૪ થેા. (૧૮)

૧ (ચેાથેા) સવાલ (એ) કીધેા કે: (દીનની અંદર) ફરમાવેલું છે કે (ગુ-નાહનેા) પસ્તાવેા (ઈએાને પતેત) કરવાથી દેાજખને માટેનેા મારગ તદન રેહતેા નથી તેહનું કારંણ શું ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કે: ગુનાહથી રવાંન અપવીતર થવાએ, (તેહનેા) મારગ દેા-જખને માટેનેાછે; અને (તે) ગુનાહનું નીવારંણ તથા પવીતરાઈ મેલવ્વા-નેા ઉપાએ ભલી દીનને લગતી સહજજ ધરાવનારેા દસતુર જે રવાંનની દવા કરી જાણનાર તથા રવાંનને ગુનાહથી ઘણું પાક કરનાર હેાએ તેથીછે. કારંણ કે (જેમ) હકીમેાનાં ધંધાની અંદર દવાઈ અને (તેહને લગતી) બીજી વસ્તુ, દરએક મરજ (ના ઉપાએ કરવા) ને સારૂં સમર્થવાનછે, અને તેહની

સહજમ બતલાવનારો શરીરનો હકીમ છે, અને તે દુખી કાયા તથા બોડખાંપણ વાલાં શરીરની બીમારીનો એલાજ બતલાવનાર તથા (ઉપાએ) કરનાર હકીમ તથા હાડ વઈદની મારફતે તે બીમાર શરીરને આરામ થવો તથા તેહને પાછુ સુધરવું છે, તેમ ગુનાહે કરી અપવીતર તથા નજીસ થાએલાં રવાંનને, જો તે (રવાંન) પોતે ભલી દીનના દસતુરનાં ફરમાંનથી, (પોતાના) ગુનાહનો અન્તકરંણથી પસ્તાવો કરનાર, બોલવાથી (તેહની) માફી ચાહનાર અને કાંમથી પશ્ચાતાપ કરનાર હોએતો, તે રવાંનના હકીમ તરીકેના ભલી દીનના દશતુરથી (તેહના) કરેલા ગુનાહનું નીવારંણ થાએછે, તથા રવાંન ગુનાહની અપવીતરાઈ અને નજીસીથી પાક થાઈ સકેછે; અને તેથી દોજખનો રસ્તો કપાએછે.

સવાલ પમો. (૧૭)

પાંચમો સવાલ એ કીધો કે: આદમીઓનાં કામો મધેનુ કોહું કામ દુનીઆને ઘણો ફાએદો કરનારૂં, ઈનદોને વધારે ખુશી ઉપજાવનારૂં, દેવોને ઘણું દુઃખ પોહચાડનારૂં, અને સરવેથી ચહડતે દરજેનું છે? ૧

જવાબ.

જાણવું કે: આદમીનાં કામો મધેનુ દુનીઆને વધારે ફાએદો પોહચાડનારૂં કામ, પોતાના ખુબીવન્તા માલેક તથા ઈનસાફી અને આલમના સુધારાને લગતું ફરમાન આપનાર પાદશાહની તાબેદારીમાં રેહવાનું છે. ઈનદોને વધારે ખુશી ઉપજાવનારૂં (અને દેવોને વધારે ઈજા દેનારૂં કાંમ) મજદીઅસની દીન ઉપર ચુસ્ત રેહવાનું તથા લોકોને સવાબકાર રાખવાનું છે. અને સરવેથી ચહડતે દરજેનું કામ, સઘલાં પુનવન્તાં કામોને જનમ આપનારા લાએક વિદીઆર્થીઓને વીદીઆ સીખવવાનું છે. ૨ ૩

સવાલ ૬ ઠો. (૧૬)

૧ (છઠ્ઠો) સવાલ (એ) કીધો કે : આગલા (ભલી દીનની સહમજ ધરાવનારા) લોકો તથા દીનના દશતુરોની તરફથી જે કાંઈ (દીનનાં) ફરમાંનો જહેર કરેલાંછે, તે મધેનાં કોઈ ફરમાંનની અંદર તે આગલા લોકો તથા ભલી દીનના દશતુરોનું મતફેર હોવાને લીધે, કોઈ બેહદીન (પોતાના) કામ અને વીચારમાં આગલ વધવા સારૂ તે ફરમાંનને નહી માંનેતો, તેણે કીહા દશતુરનાં ફરમાંનને સાંભલવું અને (તે મુજબ) કામ કરવું ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કે : (તે વખતે) લોકોમાં જે ભલી દીનનો પેશવા (ઈમામને વડો દશતુર) હોયે, અને બીજા ભલી દીનના લોકો તેહના તાબેદારમાં હોયે, તેહના હોકમને તે ભલી દીનવાળા શખસે માંનવો અને તેહનાં ફરમાંન મુજબ કામ કરવું સજાવારછે; કારણકે તે ફરમાંન વીસે (તે) ભલી દીનના શખસને વગર મોહતાજનો અને સંપુરણ વીચારનો બનાવવા સારૂ તે એક (દશતુર) નો ફતવોછે. (એ સેવાએ) તે આગલા દીનના આગેવાંનો તથા દીનના દશતુરોની તરફના જે બીજા બોલાસાએો રહેલા હોયે, તે દીનના દશતુરો તથા દીનના આગેવાંનોના બોલાસાએોને ધીકારની નજરે જોયેઆ વગર અંતકરણથી ચાહવા, માંનવા અને તે મુજબ લોકોએ અમલ કરવા સારૂ તેહને તાબેબે રેહવું સારૂંછે.

સવાલ ૭ મો. (૧૭)

૧ (સાતમો) સવાલ (એ) કીધો કે: દીનના તાબેદારને દીનથી, હાકમને હકુમતથી, અને વીદવાંનને વીદીઆથી મોહટાઈનું કારણ શું ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કે : દીનનું ચાલુ રેહવું એ દીનના તાબેદારની દાનાઈની મારફતેછે, (તેથી તે) દીનદારને દીનથી મોહટાઈ મેળવાનો એક સબબછે.

હાકમને હકુમતથી * * . †(વીદવાંનને વીદીઆથી મોહટાઈ મલવાનું) એક કારણ વીદયાને લગતાઓને દરએક બાબતમાં જેમ આપવા જોગ દાનાઈથી જાતે સુધારવા, અને પોતાને લગતાઓના ફાએદાને સારૂ ફાએદા સાથની દાનાઇથી (તેઓને) લાએક બનાવ્વાએછે.

સવાલ ૮ મો. (૧૮)

(આઠમો) સવાલ (એ) કીધો કે: બરસમને લગતો જે ડાબો હાથછે, તે હાથમાં (ઈનશાને, વંદીદાદ કરતી વખતે તથા બાજ ધરતી વખતે) તે (બરસમ) ને પકડવાનું દીનમાં નસીહત તરીકે જણાવેલુંછે ‡ તેહનું કારણ શું? અને જે આદમીઓ (તેહને) ડાબાં હાથમાં રાખે, તે સા (આધાર) ઉપરથી રાખે?

જવાબ.

જાંણવું કે: (જેમ) બરસમને ડાબા હાથમાં રાખવાની તથા તેથી યજદાંની આરાધના કરવાની ભલી દીનની નસીહતછે, તેમ જે આદમીઓ હમેશાં તેહને (પોતાના) હાથમાં રાખેછે તેઓ તે અહુરમજદને લગતા વીચારથી રેહવાએ બીજા લોકોમા સારા મારગ વાલી (બુરાઈની ઉપર) ફતેહ મેલવ્વાથી બુલંદ દરજે પોહચનારી એક સારી પેદાએશ તરીકે કેહવાએછે. (અને તેહને ડાબા હાથમાં રાખવાની સહમજ એ ઉપરથી માલુમ પડેછે કે) ખોરશેદ ઉગમન દસાએથી તલુ થતી વખતે આદમીઓને તે હેવી રીતે દેખાએછે કે (તેહની) મુગટ પસચમ દસાની સાંહાંમણે તથા (તેહની) જમની કોશંને ઉત્તર અને ડાબી કોશને દક્ષિણ હોએછે, તે ઉ-

† આએ જગોએ નકલ કરનારની ભુલથી અસલ 'દીનકર્દ' કેતાબ મધેથી નકલ કરતાં એબારત નીકલી ગએલીછે, તેથી સધલી નકલમાં એકસરખી રીતે હકુમતને લગતા ખોલાસા વાળી એબારત મલતી નથી.

‡ બરસમ ડાબા હાથમાં પકડવાનું ફરમાન વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદની અંદર ૧૯ મા ફેકરામાં આવેલુંછે.
જુઓ વેસ્ટર ગેમ્બારડે છપાવેલાં જેન્દ અવસ્તાનાં પુસ્તકને સફે ૪૭૦ મે ફ૦ ૧૯ મો.

પરથી જાંહાં તે (આદમી)ઓનું મોહડું પસ્ચિમ તરફ અને જમની બાજુની તરફ ઉત્તર અને ડાબી બાજુની તરફ દક્ષિણ હોએછે તાંહાં યજદાંની આરાધનાને માટે જે (હાથ)માં બરસમ પકડવાની ભલી દીનની નસીહતછે, તે ડાબો હાથ કીહો તે તેઓને જણાઈ આવેછે.

સવાલ ૯ મો. (૧૧)

૧ (નવમો) સવાલ (એ) કીધો કે: (દીનમાં) જાહેર કરેલુંછે કે ખલકની બોહલી પેદાએશ વાલી (પુરથવી) ની અંદર ખોરશેદની સાંહાંમણે જે ૩૫ કેશવર* (ઈઆને પુરથવીના હરધા ગોલાનો ભાગ) છે, તેહને રોશની આપવા સારૂ તે (ખોરશેદ)નું પરકાશવુંછે, તેહની મતલબ શું ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કે: પુરથવી (તેહની) આસપાસના ઉનચા પાહડ અને જગતના સંબંધ સાથનીછે, (તે) પુરથવીનો આકાર ગોલ હોવાને લીધે તે સાત કેશવરની પુરથવીનો જે હરધ ભાગછે તેહને દીનની અંદર ૩૫ કેશવરનો (ભાગ કરીને) જણાવેલોછે; અને પુરથવી ગોલ હોવાને લીધે ખોરશેદની ગતિને હમેશાં પુરથવીના અરધા ભાગની રોનક, ચલકાટ અને તેઝને સારૂ પરકાશવુંછે.

---

* કેશવર—એ બોલ અવસ્તાના કેરેશવર અથવા કર્ષવર—શબ્દ ઉપરથી બનેલોછે અને તેહનો અર્થ 'હદવાળું' હેવો થાએછે. પાક અવસ્તામાં આપણી પુરથવી ઉપરની સધલી વસતીને સાત 'કેશવર' અથવા સાત ખંડની અંદર વેહચી નાંખેલીછે, અને તે દરએક ખંડને અરેજહ—સવેહ—ફરદદફ્શ—વિદેદફ્શ—વઉરોજરેશત—વઉરોજરેશત અને ખનેરેથ-બામી, ઈત્યાદી નાંમો આપેલાંછે. અને તે ઉપરથી પાક અવસ્તામાં હપ્ત-કર્ષવએરી જેમ—એ એબારત 'સાત કેશવરવાળી પુરથવી' ના અર્થને સારૂં વપરાએલીછે; જે ઉપરથી પેહલવીમાં અને ફારસીમાં كشور હેવી એબારત ઉપલી મતલબને સારૂં વપરાએલીછે. પાછલથી كشور બોલની જગોએ અરબી اقليم બોલ વપરાઇને اقليم هفت હેવા શબ્દો પુરથવીના અર્થને સારૂં વપરાએઆછે.

સવાલ ૧૦ મો. (૧૦)

(દસમો) સવાલ (એ) કીધો કે: જો કોઈ શખ્સ એક ઝાડનાં થડને ૧
નીચેથી પાંણીએ કરી ધોતો હોએ અને તે ઝાડનાં માથાં ઉપર આદમી
ઈઆ સગનો નસો (પડેલો) નજર આવેતો, તે ઝાડની ઉપર જયા વગર
તે નસાનો સંબંધ તથા (તેથી) રીમન થવાની ધાસતી અને (તે) નસાને
હીલવાથી મરગરજાંન (ગુનેહગાર) થવું તે પાંણીએ ધોનાર (શખ્સ)ને છે કે
કેમ ? (અને જો તેમ હોએતો) તેહનો એલાજ શું ?

જવાબ.

જાંણવું કે: તેહને લગતો સારો ઉપાએ આએ પરકારનો છે કે, વગર ૨
વાદલની (યાને ખોલ્લી) હવાના દેખાવે કરી તે (ઝાડ)ના ઉપલા ભાગને પાક
થવું છે, અને તેહનાં લાકડાંના સોટાનો (યાને તે ઝાડેનાં મથાલાં પછીનાં
તેહનાં આખાં શરીરનો) આપણી સાથનો સંબંધ આંખની ઈનદરી (યાને
દરસ્ટી) તરીકેછે.*

સવાલ ૧૧ મો. (૧૧)

(અગીઆરમો) સવાલ (એ) કીધો કે: આદમીએો પોતાનાં કાંમની ૧
મારફતે અહુરમજદનો સંબંધ ધરાવનારાં તથા અહુરમજદનો સંબંધ ધ-
રાવનારાએો પુરતી શોભાવન્તા અને ઈજદોની બરોબરના કેમ થાઈ સકે ?
તથા તેએો અહુરમજદના સંબંધથી દુર, વધારે વેગલા અને દેવની બરો-
બરના કેમ થાઈ સકે ?

---

* આએ જવાબને લગતી મતલબનો ખોલ્લો સાર એછે કે, જેમ જમીન ઉ-
પર આફતાબની ખોલ્લી રોશનીમાં પડેલો નશો ઉંચકી લઈ ગીઆ પછી તે જગો
રીમન ગણાતી નથી, તેમ તે ઝાડનાં મથાલાં ઉપરનો નશો ઉંચકાએીઆ પછી તે
ઝાડનાં મથાલાંને પાક ગણવું; અને જેમ નસા ઉપર તરણ કદમ દુરથી આપણી નજર
પડવાએ આપણને કસ્સી રીમની પોહચતી નથી, તેમ તે ઝાડનાં થડને નીચેથી ધોના-
રને તે ઝાડના મથાલાં ઉપર નસા હોવા છતાં તે નસાની રીમની તેહને પોહચતી નથી.

જવાબ.

૨ જાંણવું કે: આદમીએા ચહડતે દરજેની અકલ†ની મારફતે ભલી દીન ઉપર ચુસ્ત રેહવાએ અહુરમજદનેા સંબંધ મેલવનારાં, ભલી દીન ઉપર વધારે (ચુસ્ત) રેહવાએ અહુરમજદના સંબંધને માટે પુરતેા સીનગાર પાંમેલાં અને ભલી દીન ઉપર ઘણાંજ (ચુસ્ત) રેહવાએ ઇજદેાની બરેાબરનાં થાએછે; અને (તે) ભલી દીન ઉપર ચુસ્ત નહી રેહવાએ અહુરમજદના સંબંધથી જુદાં, તથા બુરી દીન ઉપર ચુસ્ત રેહવાએ અહુરમજદથી ઘણું દુર, અને બુરી દીન ઉપર ઘણું ચુસ્ત રેહવાએ દેવની બરેાબરનાં થાએછે.

સવાલ ૧૨ મેા. (૧૧)

૧ (બારમેા) સવાલ (એ) કીધેા કે: જેવારે આદમીનું રૂહ (યાને આત્મા) રેાશનીવાળુ અને સદ્‌ગુણી હેાએતેા, તે ચળકાટ ભરેલાં અને ખુબીવન્તાં (રૂહ) થી, બુરાઇને માંટે બનેલા આતમા (ઇબ્લીસ દેવ)ની હાલતમાં ફરી સકાએ નહી; તેવારે (પાક) અવસ્તામાં ગેાલાંમબારગી કરનાર તથા કરાવનારને ગેબી દેવ (ના જેવા) થવા તથા આશમેાગેાનાં રવાંનને આએ પુરથવીની ઉપર તથા (પુરથવીનાં) ભીતરમાં દેવનાં કાલાં રૂપમાં દેાડવા સારૂ ફરમાવેળુંછે તેહનું શું કારણ!

જવાબ.

૨ જાંણવું કે: ગેાલાંમબારગી કરનાર તથા કરાવનાર દેવના જેવા થાએછે કરીને (પાક અવસ્તામાં) ફરમાવેલું છે, તે અહુરમજદના તાબેદારેા (ઇબ્લીસને મજદઇસ્નની દીનનાં ફરમાંન મુજબ ચાલનારાએા) ને સારૂ નથી, પણ જે નાફરમાંન લેાકેાનાં રવાંન દેવની તરફ ઘણું આગળ વધેલાં તથા દેવનુ કાંમ કરવું પસંદ કરવાને માંટેનાં (હેાએ) તેઓને સારૂછે, કારણ કે અશેાનાં રવાંનની સાથે ઇજદેા હેાએછે, તેહને લીધે દેવેા તેથી દુર

† ચહડતે દરજેની અકલ તે આપણી ભલી મજદીઅસ્નની જરતેાશતી દીનને લગતાં ધર્મ સંબંધી જ્ઞાનને સમજવું.

રેહછે, તેમજ પાપીનાં રવાંનની સાથે દેવો રેહેછે ‡ તેહને લીધે ઈનદો
તેથી દુર રેહછે; દોજખની અંદર પાપીનું રવાંન દેવો, કીડા, દેડકા, ૩
વિછુ, સાંપ અને નોલીઆના સંબંધમાં ઘણું હોવાને લીધે તેહને દેવ
અવતારી જણાવેલું છે. અને તે ગોલાંમબારગી કરનાર તથા કરાવનારનાં
રવાંનને (દોજખની અંદર) દેવોની સાથના ઘણાજ સંબંધને લીધે તે
(બીજા પાપીઓ)ના કરતાં વધારે બુરા દેવ તરીકે જણાવેલું છે. અને ઠગાઈ ૪
કરનારા આશમોગનાં રવાંનને છેક ઉંડાં દોજખની અંદર દોડવાને લીધે
તેહને દેવરૂપી કહેલું છે. બાકી ગોલાંમબારગી કરનાર તથા કરાવનારનાં ર-
વાંનને દેવોના ઘણાજ સંબંધમાં રેહવાએ તથા ઠગાઈ કરનારા આશમોગનાં
રવાંનને દેવ અવતારી થવાએ તેહના રવાંની ગુણમાં (યાને આતમાને લગતી
રચનાની અંદર) કસ્સો ફેરફાર થતો નથી.

સવાલ ૧૩ મો. (૧૮)

(તેરમો) સવાલ (એ) કીધોકે: 'ગયોમરદ' ના (આએ દુનીઆંને લ- ૧
ગતી બદીથી) છુટકારો (મેલવ્વા)નાં કાંમ વીસે અવસ્તાની ગવાહીથી
(એમ) કેહવામાં આવીઉંછે કે:—"તે ગયોમરદ સાચ્ચું બોલવાના સબબને
લીધે અમેશાસ્પન્દોની સારી સરદારીમાં (ઈઆને ગરોથમાંનની અંદર કે
જાંહાં અમેશાસ્પન્દોની હકુમતછે તાંહાં) તુરત ગીએો." અને વલી તેહને

‡ અશોનાં રવાંનની સાથે ઈજદો, અને પાપીનાં રવાંનની સાથે દેવો હોએછે—. હેવું ઉપલી એબારતમાં આવેલુંછે તેહની મતલબ એછે કે, આએ દુનીઆમાં પવીતરાઈ અને પરહેજગારીથી રેહનારાં આદમીના આતમાનો સંબંધ ઈજદ અમેશાસ્પન્દોને નામે ઓલખાતી અહુરમજદની જોખી સકતીવાળી પેદાએશની સાથે રેહછે, તે પવીતર સકતીઓની મદદથી તે આદમીને સઘળા સારા વીચારો શુજેછે, તેથી તે નેકી કરેછે, અને બુરાઈથી તેહનો બચાવ થાએછે; પણ જો આદમી આએ દુનીઆમાં અપવીતરાઈ અને પાપી કાંમોથી રેહછે, તો તેહની સાથે તે ઈજદી સકતીનો સંબંધ રેહતો નથી, અને અંધરમેનીઉશની અંનદીઠ બુરી સકતીઓ જે દેવ દરૂજોને નામે ઓળખાએછે તેહનો સંબંધ તેની સાથે થાએછે, તેથી તે આદમીને સઘળા બુરા વીચારો શુજેછે, જેથી તે નેકીથી દુર રેહછે અને બુરાઈનો વધારો કરેછે. તેમજ આએ દુનીઆંથી ગુજરવા પછી અશોનું રવાંન બેહશતનાં મકાંનની અંદર ઈજદોની સાથે રેહનારૂંછે, અને પાપીનું રવાંન દોજખની અંદર દેવોની સાથે તેહના બુરાં કરતુકનાં પરમાંણુ પરમાંણે રેહનારૂંછે.

લગતું (અવસ્તાથી) જાહેર થએલું બીજું એક કારણ એમ જણાવેઆમાં આવીઉંછે કેઃ—"તેહની જાતને 'ગરોથમાંન' ને લગતી (ઈઆને ગરોથમાંન બેહશતના રેહવાસીઓને લાગેકની) પેદા કરેલી હતી" તેઆરે આએ બેહુ (જુદા જુદા) અપાએલા ફતવાને દીનનાં ફરમાંન તરીકે કેમ કબુલ રાખવા ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કેઃ આએ દુનીઆંની અંદર 'ગયોમરદ' ની જાત આએ દુનીઆંને લગતી બદી કરવાથી ગરોથમાંનના (રેહવાશીઓના) જેવી પવીત્તર રેહવાએ, તેહને ગરોથમાંનને લગતો પેદા કરેઓ હતો હેવું 'ગયોમરદ' વીસેનું બોલાવું તેહને લગતાં ફરમાનથી લોકો કબુલ રાખેછે; તથા ગયોમરદનો તેહનાં કામથી છુટકારો થાએઓ કરીને જણાવેલું છે તે બદી કરનાર (થી છુટકારો પાંમવા) વીસેછે, તેથી વગર વાંધાએ આએ બેહુ તરેહનું બોલવું સચ્ચાઈ સાથનું, કબુલ રાખવા અને પસંદ કરવા જોગછે.

સવાલ ૧૪ મો. (૧૪)

૧ (ચઉદમો) સવાલ (એ) કીધો કેઃ 'ગયોમરદ' વીસે બે દશતુરો મ-ધેથી એકનુ કેહવું (એમ) છે કે "(આએ દુનીઆંમાં) એબ આપનાર હોવા છતાં ૩૦ વરસ તે જીવેઓ." અને બીજાનુ કેહવું (એ) છે કે "એબ આપનાર (આએ દુનીઆંમાં) પોહચેઓ ને તે તુરત મરણ પાંમેઓ." જે (બોલવું) એક બીજાની સાંહાંમણે દેખઈતું વાંધા ભરેલું છે, માટે બેહુ (ના મત) ને કેહવી રીતે કબુલ કરવાં અને પસંદ રાખવાં ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કેઃ તે બોલવાનુ વજન (આપણુ) માંણસ જાતને તે વીસે મલેલી સહમજના આધાર ઉપરછે, તેથી જે શખસની તરફથી તે વીસેની સહમજ આપવી અવસ્તાનો દલીલથી હોએતો સધળાઓએ પેગમબરના વચન તરીકે તે ઉપર વીસવાસ રાખવો જોઈએછે; અને તેમ કેહવામાં બેહુની મતલબ એક તરફવાલાને મલતી હોએ (ઈઆને બેહુની મતલબનો સાર એકજ હો-

એ) તો તે બોલવું· વાંધા ભરેલુ નથી, પણ એકમળતા આધાર, મતલબ અને સંબંધવાલું છે. માટે હેવી રીતનાં તેઓનાં (એકમળતો) તરફેન અને સંબંધવાલાં બોળવાને, જેમ ઈમાંનને લગતી બીજી બાબતો અને ભલી દીનને લગતી વસ્તુની સહમજને દીનના દશતુરની તરફથી કેહવામાં આવેછે (અને તેહને માંનેઆમાં આવેછે) તેમ કબુલ રાખવું અને પસંદ કરવું.

સવાલ ૧૫ મો· (૧૭)

(પનદરમો) સવાલ (એ) કીધો કેઃ (પાક) અવસ્તાની અંદર જે કાંઇ અસલ (અવસ્તા) અને તેહની શરેહછે, તે દીનના સંધરહ તરીકે (ગણાએ) છે, તે સઘલું 'યથાઅહૂવેરીએો' ના સરવેથી પેહલા કલામ ઉપરથી બનેલું છે, કરીને કેહછે; પણ "યથાઅહૂવેરીએો" ના એક શબદની અંદરથી એક ભાગ (ઈઆને એક નુસક) કેમ બનેએો ? ૧

જવાબ·

જાંણવું કેઃ (પાક) અવસ્તાની અંદર અસલ (અવસ્તા) અને તેહની શરેહછે તે (સઘલું) દીનના સંધરહ (ઈઆને આપણી દીનનાં ધરમ પુસતક) તરીકે 'ઈઅથાઅહૂવએેરીએો' ઉપરથી બનેલું છે અને જેમ માંણુસનાં માથાં વગર (તેહને) જેમ આપનારા બાલનું બનવું નથી, તેમ 'યથાઅહૂવએેરીએો' વગર દીનને વધારે જેમ આપનારા (અવસ્તા અને તેહની) શરેહનું બનવું નથી માટે (યથાઅહુવએેરીએોના દરએેક શબદના આધાર ઉપરથી એકેક નુસકનું બનવું એે) એક બીજાને (કોઇબી પરકારે) વાંધા ભરેલું નથી. ૨

સવાલ ૧૬ મો· (૧૧)

(સોલમો) સવાલ (એે) કીધો કેઃ પાવચીનથી આદમી તથા સગના નસાને† ૩૦ દગલાં અને દસતાંનવાલી ઓરતને ૧૫ દગલાં દુર રાખવાનો શું ૧

† નસા—એ આદમી, સગ, અને બીજાં કેટલાંએેક ચોપગાં જનવરો તથા પખ્શીઓની મુએેલી લોથ અથવા તે લોથને લગતી વસ્તુને કેહછે.

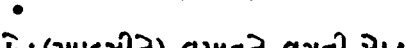
સમજછે ! શું માંણુસ અને સગના નસાની રીમની (ઇચ્છાને નજીકની) દસતાંન કરતાં વધારેછે ! (કારણ કે) ૩૦ દગલાંના વધારા ઉપરથી આદમી તથા સગના નસાની રીમની દસતાંન કરતાં વધારે (ગણાએછે). તેઆરે દસતાંન વાળી ઓરતની નજર, તે નેક પેદાએશ (ઇચ્છાને પાક દાદાર, તથા ઇજદ અમેશાસ્પન્દો અને અશો ફરોહરો)ને લગતી પાક કીરીઆ ઉપર પડવાથી તે કીરીઆને આદમી અને સગના નસા કરતાં વધારે (દુરી હોવા છતાં) અપવીત્તર થવા સારૂ (દીનમાં) જણાવીઉંછે તેહનું શું કારણ ?

જવાબ.

૨ જાંણવું કે : ૩૦ દગલાંની લંબાઇ ઉપરથી આદમી અને સગના નસાની વધારે રીમની દસતાંન કરતાં દેખઇતીછે; પણ પાવ વસ્તુ ઉપર દસ, તાંન વાળી ઓરતની નંજર પડવાએ તે વસ્તુને ખરાબ કરવાનો સબબ નસસને દસતાંનવાળી ઓરત ઉપર ઘણા જોસ્સાથી દોડવાની કઉઅત મળવાને લીધે તથા તે ઓરતની નજરની મારફતે પેલી પાક વસ્તુની અંદર નસસનો મેલાપ થવાથીછે. અને જેમ કુનને લગતા પવનની છુપી ઇજા કરનારી બદબોઇ નાખની અંદર જવાથી, તે ગલીચ માદાને લગતી બદબોઇ જનદાર પેદાએશને ખરાબ કરનારીછે, તેમ પેલી (દસતાંનવાળી ઓરત)નું પવીત્તર કીરીઆને લગતી વસ્તુની તરફ જોવું તે વસ્તુને નીરઉપીઓગી કરનારૂંછે.

૧ (૧૪) વખતને લગતી મોહટાઇ, તથા તે મોહટાઇને લગતી વસ્તુ અને (તે) મોહટાઇએ પોહચવાથી કઉઅત કોણનેછે તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે : (આદમીને) વખતને લગતી મોહટાઇ, ભલાઇ અને બુરાઇએ કરીછે; તેહમાં સ્પેનામીનો * ને લગતા જાતી ગુણથી (તેહને) ભલા-

* સ્પેનામીનો—એ અહુરમજદની ભલી સકતીનું નાંમછે, અને તે ભલાઇનું મુલ તથા ધનાહમીનોની સાંહમણે થનારા હરીફ તરીકેછે. પાક અવસ્તામાં સ્પેનામીનોને [illegible] સ્પેન્ત-મઇન્યુ; અને ધનાહમીનોને [illegible] અંગ્ર મઇન્યુ; હેવાં નાંમથી જણાવેલાછે. જે બધેનાં પેહલાં નાંમનો અર્થ 'વરથી કરનારો

ઇછે, અને ધનાઢીનોને લગતો ઉલટો ગુણ (તેહની અંદર) પોહચવાએ બુરાઇછે.

વખતને લગતી દરએક ભલાઇ તથા બુરાઈની મુખ્ય સહમજ ૩
૮ (તરેહની) છે, જેઓનાં નાંમ—સ્પેનાકી, ધનાકી, વાદી, વરૂની, બગી, દદાંની, વહુયાતી, અને 'દૂશનેયાતી' છે; અને (દુનીઆંમાં ભલાઇ અને બુરાઇનું) પોહચવું તેહને લીધેછે.

સ્પેનાકી,—એ દીનને લગતી દાંનાઇ, તાબેદારી, સચાઇ અને તેહને ૪
સારૂં સેહન કરવાની સહમજને લગતું ગણેઆંનછે; અને તે વસ્તુ જેઓ ભલી દીનને લગતી સાચ્ચી હકીકતને (દુનીઆંમાં) ફેલાવ્વા અને ધરમ ગુરૂપણું ચલાવ્વા સારૂં પરખીઆત હોએ તેઓને વાસ્તેનીછે.

ધનાકી—એ (માંણુસને) અથેારનાંત (ઇઆને ધરમઆચારી) ટોલાંનો ૫
સાંહમણે થનારી બુરી દીનને લગતી (અહુરમજદની) નાંફરમાંની, ભલી દીનને લગતું નહી જોઈ તથા નહી સાંભલી સકવું, ગુનાહ અને નીમખ હરાંમી કરવા સીખ્વવાની સહમજને લગતું ગણેઆંનછે; અને એ વસ્તુ જેઓ ભલી દીનને ખરાબ કરવામાં મશહુર હોએ તેઓને લગતીછે.

વાદી—એ ધરમઆચારી ટોલાને અરથેશતાર (ઇઆને રાજઅધી- ૬
કારી) ટોલાની તરફથી કઉઅત, બુલંદી, હકુમત અને ધનસાફની મદદ આપવાની સહમજને લગતું ગણેઆંનછે, અને એ વસ્તુ જેઓ હકુમત અને અમલ ચલાવવામાં નામવરછે તેઓને લગતીછે.

વરૂની—એ ધરમઆચારી ટોલાને હાંની પોહચાડવાની આપમતલ- ૭
બ, બરાતુરૂત † ને લગતી કેલવણીને મદદ કરનારી સધલી ફરેબબાજી, બુરી

મીનો' અને બીજનો અર્થ 'હાંણી પોહચાડનારો મીનો' હેવો થાએછે, જેહની મતલબ માંણુસને આએ દુનીઆમાં આવતી દુનીઆને સારૂ ચહડતે દરજેનુ તથા હાંણી સાથનુ કરનારી ગેબી સકતીનીછે; જે ઉપરથી પાક અવસ્તામાં સારી ચાલ ચલણુથી ચાલનારી પેદાએશને 'સ્પેનામીનોની પેદાએશ' અને બુરી ચાલચલણુથી ચાલનારી પેદાએશને 'ધનાહમીનોની પેદાએશ' નું નાંમ આપેલામાં આવેલુ છે. અને આએ બે ભલાઈ તથા બુરાઈનાં મુલને આધારે પાક અવસ્તાની અંદર સધલી ભલી તથા બુરી વસ્તુઓની ઉતપંત્તી તથા તેહનાં ક્રાંમને લગતું વરણુન કરેલુંછે.

† બરાતુરૂત—એ તુરકી પાદશાહ અરજાસ્પના એક સપેહસાલારનું નામછે, આએ મુજી સરદારે બલખ શેહરની અંદર જાઈને આપણા પાક પેગમબર અશો જરતોશતને અને બીજા પરહેજગારોને તલવારના જખમથી મારેઆ હતા, તેથી આએ તુરકીને આપણા મજહબને લગતી કેતાબોમાં ધણુજ પાપી અને અતીશે

બુદ્ધી, અને અનીતીની સહમનને લગતું ગણેઆંનછે; અને એ વસતુ જે-એા તે (ધરમઆચારી) ટોલાને નોકસાંન તથા ખરાબ કરવામાં મશહુરછે તેઓને લગતીછે.

૮ બગી—એ દુનીઆંને સારૂ ખેતીવાડી કરવાને લગતી સહમનછે; અને એ વસતુ જેઓ પરમાંણીકપણાંથી રેહી, ખોરાકને એકઠો કરી, ઉમદા બદલો મેલવવા સારૂ તેહની (લોકોમાં) સખાવત કરવાએ, ધરમઆચારી (તથા) રાઝદરબારી ટોલાની મદદમાં વધારો કરનાર તરીકે મશહુર હોએ તેઓને લગતીછે.

૯ દદાંની—એ, ચોરો તથા જુલમગારોને દુનીઆંની અંદર ઘાત કરવાનું, તથા બેરેહેમી, જુદાઇ, બખીલી અને નીચ વદેઆ કરવાથી દુનીઆંની આબાદીને નોકસાંન કરવાનું અને (ખોરાકની) તંગી તથા ખુટ પાડવાથી આલમને હાંણી પોંહચાડવાને લગતું ગણેઆંનછે, અને એ ચીજ જે લોકો બુરજીગરીના ધંધાને ખરાબ કરનારાછે તેઓને લગતીછે.

૧૦ વહૂયાતી—એ, હુતુખ્શ (ઇચ્છાને સારો વેપાર ધનધો કરનાર) ટોળાને લગતી સહમનછે, જે ટોળો (ધરમઆચારી, રાઝદુઆરી અને ખેડુત) એ તરણે ધંધાદારીઓને મદદ કરનારો છે, અને તે 'હુતુખ્શ' નો પેશો કરનારના રવાંનને અશોઇનું મેલવવું હુમત, હુખ્ત, અને હવરશત, (ઇચ્છાને સારા વીચાર, સારા વચન અને સારાં કાંમ) ની મારફતેછે.

૧૧ દુશનેયાતી—એ બુરો ઉદ્દીએાગ કરનારા લોકોને લગતો સહમનછે, બુરો ઉદ્દીએાગ કરનારનાં રવાંનને (તેહના ધંધાને લગતા) બુરા વીચાર, બુરા વચન અને બુરાં કાંમની મારફતે તકસીરવાર થવુંછે; અને તે (ધરમઆચારી, રાઝદુઆરી અને ખેડુત એ) તરણે ધંધાવાલાઓને નોકસાંન કરનારછે.

બદકારનુ નાંમ આપેલુંછે. જેમકે દશતુર શેહમરદ મલેકશાહે બનાવેલી મદદરે નજમના ૯ મા બાબમાં લખેછે કે:—

كه اين فعل زشت غلامبارگان مقابل بافعال ديوست آن
چو افراسياب و چو ضحاک دون چو تورىراتروش زشت حزون
كه او كشت در دين زرتشت را كزو بود گرمي دل و پشت را

કારણ કે આએ ગોલાંમબારગીને લગતું બુરૂં કાંમ અફરાસીઆબ, કમીનો જોહાક અને ગમગીની ઉપજાવનારા બુરા બરાતરશ જેવા દેવતાં કાંમોની બરાબરનુંછે, કે તેણે (ઇચ્છાને બરાતરશે) જેહનીથી (આપણાં) દેલ અને પીઠને ગરમી હતી તે દીનના નગીના જરતોશતને મારી નાંખેઓ.

આએ (ઉપર જણાવેલો) સહમન ધરાવનારા જુદા જુદા ધંધાદારીનું ૧૨
બનવું તેહને લગતાં (સ્પેનામીનો તથા ગનામીનોનાં) મુલની અસરથીછે, અ-
ને તે (દરીએક મુલ)ની (અસર) તે ઉપર હોવાથી તે તેહનો તાબેદાર (થાએ)છે.

'સ્પેનાકી' ને લગતી સારી સહમન 'વાદી' ને સારૂં તથા 'વાદી' ૧૩
ને લગતી સહમન 'બગી' ને સારૂ, અને 'બગી' ને લગતો સહમન
'વહયાતી' ને સારૂછે.

'ધનાકી' ને લગતી બુરી સહમન 'વરૂની' ને સારૂ, તથા 'વ- ૧૪
રૂની' ને લગતી સહમન 'દદાંની' ને સારૂ અને 'દદાંની' ને લગતી
સહમન 'દૂશનેયાતી' ને સારૂંછે. અને આદમીને તેહની તરેહવાર ૧૫
નીચાઈ તથા ભલાઈની અંદર જાહેર થવું તે (સહમનો)ને લીધેછે.

બુરાઈ (એ) જુલમને લીધેછે, અને જુલમનું દુનીઆંમાં ઘણીએક ૧૬
તરેહથી ફાવ્વુંછે. તેમજ જુદાં જુદાં આદમીઓને નેકોને લીધે ભલાઈ-
ની અંદર ફાવ્વુંછે. જે વખત બુરા (અંધરમેનીઉશ) ને લગતો હોએચ
તે (વખત) નો અંદર ઘણું કરીને ઉંચની ઉપર નીચનું કઉઅત (વધારે)
સંબંધ ધરાવેચ, (ઈઆને ભલી વસ્તુની અંદર બુરી અસર થાએછે), તેઆરે
જુલમની મારફતે વધારે બુરાઈનું આદમીને જણાવુંછે; જેમકે તે વીસે
(આપણી) પાક દીનની અંદર જણાવેલુંછે કે 'આદમીનું સારી આએપત
મેલવવાનું કાંમ (તેહની અંદર) ઈજદોની કઉઅતનો સંબંધ હોવાથીછે,
તથા બુરી આએપત મેલવવાનું કાંમ (તેહની અંદર) દેવોની કઉઅતનો
સંબંધ હોવાથીછે.'

પેદાના કરનાર અહુરમજદને લગતી મોહટાઈ (ઈઆને માણસોને તે ૧૭
સાહેબની રાહ ઉપર ચાલવા) ને વાસતે આવનારો વખત ભલાઈએ ક-
રીછે, જે (વખત) લોકોને ભલાઈથી ચહડતે દરજેનો જાતવાળા બનવવા-
ના સબબ તરીકેછે, અને તેહને લીધે બુરાં મુળથી જે બુરાઈને લગતો
બુરો આપ તથા (માણસને) બુરૂં બનવાનો સબબછે, તેહને હાંણી પો-
હચેછે. તથા વધારે બુરાઈને લગતો જે બુરો આપ ખરાબી કરનારની
તરફથી લોકોમાં પોહચનારોછે, તેહનું શરૂઆતથી તે સેક્ટના વખત શુ-
ધી તુટવું, એ તેહનો ખલકમાંથી એકદમ અટકાવ કરનારી (ભલાઈની)
સકતીથીછે. પેદાએશની અંદર ફરશોકન્ત† ને માટેની સકતીઓનું સં-

† ફરશોકન્ત—એ લોગત અવસ્તાના [illegible] ફ્રશોકેરેતી—શબ્દ
ઉપરથી બનેલોછે, જેહનો અર્થ પેદાએશને લગતી 'ચહડતે દરજેની બનાવટ', એટ-
લેજે આલમને 'ચહડતે દરજેની બનાવ્વાનું કાંમ' હોવો થાએછે, અને તે નાંમ
કેઆમતના વખતના શુધારાનાં કાંમને આપેઆમાં આવેલુંછે.

મતોલ રેહવું તથા (તેહને લગતી) કઉઅત અને સંબંધનું (આદમી-
ની અંદર) વધારે પોહચવું, બુરાઈને વગર તેજની કરવાનું જે ભલું બ
તેહમાં ચાલુછે તેણે કરીછે.

૧૮ વલી જે વખત બુરાઈને લગતું વધારે મોહટપણ ધરાવેચ તે, તે (વખત) ની અંદર ભલાઈનાં કરતાં બુરાઈ ઘણીજ હોવાને લીધેછે, અને આએ વખતમાં પેલા દરવંદ (અંધરમેનીઉશ) ની ઠગાઈની મારફતે સ-
ઘલા લોકોને હાંણી થાએછે. આએ પરમાંણે લોકોમાં ભલી અને બુરી કઉઅત ચાલુ રેહવાને લીધે ફરશોકન્તના વખતવેર (તેઓમાં એકથી બી-
જાને) હાંણો પોહચસે. (પણ સેવટે) તે ફરશોકન્તના વખતમાં (સઘલા-
ઓને) ભલાઈએ કરી (બદી વગર) ખાલેસીથી રેહવુંછે; અને તેથી ખલક-
ને નોકસાંન કરવાની ધંનાઓનોને ખુટ થસે. અને સઘલા ભલા લો-
કોને પેદાના કરનાર સાહેબની સેવટની ધારણાને લગતી ઈછાવાલી સક-
તીની મારફતે અમરગી અને કાએદાસરની છેલ્લી કાએમા ઘલશે.

૧ (૧૮) ઈરાંનના દેશી (ઈઆને મજદીઅસની દીન ધરા-
વનાર) નો સંબંધ, ખાસીઅત અને કઉઅ-
તને લગતી મોહટાઈ વીસે ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે: ઈરાંનના દેશીની (અહુરમજદના) સંબંધને લગતી જે મોહટાઈછે, તે મજદીઅસની દીન અને તેહના કાએદાની મારફતે તે
૩ (અહુરમજદનો) તાબેદારછે તેહને લીધેછે. અને તેહની ખાસીઅત તથા કઉઅતનો ચહડતો દરજો (અહુરમજદની) તાબેદારીને લગતા (તેહના) કેટલીએક તરેહના ખવાસ તથા ચાલચલણથીછે. ઈ-
રાંનીઓનો તરીકો એ મજદીઅસની દીનનો તરીકોછે, તેથી જે કોઈ ઈરાંનનો વતનીછે તે હમેશાં ઘાટકી રવઈઆને તોડનારછે. ઈરાંનનો વતની મજદીઅસની દીનનો તરીકો ધરાવેચ અને પો-
તાની સાથે ભલાં મીનો (નો સંબંધ) રાખેચ તેથી તેહને મોહટાઈછે, અને બુરી સકતી તેહનીથી ઈજા પાંમતી રેહચ. અને તે, શુધરેલા, પરમાંણીક, અ

ને એકસરખા ખોરાકને લીધે તનદરૂસ્ત, સમરેલો, સુધરેલો, સુખી અવસ્થા-
વાલો, પાક, શુનદર, સુધનધીવાલો અને ખુશી સાથનો રેહછે. અને જે ૪
(બીજી) કેટલીએક જાતછે તેહને તેહના ખવાસ તથા કઉમ્મતને લગતી મો-
હટાઈ તે પોતે (અહુરમજદની) નાંફરમાંનીને લગતો ખવાસ તથા ધનામીનોને
લગતા મજહબની ચાલણુ ધરાવેચ, તથા પોતાની સાથે બુરા મીનો (નો
સંબંધ) રાખેચ તેથીછે. અને તેથી ભલી સકતી તેહનીથી ઈજા પામેલી
થાએચ. તથા તે અપરમાંણીક, બીગડેલા, અતોશે એકસરખા ખોરાકને લીધે
બીમાર, બદકાર, ખરાબ થાએલો, કંગાલ, નાપાક, ધનધાતો, કરૂપી અને
સંતાપવાલો રેહછે.*

(૧૧) ઈરાંન દેશની બાહેરની સરહદવાલા લોકોને બન- ૧
વાના સબબ વીસે ભલી દીનને લગતો
ખોલાસો.

જાંણવું કે: જેઓનું અસલ વતન ઈરાંનછે, તે સરહદવાલા લોકોની ૨
દીન તથા રવઈઆનું બનવું'લી તેઓનાં ઈરાંની વડીઅલના અસલ ધરમ
અને દીન ઉપરથીછે. માટે એજ દીન અને તરીકાની પુછપરછ કરવાથી (યા-
ને તેહનાં ફરમાન મુજબ ચાલવાથી) તેઓને ભલાઈ, ફાએદો અને વધારે
કઉમ્મતછે. સબબ કે તેઓ જે હકુમતે પુગેલાછે તે ઈરાંની મજહબની (ખુબી) ૩
થીછે, અને જેઓ (હાલમાં) પુરથવીના અને તેમા વલી જે ખુનેરસના
(ઈમાને ઈરાંનના) માલેક થએઆછે તેઓ 'હોશંગ' તેહમુરસ્પ, જમશેદ,
ફરેદુન, અને એરચ, ઈતીઆદી ઈરાંની (પાદશાહ) ઓથીછે, અને તેઓને
જે કાંઈ તેઓના રાજની મોહટાઈ મલીછે તે મોહટાઈ રઈઅતને છુટાપણું
તથા શુખ આપવાએછે, અને તેથી તેઓને હમેશનો ફાએદોછે. માટે જે
બીજા હાકમો જોલમને સારૂ ખોટું બોલનારને, મજહબની અંદર કેતનો

* આએ ઉપલી બાબતનો સાર એછે કે મજદીઅસની ધરમ પાલનારો શ-
ખ્સ અહુરમજદી મારગ ઉપર ચાલનારોછે, તેથી તેહનામાં અહુરમજદની તરફની
કુદરતી સારી સહમજો ઉતરેછે, અને તેથી તે ઉપર જણાવેલા સારા ગુણવાલો રેહ
છે; અને તેથી ઉલટો મારગ જે દેવપરસ્તીનોછે તે મારગે ચાલનારો શખ્સ ધનાહ-
મીનોના ચેલા તરીકેછે, તેથી તેહનામાં ધનાહમીનોની તરફની બુરી સહમજો ઉતરેછે,
અને તેહને લીધે તે આએ દુનીઆમા ઉપર જણાવેલા બુરા ગુનવાલો રેહછે.

ઉભો કરનારને, ખુનીને અને વાટપાડાઓને નહી પસંદ કરનારા હોએ તેઓના ચુકાદાને અહુરમજદના તાબેદારોએ હમેશાં કબુલ રાખવો તથા (તેઓને) બચાવ કરનારા પાદશાહ તરીકે ગણવા, અને તેઓની તરફ (પોતાને) વગર બલવાએ ધારાથી આધીન રાખવા તથા (તેઓની) હકુમતને વધારવી. પણ જો તાંહાં કોઈ, (બીજી) દીનને ચાલુ કરવા સારૂં મજદીઅસની દીનની મોહટાઇ, કીરતી અને ખોરેહને અટકાવેતો, તેહવા ધાતકીઓથી જેમ તેઓને ફાએદો અને શુખ જણાએ તેમ (પોતાને) શુધરેલા રાખવા. અને જેઓ તે દીનથી પદલશટ અને દોજખી થાએલા હોએ તેઓને તેથી પાછા ફરવાની સહમજ આપવી. (અને) વલી રૂમ (ઈઆને યુનાંન) ને લગતી 'યહુદ' ની દીન તથા ખાવર (યાને પસચમ) ને લગતી 'મસહીઆ' ની દીન અને તુરકસ્તાંનને લગતી 'માની' ની દીનછે, તેહની આગલ વધેલી કઉઅત તથા ગલબાનો (આપણા) અમદીન દોસતોમાં તેહની બદી તથા હીનપસ્તી પેવસ થાએ તે સારૂ તથા આપણી રૂમનાં કરતાં પુરાંણી દીનની પાકીને જાંખ લાગે તેહને માટે અટકાવ કરવો.

૧ (૮૦) ચહડતો (ઊતરતો) હક આપવાજોગ રીતવાલા લોકો વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાંણવું કે, ચહડતો ઉતરતો હક આપવાજોગ રીતવાલા લોકોમાં આએ (નીચે જણાવેલી) તરેહના લોકો ઘણાછે; તેમાં મોહટી ઉમરવાલો હુનરમંદ પેહલ્લો દરજ્જે ધરાવનારોછે, અને બીજો તેથી ઉતરતો જવાંન કલાવાલોછે. ઉમરે પોહોચેલા હુનરમંદને જવાંન હુનરમંદનાં કરતાં ચહડતો થવાનાં ઘણાંએક કારણોછે, (તેમાંનું મુખ્ય કારણ એછે કે) ઉમરે પોહચેલો (હુનરમંદ) તેહની વિદ્યા સાથે તે વિદ્યાની અજમાએશ મેલવેલોછે, તેથી (લોકોનો) તે ઉપર ઘણો વીસવાસ રેહછે, તથા કોઈબી જાતની બદી (ઈઆને ખાપણ) તેહની મારફતે ફુર થાએછે, અને પેલો જવાંન હુનરમંદ તેહની વિદ્યા સાથે તે (ઉમરે પોહચેલા) હુનરમંદની કમાલીઅતમાં તેહની મોહટી ઉમર થાએ તાંહાંવેર પોહચતો નથી. (વળી) તે (બીજા) નાં કરતાં ઉતરતે દરજ્જેનો તરીજે હુનર વગરનો જવાંનછે, અને તેથી ઉતરતો છેલ્લો હુનર વગરનો બુઢો (પુરૂષ)છે, વગર હુનરવાલા જવાંન (પુરૂષ) ને હુનર

વગરના બુદ્ધાની ઉપર સરસ થવાના ઘણાં કારણુછે, (તેમાંનું મુખ્ય કારણ) હુનર વગરના જવાંન પુરૂષને તેહની ચહડતી કઉમ્મતથી અને એકસરખાં જોરથી હુનરમંદીએ પોહચવા વીસેની ઉમેદવારીછે.

(૮૧) **સમારગે ધંધો કરનારાઓ સંતોશીછે, અને કમારગનો ધનધો કરનારાઓ વગર સંતોશનાછે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલારો.** ૧

જાંણવું કે, જે કોઈ કાએદાસર (ઈચ્છાને પરમાંણુકપણુંથી) ધનધો ૨ કરનારછે તેહનો ધનધો પાએદાર દોલતને મેલવ્વાનો અને નાપાએદાર દોલત * ને નહી મેલવ્વાનોછે; અને તે સમારગે ધંધો કરનારો ખોદાનો આભાર માંનનાર, ખુશી સાથનો અને સંતોષી રેહછે. જેહનો ધનધો નાપાએદાર દોલતને મેલવ્વા વીસેનો અને વલી પાએદાર દોલતને પડતી મેલવાનોછે, તે કમારગે ધનધો કરનારો ફરીઆદ ઉઠાવનાર, નાખુશ, બેચેન અને વગર સંતોષનો રેહછે. બદનને પરમાણીક અને આતમાને કઉવ- ૩ તદાર રાખનારી પાએદાર દોલત સારી ચાલચલણુથીછે, અને (તેહને લગતી) નાપાએદાર દોલતનો વધારો તે (સારી ચાલચલણ) વગરની તેહની બુરી ચાલચલણેછે ; (કારણ કે) રવાંનને દરએક તરેહનો છુટકારો આપનારી અને (તેહના) સઘલા ગુનાહને ફેરવનારી જે વસ્તુછે, તે સવાબછે.

(૮૨) **(ઈજદો આદમીઓનો) સંભાલ કરેચ, તથા સંભાલ કરવાથી (તેઓને) છોડી દીએચ, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલારો.** ૧

જાંણવું કે, ઈજદોની તરફથી બેહદ રીતે અને જુદી જુદી પરકારે ૨ (માંણસનો) સંભાલ કરવો, એ માંણસને ગુનાહ કરવાથી દુર રેહવાએ અને સવાબકાર હોવાએછે. ઈજદો ભલાં (આદમી)નો સંબંધ રાખનારા જાંહાંવેર (આદમી) ભલુ હોએ તાંહાંવેરછે, અને જે (આદમી) પાપ કરવા પ-

* આએ જગોએ પાએદાર દોલતની મતલબ, ઈમાનદારીથી ઉદીઓગ કરવાએ મેલવેલો સવાબ તથા નાપાએદાર દોલતની મતલબ, ધનધાની અંદર કાવાદાવાથી મેલવેલા પઈસાને લગતો ગુનાહ સમજવો.

ડેય તેહને સંભાલ કરવાથી તેઓ છોડી દીએછે. જ્યારે હુવુંછે કે ગુનાહ કરવાએ અને સવાબને માટે બુરૂ વીચારવાએ (માણસ) ઇજદાના સંબંધમાંથી હંકેરાએલું થાએછે, તેઆરે ખચીત એ ઉપરથી ભલા લોકોએ (પુનના બદલાની) ઉમેદ, તથા બદકારોએ (પાપનાં કાંમની સજા વીસેની) ધાસ્તી, હમેશાં રાખવી (સજાવારછે). જો કબુ આએ દુનીઆંને લગતાં મકાંનમાં ગુનાહની આમેજશની અંદર ચાલનારો બદકાર, ગુનાહને લગતાં કાંમના વધારા સાથે, આલમની અંદર સારો બદલો મેલવેલો તથા સચવાએ લો રેહતો હોએ, અને ભલો શખ્સ સંભાલથી બેનસીબ રેહેતો હોએતો (તે વીસે) ખચીત (દીનમાં) જણાવેલુંછે કેઃ મીનાઇ જેહાંનમાં તે ભલાને છુટકારો, તથા ચહડતો દરજો હોવાને લીધે આખેરશને લગતી સારી હાલતનું મલવુંછે, અને તે બુરાને (તાંહાં) બંદીવાંનપણું, તથા હીનપસ્તી ભોગવ્વાને લીધે આખેરશને લગતી બુરી અવસ્થાનું મલવુંછે.

૩ (માટે) જો (સાચ્ચું બોલવું) કોઇ ઠેકાણે અશો લોકોને ઘણું નોકસાંન કરનારૂં તથા ઇજા દેનારૂં જણાએ, તોપણ (તેઓએ) હમેશાં તે (સાચ્ચું)

૪ બોલવું. અને જુઠું જો કે કોઇ ઠેકાંણે અશો લોકોને ઘણું ફરાગત અને ફાએદા સાથનું જણાએ, તોપણ (તેઓએ) તે કોઇબી વખતે હરગેજ બો-

૫ લવું નહી. સાચ્ચું બોલનાર શખ્સને સારૂ ભલી દીનને લગતો સીખાંમણછે કેઃ જો કોઇ વખતે તે સાચ્ચું બોલનારની એક બરી ખબર આપવાએ તેહનીથી અશો લોકોને કાંઇ નોકસાંન પોંહચે, તોએપણ તે ઉપર આધાર નહી રાખીને તેહનાં સાચ્ચાં બોલવાને લીધે તેહને વખાંણવો, અને તેમજ જો કોઇ વખતે જુઠું બોલવાએ તે (જુઠું બોલનાર) ની તરફથી બોટી ખબર આપવામાં અશો લોકોને ફાએદો પોંહચે, તોએપણ તેહને કબુલ રાખવું નહી; અને તેહનાં જુઠાં બોલવાને લીધે તેહનો ધીકાર કરવો.

૧ (૮૮) ગુનાહથી પાછું રેહનાર અને સવાબમાં આગલ વધનાર તથા સવાબથી પાછું રેહનાર અને ગુનાહમાં આગલ વધનાર આદમી વીશે ભલી દીનને લગતો બોલાસો.

૨ જાણવું કે, જે (આદમી)નાં દીલની અંદર મેહમાંન તરીકે બેહમન (ઇમાને ભલા વીચારવાલી સકતી) હોએ, અને તેહની ઇછાની ઉપર હકુ-

મત કરનાર અહુરમનદ હોએ (એટલેજે જે કોઇ પોતાનાં દીલમાં અશો અ-
હુરમનદને લગતો ભલો વીચાર રાખે અને અહુરમનદની મરજીને તાબેએ રે-
હીને ચાલે) તો, તેહનું ધર (ઇચ્છાને શરીર) શલાહ સંપજ ભરેલું, વીચાર—
મીનોઇ મકાંન (ઇચ્છાને બેહશત) ની સચાઇવાલો, બોલવું—અકલના
તરીકાવાલું અને કાંમ—ગુનાહથી પાછું રેહવાનું અને સવાબમાં આગલ
વધવાનુંછે. અને જેહનાં દીલની અંદર (બેહમાંન તરીકે) અકોમન (એટ-
લે જે બદ ખવાસને લગતી વીચાર સકતી) હોએ, તથા તેહની ઇછાની
ઉપર હકુમત કરનાર વરૂન (ઇચ્છાને બુરો હવસ) હોએતો, તે (હનું સરીર)
ગોસ્સાનું ધરછે, અને તેહનાં મન ઉપર હોકમ કરનાર ગુનાહની ગેબી
સકતી, તથા (તેહની) જબાંનને ફતવો આપનારી આપમતલબછે; તેથી
તેહનું કાંમ સવાબથી પાછું રેહવાનું અને ગુનાહમાં આગલ વધવાનુંછે.

(૮૮) ભલી દીનનો તરીકો ઇજદોની ઇછાને લગતો અને ૧
બુરી દીનનો તરીકો દેવોની ઇછાને લગતોછે
તે વીસે ભલી દીનને લગતો બોલાસો.

જાણવું કે: ભલી દીનના તરીકાને લગતો વીચાર ઇજદને એટલા ૨
સારૂં પસંદછે કે, તે (તરીકો) પોતે (માંણુસને) સારી સકતી (મેલવવા)ને
માંટેનો, અને બુરી સકતી (ની તરફ) થી (તેહને) પાછું ફેરવનારોછે; તેથી
જે કોઇ જતે સારી સકતી મેલવવાને માંટેનોછે, તે સવાબને ખાતર બુરી
સકતીથી પોતાને પાછો ફેરવનારછે, અને સવાબ એ ઇજદોની ઇછાછે.
બુરી દીનના તરીકાને લગતો વીચાર દેવને એટલા સારૂં પસંદછે કે, તે
(તરીકો) પોતે (માંણુસને) બુરી સકતી (મેલવ્વા)ને માંટેનો અને સારી સ-
કતીથી (માંણુસને) પાછું ફેરવનારોછે, તેથી જે કોઇ જતે બુરી સકતી
(મેલવ્વા) ને માંટેનોછે, તે સારી સકતીથી પોતાને પાછો ફેરવનારછે, અને
વલી જે કોઇ બુરી સકતીવાલોછે, તે (પણ) ગુનાહને ખાતર સારી સકતીથી
પોતાને પાછો ફેરવનારછે, અને ગુનાહ એ દેવોની ઇછાછે.

૧ (૯૭) ભલી દીનને પરથમ ચલાવનાર વીસે (નો ખો લા સો).

૨ જાણવું કે: ખલકને (આવતી દુનીઆંને માંટે) ચહડતે દરજેનું કાંમ કરનાર થવાનું કારણ દીનથીછે, અને તેહનેજ લીધે પેદા કરનારની તરફથી (તેહને) આબાદ રેહવુંછે. લોકોને ગુનાહની અંદર આમેજ થવાથી પાછા ફેરવ્વા અને નવા કરવા સારૂ હમેશાં દર વખતે તે (દીન) ને (દાદારની તરફથી) મોકલવાની જરૂરછે. પેદાના કરનાર (અહુરમજદ) થી પરથમ તે દીનને કબુલ કરનાર 'ગયોમરદ' હતો, કે જે આદમીનું મુલ, (અને) પૃથ્વીનો પેહલ્લો રાજા હતો. અને દાદારની તરફથી આલમને સારૂ છેલ્લો દીનને લાવનાર તથા દીનને લગતી કરણીએ દુનીઆંને સીનગારનાર તથા આલમને શુધ હાલતમાં ચલાવનાર 'સોશીએાસ' છેલ્લાં આદમીએાનો સરદાર અને માલેકછે; જે (સોશીએાસ) પેદાના કરનારની ઈછા અને ખાહેશ મુજબ આખેરના વખતમાં તેહની દીનને લાવનાર તથા દુનીઆંને નીરમલ, વગર ઈજાવાલી અને બેહસ્તને લગતી કરવાનું જે કાંમ (પરથમ) ગયોમરદની મારફતે (શરૂ) થયેલું હતું, તેહને સંપુરંણ રીતે રોનક આપનારછે. આલમને શુધારનારા સધલા (પેગમબરો) તે (દીન) વીસેની મતલબને લગતા ગણાએછે, અને ભલી દીનને લાવનારા બેહસ્તને લગતા ફરેસતાએો સારા મજહબને લગતા પેગમબરોના વસીલાછે; પણ તે (સોશીએાસ) ની પછી જે કાંઇ દુનીઆંને લગતી (પેદાએશ) છે તેહને સારૂ પેગમબરની મારફતે
૩ દીનને મોકલવાની જરૂર રેહસે નહી. જે ધરમગુરૂએો—ઘણુંજ ગુનાહ ભરેલાં કાંમવાલા તથા ખરાબ થાએલા તરીકાવાલા વખતની અંદર અને આદમીએાને દીનથી અતીશે ગુનાહ ભરેલાં તથા ભલા મજહબને સારૂ શકમંદ કરનારા તથા લોકોને અંધારાં તરફ જવાને ઘણી ઉમેદ આપનારા મજહબ ધરાવનારા (દીનદુશમન) ના દોરની અંદર, દીનને ચલાવનાર, દુનીઆંને રોશનીવાલી બનાવનાર અને પેહલ્લી દુનીઆંને લગતી ઉમેદ રાખવાની તેહને સહમજ આપવાથી (દુનીઆંને) ચહડતે દરજેનાં ગનેઆંત વાલી કરનારા હોએ, તથા લોકો તેએાની દીનને તે પેગાંમ લાવનારાએોએ જાહેર કરેલી મતલબ ઉપરથી પસંદ કરેતો તે પેગમબરોને તેએાના ભલા મજહબને લીધે પેગમબર તરીકે લોકોએ કબુલ રાખવા; પણ જો તે (દીન) ની અંદર

દુનીઆંનાં લોકોના નહી છુટકારાને લગતું (એટલેજે તેઓને પાપ કરવા વીસે) કહેલું હોએતો, લોકોએ તે (દીન) ને તપાસેઆ વગર છોડી દેવી. *

---

* દાદાર અહુરમજદની મજદયસની દીનને પરથમ આએ દુનીઆંમાં લાવનાર તરીકે ગઇઓમરદ હતો, તે વીસેની શાહદત ફરવરદીન યશતના પાક અવસ્તામાં નીચે જણાવિઆ પરમાણે આવેલીછે.

' અશો ગઇઓમરદનાં ફરોહરની હમો ઇઆદ કરીએ છઇએ, કે જેણે પરથમ અહુરમજદના વીચાર અને તેહનાં ફરમાનોને સાંભલેઆં (હતાં).'

મજદીઅસની દીનને લગતો છેલ્લો પેગમબર સોશીઓશછે, તે મજદીઅસની દીન સેવટને વખતે દાદાર હુરમજદનાં ફરમાંનથી આએ દુનીઆંનાં લોકોમાં પુરતી રીતે ફેલાવસે, અને તે દીનની રાહ રસમથી તે વખતનાં સઘલાં આદમીઓને સુધારશે, તે વીસેની ગવાહી ' જમીઆદ ' યશતના ૬૫ મા કરદોની અંદર પાક અવસ્તાથી નીચે જણાવિઆ પરમાણે આપણને જણાએલીછે.

' હમો ઇઆદ કરીએ છઇએ અહુરમજદનાં પેદા કરેલાં ગાલિબ કેઆંન ઓશેહની. જે (નુર) ફતેહમંદ સોશીઓચને, તેમજ તેહના બીજા દોસ્તોને (હવે પછી) મલસે; જે (હની મદદ)થી તે (સોશીઓશ) દુનીઆંને ચહડતે દરજેની, વગર જઇફીની, વગર મોહતની, વગર મરાવાલી, વગર કોહોવાટની, હમેશની જીનદગીવાલી, હમેશના ફાએદા સાથની અને મોરાદ પાંમેલી કરસે. અને તે વખતે મરણ પાંમેલાં પાછાં ઉડસે (એટલેજે રીસ્તાએજ થશે), જીવતાંઓને અમરગી મલસે, અને તેઓને (અહુરમજદ) ચહડતે દરજેની ઇછાવાલી જીનદગી આપસે. જે લોકો (પોતાને આએ દુનીઆંમાં) પેવીતરાઇનું ગણેઆંન આપનારાછે તેઓ અમરગ થાસે, અને જે દરજ અશો (લોકો) ને હાંણી પોંહચાડવા સારૂ (આએ દુનીઆંમાં તેઓની) આસપાસ ફરી વલેલાછે તે. તે વખતે નાસ પાંમસે અને તેમજ તેહનાં સેંકડો તોખમોનો તે વખતથી અંત આવસે.'

ઉપલા અવસ્તામાં સોશીઓસની સાથે તેહના બીજા દોસ્તોને કેઆંન ઓરેહ મલવા વીસે જણાવીઉછે તે દોસ્તોનાં નાંમની વીગત ' દાદસ્તાને દીની ' નાંમની પેહલવી કેતાબમાં આએ રીતે જણાવેલીછે. ઇશન્ ચશમ, ખુર ચશમ, ફરાદત ગદમન, વન્દદ ગદમન, કામે વખ્શાન, કામે સુત, અને સુશીઓસ. ફરવરદીન યશતના ૬૨૮ મા કેકરાની અંદર પેગમબર સોશીઓશ અને તેહના મદદગાર દોસ્તોનાં ફરોહરોની ઇઆદ કરેઆમાં આવેલીછે, તેહમાં ઉપલાં નાંમો ઉપરાંત ' ઉખ્શીઅદ એરેત ', અને ' ઉખ્શીઅદ નેમંધ ' એહવાં બે નાંમો વધારે આવેલાંછે. જુઓ વેસ્ટરગારડના છપાવેલા જેનદ અવસ્તાનાં પુસ્તકને સફે ૨૪૩ મે.

૧ (૮૫) મનદીઅસનાંનોને, ખોદાની તાબેદારી વગરના દેવ-પરસ્તો તથા ઠગાઈ કરનારા આશમોગોના ખવાસથી દુર રેહવા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે, દેવપરસ્તો તથા ઠગારા આશમોગોનું રવાંન (પોતાનાં) જીવતાં બદનની અંદર તેહના રીમન ખવાસને લોધે (મનદીઅસની) દીનની રાહે મુએલાં શરીર સાથનું છે, અને તે જીવ સાથનું શરીર દોજખને માટેનું ગણાયછે; એટલા સારૂ મનદીઅસનાંનોને તેઓની તે રીમની તથા ખરાબ ખાસીઅતો, તેહને લગતા અરસ પરસના મેલાબથી પોહચવાની ધાસ્તીછે, માટે તેઓનાં જીવતાં શરીરને અડકવાથી (તેઓએ) દુર રેહવું; કારણ કે તેઓનું શરીર શબલી જગોએ સરેલા નસા તરોકેનું છે.

૩ વલી (બીજું), એમ જાહેર કરેલું છે કે, તેઓની મીતરાચારી તથા નજદીકીના સંબંધની લાગણીથી (મનદીઅસનાંનોની) અશોઈનો ધટારો, (તેઓના) સારા ખવાસને આલુદગી તથા આદતને હાંણી પોહચવી અને (તેઓની) ખોરેહનું ધટવું છે. (અને) તે લોકો (પોતાની) દોસ્તી તથા સાથે ખાવા પીવાના તરીકાથી (મનદીઅસનાંનોને) ઇજદોથી જુદાગી તથા અપવીતરાઈનો સંબંધ આપનારાછે, અને (તેથી તેઓની) બુદ્ધી હીન થાએછે; માટે બને તાંહશુધી તેઓને અડકવાથી દુર અને એહલાએદા રેહવું, અને તે સાથે એમ પણ કરવું કે, જે થારી તથા ખાવાનાં વાસંણ તેઓ વાપરે તેહને તરણ મરતબે ગરમ પાંણીએ કરી ધોવાં અને તેહમાં ખાવા પીવાથી મનદીઅસનાંનોએ દુર રેહવું.

૧ (૮૬) ખોદાના બંદા મધેથી ચહડતી, મધેઅમ અને ઊતરતી પદવીના બંદા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે, ખોદાના બંદાઓની અંદર જે કોઈ પોતાને વાસતેની બંદા તરીકેની સહમજથી જાતે સહમજદાર (હોએ), અને તેહને લગતા

ચલકાટ, નુર, અકલ અને ગુણની અંદર શુધારો કરવાજોગ સકતીની મા- ૩
રફતે પોતાને ચલાવે, તે ખોદાનો ચહડતે દરજ્જેનો બંદોછે. અને જે કોઇ
તે શુધરેલા ખોદાના બંદાની બરોબર નકલ કરવાથી પોતાને શુધારે, તથા
તેહને લગતી સકતીઓને જેમ ચલાવવી ઘટે તેમ ચલાવે, તે ખોદાનો અધે-
અમ દરજ્જાવાલો બંદોછે. અને જે કોઇ સંપુરણ અકલવાલા ગુણી શખ્સની ૪
મારફતે તેહના જેવી સકતોને સુધારનારી નસીહતથી પોતે સુધારાની સહજ
સાથનો (હોયે), તે ખોદાના બંદાની અંદર ઉતરતા દરજ્જાવાલો બંદોછે.*

(૮૯) (આએ દુનીઆંને લગતું) અતીશય શુખ, અતીશય ૧
દુઃખ, શુખ સાથનું દુઃખ, અને દુઃખ સાથનું
શુખ કેહવી રીતનુંછે તે વીશે ભલી
દીનને લગતો ખોલાશો.

જાણવું કે: આએ દુનીઆંનાં લોકોનું અતીશય શુખ અને દુઃખ, ૨
શુખ સાથનું દુઃખ, અને દુઃખ સાથનું શુખ (હમેશ રેહનારૂ નથી, પણ)
તુરત જતું રેહનારૂંછે. અને આએ દુનીઆંને લગતાં દુઃખના નવાએ શુ-
ખનો સંબંધ અને શુખના નવાએ દુઃખનો સંબંધછે.

(૯૧) જે (ચીજ) થી આદમીને છુટકારો મેલવવોછે તથા ૧
જે વરતુ તેહને પસંદ કરવાજોગ નથી તે
વીશેની નસીહત તથા ભલી દીનને
લગતો ખોલાશો.

જાણવું કે, આદમીને (ભલી દીનને લગતી) નસીહતછે કે, તેણે (દો- ૨
નખથી) છુટકારો મેલવવો—(એ) ભલી દીનની રાહે અહુરમજદની ઇછાને
લગતી ખાહેશ તથા પુછપરછ કરીને તે સાહેબની મરજી મુજબ (આએ દુ-

* આએ ઉપલી બાબતમાં ખોદાના તરણ તરેહના તાબેદારોનું વરણુન કરે-
લુંછે, તેહમાં જેઓ બંદા તરીકેની કુદરતી સહજ ધરાવનારા પેગમબરી દરજ્જાવાલા
બંદાઓછે તેઓને પેહલો દરજ્જો આપેઓછે, તથા જેઓ પેગમબરોની નકલ કરના-
રાછે તેઓને બીજો દરજ્જો આપેઓછે, અને જેઓ ધરમગુરૂઓથી કેલવણી લેઇને
પોતાને ખોદાના બંદા તરીકે ચલાવનારછે તેઓને તરીજો દરજ્જો આપેલોછે.

નીઆંમાં) બરોબર રેહવાએ, અથવા ભલી દીનની અંદર આપેલી સહમનથી તેહને લગતું કાંમ કરવાએ, અને હાંણી પોહચાડનારાં તથા પસન્દાવાને લગતાં પરહેજ કરવાજોગ કાંમથી દુર રેહવાએછે. જેહનું અંન્તકરણ તેહને ચહડતે દરજેનો મારગ બતલાવનારૂં તથા અકલ તેહની ઉપર હોકમ કરનારી હોએ, તે આદમી અહુરમજદની ઈછાવાલું છે; પણ જે (આદમી) પોતાને લગતા ઉપાએની સહમજ મેલવવાથી પાછું રેહનારૂં તથા પોતાને સાચવટની અંદર જાલવ્વાનો ખાહેશ વગરનું અને સંતોષી અકલને પસંદ નહી કરનારૂંછે, તે (પોતાની) મરજી મુજબ ચાલનારૂં, ઉલટા વીચારનાં અંન્તકરણવાલું અને આપમતલબી વસ્તુને લગતું છે.

૧ (૯૦) **હરતીવાલો સાહેબ (ખલકની) હરતી* અને પેદાએશને* પેદા કરનારછે તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.**

૨ જાંણવું કે, હરતીવાલો સાહેબ પોતે, જે કાંઈ તેહને લગતી દરએક હરતી તથા પેદાએશછે, તે ઉપરથી જણાએલોછે. ખોદાએતાલા ચહડતે દરજેની દાનાઈની સકતીવાલોછે. અને તે સાહેબને માંટેનું જે કાંઈ કાંમ સ્પેનામીનોથી જાહેર થાઈઉં તેહની આગમચ તે પોતે હતો. અને ખોદા-
૩ એતાલાથી સધલાએોની હરતીછે. વલી આદમીનો અંદર તે હરતીના સાહેબનું તેહની હરતીની મારફતે જણાવું છેલ્લે વખતે (થઈઉં) છે.† કારણ કે (પરથમ) બેહમનને હયાતી આપનાર તરીકે અહુરમજદનું જાહેર થવું તે બેહમનને જનમ આપેલાં કાંમનો પછી થાએલુંછે. તેમજ પેદાએશને સારૂ દીનને લગતી દાનાઈની જરૂર તથા બેહમનની જાતનો મારફતે તે (દાનાઈ લોકોમાં) પખરાવ્વાની અગત હોવાને લીધે દાદારની માર-

* હરતી, તથા પેદાએશ—એ બેહુ બોલોની મતલબ આએ જગોએ ખલકની હયાતી તથા તેહનાં રૂપને સહમજવું.

† જાણવું કે ઉપલાં લખાંણની અંદર હેવું જણાવેલુંછે કે : "આદમીની અંદર તે હરતીના સાહેબનું તેહની હરતીની મારફતે જણાવું છેલ્લે વખતે થાઉંછે" તેહની સહમજ ઈજરાનેના ૧૯ મા હા, પેહલવી 'બુન્દેહરાને' અને 'ગાહંબારની આફરીન' ઉપરથી આપણને હેવી રીતે મલેછે કે પાક દાદારે આએ દુનીઆંની પેદાએશમાં પરથમ આસમાંન, પછી પાંણી, પછી જમીન, પછી ગોસ્પંદ, પછી જાડપાંણુ, પછી આતશ પેદા કરીને તેવાર પછી આદમીને જનમ આપેએો હતો.

ફતે બેહમન પેદા થવાથી તે (દાદારની) પેહલ્લી પેદાએશ તરીકેછે. અને પેદાના કરનાર (દાદાર) ની મારફતે બેહમન સરજવાએ તેહને દાદારના બેટા તરીકે તથા બેહમનને લીધે દાદારને બાપ તરીકે દીનને લગતા બોલાસામાં જણાવેલોછે. તેમારે એ ઉપરથી સાબેત થાએછે કે દાદાર પોતે બેહમનની પેદાએશની આગમચ જાહેર થાએલો હતો. અને બેહમનને તેહને લગતી જેટલી સહમજ મલીછે, તેટલી સહમજ વાલો તેહને દાદારે કરેલોછે. માંટે તે ઉપરથી જણાએચ કે દાદાર પોતાની સંપુરણ સહમજ, પુરતી સકતી, અને સંપુરણ હકુમતથી જેટલી જોઈએ તેટલી હાંસેલ વાલી પેદાએશ બનાવ્વાને સકતીવાંનછે. અને તેહની મારફક દાનાઈમાં ચહડતે દરજેનો, અતીશય ગણેઆંનવાલો અને અતીઅંત મરતબાવાલી આએપત ધરાવનારો કોઈ નથી. તેમારે ધરમગુરૂઓ બધેનો જે ધરમગુરૂ (ઈમાને પેગમબર) ૪
પોતે પેદાનો કરનાર તેમજ બાપ દીકરા તરીકે (ગણાએચ) તે બનવાજોગ નથી; (કારણ કે) દીકરાની આગમચ બાપ અને બાપની પછી દીકરો બનેલો, એ બેહુ (વાત) સબલા મજહબની અંદર કાએદાસરછે. વલી બોદાએતાલા પોતે એકછે, અને તેણે એબલાએ (સબલી પેદાએશને) પેદા કરેલીછે, તે પોતાને પછવાડે કેમ બનાવે ! વસ્તુને લગતી બોલાદના તરીકાની અંદર બેમાં એક આગલ હોવું જોઈએ, તેથી (જો) બે આંગલ અને બે પાછલ (પેદા થાએલા) હોએતો તેહમા બીજાની આગમચના એકને બાપ તથા બીજાને દીકરો કેહવો સજાવારછે, (કેમકે) તે આગલ અને પછવાડે (પેદા થાએલા) બંધેની અંદર બીજાના બાપ તરીકે પેહલ્લોછે, અને બીજો દીકરા તરીકેછે. પણ દીકરાની આગમચ પેદા થાએલો બુજોરગ બાપ દીકરો અને બાપની પછી પેદા થાએલો દીકરો બાપ નહી હોએ.

(૯।) **પેદાએશનો પેદા કરનાર તેહની જે પેદાએશ પોતાના પેદા** ૧
કરનારને ઈજા દેવાથી દુરછે, તેહથી પેદાએશને વગર
ધારતીની અંદર રાખવાને કબુલનારછે, તે
વીસે ભલી દીનને લગતો બોલાસો.

જાણવું કે, પેદાએશને પેદા કરનાર (પાક બોદાએતાલા) પોતાની પેદા- ૨
એશને તેહની પેદાએશ તરીકે ઘટતી રીતે કબુલ રાખનાર, જે પેદાએશને તેણે પેદા કરેલીછે તે પેદાએશનો તેહની સાથે સંબંધ રેહવાને લીધેછે. અને તે પેદાએશને તે (હનો પેદા કરનાર) કીમતી ગણનાર, તે પેદાએશના

ચહડતે દરજ્જેના સંબંધની મારફતેછે. તથા દાદાર પોતે તેહની પેદાએશને સારૂ કીમતી ગણનાર, તે (પેદાએશ) ની સાથે એક મલવાએછે. એટલેજે તે (દાદાર) પોતે, તેહને લગતા (બેદાઈ) વીચારને માટેની કીમતી સખાવત તે પેદાએશની અંદર કરનાર તથા તેહને વગર ખાસ્તીવાલી રાખનાર, તે (પેદાએશને પોતાના) પેદા કરનારને બેહલી રીતે * આજેરદેહ નહી કરવાએછે ; કારણ કે તે સાહેબ તેહની જાત ઉપર પાદશાહ તરીકેછે. વલી તે દાદારની ખલકની અંદર જે કોઈ શખ્સ (પોતાના) પેદા કરનારને માટેની દાનાઈએ ચાલનાર તથા (તેહની) સખાવત (બીજાએાને) કરનારછે, તે વગર શકે ગુનાહનાં કાંમેાનો મારફતે પોતાને ઈજા કરનાર નથી. જે ધરમગુરૂએા (ઈમાને પેગમબરો) દાદારની તરફનાછે, તેએાનો મજહબ જે, તે (દાદાર) ની પેદા કરેલી પેદાએશને ગુનાહનાં કાંમેાથી મુતલક ઈજા નહી દેનારો તથા રાજની અંદર (કોઈને) વગર કારણે દુઃખ નહી આપનારો કેહવાએચ, તે તેહને લગતી (એટલેજે તે મજહબની) દાનાઈથી કરેલી સખાવતે (ઈમાને કાંમે) તથા (તેથી) અપાએલા પવીત્તર ઈનસાફે કરીછે. અને તે (ધરમને લગતી દાનાઈ) વગરના તથા તેથી પછાત રહેલા (લોકેા) બચીત વગર વીચારવાલા કેહવાએછે.

૧ (૮૧) અરથેશતાર† અને વાસ્તરીઓશ† ના ધનધાની ઉપર અથોરનાંન† ના ધનધાની મોહટાઈ તથા ચહડતા દરજા વીસે ભલી દીનને લગતો બોલાસો.

૨ જાણવું કે, અરથેશતાર અને વાસ્તરીએાશના ધનધા કરતાં અથોરનાંનના ધનધાની મોહટાઈ તથા ચહડતો દરજો ઘણાએક સબબ ઉપરથી જણાએલોછે. અને તેહમાંનો એક (સબબ) એછેકે, સેપાહગરી, અને કુનબીપણું એ બેહુ એલકાબ અથોરનાંનપણાંની અંદરછે, સાથી કે એક અથોરનાંનની પેહલવાંનગરી ગેબી દરૂજને મારવામાં, તથા કુનબીપણું (પોતાને) ઈમ્મજદાંની બારાધના કરનારો બનાવ્વામાંછે.‡ અને વલી આ-

* બોલ્કી રીતે—એટલેજે જાણીજોઈને, તે વીશેની પોતાને મહમજ હોવા છતાં.

† અરથેશતાર—એટલે સેપાહ અથવા રાજઅધીકારી; વાસ્તરીએાશ—એટલે ઝુત અથવા કુનબી અને અથોરનાંન—એટલે ધરમઆચારી અથવા દસતુર મોબદના ટોલાને સમજવો.

‡ કુનબીપણું ઈમ્મજદાંની બારાધના કરનારો બનાવ્વામછે—તેહની મતલબ એછે કે, ઈમ્મજદાંની બારાધના એ બાતમાને લગતો બોરાકછે, માટે બારાધના કરનારો એ બોએમ્મા રવાંનને પુનને લગતો બોરાક પોહચાડનારો કુનબીછે.

તમાને તેહના પેદા કરનારનો હજુરમાં પોહચાડવાનું જે કાંઈ કામછે, તે અથોરનાંનના ધનધાથીછે.

બીજું કારણ એ છે કે, દરએક આદમીને (તેહની) ફરજને લગતું કા- ૩
મ કરવાની સહજ મેલવ્વો, જેવીકે (પોતાના) પેદા કરનારને ઓલખવો તથા ઘણાંએક સવાબ અને ગુનાહ (નાં કામ) ને પીછાંણવાં—એ અથોરનાંન ટોલાથીછે; તેમજ તેઓ પોતાના આતમાને લગતાં સઘલાં કામની અંદર વધારે તથા વીગતવાર હદવાલા (એટલેજે હદથી જીઆદા તથા ઞણતરીવાલાં કામ કરનાર) અથોરનાંન ટોલાથીછે.

તરીજું—સેપાહગરી તથા ફુનબીપણાંનાં કરતાં અથોરનાંનપણાંનો ચ- ૪
હડતો મરતબો તે અથોરનાનનાં ધરમને લગતાં સમરંણ, ખવાસ અને મકાંનને લગતી મોહટાઈને લીધેછે.

ચોથું—(મોહટાઈનું કારણ એછે કે:) આદમીનાં શરીરની અંદર ૫
માંથાંનો દરજ્જો અથોરનાંનનાં ધનધાને, હાથનો દરજ્જો અરથેશતારના ધનધાને, પેટનો દરજ્જો વાસ્તરીઓશના ધનધાને અને પગનો દરજ્જો હુતોખ્શના ધનધાને લગતો (દીનમાં જણાવેલો) છે; તે ઉપરથી (આપણને) ઈધાંનીનું બતલાવ્વુંછે કે, અથોરનાંનનો ધનધો દરજ્જા અને મરતબાની અંદર દુનીઆંનાં માંથાં તરીકે, અરથેશતારનો ધનધો દુનીઆંના હાથ તરીકે, વાસ્તરીઓશનો ધનધો દુનીઆંનાં પેટ તરીકે અને હુતોખ્શનો ધનધો દુનીઆંના પગ તરીકેછે.*

---

* આએ ઉપલા ફકરાની અંદર અથોરનાંનને દુનીઆંનાં માથાંની, અરથેશતારને હાથની, વાસ્તરીઓશને પેટની અને હુતોખ્શને પગની નીસબત આપેલીછે, તેહની મતલબ એછેકે, દુનીઆંનાં લોકોને આએ દુનીઆંની અંદર આવતી દુનીઆંને સારૂ ચડઉતે દરજ્જેનું બનવું, એ અથોરનાંન ટોલાની તરફથી તેઓને મલેલી ધરમ સંબંધી સહજમને લીધે તેહને લગતાં કામો કરવાએછે, અને આદમીને આએ દુનીઆંમાં જનમ લેવાની મુખ્ય મતલબ આએજ કારણુસરછે. અરથેશતારને દુનીઆંના હાથની નીસબત આપવાની મતલબ એછેકે, જેમ હાથે કરી માંણુસ પોતાનાં બદનનો બચાવ કરેછે, તેમ રાજદરબારી ટોલો આએ દુનીઆંમાં લોકોના જાંન માલનો બચાવ કરનાર અને જાલેમોની ખુરાબી તથા પીડાને લોકોથી અટકાવનાર અને ઇનસાફ આપવાથી બાજબી તરીકા ઉપર ચાલવાની આલમને મદદ કરનારછે. વાસ્તરીઓશને દુનીઆંનાં પેટને લગતી નીસબત આપવાની મતલબ એછેકે, આએ દુનીઆંમાં પેટ એ ખોરાકને માટેનો ભાગછે, અને આએ દુનીઆમાં દરએક જાંનદારને હયાત રેહવું તથા જીનદગી ગુજારવી એ પેટની અંદર ખોરાક પોહચ્વાથી છે, તે ખોરાક બનાવીને દુનીઆને આબખોરાકીની મદદ આપનાર વાસ્તરીઓશ (ઇન્દ્રીને એડુત) છે. હુતોખ્શને દુનીઆંના પગની નીસબત આપીછે તેહની મતલબ એછેકે, જેમ દુનીઆંની સઘલી જાંનદાર પેદાએશને પગે કરી હીલચાલ કરવીછે, તેમ સઘલી જાતના ઉદીઓગ અને ધનવાદારીથી દુનીઆંના કારોબારનું ચાલવુંછે.

૬ પાંચમું—અથોરનાંનપણાંની મોહટાઇ (ને લગતું કારણ), તે (તરંજે પેશેવરો) ના આતમાને લગતાં કાંમની ઉપર તે (અથોરનાંન) છે તેહને લીધેછે; કારણ કે જે કોઇ અથોરનાંનના પેશાની અંદરછે તે હમેશાં
૭ લોકોને તેહનાં રવાંનને લગતું બેહદ (ગણેઆંત) મતલાવનારછે. ભલી દીનની અંદર અથોરનાંન ટોલાને અહુરમજદનાં મકાંનને† સરવેથી સરસ સીનગાર આપનાર તરીકે જણાવ્યું—એ, અરથેશતાર અને વાસ્તરીઓશના ટોલાથી વધારે મોહટાઇ અથોરનાંન ટોલાનેછે તે વીસેની કબુલ રાખવાજોગ દલીલછે.

૧ (૬૮) **માંણસને લગતાં દીનના પુરમાનથી તેહને ચલાવવાએ, તે, દુનીઆંને લગતી સઘલી નેકીના સંબંધવાલું થાએછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો બોલારો.**

૨ જાણવું કે, અગરજો કોઇ શખસ ભલી દીનને લગતી દાનાઇની (માંણુસોને) સહમજ આપવા સારૂ—દોલત, સંપુરણુતા, અને વીદીઆમાં સકતીવાંન (હોએતો) તે વીદીઆ અને દોલતની અંદર સકતી ધરાવનારે (દોલત અને વીદીઆમાં) વગર સંપુરણુતાવાલી સકતીવાલાને દાનાઇ તથા દોલતને માંટેની ઉલટથી મદદ આપવી, કે (જેથી) તે (બીજાને) સકતી આપનારો તેહને સકતીવાંન કરનારા બોદાએતાલાની તરફથી બંધે જેહાંનમાં ધટતા મરતબાનો બદલો મેલવનાર તથા ઇમ્મજદાંની સકતીએ કરી બંધે જેહાંનમાં પુરતો સંભાલ પાંમનાર થાએ, અને તેમજ (તેહનીથી સકતીવાંન થાએલા) લોકો બંધે જેહાંનની નેકીનો પુરતો સંબંધ ધરાવનાર તરીકે બંધાએલા રેહ અને તેથી દુનીઆમાં શુધરેલી, સમરેલી અને સનગાર પાંમેલી થાએ, તથા

† અહુરમજદનાં મકાંનને સરવેથી સરસ સીનગાર આપનાર તરીકે અથોરનાંન ટોલોછે—હેવું ઉપલાં લખાંણુમાં જણાવીઉંછે, તેહની મતલબ એછે કે, માંણુસને આએ દુનીઆંમાં નીતી અને ધરમને લગતી સહમજ આપવાથી બંધે જેહાંનને સારૂં તેહને શુધારનાર તરીકે અથોરનાંન ટોલોછે, અને આએ દુનીઆંમાં તથા બીનોઇ આલમમાં શુધરેલા લોકોનું રેઠાંણ ખરેખર અહુરમજદે પેદા કરેલાં ગેતી અને બીનાનાં મકાંનને જેખ આપનારૂંછે. જો ઉપલી એબારતની મતલબ એ સેવાએ બીજી લેવા માંગીએતો તે અહુરમજદને લગતાં આતશકદેહ તથા દરેમેહરનાં મકાંનનેબી લાગુ પડેછે, કારણ કે દરેમેહર અને આતશબ્હાંનાંને ચહડતે દરજેનો સીનગાર અશોઇ અને પરહેજગારીથી ધરમની કીરીઆ કરનારા અથોરનાનોને લીધેછે.

ભલી જાતવાલાઓનો વધારો થાએ અને આદમીઓ (દોજખથી) છુટકારો પામે અને (બેહશતની) બુનેરગી મેલવે.

(૯૯) આલમને નેક પેદાએશ તરીકે રેહવા સારૂં (તેહની) સાહમણે થનારને મારવાની તથા (તેહનીથી) અંધારી ઘાતને દાબી દેવાની ઈનદ્દાની લડાઈ વીસે ભલી દીનને લગતો બોલારો. ૧

જાણવું કે, દાદારનાં ફરમાંનથી ઈનદ્દા (પેદાએશને માટે) દર વખતે પોહચેલી બેહદ ઘાતો મધેની દરએક ઘાતને ટાલવા તથા પાછી હટાવ્વા સારૂ છે; અને જેમ એક ડાહપણ ધરાવનારો વઈદ શરીરની બીમારીને પાછી હટાવ્વાના (તથા) અસલ જાતની અંદર સુધારો કરવાના ઉપાએને જાણનાર, તથા અનાજથી (તેહને લગતી) બુરાઈને દુર કરનારો બેકુત તે નાસકારક બુરાઈ સાથના અનાજનો ઉપાએ કરનારછે, તેમ (તે ઈનદ્દા) તે ઘાતને વખતે તેહને લગતું નોકસાંન પેદાએશને નહી થવા દેવા તથા (પેદાએશથી તેહને) પાછું હટાડવા સારૂંછે. અને તેઓ તે પોહચેલી (ઘાત)ને જાહેર થતાંવાર દાદારનાં ફરમાંનથી તુરત આવેછે, અને (તે ઘાતને લગતો) હરીફ પાછો નહી ઉઠી સકે તેહવી રીતે બલતવારીથી તેહને મારેછે. તેઓ દુનીઆંને હરીફની વગર ધાસ્તીએ શુખથી રેહવાનો, તથા લોકોને લાંબની મુદતવેર આસાએશ આપવાનો, અને દીન તથા બોરેહનો દુનીઆમાં ફેલાવો કરવાનો ફાએદો બખશનારા પેહલવાંન તરીકેછે. ૨

(૯૦) તનને લગતી દોલતને સારૂં આતમાની મારફતે પોતાને ચલાવ્વાએ આદમીની બસથીછે, તે વીસે ભલી દીનનેલગતો બોલારો. ૧

જાણવું કે, (આદમીએ પોતાના) પેદા કરનારની તાબેદારીમાં રેહવું, એ તેહની દીનને લગતી દરએક સહમજથીછે. (કારણ કે) એક લાએકી- ૨

વાલું આદમી (પોતાના) આતમા અને શરીરને લગતી વસ્તુએ કરી પોતાના પેદા કરનારની તરફ ખરાબી, ઈજા અને એબ વગર (પોતાને) ચલાવનારૂં, તે (દીનને લગતી સહમજ) થી થાએછે. અને આદમીઓને એબવન્તું થવું આતમાને વાસ્તેની દાનાઈના ઘટાડા અને નાસથીછે, અને તેથી (આદમીનો) આતમા તકસીરવાર થાએછે. જેમ શરીરની અંદર આમેજશોથી મરજ ઉતપન થાએછે, તેમ આતમાને પાપથી બીમારી, મોતને લગતી ઈજા
૩ અને દુઃખ થાએછે. આતમાને લગતી દોલતને (ઈમાને સવાબને) હાંની પોહચાડનારી કંગાલીઅતથી, તથા ફરેહબુત* ને લગતા અપ્રમાણીક અને અઇબીબુત† ને લગતા થાર મારનારા નાસકારક તરીકાથી, પેદાના કરનારની જે સંપુરણ પેદાએશછે તેહની હયેઆતીનું ઘટવું અને (તેહને) નોકસાંન થવુંછે. દાદારની પેદાએશને ઈજા દેનારની ઉપર (મોનો ઈજદોની) બલી પેદાએશ કેટલેએક દરજજે સકતીવાંન, જેઆરે આદમી આતમાને લગતી દાનાઈ તથા શરીરની સલાંમતી અને આબાદીને લગતી દોલતથી કાએદાસર પોતાને ચલાવેચ તેઆરે થાએચ. અને દાદારની તરફની તેહની (ઈમાને આદમીની) ચહડતી કઉઅતથી તથા જાલવણીથી તેહની

---

* ફરેહબુત—એ શબ્દ અસલમાં ﻓﺮﺟﺒﻮﺩ છે અને તેહનો અર્થ 'હદ ઉપરાંત બનેલું' અથવા 'હદની બાહેર ગએલું' હેવો થાએછે, અને તેહની મતલબ અપ્રમાણિક અથવા પ્રમાણ વગરનાં માંણસનીછે. પાદશાહ નોશેરવાંન આદેલનો વજીર વજોરગમેહર (ઈમાને અબુજરચમેહર) પોતાનાં બનાવેલાં 'ગન્જેશાહગાન' નામનાં પેહલવી પુસ્તકમાં ઉપલા મોલનો અર્થ આએ રીતે કરેછેઃ—

ﻛﻪ ﺍﻳﺸﺎﻥ ﺭﺍ ﻓﺮﺟﺒﻮﺩ ﻧﻴﺰ ﮔﻮﻳﻨﺪ ، ﻳﻌﻨﻰ ﻛﻪ ﺑﻴﺮﻭﻥ ﺍﺯ ﺣﺪ ﻭ ﺍﻧﺪﺍﺯﻩ ﻓﺮﺟﺒﻮﺩ

ﻛﻪ ﺍﻳﺸﺎﻥ ﺭﺍ ﺍﻳﺰﺩﻧﺎﺷﺎﻥ ﺑﺮ ﺍﻳﺸﺎﻥ ﺑﺨﺸﻴﺪﻩ ﺍﺳﺖ ، ﻳﻌﻨﻰ ﺑﻴﺮﻭﻥ ﺍﺯ ﺣﺪ ﻭ ﺍﻧﺪﺍﺯﻩ

'ફરેહબુતની મતલબ એછે કેઃ જે કોઈ આએ દુનીઆને તેહનાં ચહડતે દરજેનાં મકાંન તરીકે સહમજે તથા મોનોઈ જેહાંનને સંકટ ભરેલું (મકાંન) ગણે, અને જે ચીજથી આજેરશ (પોતાની) જાતને નોકસાંન તથા રવાંનને મેહનત અને શજા થાએ તેહને પસંદ કરે.'

† અઇબીબુત—નો અર્થ 'એબીબન અથવા તકસીરવાર થાએલું' હેવો થાએછે. અઇબીબુતનાં કાંમને લગતો ઓલાસો ખુરદેહ અવસ્તાના પેહલવી તરજુમા મધે નીચે જણાવેલાં પરમાણે કરેએોછેઃ—

ﺍﻳﺸﺎﻥ ﺭﺍ ﺍﻳﺰﺩﻧﺎﺷﺎﻥ ﺑﺮ ﺍﻳﺸﺎﻥ ﺑﺨﺸﻴﺪﻩ

"અઇબીબુતનું કાંમ લોકોને કમ ખોરાકે તથા મોહધે ખોરાકે રાખવાનુંછે" એ ઉપરથી અઇબીબુતનો અર્થ બાધખોરાકીને લગતી વસ્તુની આમદાંની છતાં તેહને એક હાથ કરી લોકોને ભારી કીમતે વેચનારનો થાએછે. અને હેવું કરવાથી તેહવો શખ્સ ખરેખર અનીતીવાલો તથા અહુરમજદનાં પેદા કરેલાં માંણસો ઉપર જાસ્તી અને જુલમ ગુજારનારો થએછે.

ઉપર જે હમેશાં (માણસને) ઈજા દેવાને માટેનો આજાર દેનાર (અંધર મેનીઉશ) છે તેહની કઉઅત ફાવ્વાની નથી. આદમી (આખ્યે દુનીઆંમાં) પોતાની તથા પોતાના બેશીઓની જીનદગી ઘટતી રીતે ગુજારનારૂં નેકીએ કરીછે. અને અનઘટતી રીતે (જીનદગી ગુજારનારૂં આદમી લોકોને) ઈજા દેવાએછે. એટલા સારૂં નેકીના બંદોબસ્તને ઈજા દેનારો ખવાસ ધરાવનારથી (પોતાને) જાલવ્વું, અને ઈજા પોહચાડનારા તરીકાવાલી જાતથી દુર રેહવું. જે ધરમગુરૂઓછે તેઓ પોતે પેદાના કરનારની પેદાએશને ઈજા ૪
દેનારા નથી, પણ જેઓનો મજહબ દાદારને આજુરદેહ કરનારા ગુનાહ, જુઠાઇ, ખરાબી અને હલાકીનાં કારણને લગતી ઈછા (લોકોને) આપવાનો હોએતો તે (મજહબ) નાંલાએકછે. તેહવો મજહબ દાદારની તરફથી કેહવાએલો ગણાએ નહી તથા ભલો કેહવાએ નહી.

(૯૫) હકુમત કરનારાઓની ફરજ જેમ બને તેમ આદમી- ૧ ઓથી કંગાલીઅત, હાજત, સંકટ, ગલીચી અને મરકીને દુર કરવાનીછે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો બોલારો.

જાંણવું કે, દીનને લગતી સહમજ ધરાવનારા હાકમોની જાતી ફર- ૨
જ જેમ તેઓના નાફરમાંન શતરૂઓને દોલત અને હશમત ધરાવનારા શેહરના લોકોથી અટકાવ કરવાનીછે, તેમજ તેઓથી કંગાલીઅત, સંકટ, હાજત, રોગ અને મરકીને દાબી નાંખવાની અને હાંકી કાહડવાની, અને જેમ બને તેમ દુનીઆંમાં કઉઅત રેહ તેહવા ઉપાએ શોધવા તથા કરવાનીછે. હાકમોની અંદર વધારે ચહડતે દરજ્જેનો તે છે, કે જે, શેહરનાં આદમીઓથી કંગાલીઅત અને બીમારીનો કેટલોએક ઉપાએ હોવી રીતે કરતો રેહ, કે તેહની હકુમતની અંદર દુઃખ અને બીમારીનો એલાજ નહી કરવાની એકબી ફરીઆદ જણાએ નહી. પણ દીનને લગતી સહમજ અને સીખાંમણ વગર, ઉલટા વીચારને લગતો આલસાઇથી તથા વગર સંતોશને લગતા ઉદીઓગથી પોતાને ચલાંવ્વાને લીધે, (હાકમોની તરફથી) દરએક દરદની ઉતપનતીના ઉપાએનું વધારવું, અને તેથી લડાઇના ધન-

ધાને કઉઅત આપવીછે. માટે (દરએક હાકમને સજાવારછે કે) તેહની રઇઅતમાં જે કોઇ પોતાના ઉદીએોગને લગતાં હથીઆર વગર તેહને લગતો ઉદીએોગ કરવામાં અશકત હોએ, જેમકે બુરજીગર ખેતીના બલદ અને બીજાં ખેતી કરવાને લગતાં હથીઆર (વગર), તથા બીજા ધનધાદારીએો તેએોના ધનધાને લગતાં હથીઆર વગર, તો તેહવા લોકોને તેહને લગતાં કાંમને ચલાવનારાં હથીઆરો આપવાં, અને તેથી (લોકોને) એબ વગરનાં (ઇઆને બેમોહતાજ) કરવાં. તથા સઘલી ધણીધોરી વગરની એારત અને બચાંએો જે જઇફી અથવા હીલચાલ કરવાની વગર સકતીને લીધે, જે લોકો લુટફાંટ કરનારાછે તેહનો અટકાવ કરનારો સકતીવાંન પુરૂષ નહી હોવાને લીધે, (મદદનાં) ઉમેદવાર હોએતેા, તેએોને મદદ આપવો. આએ પરકારની કંગાલીઅતને ટુકડેથી દાબી નાખનારી (દીનની) રોશનીછે. માટે દીનને લગતાં (કાંમેા કરવા) ઉપર (હાકમોએ) પોતાને ચલાવ્યા અને (તેહવાં કાંમેા) ચાલુ કરવાનેા હોકમ આપવેા; કે જેથી દરદીને બંદીખાંનું (ઇઆને સંકટ) પસંદ કરવાની હાજત નહી રેહ. બીમારી તથા મરકીનેા ઉપાએ કરવા સારૂ શેહરોની અંદર અને કસબાએોમાં દરએક જાણીતા અને આતમાનું શુખ પસંદ કરનારા હકીમનાં ઉપરીપણું હોઠલ તેહને લગતી ચોકસ દવા તથા મરજને સાફ કરવાના બીજા એલાજો સાથની ઇસ્પિતાલેા બનાવ્વાને ફરમાવ્વું, અને તાંહાં સઘલા લોકોનાં દરદનું નીવારણ કરવાની પુછપરછ તથા કાલજી રાખવી. અને શેહરોની અંદર સંધલી પરકારનેા (હેવેા) બંદોબસત રાખવેા કે જેથી શેહર આબાદી ભરેલું અને ઉદીએોગી રેહ, અને ઘણુંએક આદમીએોથી દુકાલ, કંગાલીઅત, અને હાનતનેા તુરત નાસ થતેા જાએ. તેમજ આતશ, પાંણી અને જમીનને ખુશબેા સાથની રાખવી, તથા હવાને જે કાંઇ નાસકારક અને કોહવા જોગ વસ્તુ હોએ તેથી સાફ રાખવી, કે તેહના સબબથી આદમીએોમાં બીમારી અને મરકીના ઉપદરવ નહી થાએ. બલકે આએ પરકારની ભલી દીનની નસીહત મુજબનાં પાદશાહોનાં ફરમાંનથી દુનીઆંમાં લોકોએ આતશ, પાંણી અને જમીનથી (તેહવી વસ્તુને) દુર રાખવી.

(૯૪) વેરીદ્વી* સાથે વેર રાખવું સજાવારછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, ભલી દીનને લગતી સહમજથી જેહનો સંબંધ તોડવા જોગ હોએ તેહની સાથે વેર રાખવું; કારણ કે, આદમીને નોકસાંન કરવાથી તથા (તેહનાં સારાં કામમાં) આડે આવ્વાથી જે કાંઈ સંબંધનું તુટવું છે તે વાજબીછે. જેએ આદમીના આતમાને, (તેહને) મદદ આપનાર (દાદાર તથા તેહના પેદા કરેલા ઈજદ અમેશાસ્પન્દો) થી ફેરવનારછે, તે દેવોછે. અને તે બુરાએોના સંબંધને લીધે જેની આદમીને મદદછે, તેની મદદ તેહને મલતી નથી. માટે દેવની મદદ આદમીની મદદ કરનારનારાં દરએક ઈનશાંનને આડે આવ્વા થકી જાણીતીછે; તેથી ભલી દીનનો પસંદ કરેલો દશતુર જે ભલાં આદમીને બુરાના સંબંધથી ભલાની (ઈચ્છાને અશો અહુરમજદની) તરફ ફેરવ્વાને સકતીવાંત હોએતો, (તેહની સાથે) જગડો કરવો—એ દાનાઈ નથી, પણ તેહની સાથે ભલાઈ કરવી અને પેચ્આર બતલાવ્વો તથા તેહની સાથે સારો સલુક કરવો, અને જે બુરૂં (આદની હોએ) તેહને દાનાઈથી ભલાઈની તરફ ફેરવ્વું.

(૯૫) અહુરમજદની પેદાએશની સાંહમણે થનારી રીત-ભાંત વાલાએોને ટાલવાના ઊપાએ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, ધારીને જોતાં અહુરમજદી પેદાએશની સાંહમણે થવાની ૨
રીતભાંતવાલાએો ૩) તરેહનાછે. તેહમાં એક છુપી રીતે, એક જોસ્સાની મારફતે અને એક બદનનાં રૂપમાં ઘાતને સારૂં દોડનારછે. ઘાતને સારૂં છુપી રીતે ૩
દોડનાર જેમી દેવ તથા દરૂજછે, અને તેઓને ટાલવું ભલી દીનને લગતી ઈનશનેની કીરીઆથીછે, તથા બીજી સારી ચાલચલણ સાથેના ઉપાએએો કરવાથી, બુરી દીનને લગતી દેવપરસ્તી અને બીજી બુરી ચાલચલણોને ટાલવુંછે. અને જે જોસ્સાની મારફતે (ઘાતને સારૂ) દોડનારછે, તે લોભ, ૪
અદેખાઈ અને બીજા (બુરા) જોસ્સાએોછે, અને તેઓની ઘાતને ટાલવું તેહને

* વેરી—આએ જગોએ વેરીની મતલબ અંધરમેનીઉસ અને તેહને લગતા બુરા ગુણો ધરાવનારી દેવ સકતીને સમજવી.

લગતી જાતી બુદ્ધિના ગુણથી, તથા (રવાંનને લગતા) આજારને ટાલનારા, સારી ઈજતવાલા મદદગારો† ની અને તેઓની સકતીઓની મારફતે પોતાને ચલાવ્વાએછે. જોસ્સાની મારફતે બીજા દરજોને સકતીવાંન થવું એ વરૂન‡ ૫ થીછે. અને જે કાંઈ બદનનાં રૂપમાં (ધાતને સારૂં) દોડનારછે, તે દુનીઆંને ખરાબ કરનાર દેવપરસ્ત હાકમ, વરૂ અને ખરૂસ્તરછે; તેઓને ટાલવું ઘણુંકરીને ગરૂજ, બેડી, અને તેહને પકડવાની બેડી રાખનાર પાક પુરૂષ§ ની મારફતેછે. વરૂ તથા ખરૂસ્તરનાં કરતાં દેવની પરસ્તેશ કરનારો$ ઠગારો (હાકમ) હકુમતને લગતાં બલથી દુનીઆંને વધારે બુરૂં કરનારોછે.

૧ **(૯૧) (માંણસે) ખાલેસ મીનો ઈજદોની તરફ ધેઆંન આપવાથી, (બેહશતના) શુખને સારૂં પોતાને શુધારવા તથા જેઓ જખમ અને દુઃખ દેવાની ધારણા રાખનારાછે, તેઓની આમેજશને પોતાની અંદરથી કાપવા વીસે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.**

૨ જાણવું કે, (માંણસે પોતાને) બેહેશતનાં શુખને માટે શુધારવું—એ ખાલેસ મીનો ઈજદોના સંબંધની તરફ નજર રાખવાથી, તથા જેઓ

† સારી ઇજ્જતવાલા મદદગારો—તે રવાંનને સારી સોચના કરવાની મદદ આપનારી આદમીનાં બદનની અંદરની ૧૨ ગેબી સકતીઓને સહમજવી. જેઓનાં નાંમ ૧૭ ૧૮૭ આસ્ને ખેરત—જાતી બુદ્ધિ; ૧૭ ૧૭ ૧૮૭ ગોશઓસરૂત ખેરત—વિદીઆ અથવા અનુભવ; ૬ વીર—તર્ક સકતી; ૧૭ હુસ—સમજ સકતી; ૧૭ ખેમ—ભલો ખ્વાસ; ૧૭૦૧૮ ખુરસન્દીય—સંતોષ; ૧૮૦ દીન—દીન; ૧૭૮ ઉમેદ—બેહશતને લગતી ઉમેદ; ૧૮૭ અખ્ખો—પરહેજગારી સાથનું દીલ; ૬૧ બુદ—સાહવચેતી; અને ૧૭૭૭ ફરોહર—ફરવશી.

‡ ૧૬ વરૂન—એ શબ્દ અવસ્તાના ... વરેનીઅ-દએવ—ના તરજુમા દાખલ પેહલવીમાં વપરાએલોછે. અને તેહનો અર્થ 'બુરો હવસ' અથવા 'બુરા હવસવાલી ગેબી સકતી' નો થાએછે.

§ પકડવાની બેડી રાખનાર પાક પુરૂષ—ની મતલબ અફસુન અને નીરંગ જાણનારા ચમતકારી પુરૂષની સહમજવી, કે જે પોતાની પરહેજગારીની મારફતે મેલવેલી ઓદાઈ રીઆજતની કુવ્વતથી, નીરંગ પઢીને ઉપર જણાવેલી બુરી બેદાએશને કેદ કરી સકે.

$ દેવની પરસ્તેશ કરનાર—તે જે આદમી શેતાનના ખ્વાસનું અને અંધરમનીઓના દેવ-દરજોની તાબેદારી કરનારૂં તથા તેઓના તરીકા ઉપર ચાલનારૂં હોએ તેહને જાણવું.

(તેહને) નખમ અને દુઃખ કરવાની ધારણા રાખનારા અને તેહને લગતો ખવાસ ધરાવનારાછે, તેઓને પોતાની અંદર આમેજ થવા વીસેનો જગડો કરવાથીછે. તે (બુરા) ઓને જોતાંવાર તેઓની સાથે જગડો કરવો— એ અહુરમજદની ઇનદોના ખવાસવાલી પેદાએશને, દેવો તથા દરૂજોની આએ દુનીઆંને લગતી તારીકી (એટલેજે ગુમરાહી) ની ઉપર, અને રોશની વગરના બુરાઇ પોહચાડનારા (ધનાહમીનો) ના તરીકા ઉપર, સેવટને માટેની ફતેહ મેલવ્વા સારૂંછે. ખલકની અંદર ઇનદોનો ખવાસ ધરાવનારાઓ— હમેશને માટે પોતાને શુધારનાર સધલી તરાંહની નેકીથી, તથા નાલાએક શુખને માટેના તેઓના વીચારને (પોતાથી) પાછો ખેંચવાએછે. જે ધરમ- ૩ ગુરૂઓ આએ દુનીઆંને લગતી સહમજ*થી ઘણાએક માંણુસોને બુરાં કાંમમાં ચલાવનારા અને તેથી (તેઓને) જાવેદાંન સુધી વગર છુટકારાના કરનારછે, તેઓ હમેશની હલાકીવાલાં દોજખનાં મકાંનની પેદાએશ તરીકેછે; કારણ કે તેઓનો મજહબ પેદાના કરનાર (દાદાર) ને લગતાં કાંમ, બુદ્ધિ, ઓતમ શુખ અને આખેરશને માટેની સહમજ ધરાવનારા ખાલેસ મીનો ઇનદોને સારૂં (આદમીઓને) બુરી સહમજ આપનારોછે. એટલા સારૂં જેઓનો મજહબ બેહશતને લગતોછે, તેઓમાંનો કોઇ શખ્સ, જેઓનો મજહબ આએ તરેહનો (બુરો) છે, તેઓની સાથે ખાવા અને કરવાથી બુરાં સેવટને માટેનો અને દેવના તરીકાવાલો કેહવાએછે.

(૭૦) (માંણસ) ભલાઓને લીધે વધારે ભલું, અને બુરાઓને લીધે વધારે બુરૂં (થાએચ), તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાંણવું કે, જીનદગી ધરાવનારૂં (ઇનશાંન) જો પોતે ભલું હોએતો, ૨ સકતીવાંન અને ઘણા જોરાવર ઇનદોનાં મવકલપણાં હેઠલ નેકીનો ઘણો વધારો કરવાને લીધે, તે વધારે ભલા દરજાવાલું થાએછે, તથા ચહડતે દર-

* આએ દુનીઆંને લગતી સહમજ—ની મતલબ એછે કે, જેઓને ખોદાતાલાના પેગમબર તરીકેનો ખરો હક નહી મલેલો હોએ, એટલેજે જે કુદરતી સહમજ અને સકતી ખોદાના ખરા પેગમબરમાં હોવી જોઇએ તે સકતી તેઓમાં નહી હોએ, તે છતાં તેઓ આએ દુનીઆંને લગતી પોતાની ખાંમીવાલી સહમજથી મજહબ ઉભો કરીને તેહનો લોકોમાં ખોદાના ખરા મજહબ તરીકે રેવાજ આપે.

જેની નેકીએ કરી સરવેથી ચહડતો દરજો મેલવનારૂં બનેછે. અને તેહનીથી દરએક જગોએ વધારે ફાએદો થાએછે. કારણ કે તે પોતે નેકી કરવાને સારૂં ઠેકાંણે ઠેકાંણે (બીજાઓને) ઘણો ઉલટ આપનારૂંછે, તેથી (આદમીઓના) જે આતમાઓ બદનની અંદરછે, તેઓ દરએક ઠેકાંણે (પોતાના) આતમાને સારૂં વધારે ફાએદા ભરેલું કાંમ કરનારા થાએછે; જેમકે દરએક ઠેકાંણે ઘરની અંદરનાં લોકો ઉપર ઘર ધણી, ગાંમની અંદર ગાંમના લોકો ઉપર તે ગાંમનો હાકમ, શેહરની અંદર શેહરનાં લોકો ઉપર રાજા અને દીનની અંદર (દીનદારો ઉપર) ધરમગુરૂછે, અને તેઓની તરેહવાર રીતની સરદારી હેઠલ દુનીઆંનાં લોકોને રેહવું છે. તેમજ તે (ઓ) ની મારફતે, સઘલી ભલી પેદાએશ—સરવે સકતીવાંન અને સરવેથી ચહડતા દરજાવાલા દાદારને લગતી ભલાઈથી, શુધરેલી બનેછે, અને તે (પેદાએશ) ની ચાલુ નેકીને લીધે, ભલા ઈજદો દાદારને લગતી ભલાઈથી વધારે ભલાઈવાલાછે.†

૩ જીનદગી ધરાવનારૂં (આદમી) જો પોતે બુરૂં હોએતો તે, તેહના (શેતાંની ખવાસના) વધારે બુરી કઉમત ધરાવનારા સકતીવાંન મવકલોની મારફતે (લોકોને) હાંણી પોંહચાડવાને માટેનું, દુનીઆંને નોકસાંન કરનારૂં, બુરી કીરતી વાલું, અને વલી જે કાંઈ વધારે હલાકીને લગતાં કાંમોછે, તેહની મારફતે સરવેથી ચહડતો (બુરાઈનો) દરજો મેલવનારૂં થાએછે. અને (લોકોને) તેહનીથી ઘણું નોકસાંન (પોહચે) છે. કારણ કે તે પોતે દરએક ઠેકાંણે બીજાઓને તેહવો (એટલેજે બુરાઈ કરવાનો) ઉલટ આપનારછે, જે (ઉલટ) થી (આદમીઓના) જે આતમાઓ બદનની અંદરછે, તેઓ દરએક ઠેકાંણે પોતાના આતમાને સારૂં વધારે નોકસાંન કરનાર થાએછે; જેમકે ઘરની અંદર ઘરનાં લોકોનો ધરધણી, ગાંમની અંદર ગાંમનાં લોકોનો હાકમ, શેહરની અંદર શેહરના લોકોનો રાજા અને દીનની અંદર ધરમગુરૂછે, જેઓની સરદારી હેઠલ ઘણાંએક લોકોને વધારે નોરઉપીઓગી, ઘણી સખ્ત ઉપજાવનાર અને અતીશે નોકસાંન કરનાર તરીકે રેહવું છે. (અને) જેહને લીધે દુનીઆંનાં લોકો ઈછા મેલવ્વા, તથા (ગુનાહથી) પોતાને અટકાવ્વા, અને પોતાને (સવાબની) સકતી આપવા સારૂં અસકત રેહછે. (કારણ કે) જે બુરી વસતુછે

† પેદાએશની ચાલુ નેકીને લીધે ભલા ઈજદો દાદારને લગતી ભલાઈથી વધારે ભલાછે—તેહની મતલબ એ સમજવી કે, ઈજદોને દાદારની તરફથી ભલી સકતી મલેલીછે, તે સકતીની મારફતે તેઓ અંધારમેનીઉશ તથા તેહની દેવદૂ જોને લગતી બેબી સકતીની ઉપર વધારે ફાવી સકનારા, જેમારે માણુસો હમેશાં નેકીવાલાં હોએચ તેમારેછે.

તે સઘલી પેદાએશનાં સરવેથી ચહડતે દરજેનાં મુલ દાદારને મલવાને માટેની (વસતુ) કેમ કેહવાએ ! તેમજ (આદમીઓને) ભલાઈ બતલાવેઆ વગર, બુરાઈ કરવાનો ઉલટ આપનારા ધરમગુરૂઓનો મજહબ, તથા (તેઓના) ભલાઈના સંબંધને ટોડનારા, ભલાઈનો ઘટાડો કરનારા, (માંણુસને) સખ્તી ઉપજાવનારા અને ભારી નોકસાંન કરનારા વચનો, દાદારને લગતો સંબંધ આપવાને માટેના કેમ કેહવાએ ? (એટલા વાસ્તે કે) જેહની મારફતે બદીછે, તે દરએક બદીથી અને સઘલા બદકારોથી બુરો કેહવાએછે.

(૭।) હયાતી ધરાવનારાઓની કેસમ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, હયાતો ધરાવનારાઓ અગત કરીને આએ (નીચે ૨
જણાવેલી) તરણ તરેહનાછે. (તેહમાં) એક તરેહ જે છે તે જાતે મોત ૩
વગરનીછે, તેહનો પેહરવાસ (ઈઆને કાએઆ) સુખને લગતીછે. બીજી ૪
(તરેહ) જે છે તે જાતે મોતવાલીછે, અને તેહનો પોશાક (ઈઆને કાએઆ) નાસ પાંમનારીછે. જે અમેશાસ્પન્દો અને ઈજદોછે તેઓ જાતે મોત વગરના અને આએ દુનીઆંનાં લોકોને અનદિસતાછે. જેઓનો પોશાક ૫
(ઈઆને શરીર) નાસ પાંમનારૂંછે તેઓ જાતે મોતને લગતા જણાએલાછે; પણ તેહમાંથી જેઓ વગર મોતની અને ચહડતે દરજેનાં શુખ સાથની હયાતી ધરાવનારની પખ્શવાલાછે, અને જેઓનો પોશાક અહુરમજદને લગતા ભલા વીચાર અને માગ્રેસ્પન્દને લગતોછે (ઈઆને જેઓ આએ દુનીઆંમાં અહુરમજદને લગતા ભલા વીચારથી અને તેહની દીનને લગતી ઈબાદત તથા બંદગીના તરીકાથી રેહનારછે), તેઓ પોતાનાં રવાંનને શુખ આપનાર તથા બદનની જાલવણી કરનાર તરીકે માગ્રેસ્પન્દ (ના સંબંધ) થી જણાએલાછે. વલી બીજાં (આદમીઓ) અમેશાસ્પન્દોની મીશાલે અમરગીને વાસ્તેનાં સુખવાલા જાતી પોશાક ધરાવનારાં કેહવાએછે, તે ભલા વીચારવાલા અમેશાસ્પન્દોને લગતી ચાલચલણ તથા તેઓનાં જાતી પોશાકનો (તેઓ સાથે) સંબંધ હોવાને લીધેછે. આએ દુનીઆંમાં અમેશાસ્પન્દો તેમજ બીજા મીનોઇજદો ભલી દીન ધરાવનારા લોકોને કીરતી અને ખોરેહ બખશેછે. આએ દુનીઆંનાં લોકોને દેખઈતી વસતુ ૬

અષે જે અમરગ હયાતીવાલી (વસતુ) છે તે શુરીઅછે; અને તે પોતે આએ દુનીઆંને શુખ આપનારા પોશાક (ઇઆને જાત) તરીકે હયાતી ધરાવનારછે. અને જે કાંઇ ચંદર, તથા (બીજા) સેતારાઓ એકસરખી ગોઠવણથી પરકાશનારાછે, તે તેહની (ઇઆને સુરયની) રોશનીએછે. તથા (તેઓ) જાતી સુખવાલો વગર મોતનો પોશાક ધરાવનારા, સુરયને લગતી હીલચાલે કરીછે.* અને તે (સુરય) ના સંબંધને લીધે તેઓ (રોશન) પોશાક (એટલેજે ચલકતી જાત) વાલા ગણુએછે. સુરય, ચંદર, અને સેતારાઓ દુનીઆંને રોશની આપેછે, (લોકોની) જાતોને કઉઅત બખશેછે, અને ખલકને વધારેછે.

૭ જે આદમીઓ તેઓનાં અમરજાતવાલાં રવાંન અને તનની આમેખ્ષગીવાલા પોશાક (ઇઆને આએ દુનીઆંને લગતી કાએઆ) ની અંદરછે, તેઓ જે કોઇ જાતે વગર મોહતનોછે તેહનો (ઇઆને ઇંજદ અમેશાસ્પન્દનો) શુખ આપનારો પોશાક તરેહવાર રીતે મેલવેછે, અને તે આદમીઓ એક બીજા સાથના (ઇઆને ઇજદ અમેશાસ્પન્દના) સંબંધને લીધે આએ દુનીઆં-

૮ નાં લોકોમાં ચહડતે દરજેનાં ગણુએછે. આએ દુનીઆંની અંદર આએ દુનીઆંને લગતા લોકોને અમરગીને લગતા જાતી પોશાકનું મલવું દીનને લગતી સહમજ તથા ગેરસ્પંદને લગતી ચાલચલણુથીછે. અને આદમી તથા જેતીને લગતી બીજી પેદાએશ તેહવી હાલતને મેલવનાર, જેઓ જાતે અમરગ હયાતીવાલા જેબી અમેશાસ્પન્દછે, તેઓની મારફતે તથા તેઓની બખશેશે કરોછે. આએ બાબતમાં આદમીની ચાલચલણુ ગેરસ્પન્દના જેવી રાખવાની મતલબ એ ઉપરથીછે કે, તે પોશાકવાલા લોકો જાતે બેહમનની મીશાલે દરએક આદમીનાં બદનનો સંભાલ કરનાર તથા

૯ આતમાને સુખી રાખનારછે. મારેસ્પન્દનો પોશાક† ધરાવનારૂં (આદમી) પોતે અહુરમજદના સંબંધ અને તેહના ભલા વીચારની સકતીવાલુંછે, અને એહવાં રવાંનને સુખ આપવાવાલાં આદમીની જાતની મારફતે, લોકો (આએ દુનીઆંમાં) દાદારની તરફની રોશની અને ચલકાટ મેલવનારાંછે.

---

* ચંદર અને બીજા સેતારાઓ સુરયને લગતી હીલચાલે કરી સુખવાલા—વગર મોતનો પોશાક ધરાવનારાછે—તેહની મતલબ એછે કે, તે ચંદર તથા સેતારાઓને રોશનીનું મલવું તથા તેઓના ફરવાના દોરની અંદર ટકી રેહવું, એ સુરયને લીધેછે. જો સુરયના અકરશણુમાં તેઓ નહી હોએતો તેઓ જાતે દુનીઆંને પરકાશ આપવાને તથા આસમાંનના દોરની અંદર હાલની રીતે રેહવાને સકતીવાંન થાઇ નહી સકે.

† પોશાક—આએ બાબતમાં વપરાએલા 'પોશાક' બોલની મતલબ ફ્રએઆ, ખવાસ, મારેઓ અને હાલતની સહમજથી.

વલી એઓ જાતે મ્રોાત*ને લાએકનાંછે, તેઓ દેવ, વરૂ અને ઋકસ્તરનો પો- ૧૦
શાક ધારણ કારનારાંછે. તેહમાંનાં દેવનાં કાલબુદને—આરાધના કરવાજોગ
કરોહરનાં જરતોશતે ભલી દીનને લગતી કઉઅતથી, અને તેહનાં પેહલ્લાં
ગાએનની મારફતે (ઇઆને અહુનવરનાં ગાએનરૂપી પઢાંણે કરી) તોડેઆં
હતાં.¶ તથા તેમજ તે (દીનની કઉઅતે) કરી વરૂનાં કાલબુદને તોડવા સારૂ

---

* મોાત—આએ શબ્દનો અર્થ આએ દુનીઆંથી મરણ પાંમવાનો તથા આએ અને આવતી દુનીઆંમાં સજા અને હલાકી પાંમવાનો જાણવો.

¶ દેવોનાં કાલબુદને પેગમબર જરતોશતે તોડેઆં હતાં—હેવું ઉપલાં લખાંણુમાં જણાવીઉંછે, તેહને લગતું વરણન ઇજશનેના ૯ મા હાના પાક અવસ્તામાં આવે-લું છે. આ પાક અવસ્તામાં હોમઇજદ અને અશો જરતોશત વચે થાએલી વાતચી-તને લગતાં બયાંનમાં હોમઇજદ અશો જરતોશતને નીચે જણાવેઆ મુજબ કેહેછે:—

.xxxx

હોશેદર, અને ખ્રફસ્તરનાં કાલબુદને તોડવા સારૂ 'હોશેદરમાહ' છે. અને ફરશકન્તને લગતું બલવાંન કાંમ કરનાર ફતેહમંદ સોસીઓશનું આવ્વું તેઓના જેવી સઘલી ધાતનો નાસ કરવા સારૂછે. અને તે સઘલાંઓનો અંન્ત આવેઆ પછી, આદમીઓને આતમાને લગતી વગર મોતની જાતી કાએઆ, તથા દરએકને સેવટનો ગોસ્પન્દને લગતો પોશાક* મલસે. અને જે કોઇ પસ્ત દરજેનો નથી તે પોતાનાં અમરગ રવાંન, અને પુરતી ખુશી સાથનાં નીરમલપણાંની અંદર ધાતને પાંમવાનો નથી. અને દુનીઆં હમેશના શુધારાવાલો થાસે. પેદાના કરનારની તરફથી પેદાએશને પાછી નવી કરવા સારૂ જણાવેલું છે, તેહની મતલબ તે પેદાએશને શુખી કરવા સારૂં શુધારવાનીછે.

૧ (૭૧) દીનને લગતા વીચારથી (માંણસે) પોતાને (આએ દુનીઆંમાં) ચલાવ્વા વીસે (ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.)

૨ જાણવું કે, જાતી અકલ (ઈમાને કુદરતી દાનાઇ) ની મારફતે ઉતપન થનારો જે વીચાર ભલી દીનની સાથે ભાઇ તરીકે એકમલતો હોએ, તેહવા વીચારને (માંણસે) માંનવો, કબુલ રાખવો અને ચાલુ કરવો. જે આદમીની અંદર હમેશાં તેહવી કુદરતી અકલને લગતો વીચાર મલેલો હોએચ, તે આદમી તેથી (આવતી દુનીઆંને માટે) સઘલી રીતનો સનગાર

* સેવટનો ગોસ્પન્દને લગતો પોશાક મલસે—તેહની મતલબ એછેકે આખેરશ સઘલા લોકો ભલા વીચારવાલા ગોસ્પન્દી ખવાસના બનસે. કારણ કે જેઓ અશો અહુરમજદની આરાધના અને બંદગી કરવાને લાએકનાછે, તેઓની હાલત હમેશાં ગોસ્પન્દી હોવી જોઇએ. જેમકે ઇજશનેના ૩૭ મા હા અને હફ્તંગ યસતના ૩ જા કરદાની અંદર તે આરાધના કરનારો શખ્સ પોતે ઉપલી હાલતથી દાદાર અહુરમજદની બંદગી અને આરાધના કરવા સીસે નીચે જણાવેઆ મુજબની કબુલાત આપેછે:—

'તે (અહુરમજદ) ની હકુમત, મોહ્તાઇ અને સારી પાસબાંનીને ખાતર (એટલેજે અશો અહુરમજદની હકુમતને તાબેએ હમો રેહી સકીએ—તેહની મોહ્તાઇ મેલવીએ અને તે સાહેબ હમારો સારી રીતે બચાવ કરે તે સારૂ), જેમ તેહની આરાધના કરનારાઓમાં જેઓ ગોસ્પન્દી હાલતથી રેહછે, તેહવી આગેવાંન ચાલથી હમો તેહની આરાધના કરીએ છઇએ.'

પાંમેછે. અને બુરી દીનવાલાએાનો જે કાંઈ વીચારછે, તે મમત, ચોરી અને ઠગાઈને માટેનોછે. તે બુરી દીનને રેવાજ આપનારાએા, જેમ પઈસાનું ચલણ પાડનારા શુંનાંનો જગોએ શીસાંને અથવા શીસાંની સાથે શુંનું ભેરીને લોકોમાં ચલાવેછે, તેહવી ખરાબી કરેછે; પણ જેહારે તે બુરી દીનના ઉલટા મારગોની પીછાંણ કરનારાએાને તેહના અસલ મુલની સહમજ મલેછે, તેઆરે એકસરખા વીચારના તોલે કરી તેહનો (બુરો વીચાર લોકોમાંથી) તુટેછે. જે ઉલટા તરીકાએોછે તે ભલી દીનના તરીકાની સાથે સરખાવેઆાથી (આદમીએોના) વેચાંનમાં આવેછે. અને તેએોને (એટલે જે આદમીએોને) તેમ જણાવું—અહુરમજદને લગતી કુદરતી અકલની ઉતપનતીની સાથે તેએોને એકમલતા થવાને લીધેછે.

(૭૮) જેહનીથી આદમીનો છુટકારોછે તેહની તરફ વગર ઠગાઈએ બરોબર રીતે ચાલવા વીશે ભલી દીનને લગતો બોલાશો.

જાણવું કે, આદમીએે (આવતી દુનીઆંમાં) પોતાનો છુટકારો મેલવા સારૂ (અતરે) ચાલવું—એ અહુરમજદની ઈચ્છામાં બરોબર રેહવાએે, તથા અહુરમજદની ઈચ્છાને લગતી સોધ અને બોલ ભલી દીનની અંદર કરવાએે અને ભલી દીનની અંદરની સહમજથી તેહને સારૂ જે ચીજ કરવાજોગ હોએે તે કરવાએે અને જે ચીજ નોકસાંનકારક તથા પરહેજ કરવાજોગ હોએે તે કરવાથી દુર રેહવાએેછે; કારણ કે જેહારે આદમી અહુરમજદના ચહડતે દરજેના તરીકાથી પોતાને શુધારેય અને અકલના હોકમ પરમાંણે રહેય, તેઆરે તે અહુરમજદની મરજી મુજબની વસતુ તરીકે બનેછે. અને તે સહમજ તેહને મલવાએે, તે આદમી પોતાને લગતી સાચી વસતુને જાલવ્વાના ઉપાએેને સારૂ પુરતી રીતે લાએેક થાએેછે. પણ સંતોષ અને અકલ એે બેને લગતી બાહેશ નહી કરવાથી (આદમીનું કાંમ) બુરા હવસનાં કરમાંનને લગતી તથા આપમતલબી દીલને લગતી વસતુને પસંદ કરવાનુંછે.

૧ (૭૯) આદમીને ધેઆંન આપવાજોગ ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે, દરએક આદમીએ (પોતાનાં) રવાંનને છુટકારો આપવા-નો અંદેશો રાખવો જોઈએછે; તેહમાં હાકમો (પોતાનાં રવાંનને છુટકારો મેલવ્વા સારૂં) વધારે કીરતીવાંન કરનાર—દુનીઆંનાં જુદા જુદા લોકોંને સુધારવાએ, આરાસ્તગી આપવાએ, જીનત બખ્શવાએ અને (તેઓ ઉપર) સારી રીતની હકુમત ચલાવ્વાએછે. દોનદારો (પોતાનાં રવાંનને) વધારે કીરતીવાંન કરનાર—(લોકોમાં) મનદીઅસની દીનનો રેવાજ આપવાએ, તેહને લગતો વીસવાસ્ર બેસાડવાએ અને (તેહનો) સાચ્ચો સંબંધ આપ-વાએછે. અને એ સેવાએ બીજાં સઘલાં માંણસો (પોતાનાં રવાંનને) વધારે કીરતીવાંન કરનાર—તેઓના ધનધાને લગતા જુદા જુદા ઉદ્દીઓગમાં (મનદીઅસની દીનનાં) તાબેદાર રેહવાએછે.

૧ (૭૦) એક વીદીઆર્થીએ (પોતાના) ઊસ્તાદથી ચાહેલા ૭ ખોલાસા.

૨,૩ (સવાલ)—દોલતની અંદર તાજું રેહવું કોણનેછે? આતમાને લગતું
૪,૫ શુખ કોણનેછે? પાપથી દુર રાખનાર કોણછે? ચહડતે દરજ્જેની અકલવાલો
૬,૭ કોણછે? કીરતીને વધારનાર કોણછે? જે આદમીને ઘણાંએક માંણસોની
૮ દોસ્તીછે તે કોણથીછે? કોણથી તનનો શુધારો અને તેહનાં રવાંનને (દોજ-ખથી) છુટકારો પાંમવોછે?

---

૧ (૭૧) (ઊપલા સવાલોનો) ઊસ્તાદે ભલી દીનની સહમજથી વાલેલો જવાબ.

૨ જાંણવું કે, જે કોઈ જાતી ઉલટ અને મેહનતથી ઉદ્દીઓગ કરનાર
૩ હોએચ, તે દોલતની અંદર તાજે રેહછે. જેહની નજર (આએ) ફાંનો દુની-આંની અંદર-હયાતી આપનારની તરફછે, તેહના આતમાને દાદારની તરફથી

શુખ અને કરારછે. (જેહનાં દીલની અંદર) હરવેસ્પ આગાહીવાલા દા- ૪
દારનું રેહઠાંણુછે, તે પોતાને ગુનાહથી દુર રાખનારછે. (ચેહારૂમની) ૫
હોશબાંમને લગતા અંદેશાની ધણી સહમજ ધરાવનારો* શખ્સ અકલની
અંદર ચહડતે દરજેનોછે. લોકોને સારો નજરે જોવાથી તાહરી કીરતીનું ૬
વધવુંછે. આદમીઓની સાથે મોહબતથી રેહવાએ અને તેઓની તરફ દે- ૭
ખરેખ રાખવાએ, આદમીઓ તાહરી તરફ ધણું હેતવનતાં રેહસે. ખોટા- ૮
રાંને તું બદનમાંથી બાહેર કાહાડસે તો તાહારૂં બદન શુધરેલું અને રવાંન
(દોનખથી) છુટકારો પાંમેલું થાસે.

(૭૪) મજદીઅસની દીનને લગતી દાનાઈ—સાચલા ૧
મજદીઅસની દીન ધરાવનારાઓને સારૂંછે, તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, મજદીઅસની દીનને લગતી દાનાઈ—તે દીન ધરાવનારા ૨
લોકોને સારૂછે. અને જેઓ ફરેહબુત તથા એબેબુતછે, તેઓને તેથી
નોકસાંનછે. (કારણ કે) તે દીનનો સંબંધ પોતે, ફરેહબુતની ગુનાહને
લગતી અને એબેબુતની (માંણુસને) નડ કરનારી ધાતકી દાનાઈની સાંહમ-
ણે થનારછે. વલી ભલી દીન ઉપર ધણો વધારે વીસવાસ રાખવાથી, તે
ભલી દીનવાલા (શખસ) ને સારી દાંનાઈથી પુરતી રીતે સુધારનારા (મીનો
ઈજદો તેહનાં દીલમાં) ધણું રેઠાંણ કરનારાછે, અને તેથી તે ભલી દીન ધ-
રાવનારાઓનું વીચારવું, બોલવું અને કરવું, હમેશાં મજદીઅસની દી-
નને લગતી દાનાઈ સાથનુંછે. મજદીઅસની દીન ધરાવનારાઓને માટેની
જે દાનાઈછે—તે દરએક દાનાઈ (માંણુસની) વીચાર સકતીથી મલેલી નથી,
પણ તે મજદીઅસની દીનને હુઆતી આપનાર તથા તેહને જાહેર કરનાર
(અશો અહુરમજદ) ની તરફથી જાહેર થાએલીછે.

---

* ચેહારૂમની હોશબાંમને લગતા અંદેશાની ધણી સહમજ ધરાવનાર—હેવી એબારત ઉપલાં લખાંણમાં આવીછે તેહની મતલબ એછેકે, માંણુસ આએ દુની-આંની અંદર જે કાંઈ સારાં નરસાં કામો કરેછે તે વીસેની તપાસ તે આદમીને આએ દુનીઆંથી ગુજરી ગીઆ પછી તેહની ચેહારૂમની બાંમદાદે થાએછે, અને તે વખતે તેહની નેકી અને બદીનાં પરમાંણે પરમાણે તેહને હમેશનું સુખ તથા મજન ભોગવ્વાને લગતું મકાંન મલેછે. માટે ઉપલા ડેડાવને લગતા અદેશાની સહમજ ધરાવનારો શખસ જે નેકી સેવાએ બદી કરવાની ખાહેશ મુતલક રાખે નહી, તે ચહડતે દરજેની અકલવાલોછે.

૧ (૭૮) રાજ અને ધરમ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે, શેહરનાં લોકોની જીન્દગી દીનને લગતાં રાજ અને રાજને લગતી દીને કરીછે. અને તે વીસે ભલી દીનને લગતી સહમજથી એમ ખોલાસોછે કે:—જેઓનું રાજ દીનને વાસ્તેનું અને દીન રાજને શુધારવાને માટેની હોએતો, ખચીત મજહબ ધરાવનારા લોકોએ તે (રાજ) ને મલતા વીચારથી રેહવું; કારણ કે તે (રાજ) ને લગતો ધારો, ભલી દીનને લગતી સખાવત (ઈઆને કાંમ) કરનારાઓને અહુરમજદની તાબેદારીમાં ઓસ્તવાર રેહવા સારૂ તથા (તેહની) દીનને મોહટાઈ આપવા થકી, એક ખોલ્લા આધાર તરીકેછે. એકે બીજાનો નાસ નહી કરવો, રાજની તાબેદારી કરવી અને તેહને મોહટાઈ આપવી, એ અહુરમજદી દીનને તાબેબે રેહવાથીછે. દીનને ઘણીજ મોહટાઈ રાજથીછે. યજદાંની તરફથી ખલકનાં લોકોને ઘણી દીપક તથા ફાએદો દીનને લગતી ચાલચલણની અસરને લીધેછે. સાચ્ચું રાજ, ભલી દીન સાથનું રાજ હોવાને લીધેછે. ભલી દીનને લગતું રાજ (તેહની સાથે) ભલી દીનનો પુરેપુરો સંબંધ હોવાથીછે. અને એ ઉપરથી રાજ તે દીન અને દીન તે શેહરનાં લોકોનું રાજછે, તે મતલબ ખોલ્લી રીતે (આપણને) જણાએછે. એજ પરમાંણે બુરૂં રાજ તેહની બુરી દીનને લીધે અને બુરી દીન તેહને લગતાં બુરાં રાજને લીધેછે.

૧ (૭૧) આદમીની અંદર સારાં, વધારે સારાં, અને ઘણાંજ સારાં તથા બુરાં, ઘણાં બુરાં અને અતીશય બુરાં (માંણસ) વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે, (માંણસ) ભલું ઘણીએક તરેહથી બનેછે. તેમાં ઘણુંકરીને અહુરમજદની દીન ઉપર વીસવાસ રાખવાથી (તે ભલું થાએ) છે, અને તેથી પેદાના કરનાર અહુરમજદનો તે સંબંધ ધરાવનારૂં (બને) છે. આદમી વધારે તથા અતીશય ભલું અહુરમજદની દીન ઉપર વધારે અને અતીશય વીસવાસ રાખવાએછે. અને તેથી તે (માંણસ) સઘરી ભલાઈનું મુલ જે પેદાનો કરનાર અહુરમજદછે તેહનો વધારે તથા અતીશય સંબંધ ધરાવનારૂંછે.

તેમજ (માંણુસ) બુરૂં ઘણીએક તરેહથી બનેછે. તેહમાં ઘણું ખરૂં બુરી દીન ૩
ઉપર વીસવાસ રાખવાથી (તે બુરૂં થાએ) છે. અને તેથી ધનામીનોને
લગતો તે સંબંધ ધરાવનારૂં (બને) છે; અને તે વધારે અને અતીશય બુરૂં,
બુરી દીન ઉપર વધારે અને અતીશય વીસવાસ રાખવાએછે. અને તેથી તે
સઘલી બુરાઈને વાસ્તેનું મુલ જે ધનામીનોછે, તેહનો વધારે તથા અતીશય
સંબંધ ધરાવનારૂંછે. માટે જે બુરા ધરમગુરૂઓછે, તેઓનું ભલાઈનાં ૪
મુલને લગતા મજહબની અંદર ભેલાવું કેમ હોએ ! એટલેજ જેઓનો
મજહબ બુરા તરીકાવાલોછે, તેઓનું ભેલાંણ ઈજદના સંબંધવાલી ભલી
દીનની સાથે સી રીતે હોએ ! (બને) જેમ ભલાઓ ભલાઈનો મારફતે ઈ-
જદનો સંબંધ ધરાવનારા કેહવાએછે, તેમ બુરાઓ બુરાઈથી (ઈજદનો સં
બંધ ધરાવનારા) કેમ કેહવાએ !

(૫૦) આદમીને લગતી હકુમત અને તે (હકુમત) ને ચલા- ૧ વનાર વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, બેહદ પેદાએશને પેદાના કરનાર દાદારની તરફથી આ- ૨
દમીને જે કાએેઆ આપેઆમાં આવેલીછે, તેહની ઉપર હકુમત કરનાર
તેહનો પોતાનો આતમાછે. (માંણુસનાં) બદનની અંદર ઈજદોની મદ-
દનું મલવું 'બુદ'* (ઈઆને સાહવચેતી) થીછે. અને તેહની મારફ-

* બુદ—ગા—આએે શબ્દ અવસ્તાના [illegible] બોલ ઉપરથી બનેલોછે, અને પાજંદ અથવા ફારસીમાં તે [illegible]—ઉદ્ ને નામે વપરાએેલોછે. બુદ—એે બોલનો અર્થ માંણુસનાં બદનની અંદર રેહનારી 'સાહવચેતી' નામની જેખી સકતીનો આ-પણે સહમજવો જોઈએેછે; કારણ કે તેહનું કામ 'સાહવચેતી' ને લગતું છે. જેમકે પાદશાહ નોશેરવાંન આદેલનો વજીર અબુજરચમેહર પોતાનાં બનાવેલાં 'ગંજે શા-ઈગાંન' નામનાં પુસ્તકમાં લખેછે કે :— [illegible] ગા એટલેજે બુદ—એે 'સાહવચેતી આપનારી સકતીછે'. તેમજ આએે 'દીનકર્દ' નાં પુસ્તકની અંદર ગા—બુદ—શબ્દનો અર્થ આએે રીતે કરેએેછે કે :—

[illegible] ગા

'જેમ દુનીઆં અને ઘરની અંદર (લોકોને) વગર હલાકીએે રાખનારી સુરજ અને ચેરાગની વગર હલાકીવાલી રોશનીછે, તેમ (માંણુસનાં) શરીર તથા આતમાને રોશન રાખનારી અને બદનની અંદર આતમાને વગર હલાકીને લગતી નીરનજન સહમજ બતલાવનારી બુદ—(સકતી) છે.'

ફતે 'તર્ક સકતો' (ઇજદોથી) કઉઅતને ચાહનાર અને (તેહને) મેલવનારછે. 'હોશ' ની મારફતે, (આદમી) બલ ધરાવનાર અને પોતાને પાએદાર રાખનારછે. અકલ † ની મારફતે (ઇનસાંન) ખોટારાંને જોનાર (ખરાં ખોટાંની) પીછાંણુ કરનાર અને દરએક કાંમ કરનારછે. ઇજદોનો ઘણોજ સંબંધ હોવાને લીધે 'અખો' (નાંમની ગેબી સકતી) થી (માંણુસનાં) મનની અંદર મીનોને લગતો આંખવાલી (ઇચ્છાને આવતી દુનીઆંને લગતી સહમજ ધરાવનારી) દાનાઇ, પવીતરાઇ અને ખુશીને મારગ
૩ મલેછે. વલી (માંણુસનાં) બદનને બાહેરથી પુરતો સીનગાર આપનારી બીજી અંદામી ૭ ‡ વસતુ પેદા કરેલોછે, તેહમાંની પાંચ ઇન્દરો (ઇચ્છાને લાગણીનો સકતી) એોછે. આએ (સકતીએો) ને જે લોકો તેહની સહમજ ધરાવનારાછે તેએો જોવાની, શાંભલવાની, સવાદ લેવાની, શુંગવાની અને લાગવાનો સકતોને નાંમે બોલેછે. જેહને લગતી બારી (ઇચ્છાને શુરાખ) બદનની બાહેરથી મેલેલાંછે, અને ઘરના માલેકને (ઇચ્છાને આતમાને) તેહને લગતો સંદેસો ઘટતો રીતે પોહચાડનારો તે મકાંન (ઇચ્છાને સુરાખ) નો અંદરની નેસોછે. વલી એક (સઘલી બાબતનું) બચાંન કરનારી ઇન્દરી—જબાંનછે, તે બદનની અંદરથી બદનના માલેકને લગતી (સઘલી) સહમજને બાહેર લાવનાર અને જે કાંઇ તેહની ઇચ્છા અને વીચાર હોએેય તેહને જાહેર કરનારછે. આએે પરકારે (પાક ખોદાએેતાલાએે) દરએેક માંણુસને તેહનાં બદનની ઉપર તેહને લગતી ઇચ્છાનાં છુટાપણાંને સારૂં જાતે હકુમત કરવા થકી બનાવેલુંછે. તેથી જેમ દુનીઆંના રાજાએો પોતાની મરજી મુજબ લોકોનો ઉપર અમલ ચલાવના-

† અકલ—એે તરાંહનીછે, એેક જાતી અને બીજી એેલમ તથા અનુભવથી મેલવેલી. 'ગંજે શાઇગાંન' નાંમનાં પેહલવી પુસ્તકમાં લખેછે કે :—"જાતી અકલનું કાંમ—પોતાની જાતને ગુનાહનાં કાંમની ધાસ્તીને લીધે તપાસવાનું, તથા તેહને નકાંમી મેહનતથી જાલવ્વાનું, આએે દુનીઆંની નાંપાએેદાર દોલતને તેહને લગતાં આએેશનાં કાંમમાં વાપરવાનું અને તેથી ફરશકન્તને લગતી પોતાની દોલતને (ઇચ્આને સવાબકારીને) નહી ધરાડવાનું અને બદકારીનો વધારો નહી કરવાનુંછે. બીજી એેલમ તથા અનુભવથી મેલવેલી અકલનું કાંમ—શારા મારગને પીછાંણુવાનું અને તે ઉપર કાએેમ રેહવાનુંછે, જે ચીજ (પોતાને સારૂ) આએે દુનીઆંથી ગુજરવા પછી ચહડતે દરજ્જેની હોએે તેહને સોધવાનું અને જે નીચ વસ્તુ હોએે તેથી બબરદાર રેહવાનું, જે કાંમ નહી બની સકે તેહની બાહેશ નહી કરવાનું અને જે કાંમ પુરૂં નહી થઈ સકે તેહને હાથ નહી ધરવાનુંછે."

‡ જો કે અસલ પેહલવી નકલોમાં ઇન્દરીઓની સંખેબાનો આંક એેકસરખી રીતે ૭ નો મલેછે, પણ લખાંણુની મતલબ ઉપરથી જણાએેછે કે તે આંક ૬ ને બદલે ૭ નો થએેલોછે.

રાછે, અને પોતાની સકતીઓનાં સારાં વપરાંણુની મારફતે (પોતાનાં) રાજને દાહપણુથી ચલાવ્વાએ ખલકની જાત ઉપર સારા રાજકરતા તરીકે ગણુાએછે, તથા (તેઓની) એ પરકારની હકુમત ઘણું નાલાએક લોકોને રોશનીવાલાં રાજનો (એટલેજે ખોદાઈ હકુમતનો) સંબંધ આપેછે, અને તેથી તેહવો રાજા (આવતી) મીનોઈ જેહાંનમાં સુખી અને ઈજ્જત ભોગવનારો થાએછે. પણ જો તે (રાજા પોતાની) સકતીઓને ખરાબ રોતે વાપરનારો, બુરી બુદ્ધિ વાલો અને (ખલકને) નોકસાંન કરનારો હોએચતો, તેથી તેહનું રાજ એકદમ ઉધું વલેછે, અને તે રાજા હમેશની હલાકોવાલાં દોજખની અંદર ધીકાર પાંમેલો તથા બુરા બદલાવાલો રેહછે, (તેહવી હાલત માંણુસનીછે). આએ દુનીઆંનાં લોકોની અંદર જે જાત પોતે પેદાના કરનાર અહુરમનદનો જાત તરીકેની (એટલેજે સઘલી પરકારે અશો અહુરમનદનો સંબંધ ધરાવનારી) છે, તે 'અખો'ની અંદર ભલા વીચારની સકતીને રાખનારા, દેલની અંદર સ્પેનામીનોની તાબેદારીને જગો આપનારા, મનમાં સરોશ (ઈમ્માને અહુરમનદનાં ફરમાંનોને રાખનારા, પુરતી રીતે સેહુન કરનારા, અને ખોદાના બંદા તથા કાએદાસર ચાલનારા લોકોને દીનનો ફતવો આપનારા—અશો મરદની જાતછે.* જેહના અથએ બદનની અંદર આતમાને લગતી સકતોવાલા હોએતો, તે અશોનું અંદાંમ 'હોશ'ની મારફતે આલમનાં લોકોને યજદાંને લગતી ખબર (આપવા) સારૂ આસમાંની તરીકાનો સંબંધ ધરાવનાર (ઈજદ) ના જેવુંછે. તથા 'તર્ક સકતી'ની મારફતે સાચ્ચી દાનાઈ મેલવ્વામાં ગોએઆ આતશની મીસાલની તેજી વાલુંછે. અકલની મારફતે દાનાઈ સાથનાં કાંમો તથા વસતુઓને સારૂ (લોકોને) ઘણી સીખાંમણ આપનારૂં, તેમજ ભલી દીનને લગતી સહમજ આપવાએ (લોકોને) ચહડતે દરજેનાં બનાવનારૂં, અને તે (દીન) ને લગતી વધારે પવીતરાઈ તથા સંપુરણ વીચારને વાસ્તેની વાત કેહવા અને કરવા સારૂં ઉલટવાંનછે. અને તે (અશોનું અંદાંમ) દીલની અંદરની ઘણી ચહડતે દરજેની તાકતને લીધે સઘલા જોનારા (ઈમ્માને તપાસ રાખનારા) ઓની અંદર હીમતવાંન, કોઈથી નહી બીહનારૂં અને (બુરાઈને) ટાલનારૂંછે. વલી (તે અશોનું અંદાંમ) આંખની મારફતે સારો નજર રાખવાએ ખોરશેદના જેવું, કાંનની મારફતે સારૂં સાંભલવાએ સરોશના જેવું, જબાંનની મારફતે સાચ્ચું બોલનાર હોવાને લીધે રશનેની બરા-

* આએ સેફ્ત ખોદાએતાલાના ખરા પેગમબરોને લગતી સહમજવી.

બરનું, અને હાથે કરી સારૂ કાંમ કરવાએ તથા પગે કરી પુનને સારૂ હીલચાલ કરનાર હોવાને લીધે, હમેશગીને લગતો ઉદ્દીએોગ કરનારૂ, તેમજ આતમા અને બદનને લગતી બીજી સકતીએોની મારફતે ખરાબો વગરનું છે.

૧ (૧૧) **ધનામીનેાની પેાતાની જાતને (માંણસે પેાતાની અંદર) મેલવ્વા વીસે ભલી દીનને લગતેા ખેાલાસેા.**

૨ જાણવું કે, 'અખેા' ની અંદર બુરાં મનની મારફતે પેાહચેલા વીચારે તથા હાંણી પેાહચાડનારી સહમજવાલાં ખરાબ દીલે અને મનની અ દર પડેલા ગેાસ્સાના બુરા ખવાસે કરી (માંણુસે પેાતાની અંદર) અંધરમેનેાઉની જાતને મેલવ્વીછે. અને તેથી (માંણુસ) ઉલટી ચાલચલણ વાલું, મેાહત*ને મેલવનાર, મેાહતને લગતું લેાકેાને ફરમાવનાર, ભલા લેાકેાને ઈજા દેનાર અને પાપીએોના સરદાર તરીકેછે. અને તેહનું જે અંદાંમછે તે, બદન તથા આતમાને લગતા અચ્યએોની સકતોની મારફતે
૩ દરવંદ (ધનામીનેા) ને વાસ્તેનું છે. જેથી તે (આદમી) 'તર્ક સકતી'ની મારફતે (લેાકેાને) તીખ્શન તથા પીદા કરનારૂ, 'હેાશ' ની મારફતે વેરને નહી વીસરનારૂ, વીચારની મારફતે ભલી વસતુને સદા હલાક કરનારૂ, ઈચ્છાની મારફતે દરએેક આદમીને હલાક કરવા જેગ જાતનું, લેાભની મારફતે એેક બુરી જુમએેશે (ઈચ્છાને લેાકેાને ધુજાવનારા આંચકાએે) કરી દુનીઆંને ગલી જવાની એેબ ધરાવનારૂ, હવસની મારફતે બુરી દીનના ઉલટા તરીકાના સંબંધને લગતેા ખલકને ઈજા દેનાર ધુએેા (આલમમાં) ફુકવા સારૂ સલગેલું, તથા સરકશીના વીચારની મારફતે ખેાદાની તાબેદારીને લગતેા વીચાર જે (માંણુસને) કાએેદાસર ચલાવનારછે, તેહને (આદમીની આંખની અંદર) ઉલટેા બતલાવનારૂછે. અને તે (આદમી) આશમેાગીની મારફતે ઘાતકી રીતે કાંમ કરનારૂ તથા ધનાહમીનેાને લગતા આપવાલું, આતમાની મારફતે અફરાસીઆબની બરાબર સવલી ભલી પેદાએેશની અદેખાઈ કરનારૂ, જોહાકી દીલની મારફતે ભલી દીનની નેકીને ખરાબ કરનારૂ, અને બેહુ હાથે કરી બુરૂં કાંમ કરવાએે, અને બેહુ પગે કરી બુરી મદદને સારૂં દેાડવાએે દુનીઆંને ચેાર અને વરૂની માફક ખરાબ કરનારૂછે.

---

* આએે જગેાએે મેાહતનેા અર્થ પેાતાને માટેની હલાકી તથા ઈજાને સહમજવી.

(૫૧) (માંણસને) દાનાઈ તથા સુખ મલવાના સમબ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, (આદમીને) જે કાંઇ દાનાઈ (અને) સુખ—એ બંધે હમ- ૨
ણાંછે તે, દાનાઈની કઉઅત અને શુખનું બલ આપનારી સકતીઓથીછે. તેહમાં આતમાને લગતી લાએક કઉઅત*થી દાનાઈને મેલવનાર (આદમી) નાં મનની અંદર અહુરમજદ, તથા શુખને મેલવનાર (આદમી) નાં મનની અંદર ઈચ્છાને મેલવનારી સકતી† પોહચેછે. અને મનની અંદર તે દાનાઈને પોહચતાંવાર, જે (માણસનું) મન અહુરમજદનું તાબેદાર અને પવીતરાઈવાલું છે, તેહને બીનાને લગતું જોવા (અથવા જાણવા) નો એક રસતો મલેછે: અને તેથી તે (આદમી) તાજું અને ઉમદા શુખ‡ને લાએકનું થાએછે.

(૫૨) આએ ધારતી ભરેલી દુનીઆંની અંદર માંણસને શુખ પસંદ કરવાની સકતી વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, (માંણસે) રવાંનને લગતાં શુખને ચાહવું બે તરેહથીછે. ૨
(તેમાં) એક આતમાને લગતી જાતી અકલની કઉઅત (ઈઆને સમજ) થીછે, કે જે—આતમાને ચહડતે દરજેનો કરવા સારૂ (બદનની) અંદરની હીલચાલને (ઈઆને વીચારને) બાહેર મોકલનારી (સકતી) છે. (અને બીજું આતમાને લગતી) સીખેલી અકલ (નો કઉઅત) થોછે, કે જે—(આતમાને ચહડતે દરજેનો કરવા સારૂં બદનની) બાહેરની હીલચાલને તેહની અંદર મોકલનારી (સકતી) છે. તેમજ (રવાંનને લગતી દોનજ્બની) ધારતીને ૩

---

* આતમાને લગતી લાએક કઉઅત—હેવી એબારત ઉપલાં લખાંણુમાં આવેલીછે તેહનો અર્થ આતમાને આવતી દુનીઆંનું સુખ આપનારી અશો અહુરમજદના સંબંધને લગતી સકતીને સમજવી.

† ઈચ્છાને મેલવનારી સકતી—એટલેજે દાદારની મરજી મુજબની ઈચ્છાને માંણુસના દીલમાં ઉતપન કરનારી અને તેહવી મોરાદ મેલવનારી સકતીને સમજવી.

‡ તાજાં સુખની મોરાદ હમેશનાં અખુટ સુખની સમજવી.

બે રીતે પસંદ કરવીછે. એક વગર સંતોશની હાજતનાં કારણ (ઈચ્છાને બુરા હવસ) ને અંદરથી ઉડવાએ, અને (બીજું) નીચ વસતુને લગતી કંગાલી-
૪ તનો સબબ (ઈચ્છાને બદકારીનો ખેચાલ) બાહેરથી અંદર આવ્વાએછે. ભલો વીચાર આતમાંનાં શુખનો સબબ તથા જાતી (ઈચ્છાને બેહશતને લગતી) અકલનો માલેકછે. અને બુરો વીચાર ધાસ્તીનો સબબ તથા બુરા હવસને વધારના-
૫ રછે. આદમીની અંદર ભલા વીચારનું પોહચવું—એ રપેના (મીનો) ની
૬ તરફથીછે. તથા બુરા વીચારનું દોડવું ધનાહ (મીનો) ની તરફથીછે. માંણુસની અંદર ભલા વીચારનું તેમજ બુરા વીચારનું રેહઠાંણુછે, તેહમાંથી કોણુનાં રેહઠાંણુની (માણુસે પોતામાં) જગો કરવો, અને કોણુને આવ્વાથી અટકાવ્વો ? (જાણવું કે) આદમી જેટલે દરજે ભલા વીચારવાલું હોએય, તેટલે દરજે ચહડતાં, મધેઅમ અને ઉતરતે દરજેનાં સુખનું મકાંન તેહને (આવતી દુનીઆંમાં) મલેછે. અને ભલા વીચારની જાતી અકલથી (માંણુસ) વગર હુલાકીવાલું અને નેક વીચારવાલું થાએછે. તેમજ (માંણુસ) નો અંદર જેટલે દરજે બુરો વીચાર હોએય, તેટલે દરજે (ચહડતાં, મધેઅમ અને ઉતરતે દરજેનાં) બએવાલું મકાંન તેહને મલેછે. બુરા વીચારથી (માંણુસ) નોકસાંનકારક વીચારવાલું બનેછે. અને તેહને લગતી ઈજા દેવાની જાતી અકલથી (ઈનસાંન) તેહનાં શરીરની અંદર જુદે જુદે દરજેનાં પરમાંણુ પરમાંણે શુખ અને બએ વાલુંછે. આદમીની અંદર ભલા વીચારના સંબંધને લીધે કેલવણી લીધેલી અકલથી જાતી અકલને જેટલી આબાદી તથા મેારાદનું મલવુંછે, તેટલું તેહનું (બેહશતનું) શુખ (દોજખની) ધાસ્તી ઉપર કઉમતદારછે,* અને બુરા વીચારની અસરને લીધે (માંણુસની અંદર) જેટલી બુરી સહમજ, કંગાલીમત અને નીસફલતાછે, તેટલી (દોજખની) ધાસ્તીની કઉમત (બેહશતનાં) શુખનો ઉપરછે ; † જેથી હુશીઆરીવાલું પાક આદમી આએ દુનીઆંમાં ભલા વીચારે રેહછે, અને બુરા વીચારથી કંટાલેછે. જે શખ્સ બુરી સહમજ ધરાવનારો તથા ભુડા વીચારથી ભરેલો હોએય, તે વગર અકલનો અને ભલા વીચારથી હંકેરાએલોછે. હવે

---

* (બેહશતનું) શુખ (દોજખ) ની ધાસ્તી ઉપર કઉમતદારછે—એટલેજે તેહનું પુંણ પાપની ઉપર સકતીવાંન થાએછે. અથવા બેહશતનું શુખ દોજખની ધાસ્તીને હટાડનારૂ છે.

+ (દોજખની) ધાસ્તીની કઉમત (બેહશતનાં) શુખની ઉપરછે—એટલેજે તેહનો ગુનાહ સવાબની ઉપર સકતીવાંન થાએછે. અથવા દોજખની ધાસ્તીને લગતી કરણી બેહશતને લગતાં શુખને પાછું હટારેછે.

જેઆરે હેવી રીતે હમેશાં (દોજખની) ધાસ્તીને લગતી બુરી વકુફથી (બેહશતને લગતાં) શુખની તથા (તેહને લગતી) અકલની ખરાબી થાએછે. (તેમજ બેહશતને લગતાં) શુખવાલી અકલથી હમેશાં (દોજખની) ધાસ્તી તથા (તેહને લગતી) બુરી સહમજને હાંણી પોંહચેછે. તેઆરે (આતમાને લગતાં) શુખ અને અકલની અંદર સરવેથી ચહડતે દરજેનું માંણુસ પુરતાં ડાહપણ સાથે (દોજખની) ધાસ્તી વગરનું મુતલક નહી હોએ હેવું નથી. તેમજ ધાસ્તી અને બુરી સહમજની અંદર સરવેથી આગલ વધેલું આદમી (બેહશતને લગતાં) શુખની ઉતપન્તી વગરનું નહી હોએ તેવું બી નથી.

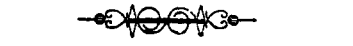
(૫૯) માંણસને માટેની ફરેહબુત તથા એબેબુતને લગતી દાનાઈવાલાં શુખ વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, દીનની રાહે 'ફરેહબુત' અને 'એબેબુત' ને લગતી દા- ૨
નાઈનાં શુખને વીસે દીનની અંદર આએ રીતનો ખોલાસો કરેલોછે કે: માંણસની સાથે તે (ફરેહબુત તથા એબેબુત) નો સંબંધ સારો રીતે જોડાએલો હોવાથી (તેહને લગતી) દાનાઈનાં શુખનું તેહને પોહચવું છે. અને તેથી (માંણસ) ગુનાહને લગતાં મુરદાલ સુખની દાનાઈથી (આએ દુનીઆંમાં) રેહી સકેછે. ગુનાહને લગતી જે દાનાઈછે, તે દાનાઈ (માંણસની અંદર) ચોરી અને દીનની નાવાકેફીથી ઉતપન થનારાં શુખને સારૂ કાએમ રેહછે. પણ આએ (ફરેહબુત તથા એબેબુતની દાનાઈ) ના સંબંધ વગર વાજબી પ્રમાંણુથી આદમીની અંદર જે કાંઈ ભલી (દાનાઈને) લગતું શુખછે, તેથી (માંણસ) શુખનાં પ્રમાંણુ વાલું થાએછે. અને (તે પોતાના) જેસ્સામાં, ખવાસમાં, અને ચાલચલણમાં પસંદ કરવાજોગ—બરદાશત કરનાર, હીમતવાંન અને આતમાને લગતી ખુશીથી (પોતાને) રાજી રાખનારૂં બનેછે. અને જેટલાં પ્રમાંણુ પરમાંણે તે (સારી) દાનાઈનાં સંબંધવાલું સુખ (તેહનીથી) ઘટેછે, તેટલાં પ્રમાંણુ પરમાંણે ગુનાહને લગતી દાનાઈની ઉતપન્તી તે સારી) દાનાઈ ઉપર ફાવેછે. અને તેથી જે કાંઈ બદકારીને લગતી દાનાઈછે

તેહને તે (માંણસને સારૂ) બોહલી કરેછે. અને જે શંખસ તે ગુનાહને લગતા સંબંધવાલી દાનાઈની આગેવાંની અંદર વધારે હોએચ, તે સંભાલ વગરના વીચારવાલો, સચ્ચાઈ વગરનું બોલનારો અને વધારે વગર કીરતીનાં શુખની ઘણી ફતેહને જનમ આપનારો, અને ઘણાં ઉલટાં કાંમ કરનારોછે. અને બદકારીની સહમજને લીધે તે શખસ બુરી દીનની ખસલતનો, દુઃખી દેલનો, ભયે ભરેલું બોલનારો અને તરક કરવાજોગ વસતુને પસંદ કરનારોછે.

૩ આતમાને લગતા ખવાસવાલાં ચાલુ શુખને લીધે (ઈચ્છાને હમેશની સવાબકારીથી) એબેબુતને લગતી જે બદકારીની દાનાઈછે તેહનો (માંણુસથી) અટકાવ થાએછે. અને તે શખસ ફરેહબુતને લગતી દાનાઈ તથા એબેબુતને લગતાં શુખના વધારાને હાંણી બોહચાડનારો, રવાંની ખવાસનો અને ભલી બુદ્ધીવાલો રેહછે. અને તે શુખના સંબંધને લગતું જેટલું ગણેચાંન માંણસમાં (હોએચ), તેટલું ગુનાહને લગતું નાપાએદાર શુખ (તેથી) ઘટેછે. અને (જેચ્યારે) ચહડતે દરજેનું શુખ તે (ફરેહબુતને લગતાં શુખ) ની ઉપર ફાવેછે, તેચ્યારે આતમાના સંબંધને લગતી બદકારીનું શુખ, જે ગુનાહને માટેનુંછે, તેહનો તે અટકાવ કરેછે. પણ જેચ્યારે (માંણુસની અંદર) તે ગુનાહને લગતો સંબંધ ધરાવનારાં શુખની વધારે આગેવાંણી હોએચ, તેચ્યારે તે આદમી પવીતર ગએનનાં પરમાંણુ (ઈચ્છાને ગથાવાણીનાં પદાંણ) ને હાંણી બોહચાડનારૂં તથા તાજી ખુશીને ખરાબ કરનારૂં અને નીચ દાનાઈવાલું થાએછે, વધારે વગર તેજીવાલી દાનાઈએ મુરદાલ શુખનું (આદમીની ઉપર) વધારે ફાવ્વું અને ઈજદી બોરહનું (તેહનીથી) અટકવું થાએછે, તેથી તે આદમી સારી દીઆનતને નહી પસંદ કરનારૂં અને જુલમગાર રેહછે. હમેશની વગર તેજીવાલી દાનાઈએ તથા સફાઈનો અટકાવ થવાએ, (માંણુસને) બદકારીને લગતુ મુરદાલ શુખછે. અને તેથી માંણુસ ફરેહબુતનાં શુખવાલું, એબેબુતની દાનાઈવાલું, દુશ્મનોને ઈજા દેનારૂં અને બેશરમ બનેછે.

(૧૦) ભલી દીનને લગતા તરીકાવાલાં આદમીઓ વીસે. ૧

આએ (તરીકાવાલાં આદમીઓ) પાંચ તરેહનાંછે. તેહમાં એક, જે ૨
અશો (મરદ) ભલી દીનને (પોતાના) વચને કરી મદદ કરનાર, કરણીની મા-
ફતે તેહને કઉઅત આપનાર, દીનને ચાહનારાઓને તે (દીન) નો ફતવો આ-
પનાર અને પવીતરાઇને જોખ આપનાર (હોએ). બીજો જે ભલી દી- ૩
નની (પોતાના) વચને કરી સ્તુતી કરનાર અને કાંમની મારફતે તેહને ન-
ભલી કરનાર (હોએ). તરીજો જે ઠગારા, પાપી આશમોગને તે ભલી ૪
દીનનાં ફરમાંનની મારફતે દીનની દોસ્તી આપનારો (હોએ). ચોથો જે ૫
(જાહેરમાં) પોતાના વચનની મારફતે ભલી દીનને ધીકારનાર, પણ કાંમની
મારફતે તેહને કઉઅત આપનાર તથા પાપીઓની અંદર તેહને લગતો
ફતવો આપનાર અને વગર ફોજે તે (દીન) ને ચહડતે દરજેની કરનાર
તથા ઇમાનદાંની તરફ ઇમાંન રાખનાર અને અશોઇની ઉમેદવાલા દીન-
દોસ્તોને ચહડતે દરજેના વીચારથી ચલાવનાર (હોએ). પાંચમો (તે શ- ૬
ખસ કે) જે ભલી દીનને (પોતાના) વચનની મારફતે ધીકારનાર, પણ
જાલેમ, દરવંદ હાકમને તે (દીન) ને લગતો (લોકોમાં) ફતવો આપવા તથા
(તેહને લગતું) કાંમ કરવા વીસેની હીલચાલ કરાવનાર (હોએ).

આપ્યે પુસ્તકને છપાતાં થએલી ભુલને લગતું ગુજરાતી શુદ્ધી પતરક.

પ્રષ્ટ.	સતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૯	૧૩	દેવોને ઘણું દુઃખ પોહચાડનારૂં,	દુનીઆંમાં ઘણું વધારે,
૯	૧૯	(અને દેવોને વધારે ઇજા દેનારૂં કાંમ)	(કાંમ)
૨૮	૧	ચલાવનાર	લાવનાર
૩૦	૧૭	ખુદી	બુદ્ધિ
૪૨	૨૧	એમ	હીમ
૫૫	૧૪	ફરમાંનો	ફરમાંનો)

TRANSLATION OF GUJRÁTI PREFACE.

THE Dinkard is one of the oldest, most reliable and valuable of the Péhlwi works that have been preserved by the Zoroastrian community. It contains some of the most exalted precepts of the Mazdiasni religion; as also a life of Zoroaster, a history of the Zoroastrian religion, and much valuable instruction regarding this and the next world. Each and all of the subjects comprised in it are worthy the attention of Zoroastrians. But the style in which it is written is neither so smooth nor so simple as that of other Péhlwi works. Moreover, the subjects treated of are uncommon and difficult to understand. The task, therefore, of deciphering and understanding the work, is one of no ordinary difficulty; especially when one has to depend upon what his own individual efforts can accomplish. To give some idea of the difficulties that have had to be faced in carrying out the present undertaking it is enough to state that although a century nearly has elapsed since the Dinkard was brought to this country from Persia, no Péhlwi scholar has as yet ventured to translate the work, with the exception of one or two of the subjects included in it.

The present respected Trustees of the religious and charitable funds of the Zoroastrian community of Bombay having highly approved of a suggestion made to them for publishing a translation of the Dinkard, I was requested to undertake the work, under the patronage and support of the "Sir Jamsetjee Jijeebhoy Translation Fund." The present volume is the result of this arrangement, and is one of a number of similar

other volumes which it is hoped will be published hereafter. This first instalment is, with the approval of the Trustees, divided into the four following parts :—

1. The original Péhlwi text.
2. The same transliterated in Zend characters.
3. Gújráti and English translation of same.
4. A glossary of select terms.

Although every possible effort has been made to avoid errors and defects, yet looking to the great difficulty of translating the work, I cannot venture to hope that it is entirely free from them.

I may mention that the Dinkard does not appear to have been written either at one time or by one person : the different parts bear evidence of having been written at different times. The work appears to have been first composed, under its present name, in the time of the Kyanian King Gústasp, the son of Lohrasp, by the principal desciple of our prophet, the holy Zoroaster; and, under his particular direction ; and copies of it were, by the orders of King Gústasp, distributed among the people, while the original work was placed in the royal library, and a copy of it was preserved in the "Ḍéjé napésṭé"* The original work was found in the royal library by Alexander the Great when he invaded the capital of Persia. When King Ardés'ir Bábékán of the Sássánid dynasty came to rule over Persia, he collected the scattered fragments of the work, and entrusted them, along with other religious works, to a learned Dastúr, named Tosré, by whom they were, after examination and enquiries, arranged in the original order. Copies of this work

* This was the name of a magnificent building erected at Istkhar by King Gústasp for preserving works relating to the Zoroastrian religion.

were then, by the royal command, distributed among the people. Subsequently, additions were made to it by the light of other religious works, by Dastúr A'darfarobag the son of Farokhjád.*

From the account given at the end of the Dinkard, it appears that the original Ms. of the High Priest A'derfarobag Farokhjád was obtained, at the time of the fall of the Zoroastrian empire, from a decendant of his, by Dastúr A'darbád, the son of A'dmit. Dastúr A'darbád A'dmit seems to have carefully copied out the Ms. A copy of this copy was in the year 359 of Yejdajard taken by Dastúr Mahávandád Ramiáné Béhrám. Copies in successsion of this last mentioned copy were made till one of them made by Dastúr Rústam Gústásp Ardésar was, about a hundred years ago brought to Surat, by Mulla Béhman the son of Múlla Béhrám, and, by him presented to Shet Aspandiársháh the son of Ratanjisháh of that place.† A copy of this Ms. was caused to be made by Shét Aspandiársháh in the year 1156 of Yejdajard and by him sent to Messrs. Nánábhái Béhrámji, Mánékji Navrozji Wádiáji, Béhrámji Navrozji Wádiáji and Dádábhái Nos'érwánji, the then elders of the Pársi community of Bombay. This copy is now in my possession in the library of Dastúr E'dalji Dárábji Sanjáná.

---

* This account of the Dinkard is taken from the history of the book which is to be found about the middle of it.

† This copy was, throngh the kindness of my late friend Dastúr Ardésarji Rústamji Mulla Firozeji, in my possession for about a year. I have compared it with the one in the library of Dastúr E'dalji Dárábji Sanjáná which is now in my possession. Portions of the Surat copy were found to be abstracted by some designing person. Five of such portions, together with Ms. No. 3, hereafter mentioned, have been kindly sent to me, for use in the present undertaking, by my friend Dastúr Rústomji Kékobádji from the library of Kékobádji Rústamji Méharjiráná, late Head Priest of Nowsári. Copies of the other portions also have been obtained by me through the kindness of one or two other friends.

The text of the present edition has been published after carefully collating the four following Mss. :—

1. Ms. found in the library of Dastúr E'dalji Dárábji Sanjáná, late Head priest of the Sens'áhi Zoroastrians of Bombay.
2. Ms. copy in the handwriting of the late Dastúr Témúlji Navrozji Sanjáná made at Surat.
3. Ms. copy in the handwriting of Rústamji Nos'érwánji Méharjiráná, Head Priest of Nowsári.
4. Ms. copy found in the library of Mobéd Minochéhrji Jámáspji Wáchhchhá.*

Where different lections occur, the first of these Mss. is referred to by the initials D. E., (Dastúr E'dalji); the second by D. T. (Dastúr Témúlji); the third by D. R. (Dastúr Rústamji) and the fourth by M. M. (Mobéd Minochéhrji).

In giving the pronunciation of Péhlwi words, every word of Semitic origin has been compared with its root and the pronunciation based thereupon. These pronunciations resemble those of the Péhlwi words written in Péhlwi characters in the Máliknámé Asúri, but do not resemble the corresponding Péhlwi words written underneath in Zend characters. The reason of this, I now think to be that, in former times our people, although they used Semitic words in Péhlwi writings, yet in reading them they did not pronounce them as in the original, but instead, read as if the corresponding Iranian Péhlwi words had been written. In proof of this assertion the Péhlwi works and essays which have been translated by

* This copy has been kindly lent to me by my friend Mobéd Minochéhrji Jámáspji Wáchhchhá. It appears to me to be a careful transcript of the Ms. of Dastúr Rústam Gústasp made by the late Mobéd Jámáspji Faredúnji Wáchhchhá. The second and third Mss. appear to have been transcribed about half a century ago or upwards.

Nériosang Dhawal and his predecessors, giving the pronunciation of the text in Zend characters, may be cited. Thus the practice of reading Semitic words as pronounced originally being discontinued, the recollection of the proper pronunciation gradually faded away. The author of the Máliknámé Asúri in compiling a glossary of words of Semitic origin used in the Péhlwi language, attempted to restore the original pronunciation, by writing the words correctly in Péhlwi characters and giving their meanings in Persian equivalents. But as the correct pronunciation was generally forgotten and as Péhlwi characters glide into, and are mistaken for, one another, an attempt was made, at a date long subsequent, to fix the pronunciation, by writing down under the words in Péhlwi characters in the Máliknámé Asúri, their pronunciation in Zend characters. The same reasons, however, that rendered the transliteration necessary, affected its accuracy; but, the pronunciation having been thus fixed, has been adopted up to the present time. The necessity, under the circumstances, of a return to the correct mode being obvious, I have endeavoured in this work to give the proper pronunciation.

Drs. Frederick Spiegel, Martin Haug, Ferdinand Justi, and other learned scholars of Europe have, after much research and labour, given the pronunciation of Semitic words employed in Péhlwi writings: but they do not agree with each other. The labours and researches in this direction of Dr. Haug, who is well known in Bombay for his learning, are deserving of high commendation, and the pronunciations given by him are to a great extent correct and accurate. Still in giving the pronunciation of Semitic words in this work, I have not ventured to depend upon the labours of

these learned men; but have fixed both the pronunciation and the meaning of each Semitic word after a careful comparison of it with cognate Hebrew, Chaldiac, Samaritan, Syriac and Arabic roots. Where, however, I failed to discover a reliable root in any of the above languages, I have based the pronunciation on the current mode. Again, certain Semitic letters have undergone a change in Péhlwi: these are pronounced in the form in which they are found. Of the Iranian words used in Péhlwi, the pronunciation of ﻫ is represented by ﻫ, ﻩ, ﻭ and ﻉ and others: of these, instead of ﻭ I have invariably substituted ﻫ: the pronunciation ﻭ being only used to represent ﺳ—ﺱ. Where any word or phrase, or letter, has appeared to me to have been left out in transcription I have supplied it, putting it in brackets thus:—( ). As regards the pronunciation of words of Iranian origin, where the pronunciation of Péhlwi words derived from the Zend is altered from the original owing to mistakes arising from the similarity of form of the letters of the alphabet, I have restored the correct pronunciation, after comparing the word with its original Zend root. On finally looking over the proofs I find that some of the more common words of Semitic origin have from oversight been omitted from the glossary: these will be inserted in the next volume.

The first three pages of the Dinkard have been lost. The present work, therefore, commences with the fourth. The next nine pages of the original Ms. having been in places eaten away by moths, suitable places have been left in the Ms. which was brought to Surat from Persia, and in the other Mss. which have been copied therefrom. Similar spaces have been left in the text published in this volume. For facility of reference I have numbered each succeeding

subject in the book, commencing from the third question, in Persian numerals; the same numerals being affixed to the transliteration and the translations. The translation commences with the seventh subject numbered as above; as, owing to the portions of the preceding text being lost for the reason mentioned above, it was impossible to translate it in an intelligible manner. The figures in Gújráti and English on the margin of, the text, the transliteration, and the translations, represent the paragraphs or sections into which the text is divided. All the Semitic words occurring in the text, are inserted in the Glossary: of words of Iranian origin, the most important and unusual only are introduced.

In the Gújráti translation I have followed the structure of the Péhlwi language, so as to reproduce, as far as possible, the style of the original text. This will, no doubt, render the translation rather difficult reading; but my object has been to make it useful to those engaged in the study of the Péhlwi language. The English translation has been made by Mr. Ratanshâh Erachshâh Kohiyár from the Gújráti.

In conclusion I beg to tender my thanks to those of my friends who have assisted me in carrying out this undertaking; as also to those who have supported it by subscribing for copies of the work.

PESHOTUN DUSTOOR BEHRAMJEE SUNJANA.

Bombay, the 19*th day of the* 9*th month of the year* 1243 *of Yéjdajard.*

PREFACE TO THE ENGLISH TRANSLATION.

The English translation is a version of the Gújrati. It is strictly literal as regards the text, but the preface and the notes have been more freely rendered. A less severe rendering of the text, while it would have lessened the difficulty of the task, would also have enabled the translator to avoid the inelegance, and, in places, perhaps, the uncouthness, of language so disagreeable to the general reader. But it was feared that such a translation would not have suited the requirements of the student of Péhlwi: nor would it have brought out prominently peculiarities of thought and language.

The translator has been assured that the Gújráti version is strictly literal.

RATANSHÁH E. KOHIYÁR.

CONTENTS.

	Page.
The knowledge contained in the Máthré communicated to Zartos't by Ahúrmazd	1
The reason why it is a sin to burn green wood on fire	3
The reason why it is sinful to drink liquor to excess	3
Exposition regarding the command for the constant recitation of Máthré	4
How righteousness resulting from the recitation of the Gáthás is cancelled by slandering the good religion	5
To which Mas'i and Mas'iáné was Jams'ed commanded by Ahúrmazd to publish the religion ?...	6
Regarding the food that can be eaten by persons reciting the 'Gáo S'ahúdáo Báj' and the small 'Baj.'	7
Regarding the annihilation of sin through repentance and the consequent deliverance from hell	8
Which of the deeds of men is the highest in rank ?	9
Regarding differences in the decisions of Dastúrs and other religious persons	10
In what does the greatness of religious persons, of kings and of learned men consist	10
The reasons for holding the Bérésma in the left hand	11
The reason why the sun shines on one half of the terrestrial globe	12
Does a man become unclean by reason of touching the stock of a tree on the top of which Naso has fallen..	12
How does a man become, through his work, the equal of Ijads and of the Dévas ?	13
The reason why it is said in the Avestá that the souls of sodomists and of A's'moghs are turned into invisible Dévas and Deva-shaped beings	14
The two different statements in the Avestá regarding the deliverance of Gayomard from hell explained	15
Decision in respect of the different opinions regarding Gayomard given by two Dastúrs	16

PAGE.

How the twenty-one Núsks came to be composed from the twenty-one words of the 'Yathá ahú vaeriyo' 17
The reason why a sacred thing becomes defiled by being looked upon by a woman who is menstruating 17
To whom does strength accrue by men's attaining to greatness through good or evil deeds done in time ? 18
The relations, dispositions and strength of the followers of the Mazdiasni religion and of other religions 22
The origin of the people living on the borders of Irán 23
The rank and privileges of learned men and men versed in the arts 25
The advantages or disadvantages to those who carry on their business honestly or dishonestly 25
Who are protected from evil by the Ijads and who are not ... 26
Those who abstain from sin and advance in righteousness and those who abstain from righteousness and advance in sin... 27
The ways of the good religion have reference to the wishes of the Ijads and the ways of the bad religion have reference to the wishes of the Dévas 28
The first promulgator of the good religion 29
Mazdiasnians should remain aloof from worshippers of the Dévas and from A'sˊmoghs 31
Those among God's servants who hold the superior, the middle and the inferior rank 32
Of happiness in this perishable world 32
How to obtain deliverance from hell and what things should not be approved of 33
God is the Creator and the fashioner of the world 33
That God will keep the grateful part of his creation free from dread 35
Regarding the superiority of Athornáns over Arthéstárs and Vástariúsˊes 36
Regarding man's attaining all the virtues by observing the commands of religion 38
Of the warring of the Ijads to smite the Opposer and to suppress the invisible danger arising from him, in order that people may live as good creation 38

PAGE.

Regarding the ultimate misery of man from ambition and from disregard of the commands of religion regarding the soul... 31
Regarding the duty of Rulers to remove misery, want, hardship, filth and pestilence from the world 49
Regarding the duty of bearing enmity to Angharémeniús and to other evil powers 42
Regarding the means of destroying those who oppose the creation of Ahúrmazd 43
That men become fitted for the happiness of paradise by directing their attention to the invisible Ijads and by keeping themselves from admixture with the Dévas 44
Regarding men's becoming good through good powers and bad through bad powers 45
Regarding the different kinds of men 47
Regarding the duty of man to conduct himself in this world in accordance with the precepts of religion 50
Regarding the duty of man to behave properly and without deceit towards his Creator 51
Regarding the manner in which men may obtain deliverance from hell for their souls 52
Who are truly wealthy, happy as regards the soul, free from sin, of superior understanding, of increasing honour, friends with men, healthy, and delivered from hell 52
Regarding the wisdom of the Mazdiasni religion being for the professors of that religion 53
Regarding the relation of state to religion 54
Regarding the causes of men's becoming good or bad 55
Regarding the government and the governors of men 56
Regarding the admixture of the nature of the Ghanámino in man's nature 58
How men obtain wisdom and happiness... 59
Regarding the power of man to choose happiness in this world.. 60
Regarding the wisdom and the happiness of a Faréhbút and a Aibébut 62
Regarding men whose ways are those of the good religion ... 63

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
New Delhi

A

TRANSLATION OF THE DINKARD.

QUESTION 9.

Again A's'mogh* asked:—Are what are (called) Máthré† in the nature of traditions‡? (because) they are all told by Ahúramazda to Zartos't in the words§ of Fars'ostar,‖ Jámásp,‖ Hom and the Ijads, and in those of persons born before Zartos't and after Dáyún:¶ hence, our opinion is, that the speaking of Ahúrmazd to Zartos't is the hymns of the *Gáthás*, and that the rest is composed by Zartos't and his disciples 1 2

---

* A's'mogh,—this word is derived from the word As'émogh, frequently used in the Avestá, which means "hinderer of purity." Hence, it is applied, among the followers of Zaráthústrá to persons who throw obstructions in the way of religion and create dissensions in the community and between individuals. The individual putting the above and other questions is called A's'mogh by the High priest to whom they were addressed.

† The Avesta are divided into three parts:—Gáthá, Dáté and Mathré. The Gáthás are written in verse, and treat of the invisible world. The Dáté are written in prose and contain rules for the conduct of men in this world. In the Mathré are comprised the ordinary prayers, which are the means by which men commune with their Maker. They contain an account of the Creator and of the forces of nature created by Him: as also, moral and religious precepts.

‡ Meaning, human compositions, as opposed to divine revelations.

§ *i. e.* using these several individuals as his mouth pieces.

‖ Fars'ostar and Jámásp were the sons of Habúb and the disciples and sons-in-law of Zartos't. The latter was also prime minister to Gústásp, while the former was the head of a college for imparting religious instruction to priests, established by Gústásp.

¶ Some account of this famous person occurs in a subsequent portion of the Dinkard, where it is said that he was born two hundred years after Zartos't, and lived one hundred years.

from traditions, but that by good faith having been placed therein it has been considered as appertaining to religion.

ANSWER.

3 Be it known (that other)* Máthré as they are different from the Gáthás, (in structure of language) so they also differ from them in testimony as to higher (things): still, they are founded upon the hymn of Yathá ahú vaériyo,† and, in them mention is made of the power of omniscience of God himself and of the Creation. Therefore, no portion of them is (composed) by the wisdom of man and they could not be composed from a number of current traditions. If, the Máthré, communicated to Zartos't in this manner in the form of a dialogue, be not all from Ahúrmazd, and, by their being communicated in the voice of different persons, Ahúrmazd is concluded not to be their promulgator, then, it would follow, that whatever revelations have been made in them, by Ahúrmazd to Zartos't, about Zartos't and other good and evil persons, as also about the Dévas and even the Ganámino, must have been made by the Ganámino and the Dévas; and Máthré and Daté, which are removers-away of the Dévas,‡ must be considered as declared by the Dévas. Therefore, the communicating of the Máthré, by Ahúrmazd to Zartos't, in the voice of many (persons) is, for the purpose that complete

* *i. e.* other than the *Gáthás*. Besides its restricted meaning, Máthré is used in a general sense, as including all the three divisions mentioned before.

† According to the tenets of the Zoroastrian religion God first made the Ahúnavar' or "Yathá ahu vaeriyo,' which is in the form of a Gáthá or hymn. From the three clauses or sentences of the 'Ahúnavar' have originated the scriptures or Avesta comprised respectively in Gáthá, Dáté and Máthré; and from the twenty-one words composing the Ahúnavar, seven to each sentence, have originated the twenty-one Núsks. Hence the meaning of what is said above,—that Máthré are founded upon the Yáthá Ahú Vaériyo.

‡ *i. e.* Máthré and Daté point out the way in which impurity and sin may be removed and evil deeds, which have relation to Devas, may be abstained from.

knowledge might be conveyed from Ahúrmazd to Zartos't: and that is not fit to take objection to. Just as the Gáthá are all told by Ahúrmazd to Zartos't, and are in the voices of Zartos't, the Ames'aspands, the Gos'orún and other Ijads: and, that they are all told by Ahúrmazd to Zartos't, about that, you have no objection to take. But it is owing to the 4
(natural) disposition of an A's'mogh that he should have evil thoughts about and inverted vision of, scriptures, that have reference to protection by Ahúrmazd.

QUESTION 10.

A's'mogh put the question: Why do you call it a sin to 1
burn green wood on the fire? It is not (a sin).

ANSWER.

Be it known that, by green wood being placed upon the 2
fire, by reason of the fire becoming extinguished owing to its moisture and of its (the fire's) being improperly put to the hardship of drying that wood, we call it a sin. But that the reason of it should appear worthless and like dust to A's'moghs is owing to their habit.

QUESTION 11.

A's'mogh put the question: Why do you call (drinking) 1
liquor to excess a sin? since liquor cannot be drunk in moderation.

ANSWER.

Be it known that, it is just, our calling immoderate drink- 2
ing of liquor a sin. Because, it is said in the religion that

whoever drinks much liquor, eats much food, and, consequently, owing to not having sung the hymns of the Gáthá
3 according to the law, he becomes guilty. But it is the habit of A'sˊmoghs to change the voice of others by rendering their throats dry and to prefer the consequent vice.

QUESTION 12.

1 A'sˊmogh put the question: By always reciting these Máthré, which are the word of Ahúrmazd, you have to live with great circumspection; but by being so recited, they become a cause of hindrance to industry: then, how can the command of Ahúrmazd in respect of the preference of Máthré and Gáthá for the purpose of obtaining salvation for the soul be considered just?

ANSWER.

2 Be it known that, the object of our constant recitation of the Máthré is to inform (men) about the religion of Ahúrmazd in respect of the relations with the next world and of the salvation of souls; because, by giving to the people of this world the understanding-power to know their Maker and to be the doers of deeds according with the will of the Lord, they acquire knowledge with respect to the invisible Ijads, as also the Dévas, become rememberers of the Ijads and the acquirers of their love, and remain non-rememberers of the Dévas and givers of pain to them, and understand, whatever there may be to understand regarding Daté, Máthré and Gáthá, and are enabled to do, at the (proper) time, much of the work relating to them. Through it, is frequently obtained aid and knowledge in exercising dominion, chiefship and justice

in accordance with the times, in driving away the Darújas that may have entered into one's body, in removing them from creation, in making mankind walk in freedom and in imparting happiness to a great many men in the world. And, moreover, wherever and at what time soever A'sˊmoghs come to raise a contest about religion, at those times, through the sagacity, wisdom and strength appertaining to it, means are found to break down all trouble-giving A'sˊmoghs, to refute (them) by God's religion, and to keep back harm from mankind.

THE 16 QUESTIONS ASKED BY A STUDENT.

QUESTION 1.

The first question put was this: Since owing to the 1
singing of those heavenly Gáthá, righteousness begins to accrue, and, by reason of the power that cherishes righteousness, the good acquire the strength that has reference to the next world, and go into the place of the highest heaven; then, why is it said that righteousness, acquired by such power and in accordance with law, is cancelled and the reward for it not obtained by reviling the good religion and committing other sins punishable with death?

ANSWER.

Be it known, that righteousness that has been completed 2
and strengthened does not become non-existent or cancelled; but at the time of the last judgment, owing to the sin of reviling the good religion and other sins punishable with

death, the reward of righteousness being covered up, the righteousness remains buried. Otherwise, there is no cancellation of righteousness done according to the good religion. For, the annihilation of righteousness which has remained uncancelled during worship is owing to the greater weight of that righteousness being at an end.

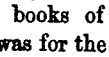
QUESTION 2.

1 The second question put was this: If what Ahúrmazd has said was for making it known to the (first) created Mas'i and Mas'iáné,* then, why is the dialogue, which took place some generations after Mas'i and Mas'iáné, declared to be the first dialogue† ?

THE ANSWER,

2 Is in this way: What is said about the dialogue held, for the first time among men, with Jamshid has reference to the religion promulgated among the men who lived after the time of the original Mas'i and Mas'ináné in question. The pro-

---

* Mas'i and Mas'iáné were, after Gayomard, the first man and woman born in this world: from this pair have sprung the rest of mankind. In the Avesta, Mas'ya, means a man and Mas'yáné, a woman. The Pehlvi work, Búndéhs'né contains an account of the origin of man; it says,—"Ahúrmazd had spoken thus to Mas'ya and Mas'yáné:—As the parents of the world, you are born human beings; I have given you the highest and most perfect mental power; therefore, do the work of justice with mature deliberation, think good thoughts, speak good words, and do good deeds. Remember not the Devas."

† There is here a reference to the second Fargard of Véndidád, where it is said that before the time of Zartos't, Ahúrmazd had for the first time communicated the Mazdias'ní religion to king Jamshid, and had ordered him to spread it among men, and that Jamshid had accordingly introduced the religion into the world.

The object of this question seems to be to point out a contradiction in the religious books of the Zoroastrians, one of which asserts that the Mazdias'ni religion was for the first time communicated to Mas'i and Mas'iáné and another that it was so communicated to Jamshid, who lived some generations after the first pair of men.

mulgation, directed to be made to Mas'i and Mas'iáné of what Ahúrmazd had said, is not intended for the original Mas'i and Mas'iáné; but for those men and women, and for Jamshid himself, who were the descendants of Mas'i and Mas'iáné. And the reason of it is this; if there are questions and answers, one with another, they can be in the conversation of at least two persons, and this conversation in the form of questions and answers, as it is mentioned as having taken place, in our behalf, for the first time, between Ahúrmazd and Jamshid, so (no such conversation) has been reported to have taken place, or is shown to have taken place with Mas'i and Mas'iáné.

QUESTION 3.

The third question put was this: If Gáosahúdáo* (prayer) is recited, all food can be eaten; and without it whatever is consecrated that alone can be eaten, and water that has been consecrated can alone be drunk: what is the reason of this? 1

ANSWER.

Be it known that in the Gáosahúdáo, vegetables and water are placed (before the reciter), so that, when the Gáosahúdáo prayer is recited, vegetables and water are conse- 2

* There are two descriptions of prayers for the consecration of food before being eaten; one, called the *Gáosahúdáo* prayer, from one of the words used in it, and the other *Ams'espanté* and *Yathádiyezmédé*, from these words having been employed in them. The former is commonly called the big *Khúb* and the latter the small *Khúb*. These prayers are recited by Mobeds who have undergone the consecrating ceremony of Bérésma, before eating any thing; and according as the prayer is the big *Khúb* or the small *Khúb*, they are allowed to eat food of all kinds, or the particular food that was placed before them at the time the prayer was said. *Gáosahúdáo*, means literally, the excellence or merit-giving cow.

crated and thus the reciter becomes fit to eat all food and drink water. Therefore, (he who) consecrates *darún*,* should have some pure vegetables with the *darún*, so that in the consecration of the *darún*, the fruit of trees and (other) vegetables and water, being together, all vegetables and fruits of trees and water become consecrated and consequently the reciter of the prayer becomes fit to eat all vegetables and fruits of trees and to drink water: but, if the darún be not consecrated (with the Gáosahúdáo prayer) and the thing belonging to vegetables is consecrated by means of the other thing (prayer) for consecration, in which vegetables and water are consecrated, then through that (prayer), the sayer of the prayer becomes fit to eat the food of the (particular) tree and to drink the (particular) water. If water is consecrated and (during the consecration) the prayer is broken, the water becomes unfit (for drinking) for the consecrator: and, if drunk with a prayer, is, as if drunk without a prayer.

QUESTION 4.

1 The question was put: It is declared that by repentance the path to hell does not remain at all: what is the reason of this?

ANSWER.

2 Be it known, that, by the soul becoming impure through sin, the road (for it) is to hell; and the remedy for the remission of sin and for obtaining purity is through the Dastúr possessing a knowledge of the good religion, who

* Small, round, wheaten cakes, placed before the Mobed for consecration.

knows to prescribe medicine for the soul and is a great purifier of it from sin. For, as in the profession of the physician medicine and other things are potent in each disease, and the giver of explanation about them is the physician of the body, and the ailing body is relieved and renovated through the instrumentality of the physician and the surgeon who are the pointers out and doers of remedies for the ailments of the diseased constitution and the deformed body ; so, for the soul that is rendered unholy and polluted by sin, if, by the injunction of the Dastúr of the good religion, it be a hearty repenter for sin, a seeker of pardon by speech, and repenter by deed, there is remission of committed sin through the physician of the soul,-the Dastúr of the good religion,-and the soul becomes purified of the unholiness and pollution of sin, and thus the road to hell is cut off.

QUESTION 5.

The fifth question put was this: Which among the deeds of men is most beneficial to the world, the causer of much pleasure to the Ijads, the giver of much pain to the Dévas, and is the highest in rank of all? 1

ANSWER.

Be it known, that among the deeds of men, the deed that is highly beneficial to the world is the remaining in submission to one's meritorious master and just king, who is a giver of commands for the improvement of the people: (the deed that is) the producer of pleasure to the Ijads is the remaining firm in the Mazdiasni religion and the keeping people righteous. And the deed that is highest in rank of 2 3

all is the imparting of knowledge to worthy students, the originators of all righteous deeds.

QUESTION 6.

1 The question put was: Of the commandments published by former people and Dastúrs of the religion, if, owing to a difference of opinion of former people and the Dastúrs of the good religion regarding some commandment, some layman, with intent to move forward in his deeds and thoughts, should not obey that commandment, then, the commandment of which Dastúr ought he to listen to and act upon.

ANSWER.

2 Know (you) that, it behoves the person belonging to the good religion to obey the command and to act in accordance with the command of him, who among the people is the head Dastúr and has under his power other people of the good religion; for, to render the person of the good religion without a want and of perfect thought, there is the dicision of that one (Dastúr). Whatever other expositions there may remain (given) by previous religious leaders and Dastúrs of the religion,—those expositions of the Dastúrs of the religion and of the leading men of the religion, it is good to love heartily, believe in, and, that people may act in accordance with them, to obey, without looking (at them) with an eye of scorn.

QUESTION. 7.

1 The question put was: What is the reason of the great-

ness to the servant of religion from religion, to the ruler from rule, and to the learned from learning?

ANSWER.

Know (you) that, the continuance of religion is through 2
the wisdom of the servants of the religion; (therefore) that is a reason for a religious person to obtain greatness from religion. To the ruler from rule* * * * one reason is, the improvement of the learned themselves in all matters by means of wisdom that embellishes and the rendering worthy by means of profitable wisdom those belonging to them, for their benefit.

QUESTION 8.

The question put was: What is the reason of the admo- 1
nition contained in the religion† for holding the Bérésma in that hand which is the left and is appropriated to Bérésma? And those persons who may keep (it) in the left hand, on 2
what (ground) may they keep it?

ANSWER.

Know (you) that, those persons who keep the Bérésma 4
in (their) hands, in accordance with the admonition of the good religion about keeping the Bérésma in the left hand and thus praying to God, are considered exalted-station-reaching, good created-beings, by reason of obtaining victory in the good path over other persons, by living with those thoughts that appertain to Ahûrmazd. At the time when 3

* In all the extant manuscripts, the portion marked by asterisks is wanting, having been omitted by the original transcriber.

† Vennidad, Fargard 19, clause 19. See Westergaard's edition of the Zend Avesta, p. 470, cl. 19.

the sun rises in the east, he appears to men in such a manner that his face is opposite to the west, and (on) his right side is the north and on (his) left side is the south: from this, where the faces of men are towards the west, and on the right side is the north, and on the left side is the south, there, it becomes manifest to them, which is the left hand, for holding the Beresma in which, for worshipping God, there is an admonition in the good religion.

QUESTION 9.

1 The question was asked: It is mentioned, that in the widely peopled (earth), the sun shines on the $3\frac{1}{2}$ *Kés'vars** which are opposite to it, for the purpose of giving them light: what is the object of this?

ANSWER.

2 Know (you), that the earth has relation to the high mountains which surround it and to the universe: the figure of the earth being round, the half of that earth of seven *Kés'vars* is said to be $3\frac{1}{2}$ Kés'vars in the religion; and owing to the earth being round the sun in his motion always shines for the beauty, the refulgence and the lustre of half the earth.

QUESTION 10.

1 The question was asked: If a man be washing the trunk of a tree from below with water and there appear on

---

* *Kés'var* is derived from *Kérés'var* or *Kars'var* used in the Avestá, and means 'that which is bounded.' In the Avesta the earth is divided into seven *Kés'vars* or continents, called respectively, Aréjah, Savéh, Fardadafas', Vidédafas', Vaúrobares'at, Vaúrojarés'at, and Khanérath-bàmí.

the top of the tree (some) unclean* matter belonging to man or dog, then, for the washer with water, is any connection established with that unclean matter without going up the tree, to the danger of (his) becoming polluted; and, by the shaking of that unclean thing, does he become punishable with death? and what is the remedy for that?

ANSWER.

Know (you) that, a good remedy for that is of this kind: 2
the upper part of the tree becomes purified by exposure to a cloudless atmosphere and the connection of the wooden trunk with us is like that of the sense of sight.†

QUESTION 11.

The question was asked: How can men, through their 1
deeds, become holders of relation with Ahúrmazd, and holders of relation with Ahúrmazd become perfectly beautiful and equal to the Ijads? And how can they become distant from relationship to Ahúrmazd, how more distant and equal to the Dévas?

ANSWER.

Know (you) that men by being devoted to the good 2
religion, through wisdom of a high kind,‡ become the acquirers of relations with Ahúrmazd; by being more (devoted) to the good religion, become perfectly advanced for relationship

---

* *Naso*, which has been here translated by "unlcean matter" means any thing cast off by man or beast, as hair, nails, &c., or any dead matter.

† The meaning is, that as there is no pollution merely from looking at an unclean thing, so no pollution arises from the connection with the unclean thing on the top of the tree by means of the body of the tree.

‡ *i. e.* wisdom derived from a knowledge of the Mazdiyes'ni religion.

with Ahúrmazd; and by being most (devoted) become the equals of the Ijads: and, by being not devoted to the good religion become distant from relationship with Ahúrmazd; and by being devoted to the bad religion become more distant from Ahúrmazd; and by being much devoted to the bad religion become equal to the Devas.

QUESTION 12.

1 The question was asked: Since the soul of man is bright and virtuous, that refulgent and virtuous (soul) cannot be transformed into the condition of souls formed for vice;* what, then, is the reason of the dictum contained in the Avesta about the becoming of a committer of sodomy and of him who causes it to be committed, an invisible Deva, and, of the running on this earth and in its interior of the souls of A'sémoghs in the black form of Dévas?

ANSWER.

2 Know that, what is stated about the becoming like a Déva of a committer of sodomy and of him who causes it to be committed, is not about those who are obedient to Ahúrmazd, but about the souls of those disobedient persons who have advanced far in the direction of the Dévas and are for approving the actions of the Dévas; because, with the souls of the pure are the Ijads,—owing to that the Dévas keep aloof from them: similarly the Dévas remain with the souls of sinners,—owing to that the 3 Ijads keep aloof from them: the soul of the sinner is stated to be of the nature of Dévas, owing to its remaining

* i. e. evil spirits; the Dévas.

much in contact with Dévas, worms, frogs, scorpions, snakes and ichneumons. And the soul of the committer of sodomy and of him who causes it to be committed is stated to be a more vicious Déva than that of other (sinners) owing to its greater connection with Dévas. And the soul of a deceitful 4
A's'mogh is stated to be of the shape of a Deva, owing to its running in the deepest hell. Otherwise, no change takes place in the nature of the souls of those who commit sodomy or cause it to be committed, by reason of their living in close relations with the Devas; and, in that of the soul of a deceitful A's'mogh by reason of its assuming the shape of a Deva.

QUESTION 13.

The question was asked: About the deeds of salvation 1
of Gayomard, it has been said, on the testimony of the Avesta that, "Gayomard, by reason of his speaking the truth, went at once under the supremacy of the Amés'aspands."* Again, another known opinion regarding him has been stated in this manner: "His nature was created for Garothmán:"† How then are these two (differently) given decisions to be accepted as dicta of religion?

ANSWER.

Know (you) that, what is said about Gayomard having 2
been created for Garothmán, because of his nature having remained, in this world, as pure as Garothman, (by abstaining) from the vices of this world, is admitted by people on

---

* *i. e.* in the highest heaven.
† *i. e.* the highest heaven.

(the authority of) the dictum regarding it; and, what is mentioned about Gayomard having been saved by his deeds, has reference to the Evil-doer: therefore, these two different statements are truthful and worthy of being assented to and approved, without objection.

QUESTION 14.

1 The question was asked: One of two Dastúrs says about Gayomard that, "notwithstanding the presence (in this world) of the Blemish-giver,* he lived thirty years"; and the other says that "no sooner the Blemish-giver reached (this world) than immediately he died"; which (statements) are opposed to each other (and) obviously objectionable: therefore, how are the two to be assented to and approved.

ANSWER.

2 Know, that, the weight of these statements depends upon the explanation obtained regarding them by men; therefore, if any one give an explanation regarding them with proofs from the Avestá, that (explanation) is to be believed in by all as the word of the prophet: and if, in such explanation, the purport of the two agrees with that of the person on the one side, then, that explanation is not objectionable, but of similar authority, purpose and relation. Therefore, such explanation of theirs, of (similar) tendency and relation, must be accepted and approved similarly with other matters of faith and explanations of things relating to the good religion declared by the Dastúr of the religion.

---

* Satan.

QUESTION 15.

The question was asked: In the Avéstá, what is original (text) and what is commentary on it, are (treated) as the scriptures; all these are said to be composed from the very first Word, *Yathá ahú vaériyo;* but, how was one part* formed from one word of *Yathá ahú vaériyo.*? 1

ANSWER.

Know (you) that, in the Avéstá, the original (text) and the commentary upon it, are, as scriptures, founded on the *Yathá ahú vaériyo;* and, as without a man's head the hair that give (it) beauty cannot exist, so without the *Yathá ahú vaériyo* the commentaries that give additional beauty to the religion cannot exist: therefore, there is nothing objectionable (taken) one with another.† 2

QUESTION 16.

The question was asked: What is the reason for keeping the Naso of men and dogs at a distance of thirty paces, and a woman who is menstruating at a distance of fifteen paces, from anything pure? Is the pollution arising from the Naso of men and dogs greater than that from the menses? (for) from the overplus in the thirty paces, the defilement from the Naso of men and dogs (seems to be) greater. What, then, is the reason of the mention made (in the religion) about the holy ceremonies for the Good Creation‡ becoming more impure than the Naso of men and dogs, by being looked upon by a woman who is menstruating? 1

---

* *i. e.* Núsk, or book of commentary. See note † p. 2.

† *i. e.* nothing contradictory in the statement that the text and the commentaries together form the Scriptures.

‡ *i. e.* God, the Ijads, the Amés'aspands and the Farohars.

ANṢWER.

2 Know (you) that, the greater pollution of the Naso of men and dogs than that of menses is apparent from the distance of thirty paces; but the cause of a pure thing being defiled by being seen by a woman who is menstruating is owing to the Nasas* acquiring power to run with great force on a woman who is menstruating, and, to the penetration of the Nasas into the pure thing through the sight of that woman. And, as the secretly injurious stink of the wind of the posteriors by going into the nose,—(as) that stink of a foul stomach,—is injurious to living created-things, so her looking at the things appertaining to holy ceremonies, renders those things useless.

---

1 **Exposition in the good religion about the greatness of times, about the things appertaining to greatness, and as to whom power accrues by attaining to greatness.** (۲۷)

2 Know (you) that, the greatness of time depends upon good and evil: in it there is goodness through the inherent attributes of the Spénámino,† and evil through the opposite attributes of the Ghanámino.

---

* *Nasas*, is that which decomposes or destroys; *Naso*, is the decomposed or destroyed thing. Both these words are derived from the root Nas=destruction, decomposition.

† Spénámino is the name of the good principle in Ahúrmazd and is the origin of all that is good: it is the opposite principle to the Ghanámino. In the Avésta, Spénámino is designated 𐬯𐬀𐬑𐬆𐬎𐬌𐬀𐬌𐬥 𐬯𐬀𐬑𐬆𐬎𐬌𐬀𐬌𐬥 Spénta-mainyú and Ghanámino, 𐬀𐬑𐬆𐬎𐬌𐬀𐬌𐬥 𐬀𐬑𐬆𐬎𐬌𐬀𐬌𐬥 Anghra-mainyú. The former means "the mino that furthers," the latter, "the mino that harms;" that is, the one is an invisible principle that elevates man and makes him worthy of the next world; the other is an invisible principle that makes him unworthy of it. Hence, in the Avesta, those creatures who live virtuously are called "the creatures of Spénámino"; and those who walk in evil ways, are called" the creatures of Ghanámino." All good and evil is, in the Avesta, traced to these two principles of good and evil.

There are eight principal (heads of) knowledge of every good and evil (that happens) in time: their names are:— Spénáki, Ghanáki, Vádi, Varúni, Bagi, Dadáni, Vahúyáṭi and Dús'néyáṭi: and the access (of good and evil) is owing to them. 3

Spénaki,—is knowledge regarding the (right) understanding of wisdom, obedience and truthfulness in religion, and regarding suffering (persecution) for its (religion's) sake; and it is intended for those who are celebrated for spreading true accounts of the good religion and for religious teachership. 4

Ghanáki,—is knowledge regarding the (right) understanding of the disobedience pertaining to the bad religion which opposes the Athornán class;* of the inability to see and hear what pertains to the good religion; (and) of the teaching to commit sin and to be ungrateful; and, it has reference to those who are well-known for doing injury to the good religion. 5

Vádi,—is knowledge regarding the (right) understanding about the giving by the Arthéstár class† of the assistance arising from (giving) power, elevated station, authority and justice to the priestly class; and it has reference to those who are renowned for dominion and authority. 6

Varúni,—is knowledge regarding the (right) understanding of selfishness that injures the priestly class, of all deceitfulness that helps (such) education (as that) of Barátúrúṭ‡ and of evil disposition and immorality; and it has reference to those who are well-known for doing harm and injury to the (priestly) class. 7

---

* *i. e.* the priestly class.

† *i. e.* the governing class.

‡ Barátúrút, was one of the generals of Arjásp, king of Túrkestán. This general went into Balkh, and there put to the sword Zartos't and other holy men: hence, he is spoken of as a very sinful and wicked person in the reli-

8 *Bagi*,—is knowledge regarding agriculture for (the benefit of) the world; and it has reference to those who, by living conscientiously, collecting food, and bestowing it (upon people) for the sake of a rich reward, are well-known as increasers of help to the priestly and the governing classes.

9 *Daḍáni*,—is knowledge regarding destruction by robbers and oppressors in the world; the injury done to the prosperity of the world through want of mercy, want of sympathy, miserliness, and, meanness; and the harm done to mankind by causing scarcity (of food) and dearth: and has referance to those persons who are injurers of the profession of agriculture.

10 *Vahúyáti*,—is knowledge regarding the Hútúkhs'* class, which class is an helper of the (above) three classes: and, to the soul of the follower of this profession, there is acquisition of holiness, through good thoughts, good words and good deeds.

11 *Dus'néyáti*,—is knowledge regarding people following evil professions: the soul of him who follows evil professions becomes guilty through evil thoughts, evil words, and evil deeds; and, it is a doer of injury to those who follow the three professions.†

12 The formation of the members of the different professions possessing the above knowledge, depends upon the influence

---

gious books of the Zoroastrians. In the Saḍḍaré Najam, ch. 9, Dastúr S'ehmard Malékshâh thus alludes to Baráṭúrút:—

که این فعل زشت غلامبارکان مقابل بافعال دیوست آن
چو افراسیاب و چو ضحاک دون چو توربراتروش زشت حزون
که او کشت در دین زرتشترا کزو بود گرمي دل و پشترا

i. e. For, this wicked deed of sodomy is like to the deeds of such Devas as Afrásiáb, the miscreant Johák and the sorrow-producing wicked Baráṭúrúṭ who slew Zartos't, the jewel of our religion, from whom our hearts and backs, derived warmth.

* *i. e.* the trading class.

† Namely, those of priest, ruler, and husbandman.

of the respective principles;* and he, over whom (either of the principles) prevails becomes subject to it.

The good knowledge comprised in Spénáki is (intended) 13
for Vádi; and the knowledge comprised in Vádi is (intended) for Bagi; and, the knowledge comprised in Bagi is (intended) for Vahúyáti.

The evil knowledge comprised in Ghanáki is (intended) 14
for Varúni; and the knowledge comprised in Varúni is (intended) for Ḍaḍáni, and the knowledge comprised in Ḍaḍáni is (intended) for Dús'néyáti. And, the manifestation 15
of men in their various meannesses and goodnesses, is owing to them.

Evil arises from oppression, and oppression prevails in 16
the world in various ways. Similarly, various persons prevail in goodness through virtue. In times pertaining to the Evil One† the low, generally, have power over the high: at that time much wickedness becomes manifest through oppression, as is said in the holy religion:—"Man's deeds for obtaining good acquisitions are owing to the strength of the Ijads, and (his) deeds for obtaining evil acquisitions are owing to the strength of the Devas."

Times that come for the greatness of Ahúrmazd, the 17
Creator, are owing to goodness, and are the cause of making people of a higher nature through goodness; and, owing to them, injury is done to the evil-giving of wickedness and to (men's) becoming wicked through the Evil Principle. And the destruction, from the beginning to the end of time, of the evil-imparting of greater wickedness, which is to happen to mankind through the Evil-doer, is owing to the Principle

* *i. e.* of Spénámino and Ghanámino; of Good and Evil.
† Anghrémainyús.

(of Good) which at once puts a stop to it among mankind. The equibalancing of the powers intended for the Fars'okant,* and the greater access of the strength and connection (pertaining to them), in the creation, is owing to the prevalence in it of the Good Power which renders Evil lustreless.

18 Again, the times that possess great prë-eminence in evil, are (such), owing to there being much more evil than good in them; and, during these times, harm is done to all people through the deceitfulness of the Deceiver. In this manner, owing to the continuance of the Good and the Evil Principle among mankind, harm will be done till the time of the Fars'okant. In the time of the Fars'okant, by means of goodness, there is living with purity; and, owing to that, to the Ghanámino, there will be a want (of occasions) to do harm. And all good persons will obtain immortality and a final well-regulated constitution through the instrumentality of the Will of the Lord Creator having reference to His final intentions.

---

1 **Exposition in the good religion regarding the greatness of the relations, disposition and strength of natives of Ira'n.** (٢٨)

2 Be it known that, the greatness of the relations of a countryman of Irán is owing to the Mazdias'ni religion and to his being obedient (to Ahúrmazd) through the laws of the 3 Mazdias'ni religion. And the superiority of his disposition and strength is owing to certain qualities and demeanour pertaining to obedience (to Ahúrmazd.) The ways of Irá-

* Fars'okant,—this word is derived from the word ·𐬉𐬭𐬎𐬎𐬀𐬌𐬎𐬌 Fras'o-kéréti used in the Avesta, and means "the higher formation" of creation, *i. e.* the work of making mankind better. This word is applied to the work of regeneration which is to take place at the Last Day.

nians are the ways of the Mazdias'ni religion; therefore, whoever is a native of Iran is always a breaker of cruel customs. Because a native of Irán has the ways of the Mazdias'ni religion and keeps the good Mino* with him, he has greatness, and the Evil Principle is (constantly) harassed by him. And, owing to well-made, (justly) proportioned and well-regulated food, he keeps healthy, well-mended, improved, happy, pure, beautiful, fragrant and cheerful. And as to 4
certain (other religious) communities, their prë-eminence of disposition and of strength is owing to their quality of disobedience (to Ahúrmazd) and to their possessing the ways of the religion of the Ghanámino, and to their keeping the Evil Principle with them. And so, the Good Principle is hurt by them. And, owing to badly proportioned, corrupted and extremely uniform food, they remain ill, evil-doers, corrupted, miserable, impure, stinking, ill-shaped, and distressed.

Exposition in the good religion regarding the origin of the formation of the peoples (living) on the outskirts of Ira'n. (۴۹) 1

Know, that, the formation also of the religion and cus- 2
toms of the people of the borders, whose original country was Iran, is (derived) from the original religion and faith of their Iránian ancestors. Therefore, to them there is (accrual of) good, profit, and increased strength by inquiries concerning this same religion and system. For, the power they 3
have attained is owing to the Iránian religion; and those

* *i. e.* Spirit, principle.

who have become lords of the world, inclusive even of Khúnéras,* are(descended) from Hos'ang, Tehmúrasp, Jams'éd, Farédún, E'rach, and other Iránians; and, whatever greatness their sovereignty has acquired, that greatness is owing to giving freedom and happiness to (their) subjects; and owing to that there is perpetual advantage to them. Therefore, the decisions of other rulers,† who are not approvers of those who tell lies for the sake of oppression, of those who raise up dissensions in religion, of murderers and highwaymen, must always be acknowledged by the servants of Ahúrmazd, and, they (the rulers) must be recokned as protecting kings, and (the servants of Ahúrmazd) must keep (themselves) obedient to them according to the laws, without revolting, and promote their rule. But, if any one there,‡ should arrest the greatness, the glory and the splendour of the Mazdias'ni religion for the sake of introducing (another) religion, then, (the servants of Ahúrmazd) should keep (themselves) in the right from such cruel persons in the manner in which advantage and happiness may appear to them. And those who may have fallen from that religion and become damned should be persuaded to turn back. Again, a check should be given to the advancing strength and the attack of the "Yahúd" religion of Rúm and "the Masahiyá"§ religion of Khávar,‖ and the "Máni" religion of Túrkestan, lest their wickedness and degradation should enter into (our) co-religionist friends and the purity of our religion, which is older than that of Rúm, should be dimmed.

---

* Another name for Irán.

† *i. e.* other than those of Irán and professing the Zoroastrian religion.

‡ *i. e.* in the dominions of border sovereigns.

§ The Messiah of the Jewish scriptures.

‖ *i. e.* the west.

Exposition in the good religion regarding persons whose ways are deserving of superior privileges being bestowed upon them. (۴۰) 1

Be it known that, among persons whose ways are 2
deserving of higher or lower privileges being bestowed upon them, are many persons of this kind: among them the first rank is held by a person of advanced age, skilled in the arts, and the second and lower, by a skilled youth. There are many reasons for the elderly man-of-art being superior to the youthful man-of-art: He who is advanced in age has acquired, with his knowledge, experience regarding that knowledge; so, much faith is reposed in him and evil of any kind is removed through him; and the youthful man-of-art, with his knowledge, does not attain to the proficiency of the (elderly)man-of-art until he becomes of advanced age. Lower in rank than him, the third, is the young man without (knowledge of) art; and lower than him—the last, is the old man without (knowledge of) art. There are many reasons for the superiority of the young man without (knowledge of) art over the old man without (knowlege of) art: there is hope of a young man attaining to (a knowledge of) the arts through his superior and uniform strength.

Exposition in the good religion regarding the contentedness of those who carry on their business in the right way and the discontentedness of those who carry on their business in the wrong way. (۴۱) 1

Be it known that, whosoever pursues his calling according 2
to the law,—his profession is one for acquiring enduring wealth

and not for acquiring transitory wealth;* and that pursuer of his calling by the good path (and) acknowledger of God's obligations, lives cheerfully and contented. He whose calling is to acquire transitory wealth and to avoid enduring wealth,—that pursuer of his calling by the wrong path, lives
3 a grumbler, morose, restless and discontented. The enduring wealth that keeps the body in order and the soul strengthened is owing to good behaviour; and the increase of transitory wealth is owing to the absence of it (good behaviour) (and) to evil behaviour. The thing that gives to the soul deliverance of every kind and turns away all sin is righteousness.

---

1 **Exposition in the good religion about protection and the leaving off of protection.** (۲۲)

---

2 Be it known that, the protection (of man) by the Ijads in boundless ways and in various modes is owing to man's remaining aloof from the commission of sin and his being righteous. As long as there is goodness, so long the Ijads are keepers of relations with the good; and they leave off protecting those who take to committing sin. Since it is so, that, by committing sin and thinking evil of righteousness, (men) become driven from relations with the Ijads, then, surely, from this, good people should always entertain hopes (of reward) and evil-doers, terror (of punish-

* The expressions "enduring wealth" and "transitory wealth" are figurative and mean moral merit and demerit acquired by pursuing one's calling honestly or dishonestly.

ment). If ever in this earthly habitation, an evil-doer, who wallows in sin, with an increase of sinful deeds, live, among mankind as one who has obtained good reward and is protected; and, if a good man live without the (good) fortune to be protected, then, it is positively said (in the religion) that :— in the invisible world, owing to deliverance and superior position, the good attain to a happy state at the end, and the bad, owing to suffering imprisonment and disgrace, attain to an unhappy state at the end. (Therefore) if at any place 3
holy men find it very injurious and hurtful (to speak the truth), still it (the truth) must be spoken. And, if at any 4
place, holy men should find untruth very convenient and beneficial still, it must never, at any time, be spoken. There 5
is an admonition in the good religion about truthful persons that, if owing to true information being given by a truthful person, he should injure holy men, still, not looking to that, he should be praised for his truth-speaking: and, similarly, if at any time, by telling an untruth, his (the untruthful person's) false information should do a benefit to holy men, still, that ought not to be admitted, and he should be despised for his falsehood.

Exposition in the good religion about the man who abstains from sin and advances in righteousness, and the man who abstains from righteousness and advances in sin. (٢٢) 1

Be it known that, if Béhman* live as a guest in the 2
heart of any (man), and Ahúrmazd be the ruler over his will,

* *i. e.* the principle of good thoughts.

then, his house (*i. e.* body) is peaceful; his thoughts possess the truthfulness of the Invisible Abode; his speech is conformable to reason; and, his deeds, are (calculated) to abstain from sin and to move forward in righteousness. And if Akoman* be in the heart of any (man) and Varún† be the ruler over his will, then, he is the abode of anger and the rulers over his mind are the invisible Principle of Sin, and, selfishness that gives commands to (his) tongue; hence, his deeds are (calculated) to abstain from righteousness and to advance in sin.

---

1 **Exposition in the good religion about the ways of the good religion having reference to the wishes of the Ijads and the ways of the bad religion having reference to the wishes of the Devas.** (۲۳۴)

---

2 Be it known that, the Ijads approve of the thoughts relating to the ways of the good religion for the reason that, they (*i. e.* the ways) themselves are for (securing) the Good Principle and for turning back from the Evil Principle: therefore, he who is for securing the Good Principle, is a turner away of himself from the Evil Principle, for the sake of righteousness; and righteousness is the wish of the Ijads. The Devas approve the thoughts relating to the ways of the bad religion for the reason that, they (*i. e.* the ways) themselves are for the Evil Principle and for turning back from the Good Principle; and, again, whoever possesses the Evil Principle, is a turner away of himself from the Good Principle, for the sake of sin; and, sin is the wish of the Devas.

---

* *i. e.* the principle of evil thoughts. † *i. e.* evil passions.

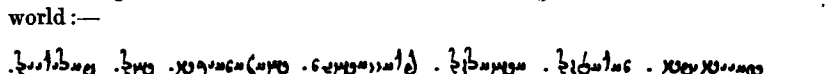
Of the first promulgator of the good religion. (ר"ס) 1

Be it known that, the reason for mankind becoming 2
doers of work of a superior kind is religion ; and it is owing to it only that there is a living in prosperity through the Creator. It is always necessary to send it (religion) from time to time to keep men back from being mixed up with sin and to regenerate them. Gayomard, who was the origin of mankind and the first king of the world, was the first to accept the religion from the Creator. And, Sos'ios,—the last bringer of religion for mankind from God and the embellisher of the world through religious deeds,—he, who will make mankind walk in purity,—is the chief and lord of the last men ; he, in accordance with the will and desire of the Creator, will be the bringer of His religion at the time of the End, and will be the giver of perfect beauty to the work of rendering the world pure, free from harm and fit for paradise,—which work was (first commenced) through Gayomard. All the reformers of mankind (*i. e.* prophets) are considered as connected with its (religion's) design ; and the heavenly angels,—the bringers of the good relgion, are the mediators of the prophets of the good religion ; but there will be no necessity for sending religion, through a prophet, for the (benefit of) Creatures of the world who will be in existence after him (Sos'ios). Religious 3
teachers who,—in times of exceedingly sinful deeds and depraved manners, and during the predominance of those who make men exceedingly sinful in respect of religion and make them sceptical regarding the good religion, and of those who profess a religion which encourages men to go towards

darkness,—are the promoters of religion, illuminers and superior-knowledge-possessing-renderers of the world by means of imparting to it knowledge regarding the entertaining of hopes about the first world ;—if people should approve, from its published design, the religion of such messengers (*i. e.* the religious teachers), then, they (the people) should acknowledge those messengers as prophets, for the sake of their good religion : but if in that religion mention is made about the non-deliverance of the inhabitants of this world, then, they should abandon it without examination.*

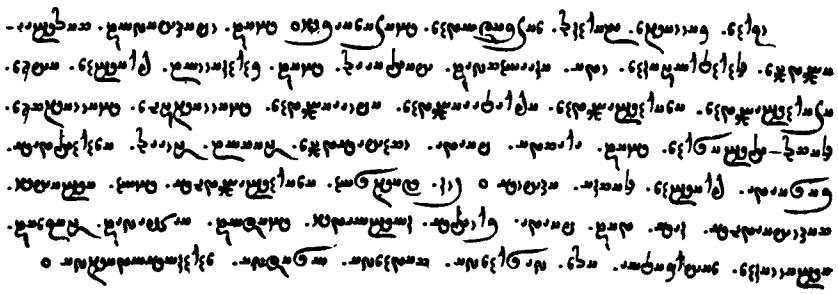
---

* The following testimony is contained in the Farvardin Yas't about Gayomard being the first bearer of the Mazdiasni religion of Ahúrmazd into the world :—

i. e. We praise the Farohar of the holy Gayomard, who first heard the thoughts of Ahúrmazd and his commands.

The testimony as to Sos'ios being the last prophet of the Mazdiasni religion and that he will, in the time of the End, spread it completely among the people of this world, under the command of God, and reform all the people of thát time by means of that religion, is contained in the 15th chapter of Jamiyád Yas't, as follows :—

i. e. We praise the over-powering Kéyán Khoréh created by Ahúrmazd, which will be obtained by the victorious Sos'ios, as also his other comrades ; by means of which he will make the world of a superior grade, without old age, deathless, without rottenness, without putrefaction, possessed with perpetual life, perpetually benefitting, and of satisfied hopes. And at that time the dead will rise again, the living will obtain immortality and they will be given a life of higher desires. Those persons who are givers of knowledge of purity, will become immortal, and the Drúja that has spread himself round about to do harm to the

Exposition in the good religion for Mazdiasnians to remain aloof from the worshippers of the Devas who disobey God and from the nature of deceitful A'sˊmoghs. (۴۹) 1

Be it known that, the souls of worshippers of Dévas and 2
of deceitful A'sˊmoghs, owing to their impure nature, although (located) in a living body, are, according to the religion, (as if) possessing a dead body; and that body with life is considered as (fit) for hell; hence there is a danger of their pollution and bad qualities reaching Mazdiasnians through mutual intercourse with them; therefore, (the Mazdiasnians) must remain aloof from touching their living bodies, for their bodies are in all places like decayed Naso.

Again, it is made known thus, that owing to their friend- 3
ship and the touch of close relations with them, there is diminution of purity, alloying of good qualities, (with bad ones) and harm to habits, and lessening of glory. These people are through friendship and the practice of eating and drinking with them, givers of separation from the Ijads and of relations of impurity; and (therby) the understanding becomes debased; therefore, as far as possible, (we) must remain, aloof from contact with and separate from them, and with that, do also this, (we) must wash three times with hot water those plates and eating vessels which they use, and Mazdiasnians must avoid eating and drinking from out of them.

pure,—he will be destroyed at that time, and, similarly, hundreds of his progeny will be at an end from that time.

The names of the comrades of Sos'ios who, it is said in the above extract from the Avesta, will with him obtain the Kéyán Khoréh, are given in the Péhlvi work Ḍádastáné Ḍini as follows :—𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Rus'n Chas'm, 𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Khúr Chas'm, 𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Farádat Gadman, 𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Vandad Gadman, 𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Kámé Vakhs'án, 𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Kámé Súṭ and 𐬯𐬀𐬎𐬭𐬀𐬙𐬀𐬌 Súsˊios. In the 128th verse of the Farvardin Yas't, where the Farohars of Sos'ios and his comrades are invoked, the names of two more comrades are given, viz. U'khs'iad érét and U'khs'iad Némangh. See Westergaard's Zend Avesta p. 243.

1 **Exposition in the good religion about those among God's servants who hold the superior, the middle, and the inferior rank. (۲۷)**

---

2 Be it known that among the servants of God, he, who is self-informed with knowledge about himself as a servant (of God) and guides himself by means of a likely-to-improve principle, in the brightness, majesty, wisdom and (good) qualities pertaining to him, is a superior servant of God.
3 And he, who improves himself by exactly imitating that improved servant of God, and guides his powers, in the way they should be guided, is a servant of God of the middle rank.
4 And he, who,—through an accomplished person possessed of perfect wisdom—by means of such powers-improving advice as his,—is himself (possessed) with knowledge regarding improvement, is, among the servants of God, a servant of inferior rank.*

---

1 **Exposition in the good religion as to the nature of very great happiness, very great misery, happiness accompanied by misery, and misery accompanied by happiness. (۲۸)**

---

2 Be it known that, very great happiness and misery, happiness accompanied by misery and misery accompanied by happiness, of men of this world, are quickly-vanishing. And with the going away of misery of this world, happiness is connected, and with the going away of happiness, misery is connected.

---

* Here, the highest rank is given to those who, naturally and without being taught, know all about their duties as God's creatures, *i. e.* to prophets; the next in rank are those who model their behaviour on that of the prophets; and the lowest rank is allotted to those who learn their duties towards God from religious teachers or priests.

Admonition and exposition in the good religion about that from which men have to obtain deliverance and about those things which are not fit to be approved of by them. (۴۹) 1

Be it known that, there is an admonition to man that his obtaining deliverance (from hell) is by wishing in accordance with and by inquiring about the will of Ahúrmazd, and, by living properly in accordance with the will of the Lord through the way (pointed out) in the good religion; or, by doing, by means of the directions given in the good religion, the work relating to it; and by remaining aloof from deeds, hurtful and relating to repentance, (which) should be abstained from. He whose conscience is the pointer out to him of the higher path and whom reason governs is the man who has found Ahúrmazd's wish; but he, who abstains from obtaining knowledge regarding means for himself and is without the desire to preserve himself in truthfulness and is not an approver of reason that counsels contentment,* is self-willed, of a perverse conscience, and pertains to selfish things. 2

Exposition in the good religion regarding the Lord of Existence being the Creator of Being and the creation. (۵۰) 1

Be it known that, the Lord of Existence is manifest through every existent and created thing pertaining to him. The Self-existent is possessed of a faculty of superior wisdom. And, before the work of the Lord was promulgated through 2

* Lit. contented reason.

the Spénámino, He Himself existed. And the existence of all
3 is owing to the Self-existent. Again, the manifestation, among men, of the Lord of Existence, through what he has brought into existence, happened last.* For, the manifestation of Ahúrmazd as the existence-giver of Béhman was after the work of creating Béhman. So, the wisdom pertaining to the religion being necessary for the creation, and, it being necessary that it (the religion) should be spread by means of the personality of Béhman,—Béhman, having been created by the Creator, is, as the first creation. And, Béhman having been created by the Creator, he is, in expositions of the religion, mentioned as the son of the Creator, and the Creator, in respect of Béhman, is mentioned as the father. Then, it is proved from this that, the Creator must have manifested himself, before the creation of Béhman. And whatever knowledge regarding Him Béhman has obtained,—he is made the possessor of
4 that knowledge by the Creator. Therefore, it appears from this that, the creator is able, through His perfect knowledge, all-sufficient power and entire control, to create as much profitable creation as is wanted. And there is no one who is high in wisdom, possessed of most knowledge, and holder of most dignified advantages, like Him. Therefore, (as regards) the religious teacher among religious teachers who is (considered) as himself the Creator, also, as (both) father and son,—that is impossible;—(for) that the father is made before the son and the son after the father—these two (propositions) are (considered) regular in all religions. Again,

* This is explained by the statement in Ijas'ne, Há 19, in Búndehs'né and in the A'farin of Gáhambár that, God created first the heavens, next the waters, then land, then the lower animals, then vegetables, next fire, and lastly, man.

the Self-existent himself is One, and he has alone created (the creation): how could he, (then) create himself after? According to the law of descent of things, one, among two; must precede; therefore, if two precede, and two follow, it is proper, that the one that precedes the other among them, should be called the father and the other the son. (For) among the two, (created, the one) before and (the other) after (the other), the first is the father of the second, and the second is the son. But the aged father born before the son, cannot be the son; and, the son born after the father, cannot be the father.

Exposition in the good religion as to the Creator of the creation having promised to keep free from dread that (part) of His creation which abstains from giving pain to its Creator. (१) १

Be it known that, the Creator of the creation is an acknowledger of His creation, as His creation, because of relations being maintained, by the creation which He has created, with Him. And He is an esteemer of the creation (as) valuable, because of higher relations (maintained) by the creation. And God Himself becomes an esteemer of His creation (as) valuable, by identifying Himself with it. That is, He Himself becomes a bestower among the creation of the precious gift of thoughts regarding Himself, and a keeper of it (the creation) free from dread, by reason of (the creation) not displeasing the Creator openly:* for, the Lord is like a King २

* *i. e.* purposely, consciously.

over his people. Again, whoever guides himself, among the people of the Lord, by the wisdom of the Creator, and is generous, he, undoubtedly, is not an injurer of himself through deeds of sin. The religion of those religious preceptors,* who are of the side of God, is said to be one that does not at all harm His creation by deeds of sin and does not without reason cause suffering in the Kingdom, owing to the generous deeds, done through the wisdom pertaining to, and of the sacred justice administered by it (the religion). And those who have remained without and behind it (*i. e.* the wisdom pertaining to the religion) are said to be positively thoughtless.

---

1 **Exposition in the good religion regarding the Superiority and superior dignity of Athorna'nship† over Arthesta'r-ship† and Va'stariusship.† (Pr)**

---

2 Be it known that, the superiority and the superior dignity of Athornánship over Arthéstárship and Vástariúsship are known from many reasons. And one (reason) among them is, that the two titles, soldiership and peasantship are included in priestship; for, the warriorship of an Athornán consists in smiting the invisible Darújs and, his peasantship in making (himself) a worshipper of God.‡ And again, the work of conveying the soul in the presence of its Creator is (done) by Athornáns.

3 Another reason is, that to every man the acquisition of

---

* *i. e.* Prophets.

† Athornan = a priest; Arthestar = a warrior Vás'tariús' = a husbandman.

‡ In providing spiritual food.

knowledge respecting (his) duties—such as, to know the creator, and to distinguish numerous (deeds of) righteousness and sin—is through the Athornán class: as also, every man is, in all deeds relating to his soul, of extended and detailed boundary, through the Athornán class.

Third,—The higher rank of priesthood than that of soldiership and peasantship is owing to its religious communing, disposition and the superiority of (religious) places. 4

Fourth,—The dignity of the head in the human body is (allotted) to the profession of Athornán; of the hand, to the profession Arthéstár; of the belly, to the profession of Vástarius'; and of feet, to the profession of Húṭokhsh: thus, it is symbolically shown, that in rank and dignity, the profession of Athornán is as the head of the world; the profession of Arthéstár is as the hands of the world; the profession of Vástariús' is as the belly of the world; and, the profession of Húṭokhsh is as the feet of the world. 5

Fifth.—The superiority of priestship is owing to the (priest) being (set) over the work relating to their (*i. e.* of the members of the three other professions) souls; for, whoever is in the profession of Athornán, is always a pointer out to people of boundless (knowledge) regarding their souls. The Athornán class being mentioned in the good religion as the best adorner of the mansions of Ahúrmazd*—this is a proof, fit to be admitted, of the greater superiority of the Athornán class than that of the Arthéstár and Vástariús' classes. 6 7

* The mansions of Ahúrmazd may be taken to refer, either, to the heavenly mansions or to God's places on the earth, namely, A'tas'kadéhs and other sacred places.

1 **Exposition in the good religion regarding man's becoming virtuous in all the virtues of the world by means of his being made to observe the commands of the religion regarding him. (۴۳)**

2 Be it known that, if a person (be) able, in respect of wealth, fulness and learning, to impart instruction in the wisdom pertaining to the good religion, (then) that person, having the power of learning and wealth, ought to give zealous assistance in respect of wisdom and wealth to those not fully able; so that, the enabler (of others) may become, through the God who enabled him, an acquirer of the reward of fitting dignity in both the worlds, and may, through the power of the Ijads become the receiver of full protection in both the worlds; and also that, people may remain bound, as holders of full relations, in respect of the virtues of both the worlds, and the world may thence become improved, mended and beautified, and the good tribe may increase, and men obtain deliverance (from hell) and (the) exaltation (of heaven.)

1 **Exposition in the good religion regarding the warring of the Ijads to smite the Opposer and to suppress the dark danger (arising through him), for (enabling) the people to live as good creation. (۴۴)**

2 Be it known that, the Ijads are, by the command of God, for the purpose of removing and driving back each of the numerous dangers that have approached at different times: and as a wise physician knows the remedies for driving back the ailments of the body and for making improvements in the original constitution; and (as) the culti-

vator, who removes evil from corn, is the person to apply remedies to corn affected with destructive evil; so they (the Ijads) are for the purpose of not allowing harm to happen to the creation at the time of danger and for driving it back. And they come, by the command of God, immediately upon the appearance of approaching (danger), and smite the enemy powerfully in a way that he may not rise up again. They are like heroes who bestow the advantage upon the world of living in happiness without the fear of enemies, of affording rest to people for a long period, and of spreading in the world the religion and (its) glory.

Exposition in the good religion regarding evil to man, arising from his conducting himself, by means of the soul, for (obtaining) the riches appertaining to the body. (F 9) 1

Be it known that (for man) to remain in obedience to the 2
Creator, depends upon his knowledge, in every particular, regarding religion. (For), owing to it (religion), a worthy man becomes a conductor (of himself) towards his Creator without evil, harm or vice, by means of the things appertaining to the spirit and the body. And the becoming vicious of men is owing to the diminution and destruction of the wisdom pertaining to the soul; and hence the soul becomes guilty. As, owing to admixture, disease is engendered in the body, so, owing to sin, illness, the pain of death and misery happen to the soul. Through the miserliness that causes injury to the 3
riches of the soul and through the dishonest practices of a Faréhbút* and the murderous destructive practices of an

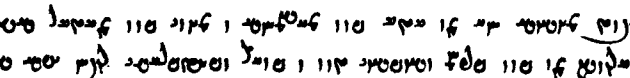
* Faréhbút—in the original پرهیزم which means, "that which is done, or, which has gone, beyond bounds." It is applied to dishonest or illregulated

Aibibút,* there is a diminution of the life of, and a happening of harm to, the perfect creation of the Creator. When man regulates his conduct by means of the wisdom relating to the soul and by means which secure the riches of safety of body and of prosperity, then the Good creation† prevail to some extent over those who do harm to the creation of the Creator. And owing to the greater strength derived by him (man) through, and the care taken of him, by the Creator, the strength of the Injurer‡ who always hovers over him to do him harm, will not pevail. Men pass their own and their kindred's lives in a proper manner through virtue; and in an improper manner through doing injury. Therefore, arrangements (made) by virtue, ought to be protected from persons possessing a disposition to do harm; and communities whose practises are calculated to cause harm ought to be avoided.

4 Those who are religious teachers, are not causers of harm to the Creator, but those whose religion is such as to instil (into people) a desire for sins that give pain to the Creator, for falsehood, for mischief, and for harm-causing means, their (religion) is worthless. Such a religion cannot be considered to be from the Creator and cannot be called good.

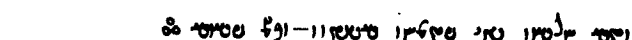
---

men. Vajoragméhar (or, Abújarachmehar), vizier to Noshérwán the Just, in his Pehlwi work, called Ganjés'áigán, thus defines this word :—

i. e. Faréhbút, means, one who considers this world as his highest abode and considers the invisible world to be full of dangers, and prefers that which in the end injures him and brings trouble and punishment to his soul.

* *i. e.* One who is vicious: an offender. The following explanation occurs in the Pehlwi translation of the Khordéh Avésta, regarding the deeds of an Aibibút :—

i. e. "The practice of an Aibibút is to keep people on little or dear food."

† *i. e.* the invisible Ijads. ‡ Angharméniús.

Exposition in the good religion about the duty of rulers being, as far as practicable, to remove misery, want, hardships, filth and pestilence from men. (۴۶) 1

Be it known that, as it is the personal duty of rulers having a knowledge of the religion to prevent their disobedient enemies from (approaching) wealthy and influential citizens, so it is their duty to drive away from them and suppress, misery, hardship, want, disease and pestilence; and, as far as practicable, to discover and adopt such measures as would keep up prowess in the world. Among rulers he occupies a high position who adopts several measures for removing misery and disease from the citizens in such a manner that there may not be a single complaint under his rule of no measures having been taken against hardship and disease. But being without a knowledge of religion and of its precepts, owing to the idleness resulting from perverse thoughts, and owing to their exerting themselves in occupations pertaining to discontentedness, (they, the rulers,) promote the causes which generate each disease; and, there is thus a strengthening of the profession of arms. Therefore, if any among their subjects should be unable to pursue their occupation owing to their being without the implements of their occupation,—(if), for instance, a husbandman should be without bullocks and other implements of agriculture, or, (if) members of other professions be without the implements of their profession,—then they should provide such persons with the implements for carrying on their business and thus render them defectless. And they should protect defenceless women and children, who, owing to old age or to their inability to move about, and owing to there being no person able to keep off 2

plunderers, seek their assistance. The light to crush misery of this description before it has made any advance is the light (of religion). Therefore, rulers should conduct themselves in (the path of works) appertaining to religion and should give orders to commence (such works), that thereby the person suffering from disease may not have to prefer a dungeon (to his misery). For remedying disease and pestilence, orders should be given for erecting in cities and towns hospitals placed under the superintendence of every well-known physician approving of the happiness of the soul, and provided with appropriate medicines and other appliances for removing disease; and there, enquiries should be made and care taken for curing the diseases of all persons. And measures of all kinds should be taken in cities whereby the city may flourish and be industrious, and famine, misery and want may go on being at once annihilated from (among) most men. Similarly, fire, water and the earth shoud be kept fragrant, and the air should be kept pure from all noxious substances and things liable to decay, that owing to them men may not suffer from disease and pestilence. On the contrary, men should keep (such things) aloof, in the world, from fire, water and the earth in obedience to the commands of kings (who act) in accordance with such admonitions in the good religion.

---

1 **Exposition in the good religion regarding the duty of bearing enmity to the Enemy.*** (fv)

---

2 Be it known that, enmitys hould be borne to those with whom (all) relations ought, according to the good religion, to be broken; for, the breaking of relations, brought about

* i. e. Angharmeniús or Sotan, and other evil powers.

by harm done to man and by coming in his way, (so as to prevent him from doing what is good) is just. Those who are turners away of the soul of man from the helper, are Dévas. And owing to relations with these evil beings, the help of him from whom there is assistance to man, is not obtained by him. For, the assistance of Dévas is wellknown for coming in the way of every person who assists men; therefore, if an approved Dastúr of the good religion be able to turn a good man from (having) relations with evil persons, towards the good, then it is not wisdom to quarrel (with him), but good should be done to him, and love should be shown (to him), and good offices should be done to him, and he who is wicked should be turned to what is good by means of wisdom.

Exposition in the good religion regarding the means of getting rid of those whose ways are to oppose the creation of Ahu'rmazd. (۴۸) 1

Be it known that, looking carefully, those whose ways 2
are to oppose the creation of Ahúrmazd are of three kinds. Of these one (kind) advances unperceived, one through the passions, and one in bodily form, to do harm. Those who 3
advance unperceived to do harm are invisible Dévas and Darújs; and, the riddance of them is by means of the ceremony of Ijas'né of the good religion: and, owing to the adoption of measures of other good-doing, there is a riddance of the Déva-worship of the bad religion and of other evil practices. And those who advance (to do harm) through the 4
passions, are (possessed of) covetousness, envy and other passions; and the riddance of the danger from them is by

means of the correlated attributes of inherent wisdom, and by means of conducting ourselves through the instrumentality of well-reputed helpers,* who are the averters of (spiritual) disease, and their powers. The acquisition of strength by the Darújs, through the passions, is owing to Varún.† And those who advance in bodily form (to do harm) are Dévaworshipping rulers, wolves and monsters, who are the destroyers of the world: they are got rid of generally, by means of the battleaxe, fetters, and the holy persons who are the possessors of the fetters for catching them.‡ A Dévaworshipping, deceitful (ruler) causes greater evil to the world than wolves and monsters, owing to the power appertaining to rule.

---

1 **Exposition in the good religion regarding (men's) improving themselves for happiness by directing (their) attention towards the pure (and) invisible Ijads and by cutting off from among them the admixture of those whose intentions are to wound and to give pain. (۴۹)**

---

2 Be it known that, the improvement (of men) for the happiness of heaven is by keeping an eye towards relations with

---

* These "helpers" must be understood to refer to the eleven invisible principles or affections in man which constantly suggest what is good to him. Their names are 𐬀𐬱𐬀𐬥 𐬉𐬱𐬀𐬥 Osné Khérat=native or inherent wisdom; 𐬀𐬱𐬀𐬥 𐬉𐬱𐬀𐬥 Gos'osarúṭ Khérat=knowledge or experience; 𐬀𐬵 Vir=faculty of reasoning; 𐬀𐬹 Hús'=power of understanding; 𐬀𐬫 E'm=good disposition; 𐬀𐬹𐬉𐬱𐬀𐬥 Khúrasndiya=contentment; 𐬉𐬵 Din=religion; 𐬀𐬫 U'méd=the hope of heaven; 𐬉𐬵 Akho=a pure heart; 𐬀𐬵 Búd=vigilance; and 𐬀𐬹𐬉𐬱𐬀𐬥 Farohar=farvas'i.

† This word is used in Péhlvi as a translation or equivalent of the expression 𐬯𐬀𐬭𐬌𐬥𐬀 𐬌𐬥𐬀𐬌𐬵𐬀 Varénia daéva used in the Avésta, and denotes, "evil passion," or, "the invisible principle of evil passion."

‡ The reference here is to those holy persons who were supposed, by means of certain prayers and other incantations, to have the power of controlling and harassing evil spirits.

the pure (and) invisible Ijads, and by opposing the association with themselves of those who have the intention of wounding and giving pain (to the Ijads) and are of a like disposition. To join battle with them (*i. e.* such wicked persons) immediately upon seeing them, is, for the creation of Ahúrmazd possessing the disposition of the Ijads, to secure Final Victory over the darkness of this world caused by Dévas and Darújas, and over the practices of the lightless Evil-doer.* In the world, the possessors of the disposition of the Ijads, become improvers of themselves for eternity, by means of righteousness of all kinds and by restraining their inclinations for improper happiness. Those religious teachers who, by means of 3
knowledge derived from this world,† cause numerous men to walk in evil ways and so render them deliveranceless for eternity, are like the creatures of the ever-painful abode of hell: for, their religion imparts evil knowlege respecting the works of the Creator, (respecting) wisdom, highest happiness and the pure invisible Ijads possessed of knowledge regarding the End. Consequently, any one of those whose religion is one pertaining to paradise is said to be for the Evil End and to have the ways of the Dévas by eating and acting with those whose religion is of this (evil) character.

Exposition in the good religion regarding (man's) becoming better owing to the Good, and worse, owing to the Bad. (9°) 1

Be it known that, if a possessor of life‡ be good him- 2
self, he becomes possessed of a better rank, owing to making

* *i. e.* the Ghanámino.

† As opposed to the knowledge derived from the other world, by inspiration: imperfect and worldly as opposed to perfect and heavenly knowledge.

‡ *i. e.* Man.

great additions of righteousness under the tutelage of able and very powerful Ijads; and, owing to superior righteousness (he) becomes the acquirer of the highest rank. And through him additional advantage is derived at every place. For, he is a great encourager, at every place, of the doing of righteousness; hence, those souls that are (located) in bodies, become doers, at every place of more profitable work for the soul. As, in every place, over the members of a household, is the householder; in a village, over the people in the village is the ruler of the village; in a city, over the people in the city, is the king; and, in religion there is the religious teacher; and as the people of the world live under the different kinds of supremacy of these (persons): So, through them (*i. e.* the Ijads) the whole of the good creation, owing to the goodness of the Almighty and All-High Creator, becomes improved; and, owing to its (of the good creation) continuous righteousness, the good Ijads, through the goodness of the Creator, become (capable of) more good.

3 If a possessor of life be evil himself, he becomes an acquirer of the highest rank (in evil), through strong protectors more powerful (than himself) in evil, by (doing) deeds of injury, of harm to the world, of evil fame, and other more injurious deeds. And great harm is done through him. For, in every place, he is an encourager of others (in evil); so that, those souls that are (located) in bodies become, at every place, doers of greater injury to the soul. Just as in a household there is the head of the members of the household; in a village there is the ruler of the people of the village; in a city there is the King of the people of the city; and in religion there is the religious teacher, under the supremacy of whom (all) many men live very uselessly, the causers of much

pain and doers of much injury: owing to which the people of the world are unable to obtain their wishes, to keep themselves (from Sin) and strengthen themselves (with righteousness),—for, how can what is evil be said to be meant to meet the Creator, the highest source of all creation?—So how can the religion of religious teachers who encourage the doing of evil, not pointing out what is good; and, precepts that break relations of goodness, diminish goodness, cause hardship and do immense harm, be said to be meant for forming relations with the Creator? He through whom evil exists is worse than evil (itself) and all evil doers.

Exposition in the good religion regarding the kinds of possessors of life. (91) 1

Be it known that, possessors of life are mainly of these 2
three kinds. One kind is constitutionally immortal: its 3
vesture (*i. e.* body) is (formed) for happiness. Another is 4
constitutionally mortal, and its vesture is perishable. The Amés'áspands and Ijads are constitutionally immortal, and are invisible to the people of this world. Those whose vesture 5
is perishable are known as constitutionally mortal: but from among these those who are of the side of those possessors of deathless and highly happy life, and whose vesture is related to the good thoughts of Ahúrmazd and to Máthréspand,*—they are known as givers of happpiness to their souls and as preservers of (their) bodies, through Máthréspand. Again, others are said to be possessors, like the Amés'áspands, of bodily vestures intended for the happiness of immortality:

* *i. e.* those who live in this world thinking the good thoughts that please Ahúrmazd, and offering the prayers and worship enjoined by religion.

that, is owing to behaviour like that of the good-thoughted Amés'áspands and to the relation of their bodily vesture. The Amés'áspands, as also other invisible Ijads, are bestowers, in this world, upon holders of the good religion, of glory and
6 splendour. Among things visible to the people of this world, that which is immortal is the Sun; and he is a possessor of life, with a vesture that gives happiness to this world. And as to the moon and stars which shine in uniform arrangement,—they shine owing to his (the sun's) light. And (they) are possessors of innately happy (and) immortal vesture owing to the motions of the sun.* And owing to the relation with him, they are considered as having a (shining) vesture. The sun, the moon and the stars give light to the world, bestow strength on (the) bodies (of people) and increse mankind.

7 Those men whose immortal souls are within the bodily vesture belonging to this world, obtain the happiness-giving vesture of him who is by constitution without death,† in various ways; and such men owing to intercourse, one with another,‡ are considered to be of a superior rank among the
8 people of this world. In this world, the obtaining of the constitutional vesture of immortality, by the people of this world, is by means of knowledge regarding the religion, and, behaviour like that of cattle. And men and other creation of the visible world become the acquirers of such a state through the instrumentality and owing to the gift of those invisible Amés'áspands who are by constitution immortal. In this matter, the object of having the behaviour of men like that of cattle is (based) upon this, that people with that

* *i. e.* The moon and the stars receive their light from and are kept in their respective positions by the Sun.

† *i. e.* the Ijads and Ahmés'áspands.

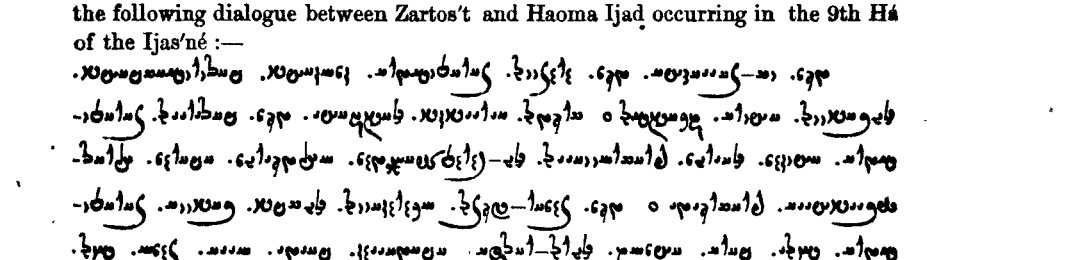
‡ *i. e.* with the Ijads and Ahmés'áspands.

vesture are, like Béhman, by nature the protectors of the body of every man and keep the soul happy. The possessor 9
of the vesture* of Máthréspand has relation with Ahúrmazd and is possessed of the power of His good thoughts; and people become the acquirers of the light and splendour (emanating) from the Creator through the instrumentality of the personality of men who are givers of happiness to such souls. Again, those who are deserving of death† are wearers 10
of the vesture of Dévas, wolves and monsters. Of these, the bodies of Dévas were broken (up) by Zartos't of the adorable Farohar, by means of the power of the good religion and of his first hymn.‡ So, for breaking, (by means of the power of the religion), the bodies of wolves, is Hos'édar; and for breaking the bodies of monsters is Hos'édarmáh. And the coming of victorious Sosios', the doer of the mighty work

* Vesture in the whole of this passage means, according to the context, either body, nature, disposition, state or condition.

† This word includes the notion of punishment in the next world.

‡ *i. e.* the Ahúnwar. The reference to the bodies of Dévas is explained by the following dialogue between Zartos't and Haoma Ijad occurring in the 9th Há of the Ijas'né :—

i. e. "Thou O pure Zartos't, opposer of the Dévas, of the religion of Ahúrmazd, wert born in the house of Poros'asp. And in renowned Iránvéj.[a] thou O Zartos't first recited, in the voice of song, four (Deva) removing Ahúnwars.[b] And after the laud-voiced song, thou madest those Dévas, that before that time came upon this world in the shape of men, hide (themselves) in the earth. O Zartos't! thou art thyself the highest in rank, the strongest, the most enterprising, the swiftest and the most victorious amongst the invisible creation."

a Iránvéj is the name given to the land on which Gayomard and Mas'i and Mas'iyané were born, and to the first city that was formed by men in this

relating to Fras'okant, is for destroying all dangers like these. And after an end has come to them all men will obtain the immortal body pertaining to the soul; and every one (will obtain) the final vesture of cattle.* And whoever is not of the meanest rank will, in his immortal soul and in his perfectly joyous purity, suffer from no danger. And the world will be (possessed) of everlasting improvement. The meaning of what is made known by the Creator about the renewal of the creation is that that creation will be improved for being made happy.

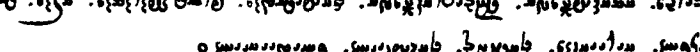
---

1 ## About guiding oneself with thoughts connected with religion. (٥٢)

2 Be it known, that any thought, originating in innate reason, that resembles the good religion like as a brother,—such a thought ought to be believed in, accepted, and made

---

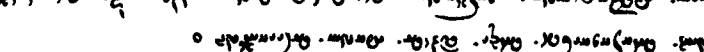
world. The evidence on this point is furnished by the following passage from the first Fargard of Véndidad :—

i. e. "I, Ahúrmazd, first among all places and cities, created excellent Iránvéj of the good creation."

b It must not be understood that Zartos't simply recited four Ahúnwars. He performed the Ijas'né of Mínó Návar, and the four Ahúnwars were the four "Yathá Ahú Vaériyo" recited at the ceremony of bruising the Haoma plant and occuring in the Há of Ijas'né.

* This expression means that in the end men will have the inoffensive disposition of cattle. Thus in the 37th Há of Ijas'ne and the 3rd chapter of the Haftang Yas't the worshipper promises to worship God with a disposition like that of cattle :—

i. e. "For the sake of His supremacy, greatness, and good protection, we worship Him with the advanced behaviour of those among his worshippers who live like cattle."

current. Any man in whom thoughts connected with such innate reason are always found,—that man, owing to that, obtains embellishments of all kinds. And the thoughts of those who belong to the bad religion are for obstinacy, robbery and deceit. Those who promulgate the bad religion cause such evil as is caused by coiners of money by uttering among people lead in place of gold, or, by alloying gold with lead; but when those who can distinguish the perverse ways of the bad religion obtain a knowledge of its origin, then, by being weighed by right thoughts, it is broken. Perverse ways are understood by being compared with the ways of the good religion. And (their) being so understood is owing to their resembling the product of the natural understanding connected with Ahúrmazd.

Exposition in the good religion regarding deceitless (and) proper behaviour towards Him from whom there is deliverance to men. (٥٣) 1

Be it known that, for a man to act so as to obtain his deliverance,—this, consists in living properly within the wishes of Ahúrmazd, and in making enquiries and search in the good religion regarding the wishes of Ahúrmazd, and in doing, for (obtaining) it, (*i. e.* deliverance,) what may be fit to be done according to the knowledge (found) in the good religion, and in keeping aloof from doing anything that is injurious and is fit to be abstained from: for, when man improves himself by means of the superior ways of Ahúrmazd and lives in accordance with the commands of reason, he becomes like to a thing in accordance with the wishes of 2

3 Ahúrmazd. And it is owing to his obtaining that knowledge
that man becomes fully fit for (adopting) means for preserv-
4 ing true things connected with himself. But having no
desires in regard to these two,—contentment and reason—
there is an approval of things pertaining to the commands
of evil passions and to a selfish heart.

---

1 **Exposition in the good religion worthy of man's attention.** (٥٣)

---

2 Be it known that, every man ought to take thought regarding the giving of deliverance to (his) soul: in this matter, rulers, by improving the different peoples of the world, by conferring splendour, by bestowing gladness and by governing well, make (their souls) more glorious (for the purposes of deliverance). Religious men make (their souls) more glorious by imparting the practices of the Mazdiasní religion, by impressing belief respecting it and by imparting true relations. And all other men besides these make (their souls) more glorious by remaining obedient (to the Mazdiasní religion) in the business of their professions.

---

1 **Seven explanations sought by a scholar of (his) teacher.** (٥٥)

2, 3 Who remains fresh in wealth? Who possesses happi-
4 ness pertaining to the soul? Who is the keeper-aloof from
5, 6 sin? Who possesses superior wisdom? Who is an increaser
7 of glory? A man possessing the friendship of many men—
8 to what is that owing? Through whom is improvement of
the body, and deliverance to its soul?

Replies given by the teacher from a knowledge of the good religion. (٥٩) 1

Be it known that, whoever is industrious with personal 2
zeal and labour, he remains fresh in wealth. He whose look, 3
in (this) perishable world is towards the Giver of Life,—to
his soul there is happiness and tranquility from the Creator.
(He in whose heart) is the abode of the omniscient Creator,— 4
he is a keeper of himself aloof from sin. The man who has 5
much knowledge of the apprehensions regarding the Hos'bám
(of Chéhárúm)* is of high rank in wisdom. By looking 6
at people with a good eye, there is an increase of your glory.
Men will be very affectionate towards you by your living 7
with them in friendship and looking after them. If you 8
force out falsehood from (your) body, your body will be im-
proved and your soul delivered (from hell.)

Exposition in the good religion regarding the wisdom of the Mazdiasni religion being for all professors of that religion. (٥٧) 1

Be it known that, the wisdom of the Mazdiasni religion 2
is for the people professing that religion. And those who
are Faréhbúṭs and Aibébúṭs,—to them there is harm from it.
(For) the connection itself of that religion is an opposer of
the sinful wisdom of Faréhbúṭ and of the obstructive, cruel
wisdom of Aibébúṭ. Again, by much faith being reposed in

* On the morning of the fourth day (chéhárúm) after death an account is taken of the good and evil deeds done by men in the flesh, and, according as the former or the latter predominate, their souls enjoy the everlasting happiness of heaven or suffer the punishments of hell. He, therefore, who in his actions in this world bears in mind the day of account is emphatically a wise man.

the good religion, the Perfect Improvers* by means of good wisdom, of the believer in the good religion, become frequent residents (in his heart); and owing to that, the thoughts, the speech, and the deeds of these professors of the good religion, are always accompanied with the wisdom of the Mazdiasni religion. The wisdom intended for the professors of the Mazdiasni religion,—every (portion) of that wisdom,—is not obtained by the reasoning faculty (of man), but it is made known by the Giver of existence to the Mazdiasni religion and its Revealer.

---

1 **Exposition in the good religion regarding state and religion.** (ʊʌ)

2 Be it known that, the life of citizens consists in (civil) government (being) connected with religion and religion (being) connected with (civil) government. And the exposition, based on a knowledge of the good religion, regarding it is thus:—(If there be) those whose government is for (the purposes of) religion and whose religion is for the improvement of government,—then, the faithful must assuredly live in accord with them: for, the rule of such a state is like a manifest support, to the doers of generous deeds of the good religion, for remaining firm in the service of Ahúrmazd and for conferring greatness on the religion. For one not to destroy another, to render obedience to the state and to confer greatness upon it,—(all) these are owing to the remaining in obedience to the religion of Ahúrmazd. The highest greatness to religion is from (civil) government. There is great splendour and profit to the people of the world,

* *i. e.* The invisible Ijads.

from God, owing to the influence of religious behaviour. A government is truthful, owing to its being a government accompanied with the good religion. A government is related to the good religion owing to there being a complete connection with the good religion. And from this, the proposition that, government is (identical with) religion and that religion is the goveanment of citizens, is clearly apparent. Similarly, an evil government is owing to its evil religion, and an evil religion is owing to its correlated evil government.

Exposition in the good religion regarding the good, the more good and the most good; the bad, the very bad and the most bad among men. (۵۹) 1

Be it know that, (a man) becomes good in many ways: 2
especially by putting faith in the religion of Ahúrmazd; and thereby he becomes a holder of relations with the Creator, Ahúrmazd. A man becomes more and most good by putting more and most faith in the religion of Ahúrmazd. And thereby he becomes a holder of greater and greatest relations with, the Creator, Ahúrmazd, the source of all good. Similarly, man becomes bad in various ways. Especially by putting 3
faith in a bad religion. And thereby he becomes a holder of relations with the Ghanámino: and he becomes more and most bad by putting more and most faith in the bad religion. And thereby he becomes a holder of greater and greatest relations with the source of all evil, the Ghanámino. Therefore, 4
how can there be a mingling of wicked religious teachers in a religion which is the source of good? That is, in what way can there be a mingling of those whose religion is of evil ways, with the good religion connected with the Ijads?

As the good are said to be holders of relations with the Ijads, through goodness; so, how can the wicked, through wickedness?

1 Exposition in the good religion regarding the government of men and the governors. (٩٠)

2 Be it known that, the governor, over the body which the Creator of unbounded creation, God, has given to man, is his own soul. In the body, the obtaining of the assistance of the Ijads, is through Búd.* And through it the reasoning faculty becomes a wisher for, and obtainer of, strength. (Man) is a possessor of strength and a keeper-of-himself-durable through *Hos'*.† Through reason‡ man is a finder-out of

* Búd,—بوذ is derived from the word .بوذ in the Avesta: it is used in Pájand and Persian in the forms .بوذ and بوي Búd, must be understood to refer to the principle or faculty in us which gives us warning, puts us on our guard. Thus, Abújarchaméhér, the vizier of Nos'érwán the Just, in his Ganjés'áigán says بوذ ... *i. e.* "Búd is the principle that gives warning." Again in this work, the Dinkard, Búd بوذ is thus defined :—

بوذ ... *i. e.* "As the harmless light of the sun and the lamp keeps (the people), in the world and in (their) dwellings, unharmed, so Búd is (the power) that keeps the body and soul illuminated and gives to the soul, in the body, unobscured knowledge regarding freedom from harm."

† *i. e.* Reason, sense.

‡ Reason is of two kinds, innate and acquired through knowledge and experience. In the Ganjés'áigán it is said :—"The business of innate reason is the examination of oneself, for fear of sinful deeds, and the saving of oneself from useless labour; the using of the perishable wealth of this world in the work relating to its End and thereby not diminishing ones wealth relating to the Far s'okant and not increasing wickedness. The business of the other reason, acquired through knowledge or experiance, is to know the good path and to remain fixed upon it, to search for those things that may prove of higher rank after death in this world, to keep on guard against whatever is mean, not to desire to do that which cannot be done and not to taken in hand that work which cannot be finished."

falsehood, a distinguisher, and a doer of every deed. Owing to much connection with the Ijads, through (the faculty named) *Akho*, a path is found to the mind by wisdom, purity and gladness that have an eye for the Invisible. Again, 3
seven* other bodily things have been created, giving complete embellishment to the body from without; among these are the five senses. These are spoken of, by those who have knowledge regarding them, as the senses of sight, hearing, taste, smell and touch, the windows connected with which are placed outside the body; and, the nerves in the dwelling are the proper carriers of his messages to the ownert of the dwelling-house.‡ Again, there is a description-giving sense—the tongue, which is the bringer out of knowledge regarding the owner of the body from within the body and is the publisher of whatever may be his wishes and thoughts. In this manner every man is made to personally govern his body, for the freedom of his wishes. Hence, (this is) like the kings of the world who are rulers according to their will over people, and, are considered good rulers over the body of the people, by managing the kingdom with wisdom, through the good use of their powers; and, such rule gives to many unworthy persons relations with the Kingdom of Light; and, consequently, such a king becomes happy and respected in the invisible world: but if he be a misuser of 4
his powers, of evil understanding, and an injurer, then, owing to that, his kingdom is at once subverted, and he remains despised and possessed of evil reward, in the ever-harassing hell. 5
Among the people of this world, the nature which is in itself like to the nature of the Creator Ahúrmazd, is the nature of holy

* All the Pehlevi Mss. give seven as the number of the senses; but it would appear from the context that six is the correct figure.

† *i. e.* the Soul. ‡ *i. e.* the Body.

men, who are keepers of the principle of good thought in *Akho*, givers of place in their hearts to the service of the Spénámino, keepers in their minds of the commands of Saros', sufferers in a sufficient manner, and givers of authoritative decisions to God's creatures and obeyers of the law.* The nature of that holy man, whose senses possess, in the body, the powers of the soul, is,—for the purpose of (giving) to the people of the world, through Hos', knowledge regarding God,—like to that of the holders† of relations with heavenly ways; and is,—in obtaining true wisdom by means of the faculty of reason,—as if possessing the brilliancy of fire; (and) is, through the understanding a giver of much admonition for (the doing of) wise deeds and things; as also a raiser to superior rank by imparting knowledge regarding the good religion, and eager to tell and do things calculated for its (religion's) greater purity, and for fuller thought regarding it; and is,—owing to the higher power (residing) in his body,—courageous, not afraid of any
6 one, and a remover (of evil), in the midst of all beholders. Again, (the nature of that holy man) is,—owing to keeping a benignant outlook through the eyes,—like that of Khors'ed;—owing to hearing what is good through the ears,—like that of Saros';—owing to being a truth-teller through the tongue,—like that of Ras'né; and, owing to doing good work with the hands and being a mover-about with the feet for righteousness,—a worker for eternity; as also, without evil, by means of the soul and other powers of the body.

---

1 **Exposition in the good religion regarding the obtaining of the nature‡ of the Ghana'mino himself.** (91)

2 Be it known that, there is an obtaining of the nature

* This description is applicable to those who are true prophets of God.
† *i. e.* the Ijads. ‡ Lit. body; hence, personality or nature.

of Angharaméniyús by means of thoughts which have reached into *Akho* through an evil mind, and, of the evil heart possessing the knowledge that causes harm, and, of the evil nature of the anger that has fallen into the mind. And hence (man) is of perverse behaviour, an acquirer of death, an instructor of men in (what leads to) death, an injurer of good men, and like a chief of sinners. And his nature is, through the powers of the members pertaining to the body and the soul, calculated for infidels. Owing to which, he is, through reason, piercing 3
and hurtful; through *Hos'*, unforgetful of vengeance; through thought, a perpetual harasser of good things; through (his) will, of a nature fit to harass every man; through ambition, a possessor of the vice of swallowing up the world, by means of an evil tumult; through the passions, fired up to blow the smoke of relation with the perverse ways of the evil religion that causes harm to the world; and, through headstrong thoughts, pointer-out, in an inverted order, of thoughts relating to subjection to God which make (a man) to walk in accordance with the law. And he is, through the qualities of an A's'mogh, a doer of deeds, in a cruel manner, and a giver of (things pertaining to) the Ghanámino; through the soul, envious, like Afrásiáb, of all good creation; through Zohák-like heart, an injurer of virtue; and through doing evil deeds with both the hands and running about for evil help with both the feet, hurtful to the world like thieves and wolves.

Exposition in the good religion regarding the causes of obtaining wisdom and happiness. (1r) 1

Be it known that, whatever wisdom (and) happiness— 2
these two—exist now, are owing to the principles that give

the strength of wisdom and the power of happiness. Among these, by means of the proper power appertaining to the soul, Ahúrmazd reaches into the heart of the acquirer of wisdom, and the power of obtaining the wishes,* reaches into the heart of the acquirer of wisdom. And on that wisdom reaching into the mind, a path is found by the mind that is obedient to Ahúrmazd and is pure, to see what relates to the invisible; and so (man) becomes worthy of fresht and superior happiness.

---

1 **Exposition in the good religion regarding the power possessed by man, of chosing happiness in this aweful world.** (٩٣)

---

2 Be it known that, the happiness of the soul is desired in two ways. One, by means of the power of innate reason pertaining to the soul, which is (a principle) for sending out the inner movements‡ to the effect to raise the soul to a higher rank. (Another), by means of educated reason, which is (a principle) for sending the outer movements
3 within. Similarly, fear (of hell) is chosen in two ways. One by the rising from within of the causes for discontented wants: another, by the coming in from without of the
4 causes for miserliness regarding mean objects. Good thoughts are the cause of the happiness of the soul and the lords of innate reason. And evil thoughts are the cause of danger
5 and the increasers of evil passions. The reaching of good
6 thoughts into men is from the Spénámino: and the running of evil thoughts is from the Ghanámino. In man there is a

---

* *i. e.* Such as are approved by Ahúrmazd.

† *i. e.* Ever fresh; everlasting.

‡ *i. e.* Thoughts.

residence of good thoughts as well as of bad thoughts: from among these, for whose residence should a place be made, and who should be prevented from coming? In the proportion in which a man possesses good thoughts, in that proportion he obtains a high, a middling, or a low abode of happiness. And, he becomes unharassed and of good thoughts by means of innate reason which has good thoughts. Similarly, in the proportion in which there is evil thought in him, in that proportion he obtains the abode of fear. By evil thoughts, (a man) has injurious thoughts. And by means of his innate capacity for causing harm, (a man) is, possessed, in his body, of proportionately different degrees of happiness and fear. In man, in the proportion in which there is an acquisition, of prosperity and of wishes, to innate reason, by means of cultivated reason, through the relation of good thoughts; in that proportion is his happiness, (in heaven) powerful over (his) fear (of hell). And, owing to the effect of evil thoughts, just as much of evil understanding, of misery, of disappointment there is, just so much does the power of fear (of hell) prevail over happiness: therefore, a vigilant, holy man lives in this world with good thoughts and is disgusted with evil thoughts. He who is of evil understanding and full of evil thoughts, that man is irrational and driven from good thoughts. Now when, in this manner, there is always a distruction of happiness and of reason, owing to the evil understanding pertaining to fear (of hell); (and) when there is always detriment accruing, to fear (of hell) and to evil understanding, from happiness-giving understanding; then, it is not that there may not at all be a man, of the highest rank in happiness and in understanding, who is, with sufficient wisdom, without the fear (of hell). Nor,

similarly, is it that the most advanced man, in fear and in evil understanding, may not be without the germ of happiness.

---

1 Exposition in the good religion regarding happiness arising from (such) wisdom in man (as that) of Fare'hbu't and Aibe'bu't. (٩٢)

---

2 Be it known that, the exposition made, in accordance with the religion, of the happiness arising from the wisdom pertaining to Faréhbúṭ and Aibébúṭ, is of this kind :—owing to their* connection with man being well cemented, there is an accrual to him of the happiness of wisdom. And, owing to that, he, lives with the wisdom of the lifeless happiness of sin. The wisdom of sin remains for ever for (the sake of) the happiness that arises from robbery and ignorance of the religion. But, whatever happiness pertaining to good (wisdom) is (found) in just proportion in men, without this relation,†—owing to it, (man) becomes proportioned in happiness; and becomes fit to be approved of in (his) passions, disposition, and conduct; (becomes) one who takes care (of others); brave, and one who pleases with the joys pertaining to the soul. And in the proportion in which the happiness connected with (good) wisdom diminishes, in that proportion the production of the wisdom pertaining to sin prevails over that (good) wisdom. And hence, whatever wisdom pertains to wickedness, that he lays bare. And the person who is much (concerned) in the promotion of the wisdom connected with sin, he is of careless thoughts, a speaker of what is without truth, a giver of birth to the greater success of much inglorious happiness, and a doer of many perverted deeds. And, owing

* Of Farehbúṭ and Aibébúṭ. † *i. e.* With Faréhbúṭ and Aibébúṭ.

to a wicked understanding that person is (possessed) of habits belonging to the bad religion, is a speaker of what is dreadful and an approver of things that are fit to be given up.

Owing to continued happiness of the nature pertaining 3
to the soul, there is a prevention of the wicked wisdom pertaining to Aibébúṭ. And that person* is a harmer of the increase of the wisdom pertaining to Faréhbúṭ and of the happiness pertaining to Aibébúṭ; is of the nature of spirits, and, of good understanding. And in the proportion in which the knowledge connected with happiness is (found) in man, in that proportion the unenduring happiness of sin diminishes. And (when) the superior happiness prevails over it† then, the happiness of the wickedness connected with the soul, which (happiness) is for (purposes of) sin, is put a stop to. But when the happiness connected with sin is much in advance, then, the man becomes a hurter of the harmony of holy hymns, and a damager of fresh pleasure; and, of mean wisdom. Owing to much unillumined wisdom, there is a greater prevalence of lifeless happiness and a stoppage of the glory (coming) from the Ijads; hence, man remains a disapprover of good conscience and a tyrant. Owing to continued unillumined wisdom, and to the stoppage of cleanliness, there is the lifeless happiness of wickedness. And by it, man becomes possessed of the happiness of Farébúṭ, of the wisdom of Aibébúṭ, an injurer of the world, and, shameless.

About men having the ways of the good religion. (၅၆) 1

These are of five kinds. One, of these, (consists of) holy 2
(men) who help the good religion by words, strengthen it by

* Who puts a stop to wicked wisdom.

† *i. e.* Over the happiness pertaining to Faréhbúṭ.

deeds, are givers of authoritative decisions to the lovers of
3 the religion, and embellishers of purity. Another, of those
who praise the good religion in words and weaken it by
4 deeds. The third, of those who extend the friendship of the
religion to deceitful, sinning A's'moghs, through the precepts
5 of the good religion. The fourth, of those who contemn
the good religion in words, but strengthen it by deeds, and
give decisions regarding it among sinners; and raise it,
without an army, to a higher rank; and keep faith towards
God; and guide co-religionist friends hoping for holiness, by
6 higher thoughts. The fifth, of those who despise the good
religion in words, but who give decisions regarding it to
tyrannous, infidel rulers, and make them move in deeds
(relating to it).

ERRATA.

Page 3 *line* 14 *for* by green wood *read* green wood.
„ 7 *note* * *for* Khúb *read* Báj.
„ 9 *line* 19 *for* the giver of much pain to the Dévas *read* the causer of much pain in the world.
„ 13 *note* * *for* beast *read* by certain beasts.
„ 27 *line* 3 put a comma *after* mankind.
„ 29 *line* 1 *for* promulgator *read* bearer.
„ 44 *line* 3 *dele* comma *after* helpers.
„ 44 *note* * *line* 5 *for* E'm *read* Him.
„ 52 *line* 5 from bottom, *for* Who is the, *read* Who is a.
„ 55 *line* 13 *for* Know *read* Known.
„ 58 *line* 3 *for* the commands of *read* (the commands of).

દીનકર્દ કેતાબનાં પેહલ્લાં દફ્તરના અગતનોગ લોગતોની શબ્દકોષ.

GLOSSARY OF SELECT TERMS.

અ—અ

અલમ=આલમ અથવા આલમ નાં. જગત, દુનીઆં, આલમ, ખલકત. (Hib. Chald. עלם, Syr. ܥܠܡ, A. عالم people, subjects, the whole human race.) *n.* The world, the universe, the people, mankind, subjects, populace.

અલમખોર=આલમ-આલમ વિ. આલમને ખરાબ કરનાર, ખલકનો નાસ કરનાર. (અલમ+ખોર Semitic עלם ને અવ. ખોર) *a.* A destroyer of the world—of mankind, one who harms or injures the world—the people—the human race.

અસ્તા=હસ્તા વિ. હયાતીવાલું, મોજુદ, જીવતું. ૨. ખાલિક, ખોદાએતાલા. (Chald. קים, living, existing, alive. Syr. ܩܝܡ, being, nature.) *a.* That exists, living, extant. 2. The self-existent; God.

અસ્તાઈ=આસ્તાહસ્તા ના. હસ્તી, હયાતી, જીંદગી. ૨. ખલક, ખલકત; ક્રિ. હોવું, થવું, બનવું. (અસ્તા+ઈ) *n.* Existence, being, life. 2. Mankind, the human race, the people, populace. *v.* To be, to exist, to live.

અસ્પાસ=હસ્પાસ વિ. એબિયલ થએલું, એબદાર બનેલું, બીગડેલું. (અસ Syr. ܥܒ̈ܰ અથવા ܥܘܒ, to obscure, contemn. Chald. עוב, A. عيب ને વિશેષણની ઈ તથા અવ૦ આસ્પાસ ઉપરથી આસ લાગીને અસ+ઈ+આસ) *a.* Deformed, having a blemish, defective, corrupt, tainted.

અહા=હહા સર્વ. આ, આએ, એ. (અવ૦ અહં ઉપરથી બનેલાં અહ્મ ને બદલે ફા૦ ام) *pron.* This, that which is present or near in time or place.

આબેદ=આબેદ ક્રિ. તાબે રેહવું, આધીન રેહવું. (અવ૦ આબેદ ઉપરથી બ અને રેહને આ પ્રત્યને બદલે આ પ્રત્ય લાગેલોછે.) *v.* To obey, to remain

in subjection, to live under authority.

=ભા. નાં. તાબેદારી, આધીની, ફરમાંબરદારી. ૨. ઇમાનદારી, વીસવાસુપણું. (અવ૦ , ફા૦) *n.* Obedience, subjection, dependence, submission. 2. Fidelity, faithfulness.

=ક્રિ. વિ. વગર બાજે, બાજ ધરે આ વગર. (ઉપ. +, અવ૦ +» ઉપરથી) ના. આવાજ, સાદ. વિ. શોહરત પામેલું, ફેલાએલું. (અવ૦ +» , ફા૦) *ad.* Without saying báj or prayer; without reciting or repeating prayer. *n.* Sound, noise, voice. *a.* Known far, generally known, public, published far and wide.

=ના. આદમી, પુરૂષ, શખ્સ. (Hib. Chald. a man) *n.* Man, person, individual.

, =, ભા. ના. કઉઅત, સકતી, તાકાત. ૨. મોહટાઇ, બુજોરગી. (અવ૦ કઉઅત, જોર. ઉનંચાઇ, મોહટાઇ.) *n.* Strength, vigour, energy, power. 2. Greatness, venerableness.

=નાં. વખત, હીંગામ. (અવ૦ +, ફા૦) *n.* Time, times, season, age, epoch.

=ભા. નાં. કઉઅતમંદી, બાહદુરી, ચહડતી કલા. (+ , અવ૦ +) *n.* Strength, bravery, valour, courage, ascendency, that is getting more powerful.

= નાં. જાડનું ફૂલ, ઓરવરથી બનેલી વસ્તુ. (અવ૦ , અને to render ઉપરથી ફા૦) *n.* Fruit, any vegetable substance.

=વિ. એક, કોઇએક. (અવ૦ ઉપરથી) *a.* One, some one, any.

=નાં. આગ્યે બાબત, આગ્યે વિષય. (અવ૦ ઉપરથી અને Hib. Chald. Aram. A. door, gate, opening.) *n.* This matter, this subject, the subject in hand.

=ભા. નાં. બીગાડ, બરાબી, નકામાંપણું. ક્રિ. નકામું કરવું, બીગાડવું, બરાબ કરવું. (+ જોડાઇને આગ્યે ક્રિ૦ ને લગતા ય, પ્રત્યને અવસ્તાના સામાન્ય રૂપના પ્રત્ય ઉપરથી બનેલો સહમજવો. ફા૦) *n.* Damage, injury, corruption; uselessness. *v.* To render useless, to damage, to spoil, to corrupt.

=નાં. બુરા વીચારવાલો દેવ. ૨. બુરાં મનવાલી સકતી; બુરા વીચારની સકતી. ૩. બુરો વીચાર, બુરૂં મન, બરાબ અંદેશો. વિ. બુરા વીચારવાલું, બરાબ મનવાલું. (અવ૦ પા૦) *n.* A Dév having

evil thoughts. 2. The principle, power or dæmon of evil-mindedness, an evil thoughted spirit. 3. Evil thought, evil mind, evil-imagining. *a.* Having evil thoughts, evil minded.

[illegible] નાં. બુરી દીન, ખરાબ મજહબ, ઉલટો ધર્મ. વિ. બુરી દીન વાલું, ખરાબ મજહબવાલું, ઉલટો ધર્મ પાલનાર. (અવ૦ [illegible] ઉપરથી) *n.* Bad or evil religion, heresey, heterodoxy. *a.* Belonging to the bad or evil religion, heretical.

[illegible] ભા. નાં. નાપાકી, ગલીચી, અપવીતરાઈ, નસુગાઈ. (અવ૦ [illegible] ઉપરથી) *n.* Impurity, pollution, filth, uncleanliness.

[illegible] નાં. દુનીઆં, જેહાન. ૨. મકાન, રેહઠાણ. ૩. અંતકરણ. (અવ૦ [illegible] અથવા [illegible] ઉપરથી ફા૦ [illegible]) *n.* The world, the earth. 2. Dwelling, habitation. 3. Conscience, the heart.

[illegible] ક્રિ. વિ. અંતઃકરણથી, અંતકરણે કરી, દેલોજાંણથી. ([illegible] + [illegible], [illegible] નો સંક્ષેપ આકાર) *ad.* Conscientiously, heartily, cordially.

[illegible] નાં. બુરૂં રાજ, બુરી સલતનત, ([illegible] ને બદલે [illegible]) *n.* A kingdom where evil prevails, an evil sovereignty.

[illegible] વિ. વગર સંતોષનું, અસંતોષી, નારાજી. (ઉપ. [illegible], આએ શબ્દ અવ૦ [illegible] બોલ ઉપરથી બનેલા પેહલવી [illegible] લાગતનો અખ્શરોની તબદીલ થાઈને બનેલો બીજો એમલોછે. હેને મલતો પા૦ [illegible] અને ફા૦ [illegible] બોલ મલેછે.) *a.* Discontented, dissatisfied.

[illegible] નાં. અંતકરણ, અંતઃકરણ, દીલ, હઈડું. ૨. દીલને આવતી દુનીઆંને લગતી ચેતવણી આપનારી ગેબી સકતી. (અવ૦ [illegible] અથવા [illegible]) *n.* Conscience, the heart. 2. The invisible power that gives a presentiment to the heart about the world to come.

[illegible] વિ. નાપસંદ, અણગમતું, નહી પસંદ કરવાજોગ. ભા. નાં. નાપસંદગી, રંજદગી; (ઉપ. [illegible] + [illegible] અવ૦ [illegible] + [illegible] પસંદ કરવું, ફા૦ [illegible]) *a.* Unacceptable, unpleasant, disagreeable; fit to be disapproved. *n.* Displeasure, troublesomeness, disagree ableness.

[illegible] ક્રિ. બદી કરવી, ખરાબી કરવી, બુરાઈ કરવી. ભા. નાં. બુરો આપ, બુરાઈને લગતી આપ લે. ([illegible] + [illegible] અવ૦ [illegible] + [illegible] ને સા. ૩. પ્રત્ય [illegible] અથવા નામને લગતી [illegible] પ્રત્યને બદલે પેહલવીમાં વપરાતો [illegible] પ્રત્ય જોડાઈને.) *v.* To do evil, To do harm, ill-doing. *n.* Evil-impartiveness, communication of evil, influencing to evil.

ઇવ્યમ=દુષ્કૃત્યમ વિ. બદી કરનાર, બુરાઇવાળો. ૨. ઘાતકી, ઘાત કરનાર. *a.* One who does evil, an evil-doer. 2. Cruel, hurtful, injurious.

ઇવ્યાર્ણવમ=દુષ્કૃત્યાર્ણવ-ત્વમ ભા. ના. બુરો ઠરારો, ખરાબ જુમ્મેશ. (ઇવ્ય+ઇર્ણવ) *n.* Tremor-giving evil, overpowering evil, surging evil.

ઇવ્યાગમમ=દુરાગમ-ત્વમ વિ. ખરાબ દીનને લગતું, બુરા મજહબ વાલું. *a.* Pertaining to the evil religion, heretical.

ઇવ્યાયમ=દુરાયકૃ-ત્વમ વિ. ખરાબ કરનાર, નોકસાન આપનાર. *a.* That which causes harm, evil-doing, harmful, injurious.

ઇવ=દુસ્ ઉપ. થી, થકી, પાસેથી, કણેથી, માંથી. ૨. ઉભ. અ. અથવા ક્રિ. વિ. કરતાં, થી. (અવ૦ ઇવ્ય, ફા૦ از) *prep.* By, with, by means of, from, from near, through. *conj.* Than.

ઇસ્ય=ઇસ્ય ના. પગ, (અવ૦ ઇસ્યાર્ધ પગ, ઉપરથી) *n.* Foot, leg.

ઇહ્ય=સહ્ય વિ. ભએ વગરનું, વગર ધાસ્તીવાલું, નીરભએ. (અવ૦ ઉપ. ઇ+ઇહ્ય, ફા૦ ترس) *a.* Without fear, without dread, fearless.

ઇષ્ય=દુર્બ્ય વિ. અસકત, વગર સકતીવાલું, તાકત વગરનું. (અવ૦ ઉપ. ઇ+ઇષ્) *a.* Weak, without strength, feeble.

ઇવ્યવ્ય=અસત્યવ્યય ક્રિ. વિ. વગર ઠગાઇએ, ભા. નાં. સચ્ચાઇ, સાચવટ. (ઇ+ઇવ્ય+ઇ; અવ૦ ઇ+ઇવ્યવ્ય, ફા૦ بي دروگي) *ad.* Without deceit. *n.* Truth, truthfulness.

ઇવ્યવ્યમ=અસત્યવ્યય વિ. વગર વીચારનું, અવીચારી. ૨. ઉલટી ચાલચલણવાલું, આડે મારગે ચાલનાર. *a.* Thoughtless, heedless. 2. Perverse, going the wrong way.

ઇવ્યવ્યમ=અયથાવ્યય ક્રિ. વિ. અણધટતી રીતે, બેકાએદે. (ઉપ. ઇ+ઇવ્યવ્ય અવ૦ ઇવ્યવ્યય, ફા૦ بي داد) *ad.* Improperly, irregularly, lawlessly.

ઇવ=ઇદ્ય ઉભ. અ. તો, તેઆરે. (Chald. Sam. ઇદ્ય, then) *conj.* Then, in that case, in consequence.

ઇવ=ઇદ્ય ઉભ. અ. તોપણ, તોએપણ, જો, અગર. (અવ૦ ઇદ્ય) *conj.* Notwithstanding, nevertheless, still, if, since, in case.

ઇવ્ય-ઇવ્ય=અદ્ય-અદ્ય વિ. સરકસ, નાફરમાન, જે બેાદાની તાબેદારીમાં નહી હેાએ તે. (ઉપ. ઇ+ઇવ્ય, અવ૦ ઇવ્યાવ્ય; ફા૦ انبر એનું ભાવ વાચકનામ ઇવ્યાવ્ય નાંફરમાની, સરકશી.) *a.* Rebellious, headstrong, disobedient, one who is disobedient to God.

ઇવ્યવ્યમ=અવાદસ્યત્વ વિ. વાદલ વગરનું, નહી વાદલવાલું, આભ્ર વગરનું.

(ઉપ. ૫+૬૦+૭, અવ૦ ૫+૭૬૦+૭૭૭) *a.* Cloudless.

૭૭૬૭૭=૬૫૭૬૫૬૫૭ વિ. વીનાસ વગરનું, નહી નાસ કરનારૂં. (ઉપ. ૪+૭૭૭૭૭, અવ૦ ૪+૭૭૫ ઉપરથી.) *a.* Indestructible, not destroying, imperishable.

૭૬૭૭૭=૭૭૬૬૬૭૭૫૭ ક્રિ. ઓટી ખબર આપવી, ઓટું સહમજાવ્વું. (ઉપ. ૫+૭૭૭+૭, અવ૦ ૭૬+૭૭૭ +૭૭૭ ઉપરથી, ફા૦ گمراه کردن) *v.* To give false information or explanation, to misrepresent.

૭૭૭૭=૭૭૬૭૫૭ ભા. નાં. હાની, હલાકી, ઈજા. (૭૭૫+૭, સં૦ હન, to hunt, to injure, to strike. અવ૦ ૫૭ અથવા ૫૭ મારવું, હલાક કરવું.) *n.* Injury, damage, harassment, hurt.

૬૫૭=૬૭૫૭ નાં. લોક, ખલકત. ૨. બદન, અંદામ, જાત, કાયા. ૩. અવ્યય, શરીરનો ભાગ. (૬૫૭ ની અંદરથી ૬ ૬, નીકલી જાયને બનેલો સંખ્શેપ આકાર. અવ૦ ૬૭૭+૭૭૭, ફા૦ عالم) *n.* People, subjects, mankind. 2. Body, person constitution, nature. 3. A limb, a member of animal body.

૭૭૭૭૭૭-૭૭૭૭૭=૬૫૭૭૭૬૭૭૭૭-૭૫ અથવા ૭૭૭૬૭૭૭૭૭-૭૫ વિ. રોશની વગરનું; તેજ વગરનું, જાંખું, વગર તેજીવાલું. ૨. કીરતી વગરનું, બેઈજતીવાલું. (અવ૦ ૫+૭૭૭, ફા૦ بی) *a.* Lustreless, dim, not bright. 2. Without glory, inglorious, disreputable.

૭૭૭૭૭૭=૭૭૭૬૫૭૭૭૭૭૭-૭૫ ક્રિ. વગર તેજનું કરવું, જાંખું બનાવ્વું. (ઉપ. ૫+૭૭૭૭ ને સામાન્ય રૂપનું પ્રત્ય ૭૭=૭૭, અવ૦ ૭૭૭૭) *v.* To render lustreless, to dim.

૭૭૭૭૭૭૭૭૭=-૭૭૬૫૭૭૭૭૭૭-૭૫ ૭૭૭૭૭૭૭ ક્રિ. વિ. અણઘટતી રીતે, કમા રગે, ગેરવાજબીપણે. (ઉપ. ૫+૭૭૭૭૭ ને ક્રિ. વિ. નો પ્રત્ય ૭૭૭ લાગીને) *ad.* Improperly, in an evil way, unjustly.

૭૭૭૭૭=૭૭૭૭૭૭૭૭-૭૫ ક્રિ. જાંખ લાગવો, કજલાવું, વગર તેજનું બનવું. (ઉપ. ૫+૭૭૭૭૭ ને બદલે ૫ નીકલી જાયને ૭૭૭) *v.* To be dimmed, to be darkaned, to become lustreless.

૭૭૭૭૭૭૭૭=૭૭૭૬૭૭૭૭૭૭-૭૫ ભા. નાં. જુદાઈ, જુદાગી, અમિત્રાચારી, દુશમની. (ઉપ. ૫+૭૭૭૭૭, અવ૦ ૫+૭૭૭૭૭, ફા૦ جدائی) *n.* Separation, estrangement, strangeness, unfriendliness, enmity.

૭૭૭=૭૭૫૭ વિ. નાફરમાન, મજદીઅસની દીનને નહી માનનાર, ઓદાને નહી માનનાર, કાફર. (જુઓ ૭૭૭=૭૭-૫૭) *a.* Adisobedient person, a disbeliever in the Mazdias'ni religion, an infidel, an atheist.

૭૭૭૭=૬૭૭૬૭૭૭૭૭-૭૫ વિ. મોત વગરનું, અમર. ૨. ઈજા—દુઃખ વગરનું. ૩. સુખી, બખ્તાવર. (ઉપ. ૫+૭૭૭, અવ૦

[illegible], ફા૦ [illegible]) *a.* Deathless, immortal. 2. Painless. 3. Happy, fortunate, lucky.

[illegible] ના. નસીહત, સીખામણ. ૨. વસીયત, ઉઇલ. Advice, admonition. 2. A will, a testament.

[illegible] નાં. હવા, વાતાવરણ, પૃથ્વીની આસપાસ વિટરાએલો હવાનો જથ્થો. (અવ૦ [illegible], ફા૦ [illegible]) *n.* Air, the atmosphere, the mass of air surrounding the earth.

[illegible] ભા. નાં. વીચાર, ધારણા, તમીજ. ક્રિ. ૨. સરખાવવું, ધારણા પોંહચાડવી, મગજમાં તોલવું. *n.* Contemplation, intention, design, purpose. 2. *v.* To compare, to contemplate, to weigh or balance in the mind.

[illegible] ક્રિ. વીચારવું, અંદેશો કરવો. *v.* To think, to consider, to be concerned, to be thoughtful.

[illegible] ક્રિ. વિ. હમેશાં, સદા, દર વખતે. (સં૰+[illegible], અવ૦ [illegible] ઉપરથી) *ad.* Always, ever, every time.

[illegible] ભા. નાં. નીમખ્હરામી, નગુણાપણું. ક્રિ. નીમખ્હરામ થવું, નગુણું થવું, લુણહરામ કરવું. (ઉપ. [illegible], ફા૦ [illegible]) *n.* Ingratitude, unthankfulness. *v.* To be ungrateful, to return evil for good.

[illegible] અથવા [illegible] વિ. બેહદ, હદ વગરનું. (ઉપ. [illegible]) *a.* Limitless, illimitable, boundless.

[illegible] વિ. અપ્રમાણીક, બેરવાજબી, અનઘટતું. (ઉપ. [illegible]) *a.* Dishonest, unjust, improper, wrong.

[illegible] વિ. દૂર, દુર. ૨. રદ, નકામું, બાતેલ. *a.* Distant, aloof. 2. Rejected, cancelled, useless.

[illegible] નાં. બચ્ચું, બાલક, બાલ. (અવ૦ [illegible]) *n.* A child, an infant, one very young.

[illegible] વિ. વેરને નહી વીસરનાર, ક્રીનાને નહી ભુલનાર. *a.* Revengeful, rancourous, one who does not forget his rancour or spite.

[illegible] નાં. સકતી, કઉઅત, બલ. ૨. ઇનદરી, ઇંદ્રી. ૩. હથીઆર, ઓજાર, આલાત, સાંધન. (અવ૦ [illegible], પા૦ [illegible], ફા૦ [illegible]) *n.* Strength, vigour, force, power, energy. 2. An organ, a sense, a natural instrument. 3. An instrument, a weapon, a means, a medium.

[illegible] ક્રિ. વિ. સકતીએ, સકતીની મારફતે. ([illegible]+[illegible],

આગ્રે જગોગ્રે જ પ્રત્ય જજ ને બદલે વપરાએલોછે.) *ad.* By means of strength or force, forcibly, strongly.

જાજ=જાજ નાં. બાપ, પિતા. (Hib. ܐܒ, Chald. ܐܒ, Sir. ܐܰܒ, A. أَبٌ તેહનું જોશ ભરેલી તથા આશ્ચર્ય હાલતમાં આગલ Suffixes. ܐܲܒ, ܐܲܒܳ, ܐܰ, ܐܰܒ, ابو, ابو) *n.* A father.

જાજજાજ=જજજાજજાજ ક્રિ. વિ. બાપ તરીકે, પિતા તરીકે. (જાજ ને એબ્રી-આર બતલાવનારા જંદ જાજ પ્રત્ય ઉપરથી બનેલો જાજ પ્રત્ય જોડાઇને જાજજાજ, અને તેહને ક્રિ. વિ. નો પ્રત્ય જ જોડાઇને જાજજાજજ) *ad.* As or like a father, fatherly, paternally.

જાજજાજ=જજજાજજાજજ ક્રિ. માફી ચાહવી, રેહમ મેલવ્વી. (જાજ+જ, અવ૦ જ+જાજજ, પા૦ જાજજાજજ) *v.* To seek pardon, to obtain mercy.

જજાજ=જાજજાજ ક્રિ. પખરાવ્વું, વિખરી નાંખ્વું, ફેલાવવું. (જજ+જ, Hib. ܦܪܰܫ to disperse, to scatter.) *v.* To spread, to diffuse, to scatter, to disperse.

જાજજ=જાજજાજ નાં. મવકલપણું, ઉપરીપણું. (અવ૦ જાજજ ઉપરથી) *n.* Supremacy, the state of presiding over, superintendence.

જાજજાજજ=જજજાજજાજજ વિ. (દાનાઇમાં) વધારે લાએક થાએલું, પુરતી રીતે લાએક બનેલું. (જાજ+જાજજ, અવ૦ જાજજ+જજજજજ ઉપરથી.) *a.* More fitted, more worthy, that which is worthy in every way, accomplished.

જજજાજ-જાજજ=જાજજજાજજ-જાજજજાજજ ક્રિ. હકુમતને પોંહચવું, મોહટાઇ મેલવવી, દરજ્જે પોંહચ્વું. (જાજ+જજજાજ, અવ૦ જાજજ+જજજ ઉપરથી.) *v.* To attain to dominion or authority, to obtain eminence, to be high in rank.

જજાજ-જાજજ=જજજાજજાજ વિ. ચહડતે દરજ્જેના મારગવાલું, ઉંચ રસ્તાવાલું. ૨. ચહડતે દરજ્જેનો મારગ બતલાવનાર, બેહશતને લગતો રસ્તો દેખાડનાર. *a.* That which is on a superior path, that which is on a higher road or level. 2. That which points out the higher path, that which shows the road to heaven.

જજજજાજ=જાજજજાજજાજજ નાં. ખુટ, ઘટારો, કમી. (ઉપ. જ+જજજજ, અવ૦ જજ+જજજ, પા૦ જાજજજજજાજજ) *n.* Want, defect, deficiency.

જાજજાજ=જાજજાજજાજ અથવા જાજજાજજાજ વિ. બેજાર, કંટાલનાર, કંટારો પ્યાનાર. (ઉપ. જ+જાજજ, અવ૦ જજ+જાજજ, ફા૦ بيچارہ) *a.* Harrassed, tired, wearied.

જજજાજ-જજજાજ=જજજાજજાજ-જાજજાજજ વિ. દુર કરનાર, બરતરફ કરનાર. ક્રિ. ૨. અંત લાવ્વો, ખરાબ કરવું. (જજ+જજજજ, અવ૦ જજ+જજજ ઉપરથી.) *a.* That which puts at a distance, that

which dismisses. *v.* To put to an end, to destroy, to injure, to harm, to ruin.

ઉલટો માર્ગ=દુષ્કૃત્ય-ઉલટ નાં. ઉલટો માર્ગ, કુરસતો, ઉલટી ચાલચલણ. (ઉલ્ટ+ઉલ્ટ, અવ૦ ઉલ્ટ+ઉલ્ટ, સં૦ रिख to go, to move, ઉપરથી.) *n.* The wrong path, bad course, wrong conduct, evil behaviour.

ઘણું=ઘણુંક વિ. ઘણું, વધારે, ચહડતે દરજ્જેનું. *a.* much, additional, superior, of a higher rank.

ઘણેઘણું=ઘણુંઘણું ક્રિ. વિ. ઘણું કરીને, અગત કરીને. વિ. વધારે ચહડતું, ઘણે દરજ્જેનું. (ઘણું ને તુલનાકોટીનો પ્રત્ય ઘણ લાગીને) *ad.* Especially, necessarily, particularly. *a.* higher, superior, of high degree.

છેટું=છેટુંક અથવા છેટું, છેટું=દૂરંક વિ. દુર, વેગલું, પાછું. ૨. ઉતરતું, ઉતરતે દરજ્જેનું. ભા. નાં. છેટાઈ ઉતરતાપણું, ઉતરતો દરજ્જો, પછાતપણું. (અવ૦ છેટ્ટ ઉપરથી સં૦ अप, પા૦ ઉસ્સક્ક, ફા૦ دور) *a.* Distant, separate, backward. 2. Inferior, of a lower rank. *n.* Inferiority, the being of low rank, backwardness.

ઘટાડવું=ઘણુંઘણું-ઉલટંક ક્રિ. ઘટાડવું, ખુટ પાડવી, તંગી પાડવી. (ઉપ. ઘણ+ઘ ને પ્રયોજ પ્રત્ય ઘ લાગીને) *v.* To diminish, to cause to be deficient, to produce a scarcity.

ચહડતે દરજ્જે=ઘણુંક-ઉલટંક ચહડતે દરજ્જેનો તરીકો, ઉનચો માર્ગ. (ઘણ+ઘ નો સંશ્લેષ આકાર.) *n.* Superior manners — ways— practices — observances, superior path or course.

શું=કયમટ્ઠ સર્વ. શું?, કેમ?, ક્રિ. વિ. કેહારે, જેહારે, જે વખતે, જો. (Syr. ܐܡܬܝ , Chald. מתי when, how, at what time. متش whilst. Hib. מתי when, מתי? at what time. A. متي) *pron.* What? how? *ad.* At what time, when, whilst, if, since.

કોઈવખતે=કયમટ્ઠકંક ક્રિ. વિ. કોઈ વખતે, કોઈવેલા. (ફા૦ كي અથવા كبي) *ad.* At sometime, sometimes.

ઘણુંઘણું=ઘણુંઘણંક અથવા ઘણુંઘણું=ઘણુંઘણંક વિ. બેહદ, હદ વગરનું, સંખ્યા વગરનું, અતીશય. ૨. તરેહવાર, ભાંતભાંતનું. (અવ૦ ઉપ. ઘણ+ઘણ ગણવું, +ઘ) *a.* Boundless, illimitable, innumerable, abounding, abundant. 2. Diverse, various, of different kinds.

ઘણુંઘણુંઘણું=ઘણુંઘણુંઘણંક ક્રિ. વિ. તરેહવાર રીતે, બેહદ રીતે, ઘણી તરેહથી. (ઘણુંઘણું+ઘણ. વલી ક્રિ. વિ. ના ઘણ પ્રત્યને બદલે તેહનો સંકોચાએલો આકાર ઘ=ં અથવા ં=ઘ જોડાઇને એજ અર્થને સારૂં ઘણુંઘણું, ઘણુંઘણું ઇત્યાદી શબ્દો વપરાએલાછે.) *ad.* Variously, in many different ways, diversely.

ઉમ્મદ=ઉમદા વિ. હીમતદાર, હીમતી. (અવ૦ ઉમ્મ + દા, પા૦ ઉમ્મદ) *a.* Brave, courageous, valorous.

ઉમ્મેદ=ઉમ્મેદવારી ભા. નાં. આશેપત, ઉમ્મીદ, હાંસેલ. ક્રિ. મેલવું, પામવું. (અવ૦ ઉમ્મેદ હાંસેલ, આશેપત. ફા૦ اُمید) *n.* Income, produce, profit. *v.* To earn, to obtain.

અમઉમ=કમઉમ ભા. નાં. લડાઈ, અથેરાઅથેરી, જંગ, જુધ. (અવ૦ ઉમ્મ, સં૦ યુધ્, War, battle.) *n.* A battle, a struggle, a fight.

ઉમ્મેઉમ=દમ્મેઉમ ક્રિ. વિ. એકદમ. વિ. એકમેકતું. નાં. સંધરહ, જથો. *ad.* At once, suddenly. *a.* Similar, identical. *n.* a collection, a mass, a quantity.

ઉમઉમ=કમઉમ ક્રિ. લડાઈ કરવી, લડવું. ૨. વઢવાડ—તંટો—જધડો કરવો. ૩. મલવું, જોડાવું. (અવ૦ ઉમ્મ, સં૦ યુધ Το fight, to contend in battle. અવ૦ ઉમ્મ, સં૦ યુજ. to unite, to join, to mix ઉપરથી.) *v.* To fight, to battle, to combat. 2. To struggle, to contest, to quarrel. 3. To unite, to join.

ઉમ્મ=ઉમ્મા નાં. Aram એરામ, અને Syria સીરિયાનો દેશ. Hibrew and Chaldee ફરહંગમાં એ બીશે આ પરમાણે ખોલાસો કરેલો છે કે:— הָרָם (*constr.* הַר; *high region, height, mountain-land*) 1. *n. p.* name of the land lying between Phœnicia and the Euphrates, *Aramaea*, and then-2. Of the semite race dwelling there about the Lebanon mountains 1 kings 8, 5; 15, 18; 22, 3, 31, etc., whose chief city is Damascus, for which reason their district is sometimes called אֲרַם דַּמֶּשֶׂק 2. Sam. 8, 5; 1 Chr. 18, 5; these inhabitants are called especially *Aramaeans* 2. Kings 8, 28. אֲרַמִּים *pl.* Aramites, Syrians, Mesoapotamians.

ઉમદા=ઉમદાઈ ભા.નાં. અદેખાઈ, હસદ. (અવ૦ ઉમ્મદા, ફા૦ رشک) *n.* Envy, ill-will, spite.

ઉમઉમડી=ઉમઉમદી ભા. નાં. પાંગલાઈ, પાંગલાપણું, હીલચાલ કરવા વગરની હાલત. ક્રિ. વિ. હીલચાલ કરવાની વગર સકતીને લીધે. (અવ૦ ઉમ્મડી ઠંભ, હીલચાલ વગરનું.) *n.* Lameness, the state of being crippled, a state of immobility. *ad.* Owing to want of power to move.

ઉમદાઈ=ઉમદાવારી ભા. નાં. બુલંદી, મોહટાઈ. (અવ૦ ઉમ્મદા, ઉપરથી, ઈ ને ભા. નાં. પ્રત્ય જોડાઇને) *n.* Pre-eminence, greatness, exaltation.

ઉમ્મ=ઉમ્મી વિ. સાચ્ચું, ખરું, વાજબી. (અવ૦ ઉમ્મ true,) *a.* True, veritable, just, fair.

ખોટું=ખોટ+ું વિ. સાચું બોલેલું, રાસ્તી બોલેલું. (અવ૦ ખોટ ઉપરથી) *a.* Truthful, truly-spoken, justly-spoken.

નાપસંદ=નાપસંદ+ગી ક્રિ. નહી આહેશ કરવી, પસંદ નહી કરવું. વિ. નહી પસંદ કરનાર, નાપસંદ કરનાર. (નાપસંદ એ નાપસંદ+નાપ નું સંખ્યેપછે. ઉપ. ન+ક+નાપ, અવ૦ ઉપ. ન+ફ+ગી ઉપરથી ફા૦ ناپسند) *v.* Not to wish or desire, to disapprove, not to prefer. *a.* That which disapproves.

પાયેદાર=પાય+ેદાર વિ. પાએદાર, કાએમ, નહી જનારું, યુજરેઆ વગરનું. (ઉપ. પાય+ેદાર, જો કે આએ શબ્દ Chald. ܩܝܡ To depart સાથે મલેછે; પણ હું ધારૂંચ કે એ બોલની ઉતપત્તી અવ૦ ફ without, ખ to keep, બોલ ઉપરથી થએલીછે.) *a.* Lasting, everlasting, durable, imperishable, perpetual, that which does not depart.

પવીતર=પવ+ીતર વિ. ધણું પવીતર કરનાર, ધણું પાક કરનાર, ધણું સોજાું કરનાર. (પવ ને તુલનાકોઠીનો પ્રત્ય ીતર લાગીને) *a.* That which purifies much, that which cleanses much.

નાલાએક=નાલા+એક વિ. નાલાએક, અનઘટતું, ગેરવાજબી. (ઉપ. ન+લાયક, નાલા ઉપરથી અવ૦ લાયક to be decent. ફા૦ لايق) *a.* Improper, unjust, unmerited, undeserved.

બેહદ=બે+હદ વિ. બેહદ, અતીશય, ઘણું વધારે, હદ વગરનું. (ન+હદ, અવ૦ ન+હદ head less, ફા૦ بي حد) *a.* Boundless, abundant, plentiful, a great deal too much.

મજબુતરેહવું=મજબુત+રેહવું ક્રિ. એાસ્તવાર રેહવું, મજબુત રેહવું, ચુસ્ત રેહવું. ૨. વીસવાસ રાખવો, ભરોશો રાખવો, એકીન રાખવું. (મજબુત+ન, અવ૦ મોમેન, confessor, follower. ફા૦ استوار) *v.* To be firm, to be strong, to be fixed. 2. To rely upon, to repose faith or confidence in.

સીનગાર=સીનગાર+ણહાર વિ. સીનગાર આપનાર, સીનગારનાર, શુનદર બનાવનાર. (સીનગાર ઉપરથી બનેલો સંખ્યેપ ઈમિલો.) *a.* That which adorns—decorates, embellisher, that which beautifies.

મદદ=મદ+દ ભા. નાં. મદદ, યારી, આસરો. ક્રિ. મદદ આપવી, મદદ કરવી. (Chald. ܡܕܕ To support. આએ ધાતુ અતરે Afel નાં વજનમાં વપરાએલું-છે.) *n.* Aid, assistance, support. *v.* To support, to give assistance.

દીલ=દીલ નાં. દીલ, હઈડું. ૨. આદમીનાં રવાંનને મદદ કરનારી એક જેની સકતીનું નામછે, કે જે સકતીની મારફતે માણસને આવતી દુનીઆને લગતી સારી સહમજ મલેછે. (અવ૦ દીલ, પા૦ دل અ-

થવા ـــ, ફા૦ خر) *n.* The heart. 2. The name of an invisible Spirit or Principle, which helps the soul, and through which the soul acquires knowledge respecting the next world, calculated for its good.

ـــ=ـــ ના. અહુરમજદ, ખોદા, પરમેશ્વર, ઈશ્વર. (અવ૦ ـــ, પા૦ ـــ) *n.* Ahúrmazd, God.

ـــ=ـــ વિ. બેમરગ, મોહત વગરનો. ૨. હલાકી વગરનું, વગર ઈજાવાલું. (ઉપ. ـــ+ـــ, અવ૦ ـــ+ـــ અથવા ـــ ઉપરથી, ફા૦ هوش મોહત.) *a.* Deathless, immortal. 2. Painless, that which does not suffer pain.

ـــ=ـــ ક્રિ. વિ. પછી, પછે, પછવાડે, પાછલ. વિ. પાછલું, પછવાડેનું. ૨. બીજું, અન્ય. (Chald. ܒܬܪ after, then following, another, other, a second, late;) *ad.* After, behind, in the rear. *a.* That which follows, next, that which comes behind. 2. Another.

ـــ=ـــ ક્રિ. પુરવાઈ રેહવું, સમાપ્ત થવું. ૨. પછવાડે બનવું, પાછલથી થવું. (ـــ ને સામાન્ય રૂપનો પ્રત્ય ـــ Chald. ܒܬܪ to remain behind, to tarry. Syr. خر to be slow, behind.) *v.* To be filled up, to be finished, to come to an end. 2. To happen afterwards.

ـــ=ـــ ક્રિ. ઉઠવું, ઉભું થવું. (અવ૦ ـــ+ـــ, પા૦ ـــ અથવા ـــ, ફા૦ خيز) *v.* To get up, to rise, to come to an erect posture.

ـــ=ـــ ભા. નાં. લોભ, લાલચ. ૨. ઉલટ, હોંસ. (અવ૦ ـــ અથવા ـــ ફા૦ آز) *n.* Avarice, covetousness, ambition, temptation. 2. Eagerness, enthusiasm, desire, ardent desire.

ـــ=ـــ વિ. ઉલટ આપનાર, લોભ આપનાર. ૨. લોભી, ઉલટવાલો. (ـــ+ـــ, અવ૦ ـــ+ـــ, ફા૦ آزگر) *a.* That which gives eagerness, that which tempts, tempting, that which produces strong desire. 2. Avaricious, ambitious, enthusiastic, eager.

ـــ=ـــ વિ. સકતીવાન, જોરીઆવાલું, દોલતમંદ. (Hib. ـــ, Chald. ـــ, Syr. عطر to be abundant. Chald—Samar. ـــ to be rich,) *a.* Strong, powerful, rich.

ـــ ક્રિ. પેદા થવું, જાહેર થવું. (અવ૦ ـــ+ـــ,

અથવા ﺑﺮ to bring; to bear ઉપરથી, ફા૦ آﻓﺮﻳﺪﻥ) *v.* To be born, to become manifest.

ﺁﺏ=આબ નાં. પાણી. ૨. જેબ, જીનત. ૩. તરીકો, ચાલચલણ. (અવ૦ ﺁﺏ water ﻫﻨﺮ art, ઉપરથી, ફા૦ آﺏ) *n.* Water. 2. Elegance, beauty, ornament, grace. 3. Manners, behaviour, demeanour.

ﺁﺏ-ﺩﺍﺭ=આબદાર-ઇબ વિ. જેબ આપવાજોગ, જીનત આપવા લાએકનું, સીનગાર આપવાને માટેનું. (ﺁﺏ+ﺩﺍﺭ) *a.* Calculated to give beauty, fit to be made splendid, worthy of being embellished.

ﺁﺏ-ﺩﺍﺭ=આબદારી-ઇબ નાં. તરીકા વાલી જાત, ચાલચલણ વાલી દેહ. (ﺁﺏ+ﺩﺍﺭ, ફા૦ آﺏ) *n.* Well-regulated nature, that which is well-behaved, well-mannered constitution.

ﺁﻓﺮﻳﺪﻩ=દફરીદહ વિ. પેદા કરનાર થાએલો, સરજનાર બનેલો. (ﺁﻓﺮﻳﺪ+ﻩ) *a.* One who has become a creator, one made a creator.

ﺁﻫﺴﺘﻪ=હસ્તહ ક્રિ. વિ. નસીહતથી, નસીહતે કરી. (અવ૦ ﺁﻫﺴﺘﻪ) *ad.* Through admonition, by means of advice.

ﺁﻭﺍﺯ=અવાજ નાં. સરેાદ, આવાજ અથવા એકની જબાનીમાં જે વાત કહેલી હેાએ તે. વિ. ફેલાવેા પામેલું, મશહુર થાએલું. (અવ૦ ﺁ+ﻭﺍﺯ, ફા૦ آﻭﺍﺯ) *n.* Voice, sound, that which is said by the tongue of a person *a.* that which is widespread, well-known, celebrated.

ﺁﻭﺍﺯﻩ-ﺩﻩ=અવાજદહ ભા. નાં. આલસાઇ, કાહેલી. (આએ બેાલ ﺁﻭﺍﺯﻩ કરીનેખી લખાંતમાં વપરાએલેાછે. ﺁﻭﺍﺯ+ﻩ, અવ૦ ﺁﻭﺍﺯ ઉપરથી પા૦ ﺁﻭﺍﺯﻩ, ફા૦ آﻭﺍﺯﻩ) *n.* Idleness, laziness, indolence, indisposition.

ﺁﺑﻰ=આબી નાં. દારૂ, શરાબ. (આએ શબ્દ અવ૦ ﺁﺏ તેજીવાલું, જલદ; ઉપરથી નીકલેલેા ધારેઆમાં આવેછે.) *n.* Liquor, spirituous or vinous liquor, wine, spirits.

ﺁﺏ, ﺁﺏ=તબ નાં. એબ, ખાપણ, ખેાડ. ૨. નેાકસાંન, ઇજા, દુઃખ. (અવ૦ ઉપ. ﺁ+ﺏ, સં૦ अप्सु affection, વિકાર; પા૦ ﺁﺏ, ફા૦ آﺏ) *n.* Blemish, defect, deformity. 2. Injury, damage, harm, pain.

૮—૪

૧૪૮૩=૨૬૮૩૮ નાં. ખોદા, પરમેશ્વર. ૨. ઇજ્જદો, ફરેશતાઓ. (Hib. ה, the poetic abbreviated name of יהוה, with same signification as יהוה God, sometimes joined to ה or אלהים; in proper nouns the form changes into יה, יהו, etc. Syr. ܐ God.) *n.* God. 2. The Ijads, angels.

૧૪૭૬=૨૬૭૭૮ નાં. યહુદી, અથવા મુશાનો ધરમ પાલનાર. (Hib. יהודי Aram. 1. Equiv. to יהודה Judaea, the land of Judah. 2. like יהודה also as a designation of the Jewish people. ફા૦ يهودي) *n.* A Hibrew, a Jew.

૮—૫

૧૪૭૭૭૫=૨૬૭૭૭૬૮૮૮ નાં. હીનપસ્તી, નીચાઈ. (અવ૦ ૧૪૭૭+૫૭૭ ઉપરથી ફા૦ افتادگی) *n.* Baseness, disgrace, meanness.

૧૪૭૫=૨૬૭૬૮ નાં. વખત, હીંગામ. (આગ્રે એમલો ૧૪૭૫ ઉપરથી ઽ નો ૬ થાઈને બનેલોછે, અને તેહની ઉતપત્તી અવ૦ ૧૪૭૭ ૧૪૭૫ ઉપરથી થાએલીછે. ફા૦ هنگام) *n.* Time, season.

૧૪૭૫૭૫૭૫=૨૬૭૬૭૭૬૮૮૮ કર્મ. ક્રિ. ૩–૧ વીસવાસ રેહછ, ભરોસો રેહછ. (૧૪૭૫૭૫+૧૪૭૭ ઉપરથી.) *v.* Can be relied upon, can trust, can repose confidence in.

૭—૭

૧૪૭૭=૨૬૭૭૭ નાં. ઘર, મકાન. (અવ૦ ૧૪૭૭, ફા૦ ઇઝ) *n.* House, dwelling-place, mansion.

૧૪૭૭૭૭=૨૬૭૭૬૭૭૭ નાં. ઘરનાં લોકો, ઘરનાં રેહવાસીઓ. (૧૪૭૭+૭૭, ફા૦ همگان) *n.* The inmates of a house, those dwelling in a house.

૧૪૭૭=૨૬૭૭૭ નાં. નોલીઓ. (ફા૦ ببرک; પેહલવી ૧૪૭૭ નો આગ્રે બીજો આકારછે.) *n.* An ichneumon, a weasel, a ferret.

૧૪૭=૨૬૭૭ નાં. કાલબુદ, શરીર, દેહ, અંગ, કાયા, બદન. (અવ૦ ૧૪૭૭ અથવા ૧૪૭૭, ફા૦ قالب, A. قالب) *n.* The body, the person.

૧૪૭૭૭=૨૬૭૭૬૭૭ નાં. અવતારી, રૂપી, રૂપ ધરાવનાર, (કોઈપ્રી જાતની) હાલત ધરાવનાર. (અવ૦ ૧૪૭૭૭ ઉપરથી)

૨. ક્રિ. છતે કાંણે બેહરૂં થવું. (અવ૦ ધરમની વાત સાંભલવામાં બેહરો; ભોગ+બ) *v.* An incarnation, that which assumes a form, that which is in a particular state or condition. *v.* To be wilfully deaf, not to listen.

વેરસ=વેરસ વિ. નાં. પેહલવાંન, શૌકાર કરનાર. (Chald. בָּרַר to seize, catch, lay hold of, applied to a bird of prey.) *n.* A warrior, a hunter.

વેરસ=વેરસ નાં. કુતરો, સગ. (Chald. כַּלְבָּא, Hib. כֶּלֶב a dog. Syr. كلبرا, A. كلبٌ) *n.* A dog.

વેરસ=વેરસ નાં. બનેલું રૂપ, બનેલો અવતાર, બનેલી શુરત, કાલબુત અથવા કાલબુદ. (ભોગ+વેરસ, અવ૦ ભોગવ્ય+મનુષ્ય, ફા૦ تبوت) *n.* A form that has been made, a figure that has been fashioned, body, person.

વેરસ=વેરસ વિ. ઘણું ઘેક, ઘણું, પુષ્કલ. (Hib. Chald. רַב heavy numerous, much.) *a.* Much, abundant, plentiful.

વેરસ=વેરસ ભા. નાં. ઘટાડો, ખુટ, કમી. (અવ૦ ન્યૂન નાંઢલું, ઓછું, ફા૦ كم ઉપરથી; ન્યૂન+બ ફા૦ كمتي) *n.* Deficiency, want, scarcity.

વેરસ=વેરસ વિ. મરજી મુજબ કરનાર. ૨. ભાગ્યેગમારી, બખ્તાવર. (ઈચ્છ+વેરસ, અવ૦ ઇચ્છ+વેરસ ઉપરથી ફા૦ بخت) *a.* One who does as he pleases. 2. Fortunate, lucky.

વેરસ=વેરસ વિ. ઉલટથી ઉદ્યોગ કરનાર, દીલસોજીથી કામ કરનાર. (ધ્યાન+વેરસ, અવ૦ ધ્યાન+વેરસ) *a.* Ardently industrious, a hearty worker.

વેરસ=વેરસ ભા. નાં. અંધાપો અથવા આંખ આરે કાંન કરવા, હસદથી કોઈ ચીજને નહી દેખી સકવી. *n.* Blindness, wilful blindness, not to bear to see any thing through envy or jealousy.

વેરસ=વેરસ ભા. નાં. સંપુરણુતા, જોગવાઈ, પુરણુતા. (આમ્બે બોલ Hib. כָּלַל to be fruitful ઉપરથી નીકલેલો હોએ હેવું ધારે આમાં આવેછે.) *n.* Perfection, completeness, all-sufficiency, suitableness, fulness.

વેરસ=વેરસ વિ. સઘલું. ૨. દરીએક, દરએક, કોઈપી. (Chald. כֹּל all, whole, totality, any one, any thing, somthing, every. Hib. כֹּל, Syr. ܟܠ, A. كُلّ) *a.* All, the whole. 2. Each, every one.

વેરસ=વેરસ ક્રિ. વિ. હમણાં, હાલમાં, હવે. (Chald. כְּעַן now, ફા૦ كنون) નાં. સરેરા, ગાંડ. (અવ૦ ગુહ્યસ્થાન, ફા૦ كون) *ad.* Now, at present. *n.* The Anus posteriors, the fundament.

જીવ=જીવવાવાળો નાં. આતમા, જીવ, જીવદશી. (Hib. ܚܝܐ life Chald. ܚܝ to live, be, exist. Samar. ܚܝ living. m. f.) *n.* Soul, spirit, the animating principle, life.

એક = એકજીવો વિ. એક. (Syr. ܚܕ, Samar. ܐ, Chald. ܚܕ, A. أحد one, ones.) *a.* One.

ઉદય=ઉદયવાવાળો નાં. મુગટ. ૨. છાતી, શીનો. (Chald. ܬܕܝ, Syr. ܚܕܝ the breast.) *n.* A crown, a crest. 2. The breast, the chest.

ખાવર=ખાવરવાવાળો નાં. ખાવરનો દેશ. (સંસકરીતમાં હારિશ્ચન્દ્ર નામનાં શેહરને ખપુર કરીને કેહ્યછે, અને આ બોલ ઉચ્ચાર તથા મતલબમાં તેહને મલતો આવેછે. برهان قاطع માં خاور બોલ પસચમ તેમજ ઉગમનના દેશને અરથે મલેછે, અને خاوران બોલ ખોરાસાંનને લગતાં એક દેશને સારૂં વાપરેલુંછે કે જે દેશમાં હકીમ અનવરી જનમેલ્યો હતો.) *n.* The country called Khávar.

ખંડ=ખંડવાવાળો નાં. પૃથ્વીના સાત ખંડો મધેના વચલા ખંડનું નામછે, અને ઈરાનનું દેશ આપ્યે ખંડમાં આવેલુંછે. (અવ० ꬱꬰꬵꬱꬵ, પા० ꬱꬰꬵꬱꬵ, ફા० خنذرث) *n.* The name of the central continent of the seven continents of the world. Irán is situated within this continent.

ગળાસુકવું=ગળુંસુકવવાવાળું વિ. સારા મજહબવાલું, સારા મજહબને લગતું, સારા ધરમવાલું. (અવ० ꬰꬵ+ꬱꬵ, ફા० خوب دان) *a.* Belonging or pertaining to the good religion, holding or possessing the good religion.

પુરબ=પુરબવાવાળો નાં. ઉગમન દશા, સુરયને ઉગવાની જગો. (અવ० ꬱꬵꬵꬰ+ꬱꬵꬵ, ફા० خراسان) *n.* The east.

ખા=ખાવું=ખાવુંવાવાળું અથવા ક્રિ. ખાવું, જમવું. ૨. પીવું, નોશ કરવું. (અવ० ꬰꬵꬱ ખાવું, ફા० خوردن) *v.* To eat. 2. To drink.

મદ=મદવાવાળો નાં. દારૂ, શરાબ. (સં० सुरा, wine, ફા० خمر) *n.* Spirituous or vinous liquor, wine.

ગળાસુકવું=ગળુંસુકવવાવાળું ક્રિ. વિ. ગલું શુકવીને, ગલું સુકવાએ. (ꬰꬵꬵ+ꬰꬵ+ꬱꬵ, અવ० ꬱꬵꬵꬰ+ꬱꬵꬵꬵ+ꬱꬵꬵ, ફા० خشک گلوی) *ad.* Drying the throat, by parching the throat.

ધનધો=ધનધોવાવાળો નાં. ધનવો, ઉદ્યોગ, પેશો. (ꬱꬵꬵ+ꬰꬵ+ꬱ, અવ० ꬱꬵꬵꬵ+ꬰꬵꬵꬵ, સં० कार्य, ફા० خویش کاری) *n.* Profession, calling, vocation.

ક્રિ. જોવું, નજર કરવી. ૨. ધ્યાન આપવું. (Hib. , Chald. , , , Syr. , , to see, behold. Samra. to see, understand.) *v.* To see, to look. 2. To attend.

ક્રિ. વિ. જાતી ગુણથી, અસલ ગુણને લીધે. (+ ને ક્રિ. વિ. પ્રત્ય , ફા૦) *ad.* By means of innate qualities, owing to original attributes.

ક્રિ. સહજમાં મેલવ્વી, જાણવું. (Chald. , , , , Syr. , indicate; to understand.) *v.* To acquire knowledge, to know, to learn.

૯—૬

નાં. ગવાહી, સાખ્શી, જબાની. (અવ૦ ક્રિયા કેહવું; ઉપરથી. ફા૦ , આગ્યે શબ્દનો સંક્ષેપ આકાર.) *n.* Testimony, evidence, deposition.

વિ. મારનાર, હાંની પેાંહચાડનાર, ઈજા દેનાર. ૨. શેતાન, એબલીસ. (અવ૦ , સં૦ હન્તૃ, a murderer, a slayer.) *a.* Smiter, injurer, one who harms. 2. Satan, the Evil One.

નાં. ગોસ્પન્દનું રૂહ, ગોસ્પન્દનો આતમા. ૨. ગોશ ઈજદ. (+ , અવ૦) *n.* The soul of cattle. 2. Gos'ljad, the angel Gos'.

નાં. આગ્યે બોલ અવસ્તાના —આકાશ હુદાઇ શબ્દ ઉપરથી નીકલેલેાછે, અને તેહનો અર્થ 'ખુશી આપનારી ગાએ' નો થાગ્યેછે, તે ઉપરથી ઇગ્યોજદાયરેગર મોબદો દરૂન ઈજતી વખતે દરૂનની ઉપર ચાશની કરવા સારૂં જે ગીહી મેલેછે, તે ગીહી તાહાં ગાગ્યેને લગતી નેક વસ્તુ તરીકે ગણાગ્યેછે, અને તેહને મોબદો હમેશાં 'ગોશદો' કરીને કેહેછે. *n.* This word is derived from Gáosahúdáo, used in the Avésta, and means, the good or merit giving cow. Hence, the *ghi* (clarified butter) placed by Yojdáthrégar Mobeds, on darúns, for the purpose of being eaten after consecration, is called Gos'do, *i. e.* a good thing belonging to a cow.

ભા.નાં. ગોલ આકાર, ગોલ વાતરાપણું. =ગોલા, ગોલ આકારની વસ્તુ. (અવ૦ , ઉપરથી. ફા૦) *n.* A globe, a round figure, roundness.

ચાહ=ચાહ્યુમ્ વિ. પસંદ કરનાર, શોક રાખનાર, ખાહેશ કરનાર. (અવ૦ ચાહ, to choose; ફા૦ چاہیدن અથવા چاہیدہ) *a.* One who approves, one who desires, one who likes.

ચાર=ચારમ્ નાં. પુરૂષ, નર, માંટીડો, ભાયડો. (Chald. Heb. גֶּבֶר man. Warrior. Syr. ܓܒܪ man.) *n.* A man, a male individual.

ચારચારચાર=ચારચારચારમ્ વિ. ગનાહમીનોના મજહબને લગતું, શેતાની તરીકાને લગતું. (ચાર+ચાર+ચાર, અવ૦ ચારચારચાર ઉપરથી.) *a.* Pertaining to the religion of the Ghanámino, Satanic.

ચાર=ચારમ્ વિ. ગંધાતું, ધનધાતું, ગંધવાલું. (અવ૦ ચારમ્ ગંધગી, બદબોઇ; ઉપરથી. ફા૦ گندگی) *a.* Stinking, emitting an offensive smell.

ચારચાર=ચારચારમ્ ભા.નાં. ફરીઆદ, પોકારો. (આગ્યે કલામનો લોગવી અર્થ 'રદન નો આપ' કરીને થાગ્યેછે. ચાર+ચાર, અવ૦ ચારમ્, ફા૦ زار અને زاری, ફા૦ زاریدن) *n.* Lit. weeping, crying, hence, complaint, a loud demand for redress.

ચારચાર=ચારચારમ્ ક્રિ. પસંદ કરવું, માંનવું. (અવ૦ ચાહ, પસંદ કરવું, ફા૦ چاہیدن) *v.* To prefer, to approve, to accept.

ચાર=ચારમ્ નાં. આત્મા, જીવ, પ્રાણ. (અવ૦ ચારમ્ ૧-૧ ચારમ્ જીવ. આગ્યે શબ્દ વગર તપાસના ઉકલાંમણને લીધે પેહલવી વંચાંણુમાં 'ગાંન' અને તે ઉપરથી ફારસીમાં جان કરીને લખાતો આવેગ્યોછે.) *n.* Soul, life, vital principle.

ચારચાર=ચારચારમ્ ભા.નાં. દલીલ, સાખ્શી, ગવાહી. (ફા૦ گواہی) *n.* Proof, argument, testimony, evidence

૧—૨

ચા=ચામ્ સર્વ. તે. ૨. શક્યાર્થની નીશાની. *pron.* That. 2. A sign of the potential mood.

ચારચાર=ચારચારમ્ વિ. હાંણી પોંહચાડનારને લગતું, ધનામીનોને લગતું. *a.* Pertaining to the injurer, pertaining to the Ghanámino.

ક—૯

માલ=માલ્ય નાં. ચીજ, વસ્તુ. ૨. દોલત, માલમતા. (Chald. מְנָא acquisition, gain. દ્રવ્ય, કમાઈ, પ્રાપ્તિ, નફો, મીલકત; מְנָא to acquire, to gain ઉપરથી. Samar. מנא purchase. સોદો, ખરિદી. Syr. ضبو to will, desire ઉપરથી ضبونو a thing, matter. ચીજ, વસ્તુ.) *n.* Thing, matter. 2. Wealth, property.

બલવંત=બલવત્ત વિ. ગાલિબ, સકતીવાંત, ફાવી સકનાર. (ફા૦ چیر , چیرہ) *a.* That which over-powers or prevails, powerful.

માનવું=માનવ્યવ્ય ક્રિ. પસંદ કરવું, બાહલ રાખવું. ૨. ધરમનાં ફરમાંન તરીકે ગણવું, દીનના ફતવા મુજબ બાહલ રાખવું અને પસંદ કરવું. (અવ૦ માનવ્ય મોહડે કબુલ કરવું, સ્વીકાર કરવું. આગ્રે માનવ્ય નો સંક્ષેપ આકારછે.) *v.* To prefer, to approve. 2. To reckon as a religious commandment, to approve as a dictum of religion, to accept.

માળવું=માલ્વ નાં. બાલવાનાં લાકડાં, બાલવાની કાઠી. ૨. લાકડું. (Heb. אֵבֶן a post. સ્તંભ, બાંધ, થાંભલો. Chald. אֵבֶן the state of being burnt, a desert. אֵבֶן to burn. Syr. ضوف to burn.) *n.* Fuel, wood intended for burning. 2. Wood.

ઝાડ-થાળ=દ્રુદ્રુ-થાલ્ય નાં. લાકડાંનો સ્તંભ, ઝાડનાં મુલ અને માથાંની વચેનો ભાગ. (ફા૦ چوب گز) *n.* A column of wood, the stem or stock of a tree.

ક—૬

જુવાન=યુવન્ય નાં. જવાંન, જવાંન પુરૂષ. (અવ૦ યુવન્ય , ફા૦ جوان) *n.* A youth, a young person.

દેવ=દેવ્ય નાં. દેવ, દૈત. ૨. જાદુગર. (અવ૦ દેવ્ય, સં૦ यातु, ફા૦ جادو) *n.* A Dév, a demon, a fiend, a monster. 2. A sorcerer.

ک—ک

کا=ગુજ દર્શ.સર્વ. તે, પેલું. (Chald. הא, Heb. הוּא, A. ذاك) *pron.* That, not this but the other.

کسو=ગુજ નાં. સુંવું, સોનું, સુવર્ણ. (Chald. דְּהַב Emph. דַּהֲבָא, Heb. זָהָב, Syr. ڈھبا) *n.* Gold.

کاوکسو=ગુજ ક્રિ. જણાવું, જાહેર થવું. ૨. જનમવું, પેદા થવું. ૩. ભા. નાં. ઉતપત્તી, જનમ. (અવ० ک અકલથી પિછાનવું, જાણવું, સહમજવું. ૨. જનવું, પેદા કરવું, ઉતપન કરવું. સં० जन. to be born, or produced.) *v.* To become known, to be published. 2. To be born, to be created. *n.* Birth, origin.

کا=ગુજ સં. સર્વ. જે. (Chald. דִּי, Heb. זוּ, Torgumic דִּי, Syr. ڈ, who, which.) *relative pron.* Who, which.

کمتی=ગુજ નાં. મત, અભિપ્રાય, વિચાર. (Heb. Chald. זמם to number, to appoint. A. زعم, Syr. زمن to prepare, invite.) *n.* Opinion, belief, judgment.

کاوسوار=ગુજ વિ. કઉઅતદાર, સકતીવાંત. (ک+اوسار, Chald. Samar. סר, Syr. زرن to arm ઉપરથી سار, زرنا arm, ને અવસ્તાનો ورسا પ્રત્ય જોડાઇને.) *a.* Strong, powerful.

کیدو=ગુજ અથવા **کیدی** નાં. બંદીખાનું, કેદખાનું. ૨. સંકટ, તંગી. (ک+ایو, Syr. ڈزا a collar, chain. ضیر જયર to bind ને અવ० ڈو પ્રત્ય લાગીને) *n.* A prison, a dungeon. 2. Danger, difficulty, distress, scarcity, straitened circumstances, a state of being confined or circumscribed.

کرتا=ગુજ વિ. જનમ આપનાર. (અવ० ک, સં० जन to be born ઉપરથી, ફા० زا) *a.* He or that which gives birth.

ک—گ

کاگلاگ=ગુજ ક્રિ. વિ. ઉલટથી, ઇનતેજારીથી. ૨. સેતાબીથી. (اگ+گ નો સંબ્શેપ આકાર. અવ० گ તપવું, બલવું, ગરમ થવું. સં० तप to heat, or be hot, to burn. ફા० تفتکی) *ad.* Eagerly, zealously, anxiously. 2. Speedily, quickly.

کاگلاگ=ગુજ નાં. સેવટનું બદન, સેવટની કાયા, છેહલી દેહ. જાણવું કે આબેરશના વખતમાં સોસીબ્રોશની મારફતે ફરશોકન્ત થયા પછી 'રીસતાબ્જેજ' થસે ઇમાને આબ્રે દુનીબ્રાંથી બુજરેલાં આદમીબ્રો પાછાં સજીવન થસે તે વખતે તેબ્રોને અથ્રો અહુરમંજદની ત-

રૂથી જે કાયા અથવા શરીર મલશે તેહને 'તનપસીન' અથવા 'છેલ્લી કાયા' કરીને કેહેછે. *n.* The final body or constitution, the regenerated body, the bodies which the souls of deceased persons will inhabit at the Resurrection of the dead.

𐬞𐬀𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬙𐬀𐬌 ક્રિ. વિ. tâhâ, ત્યાં. (Chald. תַּמָּן, תַּמָּה, Heb. שָׁמָּה, Sam. תמן, Syr. ܬܡܢ there.) *ad.* There, in that place.

𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀𐬌 ક્રિ. સંમતોલ રેહવું, બરાબર રેહવું. (ફા૦ ترازو, સં૦ तुला, અથવા त्राजक. measure by weight, a balance, resemblance, equality. ગુ૦ ત્રાજુ.) *v.* To be poised or balanced, to remain steady.

𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀𐬌 વિ. હાંણી પોંહચાડનારી સહમજવાલું, ખરાબી કરનારા વીચારવાલું, નીચ બુદ્ધીવાલું. નાં. હાંણી પોંહચાડનારી સહમજ, ખરાબ કરનારો વીચાર, નીચ બુદ્ધી. (અવ૦ 𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀, અથવા 𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀) *a.* Evil-minded, disposed to do harm, malicious, base-minded. *n.* Evil-mindedness, mean-mindedness, a disposition to do harm.

𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀𐬌 ક્રિ. વિ. નામકારક રીતે, હાંણી પોંહચાડનારી હીલચાલે. (Heb. הִכָּה, Chald. הַכָּה, Syr. ܗܟܐ to kill, slay. ફા૦ كُشْتَن, كُشْت) *ad.* Destructively, in a manner to do harm.

𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀𐬌 વિ. પૃથ્વીનો રાજા, મોટીનો માલેક. આએ એલકાબ ગયોમરદને એટલા સારૂં આપેઆમાં આવેએોછે કે આએ જેતીને લગતી પ્હાડી કાયા અશો અહુરમજદની તરફથી પેહલાં તેહને મલી હતી, અને તેહની પછી મશી, તથા મશ્યાનેનો જનમ થાયો હતો. 𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀 𐬞𐬀 એ શબ્દો પેહલવીમાં વપરાએેઆય તે સેમીટીક ભાષાનાછે, અને તે Chald. אַדָּמָה clay, earth. અને מַלְכָּא a king ની સાથે મલેછે. એ ઉપરથી ફારસીમાં كَيْ هُمَايُون હેવી એેબારત ઉપલા શબ્દોના અર્થ તરીકે ગયોમરદને સારૂં વપરાએેલીછે. *a.* The world-king, the lord of the earth, a term applied to Gayomard because he was the first to receive an earthly constitution at the hands of Ahúrmazd.

𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀𐬌 નાં. ઇન્દ્રી, ઇન્દ્રિય. (આએે શબ્દ સં૦ तुल्यमान ને મલેછે, જેનો અર્થ 'તોલ અથવા વજન કરનારૂં માપ,' હેવો થાએેછે, અને તેહની મતલબ ઇન્દ્રિયને લગતી આવેછે, કેમકે ઇન્દ્રિયો—એે જોવા, સાંભલવા, સુંઘવા, ચાખ્યા અને લાગવાને લગતું તોલ કરવાનું અથવા સહમજ મેલવવાનું હથીઆર અથવા મકતીછે.) *n.* Organ, sense, the senses.

𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀=𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀𐬌𐬙𐬀𐬌 વિ. અંધારાને માટે બનેલું, બુરાઇને વાસ્તે બનેલું, તારીકીને સારૂં થાએેલું. (𐬞𐬀𐬌𐬥+𐬞𐬀𐬌𐬥, અવ૦ 𐬞𐬀𐬌𐬥𐬀 darkness, ઉપરથી ફા૦ تار) *a.* Formed for darkness, made for evil.

વિ. સકતીવાંન, કઉઅત ધરાવનાર, બલવન્ત. (અવ૦ to be able, to have the power ઉપરથી બનેલા અને ઉપરથી, ફા૦) *a.* Able, powerful, strong.

—ડ—

વિ. પાક, શોજું, નીર્મલ, ચોખ્ખું. (Chald. , to be clean, pure, ઉપરથી pious, clean. Sam. pure, Syr.) *a.* Pure, clean, unsullied, free from dirt or impurity.

નાં. ફારી ખાનારાં જંનવરને લગતી ચાલચલણ, ધાતકીપણું. (+, અવ૦ wild-beast ને પ્રત્ય અને તેહને . અથવા to go, to walk, to come; જોડાઈને. ફા૦) *n.* Ferocity, the disposition of beasts of prey, cruelty.

નાં. ખોરાક, ખાંણું. (આએ બોલની ઉતપન્તી જણાતી નથી, પણ ધારેઆ મેલે એ શબ્દ અવસ્તાના ઉપરથી બનેલા બોલનો કેરવાએલો આકારછે, કેમકે એમાં ૬, ૨, અને ઉ, એ તરણ અક્ષર એક બીજાથી અવારનવાર વપરાએલાછે અને તેહમાંથી દરૂન, ની સેવટે આવેલો ન, નીકલી ગીએોછે. ની અંદર વપરાએલી ઈ, જેમ પેહલવી બોલોમાં વધારાની ઈ, આવેછે તેહને લગતીછે. જેમકે અવ૦ ઉપરથી , ફા૦ ઇત્યાદી.) *n.* Food, aliment, nutriment, meat.

ઉ૫. અંદર, માં, વચ્ચે, મધે. ૨. ક્રિ. વિ. નજદીક, પાસે. (આએ બોલનો બોકાબલો ડાકટર માટીન હાઉગ આસીરીઅન 'in' સાથે કરેછે, ફરડીનન્ડ યુસ્ટી તેહને Aram સાથે સરખાવેછે; પણ આએ બંધે વિદ્યાવાન આએ બાબતમાં હમોને ઘણા દુર ગએલા દેખાએછે. હમારૂં મત હેવું છે કે એ બોલ સેમીટીક નથી પણ ઇરાંનીછે, અને તે અવ૦ તથા સં૦ મધ્ય ઉપરથી તેહનો આગલો ભાગ મ, નીકલી જાઈને બનેલોછે. મધ્ય બોલ અંદર, માં, એ અર્થે સંસકરીતમાં વારેઘડીએ વપરાએલો મલેછે જેમકે નગર મધ્ય શેહરમાં, શેહરની અંદર, અને તે ઉપરથી આપણી હાલની ચાલુ ગુજરાતી ભાષામાં 'મધે' ઉપલીજ મતલબસર વપરાએછે. માટે અવસ્તાના , અને સં૦ ધ્ય ઉપરથી પેહલવીમાં બોલની ઉતપન્તી થાએલી આપણે માંનીએતો તેહમાં વાંધા ભરેલું નથી.) *prep.* In, within, in the midst of, among, amidst. *ad.* Near, close, by the side of.

નાં. દરજ, હરએક બદીને ઉતપન કરનારી જેખી સકતી. ૨. ગુ-

નાહ, પાપ. વિ. ઠગાઈ કરનાર, ઠગનાર, ફરેબ દેનાર. (અવ૦ દ્રુજ્, ફા૦ دزد) *n.* A Darúj, the principle of evil. 2. Sin, wickedness. *a.* a deceiver, one who misleads, a tempter.

દરૂન=દરૂન નાં. દરૂન, અથવા બરશનુમવાલા મોબદો ઈજદ, અમેશાસ્પન્દો તથા અશો રવાનોની બશનુમન તથા ઈજાદ કરવા સારૂં બરસમ બાંધીને મોહટી બાજ ધરેછે, તેહમાં ઘઉના આટાથી બનાવેલી ગોલ આકારની જે નીશાન પાડેલી ભુજેલી રોટી રાખેછે, તેહને કેહેછે. ૨. ઈજદ અમેશાસ્પન્દો તથા અશો રવાનોને સારૂં બરસમ બાંધીને ધરવામાં આવતી બાજ. (અવ૦ دئرون, ફા૦ درون) *n.* A darún, round, flat wheaten cakes placed before Mobeds, who have undergone the consecrating ceremony of Bérésma, at the time of invoking the Ijads, the Amés'áspands and the souls of deceased persons. 2. A prayer in praise of the Ijads and Amés'áspands.

દરૂજ=દરૂજ વિ. દરૂજને પોતાની અંદર રાખનાર. ૨. ગુનેહગાર, પાપી. (અવ૦ દ્રુજ્, ફા૦ دزد) *a.* He who or that which keeps the Darújs or evil spirits wthin him. 2. A sinner, a wicked person.

હડ-હડ્ડ=હડ-હડ્ડ નાં. હાડ વૈદ, હાડ વઈદ, ભાગેલાં હાડ અથવા શરીરના ઉતરેલા સાંધાને દરસ્ત કરનારો હકીમ. (હડ્ડ+હડ, અવ૦ અસ્થિ+ભિષક્ ઉપરથી ઈમાને 'હાડને સાંધનારો ધણી') *n.* A surgeon, a bone-setter.

દસ્તુર=દસ્તુર નાં. દસ્તુર, ધરમગુરૂ, દીનનો ફતવો આપનાર, ધરમી બનાવનાર, ધરમની મારફતે શુધારનાર. (અવ૦ દસ્તુર+મ્ (માણસને) શુધરેલું કરનાર, (આવતી દુનીમાં વીશે) દેખતું બનાવનાર. ફા૦ دستور) *n.* A Dastúr, a religious teacher, one who expounds religious doctrines, one who renders religious, one who reforms by means of religion.

દાહણ=દાહણ વિ. જમણું. નાં. જમણી તરફ, જમણી બોરદુ, જમણી કોરાન. (અવ૦ દાહિણ, સં૦ दक्षिण, the right side.) *a.* On the right. *n.* on the right side, towards the right.

દ=દસ વિ. દશ, ૧૦. (આએ શબ્દને હમાએ ૭૭૭ કરીને વાંચેબોછે, ને અવ૦ દસ્સ, સં૦ दशन् ઉપરથી બનેલા પેહલવી ૭, ૭૭૭ તથા ફા૦ ૪૭ નો સંકોચાએલો અથવા મુખ્તેસર આકાર ગણીને વાંચેબોછે. જો આએ શબ્દના આકારને સેમીટીક ગણીએતો તે હીબરૂ અથવા અરબી :, ך ને અર્થમાં મલેછે, પણ આકારમાં જરા દુર જાએછે.) *a.* Ten.

દહ્મ અથવા દહ્મ=દહ્મ વિ. પાક, અશો. ૨. નેક, ભલું, ખુબીવંતું. (અવ૦ દહ્મ પાક, સારૂં. એથી ઉલટું સં૦ दहन, a bad man, one of evil dispositions.) *a.* Pure, holy. 2.

Good, virtuous, possessed of excellence.

ક્ષ-ષ્ય=દક્ષ્યસ્ય ભા. નાં. બક્ષ્યશેશ, આપ. (અવ૦ ક્ષ્યષ્ય, ફા૦ بخشش) *n.* A gift, a present, a largess, that which is given.

ન્યાયાધીશ=ન્યાયાધીશ્વર નાં. ઇનસાફ, મુનસફી, ન્યાય. (ન્યાય+ધીશ, અવ૦ ઇશ્વર અને ન્યાય ઇનસાફ કરનાર, ઉપરથી, ફા૦ داور) *n.* Justice, the weighing of facts or evidence with a view to pronounce an opinion or judgment.

ધારાધીન=ધર્મધીન-ધર્મ્યસ્ય વિ. ધારાને આધીન, ઇનસાફનો તાબેદાર. (અવ૦ ધર્મ્ય ઇનસાફ, અને ધર્મ્ય તાબેદાર, ઉપરથી ફા૦ فرمانبردار) *a.* One obedient to the law or to justice.

ધર્મિષ્ઠ=ધર્મનિષ્ઠ વિ. કાયદાસર, વાજબી, પ્રમાણિક બનેલું. ૨. કાયદાસર ચલાવનાર, પ્રમાણિક રાખનાર. (ધર્મ+નિષ્ઠ, Chald. נִצְדָּא right, as law.) *a.* Lawful, just, honest, conscientious. 2. One who teaches to act lawfully, one who or that which keeps honest.

ધર્માધીન=ધર્મધીન-ધર્મ્ય વિ. દીનનો તાબેદાર, દીનદાર, દીનના હોકમ મુજબ ચાલનાર. (ધર્મ+ધીન, ફા૦ دیندار, અવ૦ ધર્મ્ય ધર્મધીન). *a.* One who obeys the precepts of his religion, a religious person.

નરક=નરકસ્થાન અથવા -લોક નાં. દોજખ, જહાનમ, નરક. (અવ૦ નરકસ્થાન અથવા નરક-લોક, પા૦ ણરકટ્ઠાન, ફા૦ دوزخ) *n.* Hell, the infernal world.

પ્યાર=પ્રેમાસ્પદ નાં. પ્યાર, પેઆર, મોહબત. (પ્રેમ+આસ્પદ, અવ૦ પ્રેમાસ્પદ પેઆર, મોહબત, અને પ્રેમ આસાયેશ; ઉપરથી. પ્રેમાસ્પદ ઇચ્છાને આસાયેશને લગતી પસંદગી, શુખને લગતો પ્યાર. ફા૦ دلشاد) *n.* Love, affection.

દુરાચરણ=દુષ્ટસમાચરણ-દુરાચરણ નાં. બુરી ચાલચલણ, ખરાબ રીતભાત. (અવ૦ દુષ્ટસમાચરણ) *n.* Evil conduct, evil ways.

દુર્ભાગ્ય=દુર્ભાગ્ય વિ. બુરા હીસ્સાવાલું, બુરા બદલાવાલું. (અવ૦ ભાગ્ય ને Heb. בָּגַד to divide. અથવા נָגַד to bear fruit. נָגַד to burst forth, flourish.) *a.* One whose portion or share is evil, one possessed of an evil portion or share, one whose reward is evil, one who requites with evil.

દુરાચારી=દુરાચારિન્-દુરાચાર વિ. ખરાબ રીતે વાપરનાર, નઠારી રીતથી ચલાવનાર. (અવ૦ આચાર+ઇન્ પ્રત્યય ઉપરથી.) *a.* One who or that which misuses, one who causes to walk in evil ways.

દુરાચરણ=દુરાચાર નાં. બુરી આચેપત, ખરાબ આવક. (અવ૦ આચાર+ણ, ફા૦ بدکاری

n. Evil income, an income of evil, bad earnings.

ઓવ્યા=ઓવ્યા-ગીવ્યા વિ. બીજાં અંદાંમને લગતું. (ઉપ+ઓવ્યા, અવ૦ ઓવ્યા-ગીવ્યા +ઓવ્યા ઉપરથી.) *a.* Relating to the other or second body, relating to the body which the soul will inhabit in the other world.

દ્રુ=દ્રુ ના. દેવ, દૈત્ય. (ૐ અથવા ૐ નો સંખ્યાક્ષેપ આકાર. અવ૦ ઓવ્યા, ફા૦ دیو) *n.* A Déva, an evil spirit, a monster.

ઈવ્યા=ઓવ્યા દર્શ. સર્વ. આએ, એ. (*pron. demonstr.* Chald. זֵן compounded of זְ=זֵה, and ן, *m.* (*def.* דְּנָה) דָּנָה *f. this.* Heb. זֶה *this, that*; Samar. דן, A. ذٰ, *f.* ذي *this.*) *pron.* This; that which is near in time or place.

ઓવ્યાવ્યા=દ્રોવ્યાવ્યાવ્યા ભા. નિ. ઠગાઈ, ફરેબ, ઠગ વદ્યા. (ૐ+ઓવ્યા, અ૦ ઓવ્યા to chest, to deceive. પા૦ ઓવ્યાવ્યા, ફા૦ دزدش) *n.* Deceitfulness, wiliness; the art of deceiving, deceit.

ઓવ્યાવ્યા=દ્રોવ્યાવ્યા-ઓવ્યાવ્યા વિ. દેવપરસ્ત, દેવને માનનાર, દેવનો તાબેદાર. (ઓવ્યા+ઓવ્યા, અવ૦ ઓવ્યાવ્યાવ્યા ઉપરથી.) *a.* A worshipper of Dévas, a believer in Dévas, a servant of Dévas.

ઓવ્યા=દ્રોવ્યાવ્યા નિ. ઝાડ, વૃક્ષ, દરખ્ત. (ફા૦ درخت, સં૦ વૃક્ષ, a tree. વૃક્ષક a small tree.) *n.* A tree.

ઓ અથવા ઓવ્યા=ઓવ્યા નિ. દીલ, દિલ, દેલ, અંતઃકરણ, હૃદય, મન. (અવ૦ ઓવ્યાવ્યા, ફા૦ دل, સં૦ હૃદય, heart.) *n.* The heart, the conscience, the mind.

ઓવ્યાવ્યા ઓ=ઓવ્યાવ્યા-ઓવ્યાવ્યા નિ. જોહાકી દીલ, અથવા ઘાતકી દેલ. ૨. ક્રૂરપણું. (અવ૦ ઓવ્યાવ્યા અને ઓવ્યાવ્યા ઉપરથી, ફા૦ ضحاک دل) *n.* A heart like Zohak's, a cruel heart. 2. cruelty.

।—।

ઓવ્યા=ઓવ્યા ક્રિ. આજ્ઞા. ૨–૧ જો, નજર કર. (ઓવ્યા, જોવું, નજર કરવી. ઉપરથી Chald. זְכַר *to be marked, signed.* Arab. ذكر to perceive, observe, know, understand. זִכְרָה, to be perceived, to be known, to be recognised. Heb. Hiph. הִכִּיר to recognise, to know, to understand, to see. Samar. זכר to know, recognise.) *v.* Look you, see thou or you, do you observe, observe you.

ઓવ્યા=ઓવ્યા-ઓવ્યા વિ. નહી પસંદ કરનાર, નાપસંદ રાખનાર. (ક્રિ. વિ. ।+ઓવ્યા, અવ૦ ।not, ઓવ્યા to choose. ઉપરથી પા૦ ઓવ્યા, ફા૦ ناگزاي) *a.*

One who disapproves, one who dislikes.

ઝરેઝા=ઝાઝરેઝાઝા વિ. ચોકસાઈ સાથનું. ક્રિ. વિ. ચોકસાઈ સાથે, ખબરદારી સાથે. (Chald. ઝરા ઉપરથી ઝરેા અને તેહને અવ૦ પ્રત્ય ઝાઝા ઉપરથી બનેલેા ઃ।। પ્રત્ય જોડાએલેાછે.) *a.* Careful, watchful, vigilant, circumspect. *ad.* carefully, vigilantly, watchfully.

ાાઝાઝેઝા=ઝાઝાઝેઝાઝા ક્રિ. જાલવ્વું. સંભાલી રાખવું, સાચવ્વું. (Chald. ઝરા *to keep, to watch, to look attentively* at a thing, *to look at, to observe, to guard.* Heb. ઝરા, Syr. نطر, A. نطر and نظر) *v.* To preserve, to keep with care.

ાઝાાેઝા=ઝાઝાઝેઝાઝા વિ. પદભ્રશ્ટ થાએલું, પડેલું, તુટી પડેલું. (ાઝાઝેઝા to fall ઉપરથી. Chald. ઝરા *to fall, to fall down, to precipitate, to fall down in ruins,* Heb. Samar. ઝરા, Syr. نفل) *a.* That which is deposed, that which is fallen, that which has tumbled down.

ાાઝાઝા=ઝાઝાઝાઝાઝા વિ. લેખ આપનાર, રોનક આપનાર, સીનગાર આપનાર. (ાઝા અને ાા પ્રત્ય લાગીને Chald. ઝરા *to irradiate, to illuminate, to shine upon.*) *a.* That which beautifies, that which adorns, that which gives elegance.

ાાઝાઝા=ઝાઝાઝેઝાઝા નાં. સંબંધ, લાગણી, મેલાપ. (ાઝા+ા Chald. ઝરા to lay hold of, to seize. Heb. ઝરા to reach, to meet, to possess. Heb. ઝરા). *n.* Relation, contact.

ાાઝાઝા=ઝાઝાઝાઝાઝા ક્રિ. તુટવું, કપાવું. ૨. કાપવું, વેતરવું, તોડવું. (Chald. ઝરા to cut off, to oppress. Heb. ઝરા) *v.* To be broken or torn, to be cut. 2. To cut, to break.

ઝેઝા=ઝાઝેઝા નાં. દિલ, દેલ. (આગ્રે શબ્દની ઉતપનતી ચોકસ રીતે જણાતી નથી, પણ જો ઝા નાકૂ, અને ાે રત, મલીને ાેઝા ને બદલે આગ્રે બેાલ ાેઝા થયેા હેાગ્રેતેા તેહની મેારાદી માગ્રેની 'દિલ' ની થાઈ સકે.) *n.* The heart.

ઃાઝા=ઝાઝાઝાઝા વિ. તરફવાલું, તરફેનવાલું, બેારડુવાલું. (ઝાઝા+ઃ।, અવ૦ ઝાઝાઝા ને ઝાઝા પ્રત્ય લાગીને સં૦ નેમ term, boundary, limit.) *a.* Of the side of, being on the side of, partisan.

ઝરેઝા=ઝાઝાઝેઝા નાં. ઉપાગ્રે, ઈલાજ, ઉપચાર. ૨. કિરીગ્રા. *n.* A remedy, a means, a measure. 2. A ceremony, an observance.

ઝાઝાઝાઝા-ઝરેઝા=ઝાઝાઝાઝા-ઝાઝાઝેઝા વિ. ઉપાગ્રે જાંણુનાર, ઈલાજને પીછાંણુનાર. (ાેઝા+ઝાઝાઝા) *a.* One who knows a remedy, one who finds out the means.

૭૫૫૭૫=૭૭૭૬૬૬૬ ના. હીનપસ્તી, પસ્ત દરજ્જો, નીચાઈ. ૨. નીચાણ, હેઠાણ. ૩. ક્રિ. ઉંધું વલવું, હેઠે પડવું. (૫૫૭ ને ૭ પ્રત્ય લાગીને; અવ૦ ૫૫+૭, ફા૦ نگون) *n.* Disgrace, degradation, the state of being low. 2. Low ground, ground on a lower level. *v.* To turn upside down, to fall down.

૬૬૭૫૫૭=૬૭૭૬૭૬૬ વિ. ધીકાર પામેલું, ધીકરાએલું, તુચકાર પામેલું, હલકું પડેલું. (ફા૦ خوار) *a.* Despised, that which is looked upon with contempt, that which is scorned, that which has fallen in estimation.

૫૫૭૭૭=૬૭૭૭૬૬૬ ભા. નાં. કજલાટ, (નુરનો) ઘટારો, જાંક, જાંખ. (૭૭, ને ભા. નાં. પ્રત્ય ૫૫ લાગીને અવ૦ ૭૬૭ to take off, to lessen, to decrease) *n.* Dimness, diminution of lustre, darkness.

૭૫૬=૭૭૫૭૫૬ ભા. નાં. ચોરી છુપાઈ. (૬૫+૭, અવ૦ ૬૬, સં૦ वृ to cover ઉપરથી ૮ મો વર્ગ ૬૬ to surpas. ફા૦ نهنبش, نهنبيدن અથવા نهفتن) *n.* Concealment, stealth, clandistine action or practice.

૭—૭

૭=૭૭ ક્રિ. વિ. સ. ૪૬–સત. ૫ તરીકે, મીસાલે, પરમાણે. (એ શબ્દ આગે જગોએ ૫૫ ને બદલે લખાણુમાં વપરાએલોછે.) *ad.* Accordingly, in this manner, in this wise.

૭૭૭૭૭૭=૬૭૭૭૭૭૭૭૭ ના. ઘાત, હાણી, પીડા. ૨. ઈજા, દુઃખ, રંજ. (અવ૦ ૭૭૭૭૭૭, ફા૦ بَتَر) *n.* Danger, impending calamity, harm. 2. Pain, difficulty, hardship.

૫૫૭૭૭૭૭=૫૭૬-૬૭૭૭૭૭૭૭૭ વિ. ઘાતને તોડનાર, દુઃખને ટાલનાર. (૭૭૭૭૭૭+૫૫, અવ૦ ૭૭૭૭૭૭+૫૬ to slay.) *a.* That which removes danger, that which averts a calamity.

૭૭૬૭=૬૭૭૭૭૭ વિ. ઈજા પામેલું, હેરાન થએલું, નોકસાન પામેલું. ૨. લાત ખાધેલું, પેજાર ખાધેલું. (૭૭+૭૭, અવ૦ ૭૭૭૭ a foot, અને ૬૭૭૭ ઉપરથી.) *a.* That which is hurt, that which has suffered hardship or loss. 2. That which is kicked.

૭૭૭૭૭૭=૭૭૭૭૭૭૭૭૭૭ ના. શરૂઆત, ચલણ, આરંભ. (Chald. פתח to open, let loose, begin. Heb. פתח, Syr. فَطَحَ, Arab. فتح ઉપરથી.) *n.* A beginning, a commencement.

૫૭૭૭૭૭=૭૭૭૬૭૭૭૭૭૭ ક્રિ. પડવું, ઉતરવું. ૨. પ્ર. ક્રિ. પાડવું. (ભા. નાં. ૫૭૭૭ ને સામાન્ય રૂપનો પ્રત્ય ૭ જોડાઈને અવ૦ ૭૭૭૭, સં૦ पत to fall,

to descend. ઉપરથી.) *v.* To fall, to descend. 2. *v.* To cause to fall, to bring down.

ભાજન = **ભાજન** નાં. ખાવાનું વાસણ, વાસણ, પાત્ર. (**ભુજ** નો સંક્ષેપ આકાર, અવ० **ભુજ**+**અન** ઉપરથી.) *n.* Utensils, cooking and eating vessels.

ભાજન = **ભાજન** વિ. રક્ષણ કરનાર, સંભાલ કરનાર, પાળેદાર રાખનાર, ટેકવી રાખનાર. (**ભુજ** નો સંક્ષેપ આકાર, અવ० **ભુ**, સં० पा to preserve, ને **અન** પ્રત્ય લાગીને.) *a.* A protector, one who takes care, a preserver, one who causes to endure.

પતિત = **પતિત** અ० **પડિત** વિ. પડેલું, ઉતરેલું. (**પત** ઉપરથી. અવ० **ત** to fall ઉપરથી.) *a.* Fallen, that which has come down.

ગુદીય = **ગુદ**+**ઈય** વિ. ગુદાને લગતું, ગુદાને મારગે આવનારું. (**ગુદા**+**ઈય**) *a.* Relating to the anus or posteriors.

બલ = **બલ** નાં. બલ, કુવ્વત, જોર. *n.* Strength, power.

સંબંધ = **સંબંધ** નાં. સંબંધ, મેલાપ. ક્રિ. લાગવું, અથડવું, મલવું. (અવ० **સમ**+**બંધ**) ઉપરથી બનેલા **બંધન** બોલનો ફેરવાએલો આકાર **બાંધ** ને **અ** પ્રત્ય લાગીને) *n.* Relation, contact. *v.* To touch, to strike against.

ઉદ્યોગી = **ઉદ્યોગ** વિ. ઉદ્યોગી, ઉદ્યોગવાલું. (ઉપ. **ઉદ્**+**યોગ**, અવ० **યુજ**+**ઘઞ્** to grow, to increase ઉપરથી **યોગ** growth, increase. ને ભા. નાં. પ્રત્ય **ઈ** લાગીને.) *a.* Industrious, constantly given to business.

પશ્ચાત્તાપ = **પશ્ચાત્તાપ** નાં. પતેત, પસ્તાવો, પશ્ચાતાપ અથવા ગુનાહ થવા વીશેની દેલગીરી. ક્રિ. પસ્તાવો કરવો, પસ્તાવું, પશ્ચાતાપ કરવી, ગુનાહ થવા વીશેની દેલગીરી બતલાવી. (અવ० **પશ્ચાત્**, પા० **પચ્છા**, ફા० پشت , پشّقت) *n.* Repentence, contrition for committed sin. *v.* To repent, to feel sorry for committed sin.

વસ્ત્રાભરણ = **વસ્ત્ર**+**આભરણ** નાં. પોશાક, લેબાસ, પેહરવાસ. (અવ० **વસ્ત્ર**+**ભૃ**, સં० मुच् to set free, ઉપરથી બનેલું નામ.) *n.* Dress, vestments.

સ્પર્શેંદ્રિય = **સ્પર્શ**+**ઇંદ્રિય** નાં. સ્પર્શેંદ્રિય, લાગવાની ઇંદ્રિ—સકતી, લાગણી. (અવ० **સ્પૃશ** ઉપરથી **સ્પ** અને **ચાલ્ડે**, Chald. ܣܦ to touch, Arab. لمس touch. قوت لامسة sense of feeling. પેહલવી **ચાલ્ડે** નો ઇમિલો **ચાલ્ડે** ઉપરથી કંઇકેક લખાણના ફેરફારથી બનેલોછે.) *n.* The sense of touch or feeling.

મિલાવવું = **મિલ**+**આવવું** ક્રિ. મલવું, મેલવી દેવું, જોડવું. (**મિલ**+**આવ**., અવ० **મિલ**+**પ્રેરણા**) (**મિલ**) નું જુ. ક્રિ.) ઉપરથી ફા० بپیوستن) *v.* To meet, to mix, to join.

ભાગ = **ભાગ** ભા. નાં. છુટકારો, છુટક, છુટકો. (Heb. פרק to separate, to

loosen; transf. to redeem, to release by purchase (from bondage), to liberate.) *n.* Liberation, deliverance, release, emancipation.

ગાલ્લ=ગુજ્ઞાલ્લ વિ. સંબંધવાલું, મલતું, સંબંધ ધરાવનાર. (અવ૦ ગાજ્ઞ +ગુજ્ઞ ઉપરથી.) *a.* Related, similar, that has relation.

ગુગાલ્લ=ગજ્ઞાલ્લ ભા. નાં. સંબંધ, મેલાપ. (ગાલ્લ ભુ. ક્રિ. ગાજ્ઞ ગુજ્ઞ ઉપરથી, ભા. નાં. પ્રત્ય ગુ લાગીને. ફા૦ پیوستگی) *n.* Relation, a meeting or touching.

ગુગાલ્લ=ફાજ્ઞાલ્લ વિ. ભમતું, ઉડતું. ૨. ઉલટવાંત. (અવ૦ ગાજ્ઞાલ્લ wing, પાંખ. ઉપરથી, ફા૦ پرّان, پرنده ઉપરથી.) *a.* Flying about, wandering. 2. Full of eagerness.

ગુગાલ્લ=ગજ્ઞાલ્લ નાં. વલગણુ, ચોહટ. ૨. મમત, જીદ, ખોહસ. (ગાલ્લ મમતી, ને ભા. નાં. પ્રત્ય ગુ લાગીને Chald. נְחַל *to cleave.*) *n.* A grasp, a seizing with force, a cleaving. 2. Obstinacy, stubbornness, pertinacity.

ગાલ્લ=ગાજ્ઞાલ્લ વિ. બખશનાર, આપનાર. ૨. રહમેત, પરજા. (Chald. נְחַל *to divide*, Arab. نحل, Heb. Samar. נחל, Syr. نحلا, તથા Chald. נַחֲלָה *a family-division, a kindred, of a tribe.* ઉપરથી.) *a.* One who bestows, one who gives. 2. The people, subjects.

ગાલ્લ=ગાજ્ઞાલ્લ ઉપ. પ્રમાણે, મુજબ, પેઠ, તરીકે, રીતે. ૨. ઉપર, ઉપરથી. ૩. લીધે, વાસ્તે, સારૂ, ને. ૪. માં, અંદર, અંદરથી. ૫. (તરીજી વીભકતી) એ, કરી. ૬. થી. ૭. પાસેથી, કને થી. ૮. મારફતે. ૯. નું, લગતું. ૧૦. સાથે. (અવ૦ ગજ્ઞ, સં૦ उप, પા૦ ગુ, ફા૦ ب, ز) *prep.* Accordingly, like, in the way or manner. 2. From. 3. Owing to, for, to. 4. In, from within. 5. (*third case.*) By means of. 6. With. 7. From. 8. Through, by means of. 9. Of, relating to. 10. With, together with.

ગુગજ્ઞાલ્લ=ગજ્ઞજ્ઞાલ્લ ક્રિ. સરજવું, બનવું. ૨. ક્રિ. વિ. ઘટતી રીતે, વાજબીપણાંથી. (ઉપ૦ ગાજ્ઞ નું ગ અને અવ૦ ગજ્ઞ to give, to render, to exist; સં૦ शक to be able. ફા૦ ساختن) *v.* To be created, to be made. *ad.* Duly, properly, justly.

ગાલ્લ=ગુજ્ઞાલ્લ વિ. પધરાનું ચલણ પાડનાર, ઘાટ—આકાર—ઘાટમ બનાવનાર. (ગજ્ઞગ+ગાજ્ઞ, ફા૦ گر+بول, જો હેની ઉતપનતી સેમીટીક ભાષાના શબ્દ ઉપરથી થએલી ગણીએતો તે Heb. יצר to form, to shape ને, અને Syr. يصر, يصّر to be a potter ને મલેછે, પણ આએ છેલ્લો સંબંધ ઘણો દુર જાએછે.) *a.* One who makes coins, a fashioner, one who gives shape or form.

ગાલ્લ=ગુજ્ઞાલ્લ નાં. પરહેજ, દુરી, વિ. પરહેજ કરનાર, દુરી રાખનાર

દુર રેહનાર. *n.* The state of being distant, abstention. *a.* One who abstains or keeps aloof.

પરહેજગારી = દૂરઅન્દેશી ભા. નાં. પરહેજ, દુરી. ક્રિ. પરહેજ કરવી, દુર રેહવું. (ફા પરહેજ + ઈ, અવ० પાહે + દારમ અથવા દારમ્ + હે, સં० સૃજ; to leave, to quit. 2. To be left or abundoned. ફા० پرهيزش: અથવા پرزي) *n.* Distantness, the state of being aloof, abstention. *v.* To abstain, to remain aloof.

પરહેજગાર = દૂરઅન્દેશ વિ. દુર રેહવાજોગ, પરહેજ કરવાજોગ. *a.* Fit to keep aloof from, fit to abstain from.

પરહેજી = પરહેજગાર વિ. દુર રેહનાર, પરહેજ કરનાર, દુરી રાખનાર. (ફા પરહેજ + ઈ નો સંબંધશેષ આકાર.) *a.* One who keeps at a distance, one who abstains.

પવિત્રાઈ = પવિત્રતા ભા.નાં. પાકી, પવીતરાઈ, પરહેજગારી. (સં० पू, to purify, to cleanse. ફા० پاكي) *n.* Purity, holiness, cleanliness.

પાછું ભરવું = પાછું વાળવું ક્રિ. અટકાવ્વું, પાછું રાખવું. ૨. અટકવું, પાછું રેહવું. (અવ० પાછું, સાંમું, + ભરવું ચાલવું, ને ભરવૈયો પ્રત્ય ઓ જોડાઈને અવ० પાછ + ઓમ to go, to walk, ઉપરથી બનેલા *present part.* પાછો, ફા० رو નો સંબંધશેષ رو going, walking.) *v.* To prevent, to keep back. 2. To stop moving, to remain in check.

પાછોભરો = પાછોવાળો વિ. પાછું રેહનાર, અટકનાર. (અવ० પાછ, સં० प्रति back ઉપરથી.) *a.* One who keeps back, one who stops.

પાયેદાર = પાયેવાળો વિ. પાએદાર રાખનાર, ટેકવી રાખનાર, સંભાલનાર. (અવ० *pass. partic.* પાયો સંભાલેલું, પાયવું રાખનાર, ધા. પા, સં० पा, to protect or preserve અને ધૃ, સં० धृञ् to have or hold ઉપરથી. ફા० پايدار) *a.* One who keeps firm, one who supports, one who takes care or protects.

પાકપકવાન = પક્વસાધન નાં. પાક કીરીઆ, પવીત્તર કાંમ. ૨. પાક વસ્તુ, પવીત્તર ચીજ અથવા પાંણીએ ધોએલી વસ્તુ. (અવ० પાક, સં० पच् to mature by cooking or ripening ઉપરથી *pass. partic,* પાકેલું અને પાક water ઉપરથી પાક અને તેહને સંબંધ બતલાવનારી ઓ અથવા ઓ નો પ્રત્ય જોડાઈને પાકાઓ થયું છે.) *n.* A sacred ceremony, a holy work. 2. A sacred thing, a thing washed with water.

પાકપવીત્તર = પક્વપવિત્ર વિ. પાંણીએ કરી ધોનાર, પાક કરનાર. *a.* One who washes with water, one who purifies.

પાયદાર = દૃઢપાદ વિ. ચાલુ, હમેશનું. ૨. પાએદાર, કાએમ. ૩. સઘલું, તમાંમ. *a.* Current, perpetual. 2. Durable, lasting. 3. All, the whole, entire.

પરિહરણ=દૂર કરવું વિ. દૂર કરનાર, છુટું પાડનાર, જુદુ કરનાર. (Heb. פָּדָה to separate, to loosen, transf. to redeem ઉપરથી.) *a.* One who puts at a distance or separates.

પરિહરણ=પરિહરણ અથવા પરિહરણ નાં. રોણુક, જેખ. (Heb. פָּאַר to glorify, to decorate.) *n.* Beauty, elegance.

પુરાણ-ધર્મ=પુરાણ-ધર્મ વિ. પુરાણી દીન, કદીમ મજહબ, જુનો ધરમ. (+પુરાણ ધર્મ, અવ૦ પુરાણ્ય first, before. પુરાણ્ય religion ઉપરથી. ફા૦ پیر) *a.* Ancient religion, old faith.

પુરાણ્યત્વ=પુરાણ્યત્વ નાં. બુઢાપો, જરૂરી, પીરી. (ફા૦ پیری) *n.* Old age.

પૂર્ણ-પૂર્ણ-પૂર્ણ=પૂર્ણ-પૂર્ણ-પૂર્ણ વિ. સુખવાલું, સુખી, સુખી અવસ્થાવાલું. (અવ૦ પૂર્ણ ful, filled પૂર્ણ, અથવા પૂર્ણ, rejoicer ઉપરથી.) *a.* Happy.

પ્રભૂત-પૂર્ણ=પ્રભૂત-પૂર્ણ અથવા પ્રભૂત-પૂર્ણ વિ. પુષ્કલ, ઘણું, વધારે. (પ્રભૂ+પૂર્ણ, ફા૦ بخت) *a.* Much, abundant, more.

બહુ-પૂર્ણ=બહુ-પૂર્ણ વિ. ઘણી સીખામણ આપનાર, ઘણી નસીહત કરનાર. (પૂર્ણ+પૂર્ણ ને ક પ્રત્ય લાગીને. ફા૦ پرند) *a.* One who gives much admonition.

ભય=ભય નાં. પસતાવો, પશ્ચાતાપ. (ફા૦ پوزش, پوزيدن સં૦ पूज् to adore, to worship.) *n.* Repentance, contrition, regret.

ભય=ભય અથવા ભય નાં. પેગામ, સંદેસો, ચારવણી. ૨. વસીલો, (બેની વચે) સંદેસો પોંહચાડનાર. (ભય નો સંક્ષેપ આકાર.) *n.* A message, a communication, the act of moving in a matter. 2. A mediator, one who brings a message, a messenger.

ભય-ભય=ભય-ભય નાં. પેગામ લાવનાર, સંદેસો પોંહચાડનાર, કાસદ, દૂત, જાસુસ, હલકારો. (ભય+ભય, અવ૦ ભય to, towards ભય to go, ઉપરથી ભય અને ભય to bring, to carry, ઉપરથી ભય. ફા૦ پیغامبر) *n.* A messenger, one who brings tidings, a herald, a courier.

મહેનત-પૂર્ણ=મહેનત-પૂર્ણ વિ. મેહનત કરનાર, જેહમત ખેંચનાર, મેહનતુ. (અવ૦ મહ્ય foot, leg ; મહ, સં૦ ઋ to go, to move ઉપરથી. મહ ચલાવનાર. તે ઉપરથી મહ ૫૭ નો અર્થ 'પગને હીલચાલ કરાવનાર' એટલેજે 'મેહનતુ' અથવા 'ઉદ્યોગી.') *a.* A painstaking person, a laborious worker.

વિપરીત-દર્શક=વિપરીત-દર્શક વિ. ઉલટું બતલાવનાર, ફેરફાર દેખાડનાર, આડું જણાવનાર. (૫૭+૫૭, અવ૦ દર્શ્ય અને દર્શ to show, to point out, ઉપરથી.) *a.* One who misrepresents, one who gives a false account, a misrepresenter.

ઞાજ=દયાજ ભા. નાં. બેરેહમી, સખ્ત દીલી. *n.* Mercilessness, hard-heartedness.

ઞાજઞોગ=ફઞાજ-ફેઞોફાજ નાં. પેશવા, આગેવાન, પેહલ્લો દરજ્જો ધરાવનાર, દસતુર, સરદાર. (અવ૦ ઞોઞઞ master, ઞ to protect, to shelter ઉપરથી. ફા૦ پیشوا) *n.* A leader, one holding the first rank, a Dastúr, a chief.

ઞોગફાજ=ઞોફુફ-ફેગોફાજ નાં. દીનનો આગેવાન, દીનનો પેસવો. ૨. આગલો ધરમ, આગલી દીન. વિ. આગલા ધરમવાલો, આગલી દીનવાલો. ૨. દીનને પરથમ કબુલ કરનાર, પહલ્લો દીનને માંનભાર. (અવ૦ ઞોઞઞ ફેગોફાજ ઉપરથી. પે૦ ઞોઞઞોઞ નું સંસ્કૃત રૂપ.) *n.* A religious leader, a head-priest. 2. The former or old religion. *a.* One professing the old religion, a believer in a former religion. 2. The first professor of a religion, the first believer in a religion.

ફે—ઙ

ફેઞોઞાજ=ફેઞોફેજાજ નાં. રૂહ, ફરોહર, આત્મા. ૨. આદમીનાં બદનમાં રેહનારી પાંચ ગેબી સકતીઓ મધેની એક સકતીનું નાંમછે, કે જે સકતી રવાંનની સાથે સંબંધ ધરાવનાર, અને તેહને આવતી દુનીઆંને લગતી સહમજ આપનારછે. ૩. હસ્તીને જાલવનારી મીનોઈ સકતી. (અવ૦ ઞોઞઞોઞ ઉપરથી, ફા૦ فروهر) *n.* Soul, spirit, Farohar. 2. One of the five invisible powers residing in the human body, which has relation to the soul and which furnishes to it knowledge regarding the next world. 3. The invisible power that protects existence or life.

ઞોઞોઞાજ=ફાઞોઞોઞાજ ભા. નાં. આતશનો નાશ, ખરાબી. ક્રિ. આતશનું બુજાવું, આતશ હોલવાઈ જવો. (અવ૦ ઞોઞ, સં૦ ધ્રુ to go, to move ઉપરથી, પ્રયોજ ઞોઞોઞોઞ to extinguish.) *n.* The destruction of fire. *v.* The extinguishment of fire, the going out of fire.

ફેઞોઞોઞોઞ=ફેઞોઞોઞોઞ ક્રિ. વધારવું, વધારો કરવો. (અવ૦ ઞોઞોઞ to advance, to further ઉપરથી ઞોઞ અને તેહનું causale. ઞોઞોઞોઞ to increase ઉપરથી ઞોઞોઞોઞ, ફા૦ فراخیندن) *v.* To increase, to add to, to further.

ફેઞોઞોઞોઞ=ફેઞોઞોઞોઞ નાં. અફરાસીઆબ, આએ નાંમ તુરકસ્તાંનના પાદશાહ અફરાસીઆબનું છે, અને તે પાદશાહ ફરેદુનના વચલા બેટા તુરનો નબીરો હતો. (અવ૦ ઞોઞોઞોઞ, ફા૦ افراسیاب) *n.* Afrásiáb, the name of a king of Turkestan, who was grandson of the second son of king Farédún.

ﻝ–ﺍ

ﻝ–ﺍ=ﺩﻫﺸ વિ. બાપશેરને લગતું, સખાવતને લગતું. નાં. કુનબી ટોલાને લગતી પ્રમાણિક અને મોહટાં દીલને લગતી સહમજ. (ﻝ–ﺍ ને વિ. પ્રત્ય ﺵ લાગીને અવ૦ ﺍﻝ–ﺍﺵ, સં૦ भाग, share, portion. ﺱ to distribute ઉપરથી. સં૦ भज to give. ફા૦ ﺑﺨﺶ અથવા ﺑﺦ) *a.* That which has reference to gifts or generosity. *n.* A knowledge of the conscientiousness and large heartedness pertaining to the agricultural class.

ﻍ–ﺍﻝ=ﻍﺍﻥﺍﻥﺵ નાં. હકીમ, વૈદ, ડાકટર. (અવ૦ ﺍﻥﺍﻥﺵ નિરોગી કરનાર, દુઃખને ટાલનાર, ઉપરથી. ફા૦ ﺑﺰﺷﮏ, ﺑﺰﺷﮏ) *n.* A physician, a doctor.

ﺵ–ﺍﻝ=ﺩﻫﺍﻥﺍﻥﺵ ભા. નાં. હકીમું, તબાબત, વૈદું. *n.* The art and science of medicine, the practice of medicine.

ﺍﻥ–ﺵ–ﺍﻝ=ﺍﻥﺍﺍ–ﺩﻫﺍﻥﺍﻥﺵ વિ. આજારને તોડવાની મદદ કરનાર, દુઃખ ટાલવામાં સાહેતા આપનાર. *a.* One who assists in curing disease, one who helps in removing pain.

ﺍﻫﺍﺍﺍ=ﺍﻫﺍﺵ–ﻍﺍﺵ ક્રિ. વિ. કાએદાસર, કાનુન પરમાણે, બંદોબસ્તની રીતે, ધારા પરમાણે. (ﺍﺍ+ﺍﻫﺍ, અવ૦ ﺍﻫﺍﺵ fetter, chain અને ﺍﻫﺍﺵ low, rule, ઉપરથી) *ad.* According to rule, customary, regular.

ﺍﺍ=ﺍﻫﺍ ક્રિ. વિ. નહી, સેવાએ, વગર. (Chald. ﻟﺍ, ﻟﺍ not, non, ﻟﺍ without, outward. Heb. ﻟﺍ, અથવા ﻟﺍ without, un———, less——: A. ﺑَﻞْ, Syr. ﺑﻠﻰ ઉ. અ. પણ, તોએપણ, બલકે. (Chald. ﺩﺍﻟﺍ nevertheless. Aram. ﺩﺍﻟﺍ but, however.) Heb. Farg. ﺩﺍﻟﺍ assuring; truly, certainly.) વિ. દુર, વેગલું, જુદું. (Chald. Samar. ﺍﺍﺩ foreign.) વિપરિત, ઉલટું, વિરૂદ્ધ. (Syr. ﺍﺍﺩ against.) પાછું. (Heb. ﺍﺍﺩ which expresses behind, as keeping back.) ક્રિ. વિ. તદન, મુતલક. વિ. બરોબર, માફક. ઉપ. કરી, થી, માં, તરફ, ગમ, સાથે, ઉપર. (Chald. ﺍ અથવા ﺍ on, in, by, at, with.) *ad.* Without, except, unless, no. *conj.* But, nevertheless, however. *a.* Distant, apart, separate. Back. *ad.* Entirely, wholly. *a.* Proper, suitable. *prep.* By means of, owing to, in, towards, in the direction of, with.

ﻡ–ﺍﺍ=ﻡﺍﻍﺍ–ﺍﻫﺍ જોકે, જો કશુ, બલકે. (ﺍﺍ+ﻡ) Though, if, however.

ﻝﻡﺍﺍ=ﻝﺍﻡﺍﻫﺍ વિ. વધારે દુર, ઘણું એહલાએદું. (ﺍﺍ ને તુલનાકોટીનો પ્રત્ય ﻝ જોડાઈને.) *a.* More distant, greatly separate.

બરસમ=**બરસમ** ભા. નાં. સફાઈ, પવીતરોઈ, ચોખ્ખાઈ, પાકી. (Chald. בְּרַר to be pure, clear. Chald-Samar. ברה to be pure; ברי pure, innocent. Syr. ברירא pure, simple.) *n.* Cleanliness, purity.

બરસમબરજીસ=**બરસમબરજીસ** નાં. ઝુરકસ્તાનના પાદશાહ અરજાસ્પના એક સપેહસાલારનું નામછે, જેણે આપણા ઋશો પેગમબર જરથુશત અને બીજા પરહેજગાર લોકોને મારી નાંખેઆ હતા. *n.* The name of one of the generals of king Arjásp, who slew Zartos't and other holy men.

બરાદરવાર=**બરાદરવાર** ક્રિ. વિ. ભાઈ તરીકે, ભાઈચારાથી. (બરાદર+વ, અવ૦ બરાદ્ર, સં૦ भ्रातृ a brother, ફા૦ برادر) *ad.* As a brother, in a brotherly manner.

બરાબદ=**બરાબદ** નાં. ગુનાહ, પાપ, અનીતી. (બર+બદ, અવ૦ બદ carrier, બદ્મનીહ tormenting, ઉપરથી. અવ૦ બદ્મનીહ to torment. સં૦ तूर to kill, to hurt, or injure.) *n.* Sin, moral evil, immorality.

બરાબરજ=**બરાબરજ** ભા. નાં. દીપક, જાહલકાટ, ચલક. (બર+બ, અવ૦ બરસ્મ to beam, સં૦ भ्राज to shine. ફા૦ برازش) *n.* Brightness, sheen, glitter.

બરજ=**બરસમ** અથવા **બરાબરજ** નાં. રોશની, આતશની જોત, તેજ. (Chald. בְּרַךְ *to shine*, hence *to be* white. Syr. בְּהַר, Arab. بَهَرَ, Heb. בָּהַר અથવા בָּרַר to glow, to burn. Chald. בְּרָה pure, clear. Arab. بَرٌّ) *n.* Light, sheen, brightness.

બરજાયસ=**બરજાયસ** વિ. ઉતપન થનાર, પેદા થનાર. (બ ને જ પ્રત્ય જોડાઈને. Chald. Heb. בָּרָא to create, to produce. Arab. برأ; بَرَّأَ to be created, to arise, to be born.) *a.* One who is or is to be born or created.

બરજાયસી=**બરજાયસી** ભા. નાં. ઉતપનતી, પેદાએશ. (બરજાયસ, બરાદર ને જ પ્રત્ય લાગીને.) *n.* Creation, birth.

બચ=**બરાદર** અથવા **બરાદ** નાં. છોકરો, પુત્ર, દીકરો. (Chald. Aram. בַּר [with *suff.* בְּרֵה and בְּרָהּ] *m.* son. Heb. בֵּן અથવા בֶּן, Syr. ברא, Samar. בר, Arab. بن son, child.) *n.* A son.

બરબચ=**બરાદરવાર** ક્રિ.વિ. દીકરા તરીકે, છોકરા તરીકે. ભા. નાં. બેટાની હાલત, છોકરાની હાલત, પુત્રપણું, દીકરાપણું. (બરાદ્ર) ની સેવટે જોડાઈને આવેલા કાંઈ નહી પણ અવસ્તાના ગોઉશ બોલમાં વપરાએલા ગોઉ પ્રત્યને બદલે વપરાએલોછે, જેમ સેમીટીક ગ્રુબાપ, ગ્રુમાએ, ની સેવટે ગ્રુબાપ્રુ બાપ, ગ્રુમાએ માએ, ને લગતો અવસ્તાનો ગ્રુ પ્રત્ય જોડાઈને ગ્રુ, ગ્રુ ઈત્યાદી બોલો બનેલાછે, તેમ આએ (બરાદ્ર) બોલમાં ગ્રુ ને બદલે વપરાએલોછે.) *ad.* As or like a son. *n.* The state of a son, sonship.

ક્રિ. ખાહેશ કરવી, ચાહવું. ૨. માંગી લેવું, વીનનતી કરવી. ૩. પુછવું, માંગવું. ૪. પસંદ કરવું. ૫. સોધવું. (Chald. בְּעָא and Heb. בָּקַשׁ to desire, request, to seek, to beg. בַּע to ask urgently. Heb. Aram. בַּקָּשָׁה prayer, request. Samar. בעי, בקי to ask, seek, pray. Syr. ܒܥܐ to ask, seek, will.) *v.* To desire, to wish. 2. To ask for, to beseech. 3. To ask, to demand. 4. To like, to approve. 5. To search for.

ક્રિ. પેદા કરવું, બનાવ્વું, સરજવું. (Chald. Heb. בָּרָא and בָּרָה to cut, to form, to fashion, to create. Syr. ܒܪܐ, Arab. بَرَأَ to create. આએ શબ્દ ઘણુંકરીને ઉપર થી ફેરવાઇને બનેલોછે.) *v.* To create, to make, to give existence to, to form.

નાં. ચલકાટ, જલક, કાંતિ, તેજ. (અવ૦ , સં૦ भास, lustre, light.) *n.* Splendour, brightness, lustre.

અથવા ભા. નાં. છુટાપણું, સ્વતંત્રતા, છુટ, ઓલાસો. (અવ૦) to put away, to put aside તથા to clean, to purify નું causal) to deliver, liberate, release ઉપરથી) *n.* Freedom, liberty, independence.

સર્વ. નાં. ખુદ, પોતે, તે. (—ૐ જોડાઇને Chald. Heb. נֶפֶשׁ a breath, life, the soul, man, an individual, a person. With suff. נַפְשׁ is used for self, in the sense of a reflective pronoun; Robbin. בנפשו by himself.) *pron.* self, him or herself, a particular individual or person.

નાં. સાવચેતી, શુદ્ધિ, ભાન, સાવધાની. ૨. માણસને સાવધ રાખનારી સકતી. (અવ૦ , સં૦ बुद्धि understanding, intellect बुध to know ઉપરથી. પા૦ , ફા૦ بوی) *n.* Vigilance, consciousness, attention. 2. The principle that keeps mankind on their guard.

૫૮—૮

વિ. ખરાબી વગરનું, નોકસાંન વગરનું. (+ ઉપરથી બનેલો સંશ્લેષ આકાર. અવ૦ + perishable, ફા૦ سیزگی) *a.* That does not suffer harm or damage, imperishable, that does not come to harm.

૬—૮

ક્રિયાપદ=ક્રિયાપદ અથવા ક્રિયાપદ ક્રિ. કબુલ કરવું, કબુલ થવું, કબુલ રાખવું. (Chald. נְסַב *to marry*, a daughter, *i. e.* to give her on receiving. Heb. נָסַב to sell the daughter, *i. e.* to marry her. Syr. ܢܣܒ to marry. נְסִבָּה agreement, union, relationship) *v.* To agree to, to promise, to accept.

નામ=ક્રિયા-વિશેષણ નાં. દીનને લગતી મોહટાઈ, બુજોરગી. ૨. દીનને લગતી ચાલચલણ, ધરમને લગતી હીલચાલ. (ઈ+ઘ, અવ૦ ઈશ્વ greatness. ઘર્મ law. ઉપરથી.) *n.* Greatness having reference to religion, greatness, venerableness. 2. Conduct or behaviour in reference to religion, religious action.

ક્રિયાપદ=ક્રિયાપદ ક્રિ. આવવું. ૨. પેદા થવું, બનવું, નિપજવું. ૩. પુગવું, પોહોંચી વનવું. (Chald. אֲתָא and מְטָא to come on, to come in, to come, to reach or extend, to ripen, to step forth. Syr. ܐܬܐ, Arab. اتى, Heb. אָתָה to enter, to come in, to arrive at, to come. Samar. מתא and מט to arrive.) *v.* To come. 2. To be created, to be born. 3. To reach, to extend up to.

વિશેષણ=ક્રિયાપદ નાં. શેહેર, નગર, નગરી. ૨. ગાંમ, ગાંમડું. (Syr. ܡܕܝܢܬܐ city, place of nativity. Chald. מְחוֹז) *n.* A city, a town. 2. A village.

ક્રિયાપદ=ક્રિયાપદ ક્રિ. વીસવાસ રાખવો, એકીન લાવ્વું. ૨. માંનવું, સ્વીકાર કરવું. ૩. પસંદ કરવું, ચાહવું, ખાહેશ કરવી. ૪. શકવું, યોગીય થવું, લાએક થવું. (ક્રિયાપદ ઉપરથી. Chald. דְּמָא to make like, to compare, to adjust together, to think, to imagine, to be like, to resemble. [Targ. דְּמָא, Syr. ܕܡܐ] דְּמַהּ in the sense of "to bind together, to adjust together." ઉપરથી. ઉપ. ૬ અને સેવટે ૮ જોડાઈને ક્રિયાપદ ની ઉતપન્તી થાએલીછે; ક્રિયાપદ ની છેડેનો ૬ સેમીટીક ת ને બદલે વપરાએલોછે.) *v.* To confide in, to put faith in. 2. To believe, to admit. 3. To approve, to desire. 4. To be able, to be suitable, to be worthy.

ક્રિયાપદ=ક્રિયાપદ શ. અ. ઉપર, પર. ૨. બીજે, બાજે. ૩. ક્રિ. વિ. આગલ, પાસે, નજદીક. ૪. વિ. ચહડતે દરજજેનું, ઉંચું. (આએ શબ્દયોગી અવ્યય ધારેઆ મેલે prefix ב ની સાથે Chald. בְּקֳדָם before the east, જોડાઈને બનેલોછે. מִקֳּדָם from the east, *i. e.* towards the east, eastward. Heb. מִקֶּדֶם from be-

fore, from opposite. . Syr. and Arab. قدم, Heb. קֶדֶם front side, that which is before or in front; מִקֶּדֶם before, previous, ere; beginning, former existence. Samar. מקדם before.) *prep.* Above, upon, on. 2. About, for. 3. *ad.* Near, next to, close to. 4, *a.* Superior, high.

ꢀꢁꢂ=ꢃꢄꢅꢆꢇꢈ નાં. કોઈ ચીજ, વસ્તુ, પદાર્થ. (Syr. ܡܕܡ and ܡܕܝܡ any thing, any one. Chald. מִדְּמֵם or מִדֵּם something, any thing.) *n.* Any thing, matter, substance.

ꢉꢊ=ꢋꢌꢍꢎ પ્રશ્ન. સર્વ. શું ?, કયું ?, કોણ ? વિ. કેવું, કેહવું, કેહવી તરેહનું. ક્રિ. વિ. જે કાંઈ, કાંએ, કેમ, કેહવી રીતે, સાવાસ્તે, કાંઈ નહી. (Chald. מָא and מָן a pronoun interrogative, *what?* of things, as מָן is applied to persons, oftenest at the beginning of a sentence and without distinction of gender or number. *of what kind, of what form, why, wherefore, nothing, what, how, whatever, anything, something.* Samar. מכה how ? why ? Heb. מָה, מָן, Syr. ܡܐ, Arab. ما) *int. pron.* What ? Which ? Who ? *a.* What like, of what kind, which. *ad.* Whatever, why, how, in what manner, nothing.

ꢏꢐ=ꢑꢒꢓꢔ નાં. સાહેબ, સરદાર, હાકમ. (Heb. Chald. Aram. מָרֵא a lord, master. Syr. ܡܪܝ and ܡܪܐ a lord.) *n.* A lord, a chieftain, a governor.

ꢕꢖꢗ-ꢘ-ꢙꢚꢛ=ꢜꢝꢞꢟꢠꢡꢢ નાં. મરદ, પુરૂષ. ૨. ગયોમરદ પછી પરથમ પેદા થાએલો પુરૂષ. (અવ૦ ꢣꢤꢥꢦꢧꢨꢩ man, person. સં૦ मर्त्य. ફા૦ مرد) *n.* A male individual. 2. The first person born after Gayomard.

ꢪꢕꢖꢗ=ꢫꢬꢭꢮꢯꢰꢱꢲ નાં. મરદ, પુરૂષ. ૨. ગયોમરદ પછી પરથમ પેદા થાએલો પુરૂષ. (અવ૦ ꢣꢤꢥꢦꢧꢨꢩ man, person. ફા૦ مردمک) *n.* A man, a male. 2. The first man born after Gayomard.

ꢳꢴꢵꢶ-ꢷꢸ-ꢹꢺ=ꢻꢼꢽꢾꢿꢀꢁꢂ નાં. બઈરી, બાયડી, ઓરત, નાર, સ્ત્રી. (અવ૦ ꢣꢤꢥꢦꢧꢨꢩ, સં૦ मर्त्या a woman, a female.) *n.* A woman, a female.

ꢃꢄꢅꢆ=ꢃꢄꢅꢆꢇꢈꢉꢊꢋꢌ અ૦ ꢍꢎꢏꢐ=ꢑꢒꢓꢔꢕꢖꢗꢘ નાં. બેડી, જંજીર. (Samar. מסר prison, custody. Chald. מַסְרָא place of guard. מַסְרָא અથવા מָסָר a girdle, bands, fetters. Syr. ܡܙܪܢ the locks of the head.) *n.* Fetters, shackles.

ꢙꢚꢛ-ꢜꢝꢞ=ꢟꢠꢡꢢ નાં. તરીકો, રસ્તો. (અવ૦ ꢣ, સં૦ मा, to measure ઉપરથી.) *n.* Way, manner, path.

૧૫૭૩૬=૧૫૭-૩૩૬ વિ. દેવના તરીકાવાલું, દેવની ચાલચલણનું. નાં. દેવનો તરીકો, દેવની ચાલચલણ—રીતભાત. (૩૬+૧૫૭, અવ૦ ૩૬ to measure. અને ૩૩૩૭ ઉપરથી.) *a.* That having the ways of the Dévas, he whose actions are those of the Dévas. *n.* The manners and practices of the Dévas.

૧૬૫૬=૬૬૩૩૬ અથવા ૬૭૭૩૩૬ નાં. માદો, જઠર, ઓજરી, પેટ, કોઠો. (Arab. ٥٥٥ stomach.) *n.* The stomach, the belly, the abdomen.

૧૬૫૩૩૬=૬૬૫૬૬૩૩૩૬ વિ. કાએદાવાલું, પરમાંણુવાલું, કાએદાસર રચેલું. કાએદાથી બનાવેલું. ક્રિ. વિ. કાએદાસર, કાએદા પરમાંણે. (૩૬+૧૫૫, અવ૦ ૩૬ to measure ઉપરથી.) *a.* Regulated, proportioned, constructed in accordance to rule, made according to law. *ad.* Regular, orderly.

૩૬૭-૧૫૬=૫૩૩૭-૬૨૧૬૬ નાં. મીનોષ જેહાંન, આવતી દુનીઆં. (૧૫૬ +૩૭, અવ૦ ૧૫૩૬ heaven અને ૩૩૭ place, house ઉપરથી.) *n.* The invisible world, the next world.

૧૬=૧૬૬ અથવા ૧૩૧૩૬ સં. સર્વ. જે. અ. સર્વ. કોઈ. ઉ. અ. કે, કારણ કે, જેમકે. પ્ર. સર્વ. કોણ? (Chald. ף, Heb. ף [enlarged from אּ and הּ] pron. interr. *who? what?* Arab. من, Syr. ܡܢ or ܡܢܐ who? which?). *pron.* That, which, some one. *conj.* That, because, as. *int. pron.* Who?

૩૭૫૬=૩૩૫૬૬ ભા. નાં. ચોરી, લૂટ. (સં૦ મુષ to steal, to rob, to plunder. મુષ્ક, a thief.) *n.* robbery, plunder.

૧૧૧૫૩૬=૧૩૫૧૬૭૬૬૬ ક્રિ. મારવું, ઠોકવું. ૨. મારી નાંખવું, જીવથી મારવું. (Chald. ܡܚܐ or ܡܟܐ to strike, to smite, clap; ܡܬܐ to strike in pieces, to shatter, to smite, to punish. Syr. ܡܚܐ) *v.* To beat, to strike, to smite. 2. To kill, to slay.

૧૫૭૩૬=૧૩૫૩૩૬૬ વિ. મોહટી ઉમરવાલો, ચહડતી ઉમરવાલો. (૩૬+૩૩ ને ૧૫ પ્રત્ય લાગી બનેલા ૧૫૭૩૬ નો સંક્ષેપ આકાર. ફા૦ ૩૩ મોટું, ૬૧૭ ઉમર.) *a.* Of advanced age, aged, elderly.

૬=૧૬ શ. અ. થી, પાસેથી, કણેથી, માંથી; નું, નો, ની. ક્રિ. વિ. વગર, સેવાએ, વતરોગે; કરતાં, થી. (Chald. ף *from, out of, from off, away from, by, except, through, without.* to form the comparatives of commom adjectives, *e. g.* ף૩૩૬ *better than, of, after.* Syr. and Arab. من) *prep.* From, by, with, from within, through, of. *ad.* Without, besides, except, than.

ગુઝ=ગુજરાતી નાં. શબ્દ, બોલ, સંભળાત. ૨. ભાષા, સંભાષણ, ભાષણ. (Chald. מִלָּה m. *a word, expression, a subject of talk, report, speech, command.* Syr. ܡܠܠ to speak. Samar. מלה saying, word. Heb. מִלָּה word. speech, conversation.) *n.* A word, a term, an expression. 2. Language, speech.

ગુઠ=ગુજરાત નાં. પાણી, જલ, આબ. (Chald. מ, Syr. ܡܝ, def. ܡܰܝܳܐ, ܡܰܝܳܐ, *water.* Heb. מ (from נָגַף) origin 'that which flows hence.' *pl.* Water for drinking. Arab. ماء) *n.* Water.

ગુ—ડ—ડ

ઇઅઉ-ઘ=ઇગુઅઉ-ઘગુઅઉ ક્રિ. રાખવું, પોતાનાં સ્વાધિનમાં ધરાવવું. (Chald. חֲסַן *to be strong, mighty, powerful.* Heb. חָסַן *to be strong, mighty,* transf. *to be wealthy, rich.* Af. הֶחְסִין *to possess.* Arab. حَصُنَ to be firm.) *v.* To keep, to keep in ones possession.

ઇઅ=ઇગુઅઉ ઉ. અ. જો, અગર, અગરચે, અગરજો. (અવ૦ ઇગુઅઉ અથવા ઇગુઅઉ, સં૦ યદિ, if.) *conj.* If.

ઇઅઉ=ઇગુઅઉ નાં. ઇજાદ, ફરેશતો. (Chald. אִתָּא or אֲתָא *to come,* part. אָתֵי, Syr. ܐܬܐ to come. Heb. אָתָה) *n.* An Ijad, an angel.

ઇગુઅઉઘ-ઘ=ઇગુઅઉઘગુઅઉઘ વિ. લાવનાર, લેઈ આવનાર. (ઇઅઉઘ to bring ઉપરથી. Chald. Hif. הֵתָה (from הַאֲתָה) to bring. Heb. Hiph. הִתָּה imperat. *bring.*) *a.* A bringer, a bearer, a carrier.

ઇઅઉ-ગાઇઅઉ=ઇગુઅઉ-ગુઇઅઉ વિ.નાં. જાદુ પઢનાર, દેવને લગતું કેહનાર, વીરમંત્રી. ૨. ખરાબ કરનાર, માણસને બુરું બનાવનાર. (અવ૦ ઇગુઅઉ sorcery ઇગુઅઉ tongue, dialect. સં૦ ગુ અથવા गुह *v.* 1st cl. (गवते) to sound inarticulately.) *n.* A sorcerer, one who teaches things relating to the devil, a magician. 2. A corrupter, a corrupter of men.

ઇઅઉઇગુઅઉ=ઇગુઅઉ-ઇગુઅઉ ક્રિ. પોહચવું, આવવું. (Chald. אֲתָא and נְתָא to come, to reach, or extend, Samar. אתא અથવા אט to arrive, Syr. ܐܬܐ, ઇઅઉઇગુઅઉ નો બીજો આકાર ઇઅઉઇગુઅઉ કરીને વારેઘડીએ આપણને મલેછે, અને એ બોહુની ઉતપત્તી ઉપલાં સેમીટીક ધાતુ ઉપરથી સેવટનો * અથવા ત શરૂઆતમાં આવીને થાએલીછે.) *v.* To reach, to arrive.

ઇઅ-ઘગુઅઉ=ઇગુઅઉઉઉઉઇગુઅઉ ક્રિ. ભ. કા. કર્મણી વા. મલશે. (ઇઅઉ પાંમવું,

મેળવવું, અર૦ ૬૫, સં૦ આપ, to obtain, to join ઉપરથી. ફા૦ يافتن) *v.* Will obtain, will meet.

ווּמְצִיאוּתָא=אִתְקְיָמוּ ચા. ઉદ્ભવું, ઉભું થવું. ૨. હોવું. (Chald. קוּם to be, to stand in a place, to stand fast, to live, to exist, like the Samar. קְמָא, Heb. קוּם the same, to stand, to arise, to endure. Syr. قوم અથવા قُم to arise, live. Arab. قوم) *v.* To get up, to arise, to come to an erect posture. 2. To be.

וּמְקְטָלָא=אִתְקְטָלוּ ચા. મારી નાંખવું, કાપી નાંખવું, કતલ કરવું. (Chald. קְטַל to kill, to massacre. Aram. קְטַל, Syr. قَطَل, Arab. قَتَلَ to cut off. Heb. קָטַל to kill, to slay. מַקְטֵל slaughter, murder.) *v.* To kill, to cut up, to massacre.

וּמְקַרְבָּנָא=אִתְקְרִיבוּ ચા. ધરવું, યાદ કરવું, ભજવું, અરજ અથવા વીનંતી કરવી. (Heb. קָרְבָּן offering of sacrifice, feast for offering. קָרַב to give, to present, ઉપરથી קָרְבָּן gift. Chald. קוּרְבָּנָא idolatry, idolatrous worship, and קְרִיבָא bestowed, given.) *v.* To invoke, to pray, to worship.

וּמְשַׁכְלָא=אִתְשְׁכְלוּ ચા. પકડીને લેઈ જવું, ઘસડી લેઈ જવું, લેઈ જવું, ચલાવવું. (Chald. שְׁכַל to move, to move forward, to walk along gently. Hif. הִשְׁכִּיל to make go then, to lead, to conduct, to lead along, to bring forward, to offer. Heb. הוֹבִיל to bring, to lead, to cause to go in solemn procession, to deliver presents. Syr. يَبِّل or أَوبِل to bring, carry.) *v.* To lead, to conduct, to drag away, to walk or move forward.

וּמְתַלְיָא=אִתְתְּלִיוּ ચા. કેહવું, બોલવું. (Chald. תְּלִי or תִּלִּי to speak, to relate, תְּלִי to talk. Heb. תָּלָה અને Syr. مَلَل to speak.) *v.* To tell, to speak.

וּמְתוּנָא=אִתְתְּנִיוּ ના. ધાગણી, દિલસોજી, અસર, ગુણ. (ફ ને બા. ના. પ્રત્ય ાન ધાગીને Chald. תּוּנָא a warm spring. חָנַן to be warm ઉપરથી. Arab. حمى to be hot) *u.* Sensibility, condiality, influence, effect.

וּמְתְקְטָלָא=אִתְקְטָלוּ ચા. મરવું; મરણ પામવું. (Heb. מוּת to die, naturally or violently. מֵת a dying one, a dead one, a corpse. Chald. מוּת to die, of men or animals; to decay, of trees; to be desert, or waste of land. Arab. مات the seme. Syr. موت or مَيت to die.) *v.* To die, to cease to exist.

וּמְתַּן=אִתְתְּנִיוּ અથવા אִתְיְהִיבוּ ચા. આપવું, બક્ષવું. ૨. પેદા કરવું. (Chald. יְהַב to give, to reach forth, present, as a gift. Heb. יָהַב to give, to expose (the

life,) Arab. وهب, Syr. ܝܗܒ) *v.* To give, to grant. 2. To create.

ااااا=اسمفاعيل ક્રિ. હોવું. થવું, બનવું. (Chald. הֲוָה to be, to live, to exist, then to arise, to become. Heb. הָיָה, Syr. ܗܘܐ to be, to happen. Arab. هَوِيَ) *v.* To be, to happen, to be made.

ا—ا

اسدو=وسواس વિ. દૂર, વેગળું, એહલાએહું. (Chald. רְחִיק distant, far, Targ. רְחִיק, וְרָחִיק, Heb. Chald. רָחַק to separate, from a person or thing; to remove, to be away. Syr. رخق to be far from. Arab. دَحَقَ to remove far away.) *a.* Distant, apart, separate.

اد=اسد નાં. નસ, રગ. (Pl. سد, સં० प्रग्रह: a vein, ફા० رگ) *n.* The veins, the arteries.

اره=اسرار વિ. બરાબ, બુરૂ. (ا ને ر પ્રત્ય જોડાઇને, અવ० ابا to leave, to abandon. સં० रिच to divide, to scatter or separate ઉપરથી.) *a.* Evil, bad.

اسسد=اسسراط વિ. સાચ્ચું, રાસ્ત, વાજબી, બરૂં. (અવ० اشا right, નું *superl.* اشتم ઉપરથી. ફા० راست) ભા. નાં. اشی truth, truthfulness.) *a.* True, right, just.

اد=اسباب નાં. સબબ, કારણ. (ફા० رنگ અથવા رى) *n.* Cause, reason.

اسد=اسرا વિ. ઘણું, વધારે. ૨. બુજોરગ, ચહડતે દરજ્જેનું. (Chald. רַב or רַבָּא great, רִב multitude, mass, רַבְּתָא f. of רַב the great, the principal one.) *a.* Much, more. 2. Exalted; of high rank.

اره=اسرار ભા. નાં. બુરાઇ, બરાબી, નાસ. (Chald. רַע badness, רעע to reduce to ruins, to beat in pieces.) *n.* Evil, wickedness, destruction, ruin.

اوره=اسرار વિ. મુરદાલ, નબ્બલું. ૨. નાપાએદાર, ટકી નહી સકે તેહવું. (ر+و, અવ० ثا to go, to go away. સં० रिग to go, to move.) *a.* Weak, feeble. 2. Perishable, unenduring.

ا—اد=ا—اد નાં. મોહડું, મુખ-ડો, મુરત. ૨. સબબ, કારણ. (અવ० اثا statue, ફા० رى, સં० रूप, form, appearance.) *n.* The face, the countenance. 2. Cause, reason.

اا=اد નાં. તરીકો, કાએદો, રવાઇ-એો. (અવ० ثا to go, સં० रुङ् to go, to move. ફા० روش) *n.* Manners, ways, custom, practice.

دستور=دستور નાં. તરીકો, કાયદો, પારો. (અવ૦ ઇ.ભા. to go, નું past part. ગયેલો. ફા૦ رفتن) *n.* Practice, rule, custom.

دستور=دستور નાં. માથું, મથાડું. ૨. છેડો, અંત. ૩. સરદાર, મુખ્ય. (Chald. דִּשְׁרָא head of animals רֵישָׁא top, head, chief thing. רֵישָׁא Aram. רֵישָׁא, Syr. ريشا first, foremost, chief. רֵישׁ the point, summit of a mountain, or of a tower. Heb. רֹאשׁ, Arab. راس) *n.* The head, the top. 2. An extremity, an end. 3. A chief, a headman.

دستور-دستور=دستور નાં. રવાંનનો હકીમ, આતમાનું પાપથી નીવારણ કરનારો વૈદ અથવા દસતુર. *n.* The physician of the soul, a Dastúr.

دست=دست અ૦ دست નાં. પગ. ૨. ટાંટિયો, ટાંગ, ટંગડી. (Chald. דְּרַע *the foot, step, pace.* Heb. רֶגֶל, Syr. ريجا a *foot*, Arab. رجل) *n.* A foot. 2. A leg.

---

٢ ـــ ٢

تو=تو પુ. સર્વ. તમો. (Chald. אַתּ or אַתּוּן *m.* you, અથવા your ને ઉપસર્ગ તરીકે ٢ જોડાઇને. જાણવું કે પેહલવી ભાષામાં ٢ અથવા ٢ـــ٢ હું, અને ٢ـــ٢ હમો, તથા ٢ـــ٢ તું, અને ٢ـــ٢ તમો, ઇત્યાદી પુરૂષ સર્વનામો વપરાએલાછે, તેહની ઉતપનતી સેમીટીક ભાષાને લગતાં સર્વનામો ઉપરથી થાએલીછે. જેમકે Chald. ־ my, ־ךָ thy, ־ן our, ־כוֹן, અથવા ־כוֹן your, ને ઉપલી ભાષામાં બીજી વીભકતીને સારૂં ઉપસર્ગ તરીકે ٢ જોડાઇને ٢, ٢, ٢ ઇત્યાદી સર્વનામો બનેલાછે, તે બરોબર આએ ઉપલાં પેહલવી સર્વનામોને મલતાં આવેછે.) *pers. pron.* You.

تو=تو વિ. પાછું, ઉલટું. ક્રિ. વિ. ફરીથી, બીજી મરતબે, વલી, પછી, પછવાડેથી. નાં. અટકાવ, બંદી. (Chald. ٢ + אָחוֹר *the backside, the west, the back, behind, later, in the future.* Heb. אָחוֹר retro, or with face turned away, *in future.*) *a.* Back again, in the reverse direction. *ad.* Again, a second time, after, afterwards. *n.* A prohibition, a stoppage.

تو=تو પુ. સર્વ. આપણુ, આપડો, હમો. (Chald. ٢ our અથવા us.) *pers. pron.* We.

تو=تو ક્રિ. વિ. આગલ, સામે, સન્મુખ. (Chald. ٢ *to the front part, i. e.* before.) *ad.* Ahead, opposite, in front.

تو=تو અથવા ٢ કેલ. વિ. ૩૦, બીસ. (આએ શબ્દનો અસલ ઇમલો

ל—ש હોવો જોઇએ, પણ મારા ધારવા પરમાણે ૮ ફેરવાઇને ૭ થવાથી તેહનો આકાર ૭ કરીને થયોછે, અને તે ઉપરથી હમોએ તેહને હીબરૂ לְמֵד lă'mĕd ને બદલે કાંઇએક ફેરફારથી બનેલો સંજ્ઞેપ આકાર ગણીને અતરે ל૩ અથવા ל૪ કરીને વાંચેએોછે. અરબી તેમજ હાલની આપણી ફારસી ભાષામાં ل ના કાએદાની સહમજ મુજબ ل અશ્શર ૩૦) ની સંખ્યાના અરથને સારૂ વપરાએછે. આએ ધમિલાને સાધારણ રીતે ל૩=ש૩ કરીને પેહલવી વીદ્યાર્થીએો વાંચતા આવિઆછે, પણ તે ઉકલાણ તપાસથી જોતાં ભુલ ભરેલું દેખાએછે.) *a.* Thirty.

לד=ו૪ નાં. મોહટાઇ, બુજોરગી, કીરતી. (Chald. לְגַד to glow ઉપરથી ד નો ו થાઇને બનેલો આકાર.) *n.* Greatness, venerableness, glory.

לגל=ו૩૩ש૪ અથવા לגל= ו૩૩ש૪ નાં. દેલ, દીલ. (Chald. לֵב and לִבָּא *the heart*, as the seat of life. Aram. לֵב, לִבָּא, Syr. ܠܶܒ, Arab. لُبّ, Heb. לֵב) *n.* The heart.

ל૪ש=ו૩૪ש૪ ઉપ. સાથે, મારફતે, કરી, પાસેથી, કણેથી. (Chald. לָךְ (for לְוָת) *by, with, at.* Heb. לָךְ, Syr. ܠܘܬ to join, associate.) *prep.* With, through, by means of, by, from.

ל૪ל=૪૩ש૪ વિ. વગર હસ્તીવાલું, નાબુદ થાએલું, રદ થાએલું, જેહની હએાતી નહી રહેલી હોએ તે. (Chald. לָאוֹת *there is not*, ઉપરથી. Targ. לָית, לֵית, Syr. ܠܝܬ, Arab. لَيْسَ) *a.* Non-existent, that which is annihilated, that which is cancelled, that which does not live.

ל૪ו-ו૪૩=ו૩૪૪૪૪ש૪ ક્રિ. વગર હસ્તીવાલું થવું, નાબુદ થવું, રદ થવું, હયાતી વગરનું બનવું. (ו૩૪ ને ו૩૩ પ્રત્ય જોડાઇને.) *v.* To be non-existent, to be annihilated, to become without life, to be cancelled.

ל—ו

ו૩૪૪=ו૩૪૪૪ש૪ ક્રિ. પકડવું, ધરવું. ૨. પકડી રાખવું. (Chald. אָחַז to lay hold of, seize, take. Arab. أخذ, Heb. אָחַז; સેમીટીક א, ח અને ע નો પેહલવીમાં ו—ל થાએલો આપણને મલેછે, જેમકે על—upon નું לי, אֵזֵל to go, ઉપરથી ו૩૩, ; בְּרַח to flee, ઉપરથી ו૩૩) *v.* To seize, to lay hold of. 2. To keep seized.

ו૩૪=ו૩૪૪ש૪ વિ. ઉમદા, ચહડતે દરજ્જેનું. (અવ૦ לי to bring up, to draw. ફા૦ كَزيدن) *a.* Superior, rich, high.

ו૩૪-ו૩૪૪૪=ו૩૪૪૪ש૪ ક્રિ. ઉમદા બદલો મેલવ્વો, ચહડતો હક મેલવ્વો. (ו૩૪+ו૩૪+ש) *v.* To obtain a rich reward, to obtain high privilege.

ખોજગદ્દા=દોસ્તદારીનું નાં. સોધ, ખોળ, તપાસ. ૨. કાલજી, દીલસોજી. (અવ૦ઉપ. ખોજ+ગદ્દા to seek, to search, ઉપરથી.) *n.* Search, investigation, scrutiny. 2. Solicitude, care, cordiality.

ગદ્દા=દુશ્મન વિ. ઓતમ, ઉમદા, ચહડતે દરજ્જેનું. (જુઓ ખોજ) *a.* Excellent, superior, best.

ગદ્દો=ગુરજ નાં. ગરજ, મુશલું, કુતકું. (અવ૦ ગુરજ club, pestle. સં૦ વજ્ર, ફા૦ گرز, گورز) *n.* Battle-axe, a club, a bludgeon.

ખોગદ્દો=ખોગલાવવું ક્રિ. જવું, ચુજરી જવું, ચુજરવું. ૨. પાછું જવું, પાછું ફરવું. ૩. થવું, રેહવું. (Chald. בְּעַל *to go, to vanish,* to go away. Syr. ܙܠ, Targ. בְּעַל, Chald. בְּעַל to remove. Arab. عزل, Chald. תּוּב to turn, to return home. Syr. خزر, Targ. תּוּב) *v.* To go, to pass away. 2. To go back, to return. 3. To happen, to remain.

ગા=દુ-ગુધી ક્રિ.વિ. શુધી, લગી, તલક, વેર. ઉ. અ. જ્યાંહાંશુધી, જાંહાંલગી. (Chald. עַד until, till, while, so that.) *ad.* Till, until, up to, as far as. *conj.* As long as.

ઇજ્જાગદ્દા=ઇજ્જતદારીનું નાં. ખરાબ ખાસીઅત, નાસકારક ખવાસ. (અને વ. ઇજ્જા—ઇજ્જતદારીનું ખરાબ ખાસીઅતો. અવ૦ ઇજ્જા, સં૦ णाश to perish, ઉપરથી *past. part.* નષ્ટ last, destroyed, ની આગલ ઉપ. ગદ્દા, વિ જોડાઇને, તે ઉપરથી ઇજ્જા, અને તેહને ઇજ્જ જોડાઇને ઇજ્જા) *n.* Evil disposition, ill-nature, destructive disposition.

ગદ્દાગીરી=ગદ્દાગીરીનું ભા. નાં. ખખીલી, નેહસીઅત, કંજુસી. (અવ૦ ગીર), સં૦ बन्ध to bind, ઉપરથી ગા, અને ગર to make, to do, ઉપરથી ગર maker, ને ભા. નાં. પ્રત્યે ઇ જોડાઇને ગદ્દા, ફા૦ بندةگری) *n.* Miserliness, stinginess.

ખોગદ્દો=ખોગદ્દાવવું ભા. નાં. મરજી, શોક, ઇચ્છા. (ખોગદ્દો નો સંખ્યશેષ આકાર. અવ૦ ખો, to choose. સં૦ वर to desire. ફા૦ گزیش) *n.* Wish, desire.

ખોગદ્દાવવું=ખોગદ્દાવવું ક્રિ. પસંદ કરવું, ઇમાન લાવ્વું. વિ. પસંદ કરનાર, વીસવાસ રાખનાર. (ખોગદ્દો ને વ પ્રત્યે જોડાઇને.) *v.* To approve, to put faith in. *a.* One who approves, a believer.

ખોદ્દો=ખોદ્દો નાં. ખુરો હવસ, ખુરો શોક. ૨. વરન દેવ, અથવા ખુરા હવસને ઉતપન કરનારી ગેબી સકતી. (અવ૦ ખોદ્દોવવું—ખોદ્દોવવું ઉપરથી.) *n.* Evil passion, evil desire. 2. Varún Déva or the invisible power that gives rise to evil passions.

ખોદ્દો=ખોદ્દો નાં. ખાલ, કેશ. (અવ૦ ખોદ્દો hair, સં૦ वृजन.) *n.* Hair.

નાં. ખેડૂતનો બલદ, બેતીનો બલદ. (અવ૦ to work ઉપરથી. , ફા૦ , ને Chald. an *ox, a heifer.* Heb. , Arab. , Syr.) *n.* An ox used for ploughing.

ઉપ. ઉપર; માં, અંદર, તરફ, ગમ, પાસે, નજદીક; સાથે. બીજી તથા ચોથી વી. ને, વાસ્તે. સારૂ; પાસેથી, કનેથી; સાહમણે, વિરુદ્ધ. (Chald. *over, upon, above, with, at, for, by, about, around, according to, although, on account of, for the sake of, against, to, unto,* or dative. *towards, at*; Heb.) *prep.* On, in, within, among, at, towards, by, beside, near, close to, with. Sign of the second and fourth case. To, for, by the side of, from, against, opposed to.

સં. તે, પેલું. (Chald. , Heb. or , *dem. pron. that.*) *pron.* That.

ક્રિ. ખાવું, જમવું, ખોરાક ખાવો. (Chald. to take food, to taste. ઉપરથી બનેલો (passive-reflexive form) Arab. નાં વજન પરમાણે ને બદલે ન નીકલી જઈ ને બદલે ૮ વપરાઈને બનીઉંછે, અને શરૂઆતમાં આવેલો , એ ને બદલે જેમ બીજા બોલોમાં આવેછે તેમ અતરે આવેલોછે.) *v.* To eat, to take food.

નાં. સાંભલવાની સકતિ, સાંભલવાની બુદ્ધિ. ૨. સંભલાણુ, અથવા જે કાંઈ સંભલાએ તે. (, સાંભલવું, તે ઉપરથી , ને ભા. વા.નાં. પ્રત્યે લાગીને. (Chald. *to give ear to, to hear.* Nif. *to be heard.* Hif. to cause to hear, to let be hear. Heb. to hearken to, to hear. Hif. to cause some one to hear, to let some one hear, to proclaim, announce. Arab. to hear. Syr. ; જેમ કેટલાએક સેમીટીક શબ્દોની આગલ વપરાએલા « અથવા » અને ה ને બદલે પેહલવીમાં ,—૮ બનેલોછે, તેમ કેટલાએક બોલોની સેવટે વપરાએલા મજકુર અક્ષરોને બદલે ૬ અથવા ૬ આપણને મલેછે. જેમકે Chald. *to wish, to desire, to will.* or *the eye,* *the mouth,* *the back.* Syr. *fortune.* *to become-like,* what. ઉપરથી પેહલવી *to wish,* *the eye*; *the mouth*; *the back*; *fortune*; *to become like*; *what.*) *n.* The sense of hearing. 2. Hearing, that which is heard.

ક્રિ. કરવું, બનાવવું, બજા લાવવું. (Chald. *to perform heavy work, to serve, to do service before, to worship,*

to work; עבד to make, to do. Heb. עבד, Syr. ܥܒܕ) *v.* To do, to make, to perform, to accomplish.

કુકર્મી=કુકર્મ+ઈ વિ. દેહશતનાક, બીહીકણું, ભચ્ચે ભરેલું. (જો આચ્ચે શબ્દનો ઉચ્ચાર קֹרְמִי કરીચ્ચેતો તે Semitic થઉછે, અને Chald. קְרַם to be afraid ઉપરથી બનેલા *pass. part.* קְרִים *fearful* ને કાંઇચ્ચેક અચ્છરના ફેર-ફારે તે મલેછે. પણ જો એને ઇરાંની ગણીચ્ચેતો તેહનો ઉચ્ચાર ક્રમ્મ્ય કરીને થવો જોઇચ્ચે, અને તે હાલની ફારસીમાં વપરાતા ક્રમ્મ્ય બોલ સાથે મલેછે, જેહનો અરથ 'ધાસ્તી' અથવા 'બીહીક' નો થાચ્ચેછે, અને તે ઉપરથી ક્રમ્મ્ય અથવા ક્રમ્મ્ય ક્રિયાપદ બનેલાંછે; અને આચ્ચે બીજો ઉચ્ચાર હમોને વધારે વાજબી દેખાચ્ચેછે.) *a.* Terrible, dreadful, that causes fear.

કુકર્મી=કુકર્મ+ઈ નાં. ગોલાંમખારગી કરનાર. ૨. ઇતીમ, ધણીવોરી વગરનું. (અવ૦ કુકર્મ ગોલાંમખારગી કરનાર; ક્રમ્મ્ય to throw, to whelp ઉપરથી. અને ઇતીમ, ને વાસ્તે વપરાચ્ચેલા શબ્દની ઉત-પત્તી ક્રમ્મ્ય+ક્રમ્મ્ય to go, ઉપરથી. સં૦ વિપત્તિ, adversity. ફા૦ ક્રમ્મ્ય) *n.* A sodomist. 2. That which has no owner, a thing belonging to nobody.

કુકર્મીપણું=કુકર્મીપણ+ઉં નાં. ગોલાં-મખારગી કરાવનાર. (અવ૦ કુકર્મીપણ્ય) *n.* One who causes sodomy to be committed, the passive person in an act of sodomy.

ચાલ=ચલ-ણ વિ. ભલી બુ-દ્ધીવાલો. (ચ નો સંચ્છેપ આકાર ચ્ય અવ૦ ચણ્ય good; ચણ્યચ્છેમ્ય conscience ઉપરથી.) *a.* Of a good disposition, well-minded.

ચ—ચ-ચ

ચણ્ય=ચણ્યચ્છમ્ય વિ. ઘટતું, વાજ-બી, લાચ્ચેક, યોગીય. (ચ ને ચ્ય પ્રત્ય લાગીને; અવસ્તા ક્રમ્મ્ય to be decent, ઉપરથી. ક્રિ. ક્રમ્મ્ય, ફા૦ ક્રમ્મ્ય) *a.* Merited, just, deserving, suitable, fit.

ચમ્મ્યચ્છ=ચમ્મ્યચ્છમ્ય વિ. જતું રે-હનાર, નાપાચ્ચેદાર, કાચ્ચેમ નહી રેહનાર. (અવ૦ ક્રમ્મ્ય to pass by, to go past, ઉપરથી. ક્રમ્મ્ય ક્રિ. વિ. ક્રમ્મ્ય to pass by.) *a.* Transitory, ephemeral, vanishing.

ક્રમ્મ્યચ્છ=ક્રમ્મ્યચ્છમ્ય ક્રિ. ઢાંકવું, છુપાવ્વું. ૨. ઢંકાઇ જવું. ૩. દાબી દેવું, દાબી નાંખવું. (અવ૦ ક્રમ્મ્ય to hide, to conceal, ઉપરથી. ફા૦ ક્રમ્મ્ય) *v.* To hide, to conceal. 2. To be

covered up. 3. To press down, to suppress.

ખરાબ=ખરાબ વિ. ભુંડું, બુરું, અપાય, નઠારું, અયુત. (Chald. בְּרָא to be bad, ill-smelling, stinking. Aram. אֲבָא and בְּאִישׁ, Arab. شَرَّ, Heb. רָעָה turning away from the law, apostasy, backsliding, sin, offence.) *a.* Bad, evil, wicked.

ખરાબ-ખાનાર=ખરાબ ફાયદાવાળું કરનાર, નફાકારક બનાવનાર. (ખાનાર ફાયદેમંદ, ખાનાર કરનાર.) *a.* One who or that which makes profitable or advantageous.

ખરાબ=ખરાબ ના. શીસું, સીસું. (અવ० ખરાબ lead, ફા० سُرب) *n.* Lead.

ખ—ખ

ખરાબ-ખ=ખરાબખાતે ભા. ના. બંદીવાનપણું, કેદીપણું, બંદી, કેદ. (ખરાબ+ખ, Chald. בְּרָא *to close*, the mouth, *to stop up*, a spring. Heb. בָּרָה, Arab. سكر *to dam*, ખરાબ કેદ કરવું, બંદ કરવું.) *n.* The state of a prisoner, imprisonment.

ખરાબ-ખ=ખરાબખાતે ના. ફકીર, મીસકીન, મુફલેસ, કંગાલ. (Chald. בְּרָא *to be lost, to be poor.* Arab. مسكن to be poor, needy. בְּרָא *to be impoverished,* reduced. בְּרָא one impoverished, or *poor.* Arab. مسكين ભા. ના. ખરાબ કંગાલીઅત.) *n.* A pauper, a beggar, a destitute person.

ખરાબ=ખરાબખાતે ના. શેહેર, નગર, નગરી. (અવ० ખરાબ, ફા० شهر city.) *n.* A city, a town.

ખરાબખાતે=ખરાબખાતે ક્રિ. મોકલવું. (Chald. בְּרָא *to send off.* Syr. شدر, Arab. شَذَرَ) *v.* To send, to despatch.

ખરાબ=ખરાબખાતે ના. વરસ, સાલ. (Chald. בְּרָא a year. Heb. שָׁנָה, Arab. سنة) *n.* An year.

ખરાબ-ખ=ખરાબખાતે વિ. સારું, ભલું, ગુનગારું. (Chald. בְּרָא beautiful, lovely, fair. Heb. בְּרָא beauty.) *n.* Good, efficacious.

ખરાબ-ખ=ખરાબખાતે અથવા ખરાબખાતે ના. પાદશાહ, નીઆધીશ. ૨. સકતીવાન, લાએક, યોગીય. (Chald. בְּרָא *to rule, to have power,* ઉપરથી. בְּרָא *a ruler.* בְּרָא *dominion,* power. જેઆરે આગે ખરાબ બોલ કોઇબી ક્રિયાપદની આગલ અથવા પાછળ આવેછે તેઆરે તે શકયાર્થની નીશાંન દાખલ વપરાએછે.) *n.* A king, a judge. 2. Powerful, suitable, deserving, worthy.

૫૫૫૨૪૭=કમ્પાવવું ક્રિ. છોડી દેવું, પડતું મેલવું. (Chald. שְׁבַק *to leave, to release, to leave behind, to forsake.*) *v.* To leave off, to release, to forsake.

૬૫૭૬૭=૬૫૭૬૬૫૭ વિ. કાલું, સીહા. (૭૭૭+૬ પ્રત્ય લાગીને, અવ૦ ૭૭૭૭૭, ૫૭૭૭૭ night. ઉપરથી. પા૦ ૬૭૭૭, ફા૦ شب) *a.* Black.

૫૭૭૬૭=૫૭૭૭૬૬૭ વિ. સત્રી. આપનાર, ઇજા કરનાર, દુઃખકારક. (૭૭૬૭ ને એખતીઆર બતલાવનારાં વિશેષણનો પ્રત્ય ૫૭ લાગીને. Chald. שְׁבַר to destroy. Heb. שֶׁבֶר tearing to pieces, ઉપરથી.) *a.* That causes hardship, pain-giving, painful, injurious.

૭૬૬૭=૭૭૬૬૬૭ વિ. રોશની વાલું, રોશન, ચલકાટ ભરેલું. (૭૭+૭, અ૦ ૭૭૭૬ to glitter, to shine, ઉપરથી ૭૭૬૭૭૬ bright. ફા૦ شيد brightness, light.) *a.* Bright, luminous, shining.

૭૬૬૭=૬૬૬૬૭ ના. દેવ, શેતાન. (Chald. שְׁבַק to turn aside, to become faithless, ઉપરથી. שֶׁבֶק *an apostate*, one who has turned aside, an unjust judge, Heb. שׂטן, Aram. שִׂטְנָא, Syr. ܣܛܢ, Arab. شيطان) *n.* A Déva, Satan, a fiend.

૫૫૬૭૭-૫૫૬૭૭=૫૭૭૭૬૭૬૭ ક્રિ. ધોવું, પાણીથી સાફ કરવું, વિછરી નાખવું. (સં૦ शुध to be or become pure or purified. ફા૦ شوييدن or شستن) *v.* To wash, to lave, to rinse with water.

૭૫૭૭=૭૭૬૫૬૭૭૭ ના. ઉમેદ, આશા. (Chald. שְׁבַר desire, wish, שְׁבַר desirableness, loveliness.) *n.* Hope, expectation, wish, desire.

૫૫૭૭=૭૭૬૫૬૭૭૭ વિ. ઉમેદવાલું, આસાવન્ત. *a.* Hopeful, desirous, expectant.

૭૭૫૫૭૭=૭૭૭૫૭૬૫૬૭૭૭ ક્રિ. વીસવાસ રાખવો, ભરોસો રાખવો. (૫૭૫૭૭-૭ પ્રત્ય લાગીને Chald. Hif. הַאֲמִין to trust, to give faith. אמן to stand firm, ઉપરથી. Arab. أَمَنَ, Syr. ܐܡܢ, Targ. אמן, Heb. אָמַן. ૫૫૭૫૭૭ અથવા ૫૫૭૫૭૭ ને બદલે) *v.* To trust, to rely upon, to confide in.

૭૭૭૭૭૭=૭૭૭૭૭૭૭-૭૭૭૭૭૭૭ ના. લુટફાંત કરનાર-રાહમારૂ-લુટારૂ બતવાલું. (૭૭+૭૭૭+૭, અવ૦ ૭૭૭૭૭૭૭ robber, highwayman, અને ૭૭૭૭ body, ઉપરથી.) *n.* A robber, an highwayman, a plunderer.

૭૭૭=૭૭૭૭ દર્શ. સર્વ. આએ, પેલું, (Chald. דֵּן or דָּא *this, that, here, there, now, then.* Arab. ذٰ,

Syr. ܐܢ, Aram. זן, Heb. זה) *pron.* This, that.

مسكين=مسكينى વિ. દુખી, ઇજાવાલું, હલાક. (م + ને ى પ્રત્ય લાગીને; અવ૦ سكن, સં૦ हन to hurt, ઉપરથી. ભા. નાં. مسكينى—مسكينائى અથવા مسكين—مسكينائى) *a.* miserable, wretched, suffering.

مردم=مردمى નાં. લોક, પ્રજા, ખલકત. (Chald. ܒܪ + ܢܫ the people. Arab. عالم) *n.* The people, subjects.

مردم كردن=مردمى كردن ક્રિ. એકઠું કરવું, જમાવ કરવું, સંગ્રહ કરવો, ભેગું કરવું. (અવ૦ ઉપ. مر with, to gether, અને كن to make, to do, ઉપરથી. ફા૦ انذرختن) *v.* To collect, to gather together, to assemble.

مردم=مردمى અ૦ مردمان નાં. લોક, જમાત, આદમીઓનો સંગ્રહ. (અવ૦ مر + د) ને સેમીટીક ם જોડાઇને; ફા૦ انبوه عالم) *n.* People, a sect, an assemblage of men, a community.

مر=مرى ઉપ. સાથે, એકમલતું. (અવ૦ مر with ઉપરથી. ફા૦ مر) *prep.* With, along with.

مردانگى=مردانى વિ. હીમતવાન, હીમતવાલું, હીમતી. (અવ૦ مرد strong, ઉપરથી.) *a* Brave, courageous.

مرا=مرى સર્વ. તેજ, એજ. (અવ૦ مره the same.) *prep.* The same, the very same.

مرادى=مرادى ભા. નાં. મીતરાચારી, પરીતી, દોસ્તી. (ફા૦ مرخواهي) *n.* Friendship, mutual good-feeling.

مر=مرى વિ. એકેકએક, હરએક, પ્રત્યેક. ૨. સઘલું, તમામ, ખીલકુલ. (અવ૦ مر, સં૦ सर्व all, whole, entire, ફા૦ مر) *a.* Each, every. 2. All, whole, entire.

البرز=البرزى નાં. ઉનચો પાહડ, અલબરજ. (અવ૦ البرز, ફા૦ البُرز) *n.* A high mountain, mount Albúrúz.

مرس=مرسى વિ. પાક, પવિત્તર, અશો. (مرس નો બીજો આકાર. અવ૦ مرس nom. مرس clean, pure, ઉપરથી.) *a.* Holy, pure.

مرس كردن=مرس-كردن ક્રિ. નીચ વદેઆ અથવા નીચાઈ કરવી. ૨. દુશમની—અદાવત કરવી. (مر + مرس, અવ૦ مرس enmity અને كن to do, ઉપરથી.) *v.* To be mean. 2. To bear enmity, to be inimical.

مرى=مرى વિ. ડાબું, ડાબું, ડાબા હાથ તરફનું. (مر بائى ડાબો હાથ, અવ૦ مرى left, ઉપરથી.) *a.* Left, on the left hand.

مرشدى=مرشدى નાં. શાગેરદ, વિદ્યાર્થી, શિષ્ય, ચેલો, શાગિર્દ. (અવ૦ مرشد scholar, ઉપરથી.) *n.* A disciple, a scholar, a pupil.

સરખું=સરખું વિ. બરાબર, એકસરખું, માફકનું. (અવ૦ સમ equal, similar.) *a.* Equal, similar, suitable.

સૂકું=સૂકું નાં. બાલવાની કાઠી, બાલવાના લાકડાં. (Chald. סָמָּא dried lungs, brush-wood. Arab. حَمِيمَة fuel.) *n.* Fuel.

સાકર=સાકર નાં. જીભ, જીભલી, જબાન. ૨. ભાષા, જુબાન. (અવ૦ સાકર અથવા જબાન tongue, language, ઉપરથી. ફા૦ زبان) *n.* The tongue. 2. A language.

સાહુકાર=સાહુકાર વિ. હોનરમંદ, હિકમતી. ૨. સદ્‌ગુણી, ખુબીવાન. (અવ૦ સાહુકાર virtue, ને વિ. કાર પ્રત્ય લાગીને. ફા૦ هنرمند) *a.* Well-skilled in art, full of resources. 2. Possessing good qualities, virtuous.

સાહુકારવું=સાહુકારવું ક્રિ. સારી આબેપત મેલવવી, સારો બદલો મેલવવો, નાં. સારી આબેપત, સારો બદલો. (સા+વું, અવ૦ સા good, વું income, ઉપરથી. ફા૦ ثبت) *v.* To obtain a good reward or income. *n.* Good income or reward.

સાહુકારલોક=સાહુકારલોક અથવા સાહુકારજન=સાહુકારજન નાં. લોકો, લોક, પ્રજા. (સા having the body. ભા. નાં. પ્રત્ય ા અને અ. વ. પ્રત્ય ા લાગીને. અવ૦ સા body, ઉપરથી. ફા૦ مستانیکان) *n.* The people, the populace, subjects.

સાપ=સાપ નાં. સાપ, સર્પ. (Arab. حَرِيش serpent. Chald. חִוְיָא inhabitant of the caves.) *n.* A snake, a serpent.

સાધુકરણ=સાધુકરણ નાં. ધર્મની કેલવણી આપનાર, ઉસ્તાદ, શિકવનાર, શિક્ષક. (અવ૦ સાધુકરણ master of doctrine. પા૦ સાધુકરણ, ફા૦ مربی) *n.* A teacher, a religious teacher

સાસો=સાસો નાં. ગોસ્સો, ગુસ્સો, રીશ, ક્રોધ. (અવ૦ સાસો anger, wrath. ફા૦ خشم) *n.* Anger, resentment, wrath.

સાહત=સાહત નાં. મોહત, હલાકી. (અવ૦ સાહત death, decease. ફા૦ عرش) *n.* Death, hardship.

સાહતનો-કરણો=સાહતનો-કરણો વિ. મોહતને લગતું ફરમાન આપનાર, હલાકીને લગતી સલ્લા આપનાર. *a.* He who gives precepts that load to death, an adviser to evil.

સાહતકરણહાર=સાહતકરણહાર વિ. મોહતને મેલવનાર, નોકસાન પાંમનાર. (સા+કરણહાર) *a.* One who seeks death, one who comes by harm.

૬૬ શુદ્ધી પત્રક.

સફે.	પંતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૨૮	૧૦	....	ભવ્યજન.
૨૯	૧, ૩, ૧૩	ઉપજાવ્યા.	ઉપજાવ્યા.
૩૨	૯	ન—ઉપજાવ્યા.	ન—ઉપજાવ્યા.
૩૪	૩	ઇત્યાદ્યા.	ઇત્યાદ્યા.
૪૨	૪	ઇ૫	ઇ૫
૪૨	૧૬	ઇન્દ્રિયોદ્વારા.	ઇન્દ્રિયોદ્વારા.
૪૩	૪	....	૨૦૪૩.
૪૪	૧૦	ઉપજે. ઇત્યાદિ.	ઉપજે—૨૦. ઇત્યાદિ.
૪૪	૨૧	ઉપાદાનકારણ.	ઉપાદાનકારણ.
૪૮	૧૯	ઉપાદાનકારણ.	ઉપાદાનકારણ.
૪૯	૨૧	ન્યાયોપેત.	ન્યાયોપેત.
૫૦	૧	ન્યાયોપેત.	ન્યાયોપેત.
૫૦	૧૮	....	૩૫.
૫૩	૩	ઉપાદાનકારણ.	ઉપાદાનકારણ.
૫૪	૫	ઉપાદાનકારણ.	ઉપાદાનકારણ.
૫૮	૮	ઇત્યાદિ.	ઇત્યાદિ.
૫૯	૫	અજીવ.	અજીવ.

આ એ પુસ્તકને છપાતાં થએલી ભુલને લગતું

જંદ શુદ્ધી પતરક.

સફો.	સતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૨	૧૯	.....	.....
૨	૧૮	....	.....
૨	૨૧	....	.....
૪	૨, ૬	..... , ...	..... , ...
૪	૧૮	..... , ...	..... , ...
૮	૫	....	.....
૮–૧૦	૮, ૧૫	..... , ...	..... , ...
૧૧	૬, ૯	.....	.....
૧૨	૨	.....	.....
૧૬	૬	.....	.....
૧૬	૬, ૯, ૧૦	.....	.....
૧૭	૧૧	.....	.....
૧૮	૧	.....	.....
૨૦	૧૭	.....	.....
૨૦	૧૯	.....	.....
૨૧	૧૦	.....	.....
૨૨	૧૧	.....	.....
૨૩	૨૦	.....	.....
૨૫	૯	.....	.....
૨૫	૧૨	.....	.....
૨૬	૪	.....	.....
૨૬	૫	.....	.....
૨૬	૧૧, ૧૩	.....	.....
૨૬	૨૦	.....	.....

{५ ५} -सम्बन्धाय. अहं. प्रणतहृ. -तेभ्यः. नमस्तेभ्यः. ओंकारेण. अहंकारेण. अहं-कृत्वा. नमः. ॐ स्वधायै नमः. प्राणाय-स्वाहा. मनसे स्वाहा. वाचे स्वाहा. विज्ञानाय स्वाहा. आत्मने स्वाहा. ब्रह्मणे स्वाहा. सर्वेभ्यः स्वाहा. इदं सर्वेभ्यो भूतेभ्यः. इदं न मम. ॐ स्वधा नमः. प्राणाय स्वाहा. अपानाय स्वाहा. व्यानाय स्वाहा. उदानाय स्वाहा. समानाय स्वाहा. ब्रह्मणे स्वाहा. इदं ब्रह्मणे. इदं न मम. ॐ स्वधा नमः. {१७ १८} -तेभ्यः. नमस्तेभ्यः. ओंकारेण. अहंकारेण. अहं-कृत्वा. नमः. ॐ स्वधायै नमः. प्राणाय-स्वाहा. मनसे स्वाहा. वाचे स्वाहा. विज्ञानाय स्वाहा. आत्मने स्वाहा. ब्रह्मणे स्वाहा. सर्वेभ्यः स्वाहा. इदं सर्वेभ्यो भूतेभ्यः. इदं न मम. ॐ स्वधा नमः. प्राणाय स्वाहा. अपानाय स्वाहा. व्यानाय स्वाहा. उदानाय स्वाहा. समानाय स्वाहा. ब्रह्मणे स्वाहा. इदं ब्रह्मणे. इदं न मम. ॐ स्वधा नमः. {१९ २०} -तेभ्यः. नमस्तेभ्यः. ओंकारेण. अहंकारेण. अहं-कृत्वा. नमः. ॐ स्वधायै नमः. प्राणाय-स्वाहा. मनसे स्वाहा. वाचे स्वाहा. विज्ञानाय स्वाहा. आत्मने स्वाहा. ब्रह्मणे स्वाहा. सर्वेभ्यः स्वाहा. इदं सर्वेभ्यो भूतेभ्यः. इदं न मम.

ලොව්පිය්සා. සබ්බදුක්ඛ-ං. නිස්සරණං ලබ්භති. ලබ්භති-ං. ලබ්භන්ති. නිබ්බත්තන්ති. ඉමස්මිං පන ඨානේ ලබ්භති-ං. ලබ්භන්ති. ලබ්භති-ං. ලබ්භන්ති. ලබ්භති-ං. ලබ්භන්ති.

ಕೊಡಗಿನ. ಕೊಡವರ. ಕೊಡಿಸು. ಕೊಡಿಸುವ. ಕೊಡಿಸುವವ. ಕೊಡಿಸುವವನು. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯನ್ನು. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯಿಂದ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯಿಂದಲೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯು. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಂದಿಗೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಡನೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳು. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೇ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೇ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೇ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೇ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೇ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೇ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೂ. ಕೊಡಿಸುವಾಕೆಯೊಬ್ಬಳೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗೆಯೊಡನೆಯೊಂದಿಗ

ر-ساء. ٢٣٠٠ر. ٢٣٠. ٢٠٠٠. ٢٠٠٠. ٢٠٠

ಅಲಂಕಾರಿಸಿದರು. ಪೂ. ಅಲಂಕೃತ. ಪೂಪ್ಯ. ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ. ಪೂಪ್ಯ. ಅಲಂಕರಿಸು. ಪೂಪ್ಯ. ಅಲಂಕೃತ. ಪೂಪ್ಯ. ಅಲಂಕೃತ. ಪೂಪ್ಯ. ಅಲಂಕೃತ

{૨ ૨} ૐ ૐ ૐ

(١٩) ۞ ٱعوذ. ٱعوذ ٱعوذ. ٱعوذ ٱعوذ. ٱعوذ

ಅಷ್ಟಾ. ಇಷ್ಟಿ. ಇ ಇಷ್ಟಿಂ. ಇಷ್ಟಿಂ. ಇಷ್ಟಿಂ.

ಕೆಳಗೆ. ಸಾಲ್ಗಿ. ಕೀಲು- ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರುವ. ಕೂಲಿ. ಕೀಲು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ. ಕೀಲು- ಕಾರ್ತಿಕ. ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸ. ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರ. ಕಾರ್ತಿಕ ಸೋಮವಾರ ಪೂಜೆ. ಕಾರ್ಯ. ಕೆಲಸ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತ. ಕೆಲಸಗಾರ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ. ಕೆಲಸಗಾರ್ತಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಕೆಲಸ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಟ್ಟಿ. ಕೆಲಸದ ಪಟ್ಟಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಇಲ್ಲದ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರದ. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸು. ಕಾರ್ಯಗತ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವ. ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡು. ಕಾರ್ಯಚರಣೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿ. ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿ. ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿ. ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿ. ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡು. ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವನು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವನು. ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವಳು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವಳು. ಕಾರ್ಯಚಾರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವರು. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವವರ

{ ৩ ৩ } ধনিকদিগের অসম্ভাব। ধন। ৩১। ন। ধন। ৩১। ন। ধন। ৩১। ন

ন-ন(৩)ন্তরম্। ন৩-ন(৩)ন্তরম্। ন্যা-ন৩(৩)ন্তরম্। ন-ন(৩)ন্তরম্। ন-ন(৩)ন্তরম্। ন-ন

{ ۱ (۸۷) ۞ ಶಂಕರ ಕಿಂಕರ ಪಾಲಿಸುವುದು. ಮಾ. ಕಿ। ೩೬.

ಅಂಬಿಕಾ-ರ. ಪ್ರಮಿತಿ ۞

{ ۲ ಅಂಬಿಕಾ ಪ್ರಮಿತಿ ಪಾಲಿಸುವುದು. ಮಾ. ಕಿ। ೩೬.

۱ } (۶۵) ۞ ترجمۂ ابو-ذر-ے. مذکور ہوا. ۳۱۰ مرتبہ-ے.

فہرستِ حال ۞

۲ } ۞ ابو-ذر-غفاری. مذکور ہوا. ۱۳۰ مرتبہ. ۱۳۱ مذکور ہوا. ۱۳۲ مرتبہ. ۱۳۳ مذکور ہوا. ۱۳۴ مرتبہ. ۱۳۵ مذکور ہوا. ۱۳۶ مرتبہ. ۱۳۷ مذکور ہوا. ۱۳۸ مرتبہ. ۱۳۹ مذکور ہوا. ۱۴۰ مرتبہ. ۱۴۱ مذکور ہوا. ۱۴۲ مرتبہ. ۱۴۳ مذکور ہوا. ۱۴۴ مرتبہ. ۱۴۵ مذکور ہوا.

{ 5,6 } ٥ ٥ ٥

ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯುಂಟಾಗುವುದು. ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಮರಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರ

۞ ۱ } (۵۷) ۞ ۲ ۞ ۳ ۞ ۴ ۞ ۵ ۞ ۶ ۞ ۷ ۞ ۸ ۞ ۹ ۞ ۱۰ ۞ ۱۱ ۞ ۱۲ ۞ ۱۳ ۞ ۱۴ ۞ ۱۵ ۞ ۱۶ ۞ ۱۷ ۞ ۱۸ ۞ ۱۹ ۞ ۲۰ ۞ ۲۱ ۞ ۲۲ ۞ ۲۳ ۞ ۲۴ ۞ ۲۵ ۞ ۲۶ ۞ ۲۷ ۞ ۲۸ ۞ ۲۹ ۞ ۳۰ ۞ ۳۱ ۞ ۳۲ ۞ ۳۳ ۞ ۳۴ ۞ ۳۵ ۞ ۳۶ ۞ ۳۷ ۞ ۳۸ ۞ ۳۹ ۞ ۴۰ ۞ ۴۱ ۞ ۴۲ ۞ ۴۳ ۞ ۴۴ ۞ ۴۵ ۞ ۴۶ ۞ ۴۷ ۞ ۴۸ ۞ ۴۹ ۞ ۵۰ ۞ ۵۱ ۞ ۵۲ ۞ ۵۳ ۞ ۵۴ ۞ ۵۵ ۞ ۵۶ ۞ ۵۷ ۞ ۵۸ ۞ ۵۹ ۞ ۶۰ ۞ ۶۱ ۞ ۶۲ ۞ ۶۳ ۞ ۶۴ ۞ ۶۵ ۞ ۶۶ ۞ ۶۷ ۞ ۶۸ ۞ ۶۹ ۞ ۷۰ ۞ ۷۱ ۞ ۷۲ ۞ ۷۳ ۞ ۷۴ ۞ ۷۵ ۞ ۷۶ ۞ ۷۷ ۞ ۷۸ ۞ ۷۹ ۞ ۸۰ ۞ ۸۱ ۞ ۸۲ ۞ ۸۳ ۞ ۸۴ ۞ ۸۵ ۞ ۸۶ ۞ ۸۷ ۞ ۸۸ ۞ ۸۹ ۞ ۹۰ ۞ ۹۱ ۞ ۹۲ ۞ ۹۳ ۞ ۹۴ ۞ ۹۵ ۞ ۹۶ ۞ ۹۷ ۞ ۹۸ ۞ ۹۹ ۞ ۱۰۰ ۞ ۱۰۱ ۞ ۱۰۲ ۞ ۱۰۳ ۞ ۱۰۴ ۞ ۱۰۵ ۞ ۱۰۶ ۞ ۱۰۷ ۞ ۱۰۸ ۞ ۱۰۹ ۞ ۱۱۰ ۞ ۱۱۱ ۞ ۱۱۲ ۞ ۱۱۳ ۞ ۱۱۴ ۞ ۱۱۵ ۞ ۱۱۶ ۞ ۱۱۷ ۞ ۱۱۸ ۞ ۱۱۹ ۞ ۱۲۰ ۞ ۱۲۱ ۞ ۱۲۲ ۞ ۱۲۳ ۞ ۱۲۴ ۞ ۱۲۵ ۞ ۱۲۶ ۞ ۱۲۷ ۞ ۱۲۸ ۞ ۱۲۹ ۞ ۱۳۰ ۞ ۱۳۱ ۞ ۱۳۲ ۞ ۱۳۳ ۞ ۱۳۴ ۞ ۱۳۵ ۞ ۱۳۶ ۞ ۱۳۷ ۞ ۱۳۸ ۞ ۱۳۹ ۞ ۱۴۰ ۞ ۱۴۱ ۞ ۱۴۲ ۞ ۱۴۳ ۞ ۱۴۴ ۞ ۱۴۵ ۞ ۱۴۶ ۞ ۱۴۷ ۞ ۱۴۸ ۞ ۱۴۹ ۞ ۱۵۰ ۞ ۱۵۱ ۞ ۱۵۲ ۞ ۱۵۳ ۞ ۱۵۴ ۞ ۱۵۵ ۞ ۱۵۶ ۞ ۱۵۷ ۞ ۱۵۸ ۞ ۱۵۹ ۞ ۱۶۰ ۞ ۱۶۱ ۞ ۱۶۲ ۞ ۱۶۳ ۞ ۱۶۴ ۞ ۱۶۵ ۞ ۱۶۶ ۞ ۱۶۷ ۞ ۱۶۸ ۞ ۱۶۹ ۞ ۱۷۰ ۞ ۱۷۱ ۞ ۱۷۲ ۞ ۱۷۳ ۞ ۱۷۴ ۞ ۱۷۵ ۞ ۱۷۶ ۞ ۱۷۷ ۞ ۱۷۸ ۞ ۱۷۹ ۞ ۱۸۰ ۞ ۱۸۱ ۞ ۱۸۲ ۞ ۱۸۳ ۞ ۱۸۴ ۞ ۱۸۵ ۞ ۱۸۶ ۞ ۱۸۷ ۞ ۱۸۸ ۞ ۱۸۹ ۞ ۱۹۰ ۞ ۱۹۱ ۞ ۱۹۲ ۞ ۱۹۳ ۞ ۱۹۴ ۞ ۱۹۵ ۞ ۱۹۶ ۞ ۱۹۷ ۞ ۱۹۸ ۞ ۱۹۹ ۞ ۲۰۰ ۞ ۲۰۱ ۞ ۲۰۲ ۞ ۲۰۳ ۞ ۲۰۴ ۞ ۲۰۵ ۞ ۲۰۶ ۞ ۲۰۷ ۞ ۲۰۸ ۞ ۲۰۹ ۞ ۲۱۰ ۞ ۲۱۱ ۞ ۲۱۲ ۞ ۲۱۳ ۞ ۲۱۴ ۞ ۲۱۵ ۞ ۲۱۶ ۞ ۲۱۷ ۞ ۲۱۸ ۞ ۲۱۹ ۞ ۲۲۰ ۞ ۲۲۱ ۞ ۲۲۲ ۞ ۲۲۳ ۞ ۲۲۴ ۞ ۲۲۵ ۞ ۲۲۶ ۞ ۲۲۷ ۞ ۲۲۸ ۞ ۲۲۹ ۞ ۲۳۰ ۞ ۲۳۱ ۞ ۲۳۲ ۞ ۲۳۳ ۞ ۲۳۴ ۞ ۲۳۵ ۞ ۲۳۶ ۞ ۲۳۷ ۞ ۲۳۸ ۞ ۲۳۹ ۞ ۲۴۰ ۞ ۲۴۱ ۞ ۲۴۲ ۞ ۲۴۳ ۞ ۲۴۴ ۞ ۲۴۵ ۞ ۲۴۶ ۞ ۲۴۷ ۞ ۲۴۸ ۞ ۲۴۹ ۞ ۲۵۰ ۞ ۲۵۱ ۞ ۲۵۲ ۞ ۲۵۳ ۞ ۲۵۴ ۞ ۲۵۵ ۞ ۲۵۶ ۞ ۲۵۷ ۞ ۲۵۸ ۞ ۲۵۹ ۞ ۲۶۰ ۞ ۲۶۱ ۞ ۲۶۲ ۞ ۲۶۳ ۞ ۲۶۴ ۞ ۲۶۵ ۞ ۲۶۶ ۞ ۲۶۷ ۞ ۲۶۸ ۞ ۲۶۹ ۞ ۲۷۰ ۞ ۲۷۱ ۞ ۲۷۲ ۞ ۲۷۳ ۞ ۲۷۴ ۞ ۲۷۵ ۞ ۲۷۶ ۞ ۲۷۷ ۞ ۲۷۸ ۞ ۲۷۹ ۞ ۲۸۰ ۞ ۲۸۱ ۞ ۲۸۲ ۞ ۲۸۳ ۞ ۲۸۴ ۞ ۲۸۵ ۞ ۲۸۶ ۞ ۲۸۷ ۞ ۲۸۸ ۞ ۲۸۹ ۞ ۲۹۰ ۞ ۲۹۱ ۞ ۲۹۲ ۞ ۲۹۳ ۞ ۲۹۴ ۞ ۲۹۵ ۞ ۲۹۶ ۞ ۲۹۷ ۞ ۲۹۸ ۞ ۲۹۹ ۞ ۳۰۰ ۞ ۳۰۱ ۞ ۳۰۲ ۞ ۳۰۳ ۞ ۳۰۴ ۞ ۳۰۵ ۞ ۳۰۶ ۞ ۳۰۷ ۞ ۳۰۸ ۞ ۳۰۹ ۞ ۳۱۰ ۞ ۳۱۱ ۞ ۳۱۲ ۞ ۳۱۳ ۞ ۳۱۴ ۞ ۳۱۵ ۞ ۳۱۶ ۞ ۳۱۷ ۞ ۳۱۸ ۞ ۳۱۹ ۞ ۳۲۰ ۞ ۳۲۱ ۞ ۳۲۲ ۞ ۳۲۳ ۞ ۳۲۴ ۞ ۳۲۵ ۞ ۳۲۶ ۞ ۳۲۷ ۞ ۳۲۸ ۞ ۳۲۹ ۞ ۳۳۰ ۞ ۳۳۱ ۞ ۳۳۲ ۞ ۳۳۳ ۞ ۳۳۴ ۞ ۳۳۵ ۞ ۳۳۶ ۞ ۳۳۷ ۞ ۳۳۸ ۞ ۳۳۹ ۞ ۳۴۰ ۞ ۳۴۱ ۞ ۳۴۲ ۞ ۳۴۳ ۞ ۳۴۴ ۞ ۳۴۵ ۞ ۳۴۶ ۞ ۳۴۷ ۞ ۳۴۸ ۞ ۳۴۹ ۞ ۳۵۰ ۞ ۳۵۱ ۞ ۳۵۲ ۞ ۳۵۳ ۞ ۳۵۴ ۞ ۳۵۵ ۞ ۳۵۶ ۞ ۳۵۷ ۞ ۳۵۸ ۞ ۳۵۹ ۞ ۳۶۰ ۞ ۳۶۱ ۞ ۳۶۲ ۞ ۳۶۳ ۞ ۳۶۴ ۞ ۳۶۵ ۞ ۳۶۶ ۞ ۳۶۷ ۞ ۳۶۸ ۞ ۳۶۹ ۞ ۳۷۰ ۞ ۳۷۱ ۞ ۳۷۲ ۞ ۳۷۳ ۞ ۳۷۴ ۞ ۳۷۵ ۞ ۳۷۶ ۞ ۳۷۷ ۞ ۳۷۸ ۞ ۳۷۹ ۞ ۳۸۰ ۞ ۳۸۱ ۞ ۳۸۲ ۞ ۳۸۳ ۞ ۳۸۴ ۞ ۳۸۵ ۞ ۳۸۶ ۞ ۳۸۷ ۞ ۳۸۸ ۞ ۳۸۹ ۞ ۳۹۰ ۞ ۳۹۱ ۞ ۳۹۲ ۞ ۳۹۳ ۞ ۳۹۴ ۞ ۳۹۵ ۞ ۳۹۶ ۞ ۳۹۷ ۞ ۳۹۸ ۞ ۳۹۹ ۞ ۴۰۰ ۞ ۴۰۱ ۞ ۴۰۲ ۞ ۴۰۳ ۞ ۴۰۴ ۞ ۴۰۵ ۞ ۴۰۶ ۞ ۴۰۷ ۞ ۴۰۸ ۞ ۴۰۹ ۞ ۴۱۰ ۞ ۴۱۱ ۞ ۴۱۲ ۞ ۴۱۳ ۞ ۴۱۴ ۞ ۴۱۵ ۞ ۴۱۶ ۞ ۴۱۷ ۞ ۴۱۸ ۞ ۴۱۹ ۞ ۴۲۰ ۞ ۴۲۱ ۞ ۴۲۲ ۞ ۴۲۳ ۞ ۴۲۴ ۞ ۴۲۵ ۞ ۴۲۶ ۞ ۴۲۷ ۞ ۴۲۸ ۞ ۴۲۹ ۞ ۴۳۰ ۞ ۴۳۱ ۞ ۴۳۲ ۞ ۴۳۳ ۞ ۴۳۴ ۞ ۴۳۵ ۞ ۴۳۶ ۞ ۴۳۷ ۞ ۴۳۸ ۞ ۴۳۹ ۞ ۴۴۰ ۞ ۴۴۱ ۞ ۴۴۲ ۞ ۴۴۳ ۞ ۴۴۴ ۞ ۴۴۵ ۞ ۴۴۶ ۞ ۴۴۷ ۞ ۴۴۸ ۞ ۴۴۹ ۞ ۴۵۰ ۞ ۴۵۱ ۞ ۴۵۲ ۞ ۴۵۳ ۞ ۴۵۴ ۞ ۴۵۵ ۞ ۴۵۶ ۞ ۴۵۷ ۞ ۴۵۸ ۞ ۴۵۹ ۞ ۴۶۰ ۞ ۴۶۱ ۞ ۴۶۲ ۞ ۴۶۳ ۞ ۴۶۴ ۞ ۴۶۵ ۞ ۴۶۶ ۞ ۴۶۷ ۞ ۴۶۸ ۞ ۴۶۹ ۞ ۴۷۰ ۞ ۴۷۱ ۞ ۴۷۲ ۞ ۴۷۳ ۞ ۴۷۴ ۞ ۴۷۵ ۞ ۴۷۶ ۞ ۴۷۷ ۞ ۴۷۸ ۞ ۴۷۹ ۞ ۴۸۰ ۞ ۴۸۱ ۞ ۴۸۲ ۞ ۴۸۳ ۞ ۴۸۴ ۞ ۴۸۵ ۞ ۴۸۶ ۞ ۴۸۷ ۞ ۴۸۸ ۞ ۴۸۹ ۞ ۴۹۰ ۞ ۴۹۱ ۞ ۴۹۲ ۞ ۴۹۳ ۞ ۴۹۴ ۞ ۴۹۵ ۞ ۴۹۶ ۞ ۴۹۷ ۞ ۴۹۸ ۞ ۴۹۹ ۞ ۵۰۰ ۞ ۵۰۱ ۞ ۵۰۲ ۞ ۵۰۳ ۞ ۵۰۴ ۞ ۵۰۵ ۞ ۵۰۶ ۞ ۵۰۷ ۞ ۵۰۸ ۞ ۵۰۹ ۞ ۵۱۰ ۞ ۵۱۱ ۞ ۵۱۲ ۞ ۵۱۳ ۞ ۵۱۴ ۞ ۵۱۵ ۞ ۵۱۶ ۞ ۵۱۷ ۞ ۵۱۸ ۞ ۵۱۹ ۞ ۵۲۰ ۞ ۵۲۱ ۞ ۵۲۲ ۞ ۵۲۳ ۞ ۵۲۴ ۞ ۵۲۵ ۞ ۵۲۶ ۞ ۵۲۷ ۞ ۵۲۸ ۞ ۵۲۹ ۞ ۵۳۰ ۞ ۵۳۱ ۞ ۵۳۲ ۞ ۵۳۳ ۞ ۵۳۴ ۞ ۵۳۵ ۞ ۵۳۶ ۞ ۵۳۷ ۞ ۵۳۸ ۞ ۵۳۹ ۞ ۵۴۰ ۞ ۵۴۱ ۞ ۵۴۲ ۞ ۵۴۳ ۞ ۵۴۴ ۞ ۵۴۵ ۞ ۵۴۶ ۞ ۵۴۷ ۞ ۵۴۸ ۞ ۵۴۹ ۞ ۵۵۰ ۞ ۵۵۱ ۞ ۵۵۲ ۞ ۵۵۳ ۞ ۵۵۴ ۞ ۵۵۵ ۞ ۵۵۶ ۞ ۵۵۷ ۞ ۵۵۸ ۞ ۵۵۹ ۞ ۵۶۰ ۞ ۵۶۱ ۞ ۵۶۲ ۞ ۵۶۳ ۞ ۵۶۴ ۞ ۵۶۵ ۞ ۵۶۶ ۞ ۵۶۷ ۞ ۵۶۸ ۞ ۵۶۹ ۞ ۵۷۰ ۞ ۵۷۱ ۞ ۵۷۲ ۞ ۵۷۳ ۞ ۵۷۴ ۞ ۵۷۵ ۞ ۵۷۶ ۞ ۵۷۷ ۞ ۵۷۸ ۞ ۵۷۹ ۞ ۵۸۰ ۞ ۵۸۱ ۞ ۵۸۲ ۞ ۵۸۳ ۞ ۵۸۴ ۞ ۵۸۵ ۞ ۵۸۶ ۞ ۵۸۷ ۞ ۵۸۸ ۞ ۵۸۹ ۞ ۵۹۰ ۞ ۵۹۱ ۞ ۵۹۲ ۞ ۵۹۳ ۞ ۵۹۴ ۞ ۵۹۵ ۞ ۵۹۶ ۞ ۵۹۷ ۞ ۵۹۸ ۞ ۵۹۹ ۞ ۶۰۰ ۞ ۶۰۱ ۞ ۶۰۲ ۞ ۶۰۳ ۞ ۶۰۴ ۞ ۶۰۵ ۞ ۶۰۶ ۞ ۶۰۷ ۞ ۶۰۸ ۞ ۶۰۹ ۞ ۶۱۰ ۞ ۶۱۱ ۞ ۶۱۲ ۞ ۶۱۳ ۞ ۶۱۴ ۞ ۶۱۵ ۞ ۶۱۶ ۞ ۶۱۷ ۞ ۶۱۸ ۞ ۶۱۹ ۞ ۶۲۰ ۞ ۶۲۱ ۞ ۶۲۲ ۞ ۶۲۳ ۞ ۶۲۴ ۞ ۶۲۵ ۞ ۶۲۶ ۞ ۶۲۷ ۞ ۶۲۸ ۞ ۶۲۹ ۞ ۶۳۰ ۞ ۶۳۱ ۞ ۶۳۲ ۞ ۶۳۳ ۞ ۶۳۴ ۞ ۶۳۵ ۞ ۶۳۶ ۞ ۶۳۷ ۞ ۶۳۸ ۞ ۶۳۹ ۞ ۶۴۰ ۞ ۶۴۱ ۞ ۶۴۲ ۞ ۶۴۳ ۞ ۶۴۴ ۞ ۶۴۵ ۞ ۶۴۶ ۞ ۶۴۷ ۞ ۶۴۸ ۞ ۶۴۹ ۞ ۶۵۰ ۞ ۶۵۱ ۞ ۶۵۲ ۞ ۶۵۳ ۞ ۶۵۴ ۞ ۶۵۵ ۞ ۶۵۶ ۞ ۶۵۷ ۞ ۶۵۸ ۞ ۶۵۹ ۞ ۶۶۰ ۞ ۶۶۱ ۞ ۶۶۲ ۞ ۶۶۳ ۞ ۶۶۴ ۞ ۶۶۵ ۞ ۶۶۶ ۞ ۶۶۷ ۞ ۶۶۸ ۞ ۶۶۹ ۞ ۶۷۰ ۞ ۶۷۱ ۞ ۶۷۲ ۞ ۶۷۳ ۞ ۶۷۴ ۞ ۶۷۵ ۞ ۶۷۶ ۞ ۶۷۷ ۞ ۶۷۸ ۞ ۶۷۹ ۞ ۶۸۰ ۞ ۶۸۱ ۞ ۶۸۲ ۞ ۶۸۳ ۞ ۶۸۴ ۞ ۶۸۵ ۞ ۶۸۶ ۞ ۶۸۷ ۞ ۶۸۸ ۞ ۶۸۹ ۞ ۶۹۰ ۞ ۶۹۱ ۞ ۶۹۲ ۞ ۶۹۳ ۞ ۶۹۴ ۞ ۶۹۵ ۞ ۶۹۶ ۞ ۶۹۷ ۞ ۶۹۸ ۞ ۶۹۹ ۞ ۷۰۰ ۞ ۷۰۱ ۞ ۷۰۲ ۞ ۷۰۳ ۞ ۷۰۴ ۞ ۷۰۵ ۞ ۷۰۶ ۞ ۷۰۷ ۞ ۷۰۸ ۞ ۷۰۹ ۞ ۷۱۰ ۞ ۷۱۱ ۞ ۷۱۲ ۞ ۷۱۳ ۞ ۷۱۴ ۞ ۷۱۵ ۞ ۷۱۶ ۞ ۷۱۷ ۞ ۷۱۸ ۞ ۷۱۹ ۞ ۷۲۰ ۞ ۷۲۱ ۞ ۷۲۲ ۞ ۷۲۳ ۞ ۷۲۴ ۞ ۷۲۵ ۞ ۷۲۶ ۞ ۷۲۷ ۞ ۷۲۸ ۞ ۷۲۹ ۞ ۷۳۰ ۞ ۷۳۱ ۞ ۷۳۲ ۞ ۷۳۳ ۞ ۷۳۴ ۞ ۷۳۵ ۞ ۷۳۶ ۞ ۷۳۷ ۞ ۷۳۸ ۞ ۷۳۹ ۞ ۷۴۰ ۞ ۷۴۱ ۞ ۷۴۲ ۞ ۷۴۳ ۞ ۷۴۴ ۞ ۷۴۵ ۞ ۷۴۶ ۞ ۷۴۷ ۞ ۷۴۸ ۞ ۷۴۹ ۞ ۷۵۰ ۞ ۷۵۱ ۞ ۷۵۲ ۞ ۷۵۳ ۞ ۷۵۴ ۞ ۷۵۵ ۞ ۷۵۶ ۞ ۷۵۷ ۞ ۷۵۸ ۞ ۷۵۹ ۞ ۷۶۰ ۞ ۷۶۱ ۞ ۷۶۲ ۞ ۷۶۳ ۞ ۷۶۴ ۞ ۷۶۵ ۞ ۷۶۶ ۞ ۷۶۷ ۞ ۷۶۸ ۞ ۷۶۹ ۞ ۷۷۰ ۞ ۷۷۱ ۞ ۷۷۲ ۞ ۷۷۳ ۞ ۷۷۴ ۞ ۷۷۵ ۞ ۷۷۶ ۞ ۷۷۷ ۞ ۷۷۸ ۞ ۷۷۹ ۞ ۷۸۰ ۞ ۷۸۱ ۞ ۷۸۲ ۞ ۷۸۳ ۞ ۷۸۴ ۞ ۷۸۵ ۞ ۷۸۶ ۞ ۷۸۷ ۞ ۷۸۸ ۞ ۷۸۹ ۞ ۷۹۰ ۞ ۷۹۱ ۞ ۷۹۲ ۞ ۷۹۳ ۞ ۷۹۴ ۞ ۷۹۵ ۞ ۷۹۶ ۞ ۷۹۷ ۞ ۷۹۸ ۞ ۷۹۹ ۞ ۸۰۰ ۞ ۸۰۱ ۞ ۸۰۲ ۞ ۸۰۳ ۞ ۸۰۴ ۞ ۸۰۵ ۞ ۸۰۶ ۞ ۸۰۷ ۞ ۸۰۸ ۞ ۸۰۹ ۞ ۸۱۰ ۞ ۸۱۱ ۞ ۸۱۲ ۞ ۸۱۳ ۞ ۸۱۴ ۞ ۸۱۵ ۞ ۸۱۶ ۞ ۸۱۷ ۞ ۸۱۸ ۞ ۸۱۹ ۞ ۸۲۰ ۞ ۸۲۱ ۞ ۸۲۲ ۞ ۸۲۳ ۞ ۸۲۴ ۞ ۸۲۵ ۞ ۸۲۶ ۞ ۸۲۷ ۞ ۸۲۸ ۞ ۸۲۹ ۞ ۸۳۰ ۞ ۸۳۱ ۞ ۸۳۲ ۞ ۸۳۳ ۞ ۸۳۴ ۞ ۸۳۵ ۞ ۸۳۶ ۞ ۸۳۷ ۞ ۸۳۸ ۞ ۸۳۹ ۞ ۸۴۰ ۞ ۸۴۱ ۞ ۸۴۲ ۞ ۸۴۳ ۞ ۸۴۴ ۞ ۸۴۵ ۞ ۸۴۶ ۞ ۸۴۷ ۞ ۸۴۸ ۞ ۸۴۹ ۞ ۸۵۰ ۞ ۸۵۱ ۞ ۸۵۲ ۞ ۸۵۳ ۞ ۸۵۴ ۞ ۸۵۵ ۞ ۸۵۶ ۞ ۸۵۷ ۞ ۸۵۸ ۞ ۸۵۹ ۞ ۸۶۰ ۞ ۸۶۱ ۞ ۸۶۲ ۞ ۸۶۳ ۞ ۸۶۴ ۞ ۸۶۵ ۞ ۸۶۶ ۞ ۸۶۷ ۞ ۸۶۸ ۞ ۸۶۹ ۞ ۸۷۰ ۞ ۸۷۱ ۞ ۸۷۲ ۞ ۸۷۳ ۞ ۸۷۴ ۞ ۸۷۵ ۞ ۸۷۶ ۞ ۸۷۷ ۞ ۸۷۸ ۞ ۸۷۹ ۞ ۸۸۰ ۞ ۸۸۱ ۞ ۸۸۲ ۞ ۸۸۳ ۞ ۸۸۴ ۞ ۸۸۵ ۞ ۸۸۶ ۞ ۸۸۷ ۞ ۸۸۸ ۞ ۸۸۹ ۞ ۸۹۰ ۞ ۸۹۱ ۞ ۸۹۲ ۞ ۸۹۳ ۞ ۸۹۴ ۞ ۸۹۵ ۞ ۸۹۶ ۞ ۸۹۷ ۞ ۸۹۸ ۞ ۸۹۹ ۞ ۹۰۰ ۞ ۹۰۱ ۞ ۹۰۲ ۞ ۹۰۳ ۞ ۹۰۴ ۞ ۹۰۵ ۞ ۹۰۶ ۞ ۹۰۷ ۞ ۹۰۸ ۞ ۹۰۹ ۞ ۹۱۰ ۞ ۹۱۱ ۞ ۹۱۲ ۞ ۹۱۳ ۞ ۹۱۴ ۞ ۹۱۵ ۞ ۹۱۶ ۞ ۹۱۷ ۞ ۹۱۸ ۞ ۹۱۹ ۞ ۹۲۰ ۞ ۹۲۱ ۞ ۹۲۲ ۞ ۹۲۳ ۞ ۹۲۴ ۞ ۹۲۵ ۞ ۹۲۶ ۞ ۹۲۷ ۞ ۹۲۸ ۞ ۹۲۹ ۞ ۹۳۰ ۞ ۹۳۱ ۞ ۹۳۲ ۞ ۹۳۳ ۞ ۹۳۴ ۞ ۹۳۵ ۞ ۹۳۶ ۞ ۹۳۷ ۞ ۹۳۸ ۞ ۹۳۹ ۞ ۹۴۰ ۞ ۹۴۱ ۞ ۹۴۲ ۞ ۹۴۳ ۞ ۹۴۴ ۞ ۹۴۵ ۞ ۹۴۶ ۞ ۹۴۷ ۞ ۹۴۸ ۞ ۹۴۹ ۞ ۹۵۰ ۞ ۹۵۱ ۞ ۹۵۲ ۞ ۹۵۳ ۞ ۹۵۴ ۞ ۹۵۵ ۞ ۹۵۶ ۞ ۹۵۷ ۞ ۹۵۸ ۞ ۹۵۹ ۞ ۹۶۰ ۞ ۹۶۱ ۞ ۹۶۲ ۞ ۹۶۳ ۞ ۹۶۴ ۞ ۹۶۵ ۞ ۹۶۶ ۞ ۹۶۷ ۞ ۹۶۸ ۞ ۹۶۹ ۞ ۹۷۰ ۞ ۹۷۱ ۞ ۹۷۲ ۞ ۹۷۳ ۞ ۹۷۴ ۞ ۹۷۵ ۞ ۹۷۶ ۞ ۹۷۷ ۞ ۹۷۸ ۞ ۹۷۹ ۞ ۹۸۰ ۞ ۹۸۱ ۞ ۹۸۲ ۞ ۹۸۳ ۞ ۹۸۴ ۞ ۹۸۵ ۞ ۹۸۶ ۞ ۹۸۷ ۞ ۹۸۸ ۞ ۹۸۹ ۞ ۹۹۰ ۞ ۹۹۱ ۞ ۹۹۲ ۞ ۹۹۳ ۞ ۹۹۴ ۞ ۹۹۵ ۞ ۹۹۶ ۞ ۹۹۷ ۞ ۹۹۸ ۞ ۹۹۹ ۞ ۱۰۰۰ ۞ ۱۰۰۱ ۞ ۱۰۰۲ ۞ ۱۰۰۳ ۞ ۱۰۰۴ ۞ ۱۰۰۵ ۞ ۱۰۰۶ ۞ ۱۰۰۷ ۞ ۱۰۰۸ ۞ ۱۰۰۹ ۞ ۱۰۱۰ ۞ ۱۰۱۱ ۞ ۱۰۱۲ ۞ ۱۰۱۳ ۞ ۱۰۱۴ ۞ ۱۰۱۵ ۞ ۱۰۱۶ ۞ ۱۰۱۷ ۞ ۱۰۱۸ ۞ ۱۰۱۹ ۞ ۱۰۲۰ ۞ ۱۰۲۱ ۞ ۱۰۲۲ ۞ ۱۰۲۳ ۞ ۱۰۲۴ ۞ ۱۰۲۵ ۞ ۱۰۲۶ ۞ ۱۰۲۷ ۞ ۱۰۲۸ ۞ ۱۰۲۹ ۞ ۱۰۳۰ ۞ ۱۰۳۱ ۞ ۱۰۳۲ ۞ ۱۰۳۳ ۞ ۱۰۳۴ ۞ ۱۰۳۵ ۞ ۱۰۳۶ ۞ ۱۰۳۷ ۞ ۱۰۳۸ ۞ ۱۰۳۹ ۞ ۱۰۴۰ ۞ ۱۰۴۱ ۞ ۱۰۴۲ ۞ ۱۰۴۳ ۞ ۱۰۴۴ ۞ ۱۰۴۵ ۞ ۱۰۴۶ ۞ ۱۰۴۷ ۞ ۱۰۴۸ ۞ ۱۰۴۹ ۞ ۱۰۵۰ ۞ ۱۰۵۱ ۞ ۱۰۵۲ ۞ ۱۰۵۳ ۞ ۱۰۵۴ ۞ ۱۰۵۵ ۞ ۱۰۵۶ ۞ ۱۰۵۷ ۞ ۱۰۵۸ ۞ ۱۰۵۹ ۞ ۱۰۶۰ ۞ ۱۰۶۱ ۞ ۱۰۶۲ ۞ ۱۰۶۳ ۞ ۱۰۶۴ ۞ ۱۰۶۵ ۞ ۱۰۶۶ ۞ ۱۰۶۷ ۞ ۱۰۶۸ ۞ ۱۰۶۹ ۞ ۱۰۷۰ ۞ ۱۰۷۱ ۞ ۱۰۷۲ ۞ ۱۰۷۳ ۞ ۱۰۷۴ ۞ ۱۰۷۵ ۞ ۱۰۷۶ ۞ ۱۰۷۷ ۞ ۱۰۷۸ ۞ ۱۰۷۹ ۞ ۱۰۸۰ ۞ ۱۰۸۱ ۞ ۱۰۸۲ ۞ ۱۰۸۳ ۞ ۱۰۸۴ ۞ ۱۰۸۵ ۞ ۱۰۸۶ ۞ ۱۰۸۷ ۞ ۱۰۸۸ ۞ ۱۰۸۹ ۞ ۱۰۹۰ ۞ ۱۰۹۱ ۞ ۱۰۹۲ ۞ ۱۰۹۳ ۞ ۱۰۹۴ ۞ ۱۰۹۵ ۞ ۱۰۹۶ ۞ ۱۰۹۷ ۞ ۱۰۹۸ ۞ ۱۰۹۹ ۞ ۱۱۰۰ ۞ ۱۱۰۱ ۞ ۱۱۰۲ ۞ ۱۱۰۳ ۞ ۱۱۰۴ ۞ ۱۱۰۵ ۞ ۱۱۰۶ ۞ ۱۱۰۷ ۞ ۱۱۰۸ ۞ ۱۱۰۹ ۞ ۱۱۱۰ ۞ ۱۱۱۱ ۞ ۱۱۱۲ ۞ ۱۱۱۳ ۞ ۱۱۱۴ ۞ ۱۱۱۵ ۞ ۱۱۱۶ ۞ ۱۱۱۷ ۞ ۱۱۱۸ ۞ ۱۱۱۹ ۞ ۱۱۲۰ ۞ ۱۱۲۱ ۞ ۱۱۲۲ ۞ ۱۱۲۳ ۞ ۱۱۲۴ ۞ ۱۱۲۵ ۞ ۱۱۲۶ ۞ ۱۱۲۷ ۞ ۱۱۲۸ ۞ ۱۱۲۹ ۞ ۱۱۳۰ ۞ ۱۱۳۱ ۞ ۱۱۳۲ ۞ ۱۱۳۳ ۞ ۱۱۳۴ ۞ ۱۱۳۵ ۞ ۱۱۳۶ ۞ ۱۱۳۷ ۞ ۱۱۳۸ ۞ ۱۱۳۹ ۞ ۱۱۴۰ ۞ ۱۱۴۱ ۞ ۱۱۴۲ ۞ ۱۱۴۳ ۞ ۱۱۴۴ ۞ ۱۱۴۵ ۞ ۱۱۴۶ ۞ ۱۱۴۷ ۞ ۱۱۴۸ ۞ ۱۱۴۹ ۞ ۱۱۵۰ ۞ ۱۱۵۱ ۞ ۱۱۵۲ ۞ ۱۱۵۳ ۞ ۱۱۵۴ ۞ ۱۱۵۵ ۞ ۱۱۵۶ ۞ ۱۱۵۷ ۞ ۱۱۵۸ ۞ ۱۱۵۹ ۞ ۱۱۶۰ ۞ ۱۱۶۱ ۞ ۱۱۶۲ ۞ ۱۱۶۳ ۞ ۱۱۶۴ ۞ ۱۱۶۵ ۞ ۱۱۶۶ ۞ ۱۱۶۷ ۞ ۱۱۶۸ ۞ ۱۱۶۹ ۞ ۱۱۷۰ ۞ ۱۱۷۱ ۞ ۱۱۷۲ ۞ ۱۱۷۳ ۞ ۱۱۷۴ ۞ ۱۱۷۵ ۞ ۱۱۷۶ ۞ ۱۱۷۷ ۞ ۱۱۷۸ ۞ ۱۱۷۹ ۞ ۱۱۸۰ ۞ ۱۱۸۱ ۞ ۱۱۸۲ ۞ ۱۱۸۳ ۞ ۱۱۸۴ ۞ ۱۱۸۵ ۞ ۱۱۸۶ ۞ ۱۱۸۷ ۞ ۱۱۸۸ ۞ ۱۱۸۹ ۞ ۱۱۹۰ ۞ ۱۱۹۱ ۞ ۱۱۹۲ ۞ ۱۱۹۳ ۞ ۱۱۹۴ ۞ ۱۱۹۵ ۞ ۱۱۹۶ ۞ ۱۱۹۷ ۞ ۱۱۹۸ ۞ ۱۱۹۹ ۞ ۱۲۰۰ ۞ ۱۲۰۱ ۞ ۱۲۰۲ ۞ ۱۲۰۳ ۞ ۱۲۰۴ ۞ ۱۲۰۵ ۞ ۱۲۰۶ ۞ ۱۲۰۷ ۞ ۱۲۰۸ ۞ ۱۲۰۹ ۞ ۱۲۱۰ ۞ ۱۲۱۱ ۞ ۱۲۱۲ ۞ ۱۲۱۳ ۞ ۱۲۱۴ ۞ ۱۲۱۵ ۞ ۱۲۱۶ ۞ ۱۲۱۷ ۞ ۱۲۱۸ ۞ ۱۲۱۹ ۞ ۱۲۲۰ ۞ ۱۲۲۱ ۞ ۱۲۲۲ ۞ ۱۲۲۳ ۞ ۱۲۲۴ ۞ ۱۲۲۵ ۞ ۱۲۲۶ ۞ ۱۲۲۷ ۞ ۱۲۲۸ ۞ ۱۲۲۹ ۞ ۱۲۳۰ ۞ ۱۲۳۱ ۞ ۱۲۳۲ ۞ ۱۲۳۳ ۞ ۱۲۳۴ ۞ ۱۲۳۵ ۞ ۱۲۳۶ ۞ ۱۲۳۷ ۞ ۱۲۳۸ ۞ ۱۲۳۹ ۞ ۱۲۴۰ ۞ ۱۲۴۱ ۞ ۱۲۴۲ ۞ ۱۲۴۳ ۞ ۱۲۴۴ ۞ ۱۲۴۵ ۞ ۱۲۴۶ ۞ ۱۲۴۷ ۞ ۱۲۴۸ ۞ ۱۲۴۹ ۞ ۱۲۵۰ ۞ ۱۲۵۱ ۞ ۱۲۵۲ ۞ ۱۲۵۳ ۞ ۱۲۵۴ ۞ ۱۲۵۵ ۞ ۱۲۵۶ ۞ ۱۲۵۷ ۞ ۱۲۵۸ ۞ ۱۲۵۹ ۞ ۱۲۶۰ ۞ ۱۲۶۱ ۞ ۱۲۶۲ ۞ ۱۲۶۳ ۞ ۱۲۶۴ ۞ ۱۲۶۵ ۞ ۱۲۶۶ ۞ ۱۲۶۷ ۞ ۱۲۶۸ ۞ ۱۲۶۹ ۞ ۱۲۷۰ ۞ ۱۲۷۱ ۞ ۱۲۷۲ ۞ ۱۲۷۳ ۞ ۱۲۷۴ ۞ ۱۲۷۵ ۞ ۱۲۷۶ ۞ ۱۲۷۷ ۞ ۱۲۷۸ ۞ ۱۲۷۹ ۞ ۱۲۸۰ ۞ ۱۲۸۱ ۞ ۱۲۸۲ ۞ ۱۲۸۳ ۞ ۱۲۸۴ ۞ ۱۲۸۵ ۞ ۱۲۸۶ ۞ ۱۲۸۷ ۞ ۱۲۸۸ ۞ ۱۲۸۹ ۞ ۱۲۹۰ ۞ ۱۲۹۱ ۞ ۱۲۹۲ ۞ ۱۲۹۳ ۞ ۱۲۹۴ ۞ ۱۲۹۵ ۞ ۱۲۹۶ ۞ ۱۲۹۷ ۞ ۱۲۹۸ ۞

ಮೊಲದ. ಮೊಸಳೆ. ಮಾಸ್ಯಾಹಾರ. ಮಿಸಳಾಹಾರ. ಮೊಲದ. ಮೊಲದ. ಮೊಲದ

{ 1 / 2 } (۱۵) ۞ ۶۶۶

ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಕೋಷ್ಟಕ

ಅಂಗಾರ. ಇದ್ದಿಲು. ಅಂಗಾಂಗ. ಅವಯವ. ಅಂಗಿಸಲ್ಪಡು. ಪಡೆಯಲ್ಪಡು. ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ. ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಅಂಗೀಕೃತ. ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವ. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದು. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಾಗಿ. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಾಗಿರುವ. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಾಗಿರುವುದು. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ. ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ

೩ ೪ ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ. ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ. ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ. ಕವಿಯು ಪ್ರ- ಗೀತಾಂಜಲಿ. ಕವಿಯ. ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ. ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ. ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ

ಕೊಂಡನು. ಕೊಂಡನಾ. ಕೊಂಡನಿಗೆ. ಕೊಂಡನಿಂದ

وبرادران. خواهران(ان)خدا. بندگان-خدا. عبدالله-و-عبدالرحمٰن ۞
خواندند. خواهر. نام. ک. عبدالله. ۱۱۱۱ء. عبدالله-و-عبدالرحمٰن.

---

۱ } (۴۸) ۞ عبدالله. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. بندگان-خدا. عبدالله-و-عبدالرحمٰن.
۲ } عبدالله. بندگان-خدا. خواهر. نام. بندگان. عبدالله. ۱۱۱۱ء.
۳ } ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.
۴ } ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.
۵ } ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.

۱۱۱۱ء. ابن-عم ۞

عبدالله. بندگان-خدا. خواهر. نام. بندگان. عبدالله. ۱۱۱۱ء.
۱ } (۴۸) ۞ بندگان. ۱۱۱۱ء. عبدالله-و-عبدالرحمٰن.
۲ }

۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.
۳ } ۱۱۱۱ء ۞ ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.
۴ } ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.
۵ } ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء. ۱۱۱۱ء.

ಕಂಡಾಗ. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಇದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಹಾರಿ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ. ಅವಳನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿ ಅವಳ ಮೈಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಪರಚಿ ಗಾಯಗೊಳಿಸುವ. ಅವಳು ಅವನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದಾಡುವ. ಅವಳು ಅವನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವಳ ಕಾಲ

ಕಾಲ. ಕಾಲಕ್ಕೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತನಾಡು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಯಾರು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

٤٨ } اختيار الله ﴿ قال ابن عباس رضي الله عنهما لما نزلت هذه الآية قال
ابن آدم أنا أقرب أم بعيد فأنزل الله تعالى قل لهم يا محمد إني قريب
أجيب دعوة الداع إذا دعاني وأسمع قولهم وأعلم ما يسرون وما يعلنون
وأنا أقرب إليهم من حبل الوريد وأنا أقرب إليهم من أنفسهم وأنا
أقرب إليهم من أبصارهم وأنا أقرب إليهم من أسماعهم وأنا أقرب
إليهم من ألسنتهم وأنا أقرب إليهم من قلوبهم وأنا أقرب إليهم من
أفئدتهم وأنا أقرب إليهم من أرواحهم وأنا أقرب إليهم من أكفهم
وأنا أقرب إليهم من أرجلهم وأنا أقرب إليهم من أعضائهم وأنا
أقرب إليهم من أعمالهم وأنا أقرب إليهم من أجسادهم وأنا أقرب
إليهم من أعينهم وأنا أقرب إليهم من أعناقهم وأنا أقرب إليهم من
أعقابهم وأنا أقرب إليهم من أعمارهم وأنا أقرب إليهم من أعمالهم
وأنا أقرب إليهم من أعضائهم وأنا أقرب إليهم من أجسادهم وأنا
أقرب إليهم من أعينهم وأنا أقرب إليهم من أعناقهم وأنا أقرب
إليهم من أعقابهم وأنا أقرب إليهم من أعمارهم وأنا أقرب إليهم
من أعمالهم وأنا أقرب إليهم من أعضائهم وأنا أقرب إليهم من
أجسادهم وأنا أقرب إليهم من أعينهم وأنا أقرب إليهم من أعناقهم
وأنا أقرب إليهم من أعقابهم وأنا أقرب إليهم من أعمارهم وأنا
أقرب إليهم من أعمالهم وأنا أقرب إليهم من أعضائهم وأنا أقرب
إليهم من أجسادهم وأنا أقرب إليهم من أعينهم وأنا أقرب إليهم
من أعناقهم وأنا أقرب إليهم من أعقابهم وأنا أقرب إليهم من
أعمارهم وأنا أقرب إليهم من أعمالهم وأنا أقرب إليهم من
أعضائهم وأنا أقرب إليهم من أجسادهم وأنا أقرب إليهم من
أعينهم وأنا أقرب إليهم من أعناقهم وأنا أقرب إليهم من
أعقابهم وأنا أقرب إليهم من أعمارهم وأنا أقرب إليهم من
أعمالهم وأنا أقرب إليهم من أعضائهم وأنا أقرب إليهم من
أجسادهم وأنا أقرب إليهم من أعينهم وأنا أقرب إليهم من

{ ٢ 2 } ٥٠٤٣٣. ٦٦١. ٥٢١. ٤٣٣٥٠. ٤٣٥٨٣. ٤٣٤٤٤٣٠. ٤٣٤٤٤٣٠. ٤٣٤٤٤٣٠

ومعناه. ٱلْمُتَوَاضِعُ. ٱلْمُتَوَاضِعُونَ. ٱلْمُتَوَاضِعُونَ. ٱلْمُتَوَاضِعُونَ

ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪುಟಗಳು ೨೦೦. ಬೆಲೆ ರೂ. ೧೨-೦೦. ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ಸಂಪಾದಕರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ದೂರವಾಣಿ: ೩೩೪೨೭೬೬.

೨ } ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ. ಸಂ. ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ. ಬೆಂಗಳೂರು: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ೨೦೦ ಪು. ಬೆಲೆ ರೂ. ೧೨-೦೦.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವವರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವಿಳಾಸ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ದೂರವಾಣಿ: ೩೩೪೨೭೬೬. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಆವರ್ತನ: ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ದರ: ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೨೦-೦೦. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಬೆಲೆ ರೂ. ೧೨-೦೦. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣ ಸ್ಥಳ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಕರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಡೆಯರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಳಾಸ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ದೂರವಾಣಿ: ೩೩೪೨೭೬೬. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಡೆಯರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಳಾಸ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ದೂರವಾಣಿ: ೩೩೪೨೭೬೬. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ: ಕರ್ನಾಟಕ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆ: ೧೫೦೦. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ: ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವವರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವಿಳಾಸ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ದೂರವಾಣಿ: ೩೩೪೨೭೬೬. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಆವರ್ತನ: ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ: ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವಿಳಾಸ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ದೂರವಾಣಿ: ೩೩೪೨೭೬೬. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಆವರ್ತನ: ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸ್ಥಳ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ೧೨೨, ೧೨ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦೦೦೩. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂಪಾದಕರು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಂಪಾದಕರ

ಕೊಂ. ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆಂ ಅಲ್ಲಿಂದ. ಮಾಡಿ-ದ. ಸಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸೆಯಿಂದ. ಪೀಡಿಸಿದರೆಂ-ದ. ಅವಲಿಲ್ಲದೆ. ಹಿಂಸಿಸಿ. ಸಂಜೆಯಾಗಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ. ಹೊರಟು ಬರದೆ. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ. ಬರದಿದ್ದರೆ. ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇಲ್ಲಿಂದ. ಬಂದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ. ಹೋಗಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ. ಹೊರಟು ಬಂದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ. ಬಂದು. ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು

ف٣٠. ٢٣٦٠٢-د. ٢٣٠٠٠١. ٨٨٨٨. ٣٤٠. ٢٣٦٠١. ٢٣٦٠١

وانسان. ملكوت الله. ٢٤ مقدسا. سوآب وصيت. قيامتها. قيامتها. قيامتها. قيامتها. مقدسون. ٣١. اعطيتها. قيامتها. ٢٤. قيامتها. ٣٤. وانسان. سوآب. قيامتها. قيامتها. قيامتها. قيامتها

ﷺ ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه.

(٣٤) ﷺ ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه.

ﷺ ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه.

(٣٤) ﷺ ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه.

ﷺ ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه. ٣٤. اخرجه ابو داود في سننه.

ಕಾಲಜ್ಞಾನ ◎

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರ್ಷ ೧೮೦೦ ನೆಯ ಪ್ರಮಾದಿ ಸಂವತ್ಸರ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಅರವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಂಗಳ ಹೆಸರುಂ ಅವಂ ಪೇಳ್ವ ಫಲಾಫಲಂಗಳುಂ ಪ್ರಭವ ಸಂವತ್ಸರಂ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಕ್ರಮದಿಂ ಪೇಳ್ವಂತೆ ಪೇಳ್ದಪೆಂ.

{ ೧ ೧ } (೩೪) ◎ ಪ್ರಭವ ಸಂವತ್ಸರದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದವರ್ ೨೦ ವರ್ಷಂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿ ಮೆರೆವರ್. ಪಶುಗಳ್ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಪೆರ್ಚುವುವು. ಧಾನ್ಯಂಗಳ್ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆವುವು. ಮಳೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸುರಿವುದು. ಪ್ರಜೆಗಳ್ ಸುಖಿಗಳಾಗಿ ಮೆರೆವರ್. ಅರಸುಗಳ್ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಪೆತ್ತ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಪಾಲಿಸುವರ್. ಪ್ರಜೆಗಳ್ ಅರಸುಗಳಂ ದೈವಮಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪೂಜಿಸುವರ್. ಪ್ರಜೆಗಳ್ ಪರಸ್ಪರಂ ಸೋದರರಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಮೆರೆ

ولا تقربوا الزنا انه كان فاحشة وساء سبيلا ۝ ولا تقتلوا النفس التي حرم الله الا بالحق ومن قتل مظلوما فقد جعلنا لوليه سلطانا فلا يسرف في القتل انه كان منصورا ۝ ولا تقربوا مال اليتيم الا بالتي هي احسن حتى يبلغ اشده واوفوا بالعهد ان العهد كان مسئولا ۝ واوفوا الكيل اذا كلتم وزنوا بالقسطاس المستقيم ذلك خير واحسن تاويلا ۝ ولا تقف ما ليس لك به علم ان السمع والبصر والفؤاد كل اولئك كان عنه مسئولا ۝ ولا تمش في الارض مرحا انك لن تخرق الارض ولن تبلغ الجبال طولا ۝ كل ذلك كان سيئه عند ربك مكروها ۝ ذلك مما اوحى اليك ربك من الحكمة ولا تجعل مع الله الها آخر فتلقى في جهنم ملوما مدحورا ۝ افاصفاكم ربكم بالبنين واتخذ من الملائكة اناثا انكم لتقولون قولا عظيما ۝ ولقد صرفنا في هذا القرآن ليذكروا وما يزيدهم الا نفورا ۝ قل لو كان معه آلهة كما يقولون اذا لابتغوا الى ذي العرش سبيلا ۝ سبحانه وتعالى عما يقولون علوا كبيرا ۝ تسبح له السموات السبع والارض ومن فيهن وان من شيء الا يسبح بحمده ولكن لا تفقهون تسبيحهم انه كان حليما غفورا ۝ واذا قرأت القرآن جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون بالآخرة حجابا مستورا ۝ وجعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفي آذانهم وقرا واذا ذكرت ربك في القرآن وحده ولوا على ادبارهم نفورا ۝ نحن اعلم بما يستمعون به اذ يستمعون اليك واذ هم نجوى اذ يقول الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا ۝ انظر كيف ضربوا لك الامثال فضلوا فلا يستطيعون سبيلا ۝ وقالوا ءاذا كنا عظاما ورفاتا ءانا لمبعوثون خلقا جديدا ۝ قل كونوا حجارة او حديدا ۝ او خلقا مما يكبر في صدوركم فسيقولون من يعيدنا قل الذي فطركم اول مرة فسينغضون اليك رؤسهم ويقولون متى هو قل عسى ان يكون قريبا ۝ يوم يدعوكم فتستجيبون بحمده وتظنون ان لبثتم الا قليلا ۝ وقل لعبادي يقولوا التي هي احسن ان الشيطان ينزغ بينهم ان الشيطان كان للانسان عدوا مبينا ۝ ربكم اعلم بكم ان يشأ يرحمكم او ان يشأ يعذبكم وما ارسلناك عليهم وكيلا ۝ وربك اعلم بمن في السموات والارض ولقد فضلنا بعض النبيين على بعض وءاتينا داود زبورا ۝ قل ادعوا الذين زعمتم من دونه فلا يملكون كشف الضر عنكم ولا تحويلا ۝ اولئك الذين يدعون يبتغون الى ربهم الوسيلة ايهم اقرب ويرجون رحمته ويخافون عذابه ان عذاب ربك كان محذورا ۝ وان من قرية الا نحن مهلكوها قبل يوم القيامة او معذبوها عذابا شديدا كان ذلك في الكتاب مسطورا ۝ وما منعنا ان نرسل بالآيات الا ان كذب بها الاولون وءاتينا ثمود الناقة مبصرة فظلموا بها وما نرسل بالآيات الا تخويفا ۝ واذ قلنا لك ان ربك احاط بالناس وما جعلنا الرؤيا التي اريناك الا فتنة للناس والشجرة الملعونة في القرآن ونخوفهم فما يزيدهم الا طغيانا كبيرا ۝ واذ قلنا للملائكة اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابليس قال ءاسجد لمن خلقت طينا ۝ قال ارءيتك هذا الذي كرمت علي لئن اخرتن الى يوم القيامة لاحتنكن ذريته الا قليلا ۝ قال اذهب فمن تبعك منهم فان جهنم جزاؤكم جزاء موفورا ۝ واستفزز من استطعت منهم بصوتك واجلب عليهم بخيلك ورجلك وشاركهم في الاموال والاولاد وعدهم وما يعدهم الشيطان الا غرورا ۝ ان عبادي ليس لك عليهم سلطان وكفى بربك وكيلا ۝ ربكم الذي يزجي لكم الفلك في البحر لتبتغوا من فضله انه كان بكم رحيما ۝ واذا مسكم الضر في البحر ضل من تدعون الا اياه فلما نجاكم الى البر اعرضتم وكان الانسان كفورا ۝ افامنتم ان يخسف بكم جانب البر او يرسل عليكم حاصبا ثم لا تجدوا لكم وكيلا ۝ ام امنتم ان يعيدكم فيه تارة اخرى فيرسل عليكم قاصفا من الريح فيغرقكم بما كفرتم ثم لا تجدوا لكم علينا به تبيعا ۝ ولقد كرمنا بني ءادم وحملناهم في البر والبحر ورزقناهم من الطيبات وفضلناهم على كثير ممن خلقنا تفضيلا ۝ يوم ندعو كل اناس بامامهم فمن اوتي كتابه بيمينه فاولئك يقرءون كتابهم ولا يظلمون فتيلا ۝ ومن كان في هذه اعمى فهو في الآخرة اعمى واضل سبيلا ۝ وان كادوا ليفتنونك عن الذي اوحينا اليك لتفتري علينا غيره واذا لاتخذوك خليلا ۝ ولولا ان ثبتناك لقد كدت تركن اليهم شيئا قليلا ۝ اذا لاذقناك ضعف الحياة وضعف الممات ثم لا تجد لك علينا نصيرا ۝ وان كادوا ليستفزونك من الارض ليخرجوك منها واذا لا يلبثون خلفك الا قليلا ۝ سنة من قد ارسلنا قبلك من رسلنا ولا تجد لسنتنا تحويلا ۝ اقم الصلاة لدلوك الشمس الى غسق الليل وقرءان الفجر ان قرءان الفجر كان مشهودا ۝ ومن الليل فتهجد به نافلة لك عسى ان يبعثك ربك مقاما محمودا ۝ وقل رب ادخلني مدخل صدق وءاخرجني مخرج صدق واجعل لي من لدنك سلطانا نصيرا ۝ وقل جاء الحق وزهق الباطل ان الباطل كان زهوقا ۝ وننزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنين ولا يزيد الظالمين الا خسارا ۝ واذا انعمنا على الانسان اعرض ونأى بجانبه واذا مسه الشر كان يؤسا ۝ قل كل يعمل على شاكلته فربكم اعلم بمن هو اهدى سبيلا ۝ ويسألونك عن الروح قل الروح من امر ربي وما اوتيتم من العلم الا قليلا ۝ ولئن شئنا لنذهبن بالذي اوحينا اليك ثم لا تجد لك به علينا وكيلا ۝ الا رحمة من ربك ان فضله كان عليك كبيرا ۝ قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا ۝ ولقد صرفنا للناس في هذا القرآن من كل مثل فابى اكثر الناس الا كفورا ۝ وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا ۝ او تكون لك جنة من نخيل وعنب فتفجر الانهار خلالها تفجيرا ۝ او تسقط السماء كما زعمت علينا كسفا او تأتي بالله والملائكة قبيلا ۝ او يكون لك بيت من زخرف او ترقى في السماء ولن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربي هل كنت الا بشرا رسولا ۝ وما منع الناس ان يؤمنوا اذ جاءهم الهدى الا ان قالوا ابعث الله بشرا رسولا ۝ قل لو كان في الارض ملائكة يمشون مطمئنين لنزلنا عليهم من السماء ملكا رسولا ۝ قل كفى بالله شهيدا بيني وبينكم انه كان بعباده خبيرا بصيرا ۝ ومن يهد الله فهو المهتد ومن يضلل فلن تجد لهم اولياء من دونه ونحشرهم يوم القيامة على وجوههم عميا وبكما وصما مأواهم جهنم كلما خبت زدناهم سعيرا ۝ ذلك جزاؤهم بانهم كفروا بآياتنا وقالوا ءاذا كنا عظاما ورفاتا ءانا لمبعوثون خلقا جديدا ۝ اولم يروا ان الله الذي خلق السموات والارض قادر على ان يخلق مثلهم وجعل لهم اجلا لا ريب فيه فابى الظالمون الا كفورا ۝ قل لو انتم تملكون خزائن رحمة ربي اذا لامسكتم خشية الانفاق وكان الانسان قتورا ۝ ولقد ءاتينا موسى تسع ءايات بينات فاسأل بني اسرائيل اذ جاءهم فقال له فرعون اني لاظنك يا موسى مسحورا ۝ قال لقد علمت ما انزل هؤلاء الا رب السموات والارض بصائر وانى لاظنك يا فرعون مثبورا ۝ فاراد ان يستفزهم من الارض فاغرقناه ومن معه جميعا ۝ وقلنا من بعده لبني اسرائيل اسكنوا الارض فاذا جاء وعد الآخرة جئنا بكم لفيفا ۝ وبالحق انزلناه وبالحق نزل وما ارسلناك الا مبشرا ونذيرا ۝ وقرءانا فرقناه لتقرأه على الناس على مكث ونزلناه تنزيلا ۝ قل ءامنوا به او لا تؤمنوا ان الذين اوتوا العلم من قبله اذا يتلى عليهم يخرون للاذقان سجدا ۝ ويقولون سبحان ربنا ان كان وعد ربنا لمفعولا ۝ ويخرون للاذقان يبكون ويزيدهم خشوعا ۝ قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن ايا ما تدعوا فله الاسماء الحسنى ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ بين ذلك سبيلا ۝ وقل الحمد لله الذي لم يتخذ ولدا ولم يكن له شريك في الملك ولم يكن له ولي من الذل وكبره تكبيرا ۝

سورة الكهف مكية. اثنتا عشرة ومائة ءاية. وهي ست مائة وستون كلمة. والفان وثلاثمائة وثلاثون حرفا. ۝

الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا ۝ قيما لينذر بأسا شديدا من لدنه ويبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات ان لهم اجرا حسنا ۝ ماكثين فيه ابدا ۝ وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا ۝ ما لهم به من علم ولا لآبائهم كبرت كلمة تخرج من افواههم ان يقولون الا كذبا ۝ فلعلك باخع نفسك على ءاثارهم ان لم يؤمنوا بهذا الحديث اسفا ۝ انا جعلنا ما على الارض زينة لها لنبلوهم ايهم احسن عملا ۝ وانا لجاعلون ما عليها صعيدا جرزا ۝ ام حسبت ان اصحاب الكهف والرقيم كانوا من ءايتنا عجبا ۝ اذ اوى الفتية الى الكهف فقالوا ربنا ءاتنا من لدنك رحمة وهيئ لنا من امرنا رشدا ۝ فضربنا على اذانهم في الكهف سنين عددا ۝ ثم بعثناهم لنعلم اي الحزبين احصى لما لبثوا امدا ۝ نحن نقص عليك نبأهم بالحق انهم فتية ءامنوا بربهم وزدناهم هدى ۝ وربطنا على قلوبهم اذ قاموا فقالوا ربنا رب السموات والارض لن ندعو من دونه الها لقد قلنا اذا شططا ۝ هؤلاء قومنا اتخذوا من دونه الهة لولا يأتون عليهم بسلطان بين فمن اظلم ممن افترى على الله كذبا ۝ واذ اعتزلتموهم وما يعبدون الا الله فاووا الى الكهف ينشر لكم ربكم من رحمته ويهيئ لكم من امركم مرفقا ۝ وترى الشمس اذا طلعت تزاور عن كهفهم ذات اليمين واذا غربت تقرضهم ذات الشمال وهم في فجوة منه ذلك من ءايات الله من يهد الله فهو المهتد ومن يضلل فلن تجد له وليا مرشدا ۝ وتحسبهم ايقاظا وهم رقود ونقلبهم ذات اليمين وذات الشمال وكلبهم باسط ذراعيه بالوصيد لو اطلعت عليهم لوليت منهم فرارا ولملئت منهم رعبا ۝ وكذلك بعثناهم ليتساءلوا بينهم قال قائل منهم كم لبثتم قالوا لبثنا يوما او بعض يوم قالوا ربكم اعلم بما لبثتم فابعثوا احدكم بورقكم هذه الى المدينة فلينظر ايها ازكى طعاما فليأتكم برزق منه وليتلطف ولا يشعرن بكم احدا ۝ انهم ان يظهروا عليكم يرجموكم او يعيدوكم في ملتهم ولن تفلحوا اذا ابدا ۝ وكذلك اعثرنا عليهم ليعلموا ان وعد الله حق وان الساعة لا ريب فيها اذ يتنازعون بينهم امرهم فقالوا ابنوا عليهم بنيانا ربهم اعلم بهم قال الذين غلبوا على امرهم لنتخذن عليهم مسجدا ۝ سيقولون ثلاثة رابعهم كلبهم ويقولون خمسة سادسهم كلبهم رجما بالغيب ويقولون سبعة وثامنهم كلبهم قل ربي اعلم بعدتهم ما يعلمهم الا قليل فلا تمار فيهم الا مراء ظاهرا ولا تستفت فيهم منهم احدا ۝ ولا تقولن لشيء اني فاعل ذلك غدا ۝ الا ان يشاء الله واذكر ربك اذا نسيت وقل عسى ان يهدين ربي لاقرب من هذا رشدا ۝ ولبثوا في كهفهم ثلاث مائة سنين وازدادوا تسعا ۝ قل الله اعلم بما لبثوا له غيب السموات والارض ابصر به واسمع ما لهم من دونه من ولي ولا يشرك في حكمه احدا ۝ واتل ما اوحي اليك من كتاب ربك لا مبدل لكلماته ولن تجد من دونه ملتحدا ۝ واصبر نفسك مع الذين يدعون ربهم بالغداة والعشي يريدون وجهه ولا تعد عيناك عنهم تريد زينة الحياة الدنيا ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذكرنا واتبع هواه وكان امره فرطا ۝ وقل الحق من ربكم فمن شاء فليؤمن ومن شاء فليكفر انا اعتدنا للظالمين نارا احاط بهم سرادقها وان يستغيثوا يغاثوا بماء كالمهل يشوي الوجوه بئس الشراب وساءت مرتفقا ۝ ان الذين ءامنوا وعملوا الصالحات انا لا نضيع اجر من احسن عملا ۝ اولئك لهم جنات عدن تجري من تحتهم الانهار يحلون فيها من اساور من ذهب ويلبسون ثيابا خضرا من سندس واستبرق متكئين فيها على الارائك نعم الثواب وحسنت مرتفقا ۝ واضرب لهم مثلا رجلين جعلنا لاحدهم جنتين من اعناب وحففناهما بنخل وجعلنا بينهما زرعا ۝ كلتا الجنتين ءاتت اكلها ولم تظلم منه شيئا وفجرنا خلالهما نهرا ۝ وكان له ثمر فقال لصاحبه وهو يحاوره انا اكثر منك مالا واعز نفرا ۝ ودخل جنته وهو ظالم لنفسه قال ما اظن ان تبيد هذه ابدا ۝ وما اظن الساعة قائمة ولئن رددت الى ربي لاجدن خيرا منها منقلبا ۝ قال له صاحبه وهو يحاوره اكفرت بالذي خلقك من تراب ثم من نطفة ثم سواك رجلا ۝ لكنا هو الله ربي ولا اشرك بربي احدا ۝ ولولا اذ دخلت جنتك قلت ما شاء الله لا قوة الا بالله ان ترن انا اقل منك مالا وولدا ۝ فعسى ربي ان يؤتين خيرا من جنتك ويرسل عليها حسبانا من السماء فتصبح صعيدا زلقا ۝ او يصبح ماؤها غورا فلن تستطيع له طلبا ۝ وأحيط بثمره فاصبح يقلب كفيه على ما انفق فيها وهي خاوية على عروشها ويقول يا ليتني لم اشرك بربي احدا ۝ ولم تكن له فئة ينصرونه من دون الله وما كان منتصرا ۝ هنالك الولاية لله الحق هو خير ثوابا وخير عقبا ۝ واضرب لهم مثل الحياة الدنيا كماء انزلناه من السماء فاختلط به نبات الارض فاصبح هشيما تذروه الرياح وكان الله على كل شيء مقتدرا ۝ المال والبنون زينة الحياة الدنيا والباقيات الصالحات خير عند ربك ثوابا وخير املا ۝ ويوم نسير الجبال وترى الارض بارزة وحشرناهم فلم نغادر منهم احدا ۝ وعرضوا على ربك صفا لقد جئتمونا كما خلقناكم اول مرة بل زعمتم ان لن نجعل لكم موعدا ۝ ووضع الكتاب فترى المجرمين مشفقين مما فيه ويقولون يا ويلتنا مال هذا الكتاب لا يغادر صغيرة ولا كبيرة الا احصاها ووجدوا ما عملوا حاضرا ولا يظلم ربك احدا ۝ واذ قلنا للملائكة اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابليس كان من الجن ففسق عن امر ربه افتتخذونه وذريته اولياء من دوني وهم لكم عدو بئس للظالمين بدلا ۝ ما اشهدتهم خلق السموات والارض ولا خلق انفسهم وما كنت متخذ المضلين عضدا ۝ ويوم يقول نادوا شركائي الذين زعمتم فدعوهم فلم يستجيبوا لهم وجعلنا بينهم موبقا ۝ ورأى المجرمون النار فظنوا انهم مواقعوها ولم يجدوا عنها مصرفا ۝ ولقد صرفنا في هذا القرآن للناس من كل مثل وكان الانسان اكثر شيء جدلا ۝ وما منع الناس ان يؤمنوا اذ جاءهم الهدى ويستغفروا ربهم الا ان تأتيهم سنة الاولين او يأتيهم العذاب قبلا ۝ وما نرسل المرسلين الا مبشرين ومنذرين ويجادل الذين كفروا بالباطل ليدحضوا به الحق واتخذوا ءاياتي وما انذروا هزوا ۝ ومن اظلم ممن ذكر بآيات ربه فاعرض عنها ونسي ما قدمت يداه انا جعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفي آذانهم وقرا وان تدعهم الى الهدى فلن يهتدوا اذا ابدا ۝ وربك الغفور ذو الرحمة لو يؤاخذهم بما كسبوا لعجل لهم العذاب بل لهم موعد لن يجدوا من دونه موئلا ۝ وتلك القرى اهلكناهم لما ظلموا وجعلنا لمهلكهم موعدا ۝ واذ قال موسى لفتاه لا ابرح حتى ابلغ مجمع البحرين او امضي حقبا ۝ فلما بلغا مجمع بينهما نسيا حوتهما فاتخذ سبيله في البحر سربا ۝ فلما جاوزا قال لفتاه ءاتنا غداءنا لقد لقينا من سفرنا هذا نصبا ۝ قال ارءيت اذ اوينا الى الصخرة فاني نسيت الحوت وما انسانيه الا الشيطان ان اذكره واتخذ سبيله في البحر عجبا ۝ قال ذلك ما كنا نبغ فارتدا على ءاثارهما قصصا ۝ فوجدا عبدا من عبادنا ءاتيناه رحمة من عندنا وعلمناه من لدنا علما ۝ قال له موسى هل اتبعك على ان تعلمن مما علمت رشدا ۝ قال انك لن تستطيع معي صبرا ۝ وكيف تصبر على ما لم تحط به خبرا ۝ قال ستجدني ان شاء الله صابرا ولا اعصي لك امرا ۝ قال فان اتبعتني فلا تسألني عن شيء حتى احدث لك منه ذكرا ۝ فانطلقا حتى اذا ركبا في السفينة خرقها قال اخرقتها لتغرق اهلها لقد جئت شيئا امرا ۝ قال الم اقل انك لن تستطيع معي صبرا ۝ قال لا تؤاخذني بما نسيت ولا ترهقني من امري عسرا ۝ فانطلقا حتى اذا لقيا غلاما فقتله قال اقتلت نفسا زكية بغير نفس لقد جئت شيئا نكرا ۝ قال الم اقل لك انك لن تستطيع معي صبرا ۝ قال ان سألتك عن شيء بعدها فلا تصاحبني قد بلغت من لدني عذرا ۝ فانطلقا حتى اذا اتيا اهل قرية استطعما اهلها فابوا ان يضيفوهما فوجدا فيها جدارا يريد ان ينقض فاقامه قال لو شئت لاتخذت عليه اجرا ۝ قال هذا فراق بيني وبينك سأنبئك بتأويل ما لم تستطع عليه صبرا ۝ اما السفينة فكانت لمساكين يعملون في البحر فاردت ان اعيبها وكان وراءهم ملك يأخذ كل سفينة غصبا ۝ واما الغلام فكان ابواه مؤمنين فخشينا ان يرهقهما طغيانا وكفرا ۝ فاردنا ان يبدلهما ربهما خيرا منه زكاة واقرب رحما ۝ واما الجدار فكان لغلامين يتيمين في المدينة وكان تحته كنز لهما وكان ابوهما صالحا فاراد ربك ان يبلغا اشدهما ويستخرجا كنزهما رحمة من ربك وما فعلته عن امري ذلك تأويل ما لم تسطع عليه صبرا ۝ ويسألونك عن ذي القرنين قل سأتلو عليكم منه ذكرا ۝ انا مكنا له في الارض وءاتيناه من كل شيء سببا ۝ فاتبع سببا ۝ حتى اذا بلغ مغرب الشمس وجدها تغرب في عين حمئة ووجد عندها قوما قلنا يا ذا القرنين اما ان تعذب واما ان تتخذ فيهم حسنا ۝ قال اما من ظلم فسوف نعذبه ثم يرد الى ربه فيعذبه عذابا نكرا ۝ واما من ءامن وعمل صالحا فله جزاء الحسنى وسنقول له من امرنا يسرا ۝ ثم اتبع سببا ۝ حتى اذا بلغ مطلع الشمس وجدها تطلع على قوم لم نجعل لهم من دونها سترا ۝ كذلك وقد احطنا بما لديه خبرا ۝ ثم اتبع سببا ۝ حتى اذا بلغ بين السدين وجد من دونهما قوما لا يكادون يفقهون قولا ۝ قالوا يا ذا القرنين ان يأجوج ومأجوج مفسدون في الارض فهل نجعل لك خرجا على ان تجعل بيننا وبينهم سدا ۝ قال ما مكني فيه ربي خير فاعينوني بقوة اجعل بينكم وبينهم ردما ۝ ءاتوني زبر الحديد حتى اذا ساوى بين الصدفين قال انفخوا حتى اذا جعله نارا قال ءاتوني افرغ عليه قطرا ۝ فما اسطاعوا ان يظهروه وما استطاعوا له نقبا ۝ قال هذا رحمة من ربي فاذا جاء وعد ربي جعله دكاء وكان وعد ربي حقا ۝ وتركنا بعضهم يومئذ يموج في بعض ونفخ في الصور فجمعناهم جمعا ۝ وعرضنا جهنم يومئذ للكافرين عرضا ۝ الذين كانت اعينهم في غطاء عن ذكري وكانوا لا يستطيعون سمعا ۝ افحسب الذين كفروا ان يتخذوا عبادي من دوني اولياء انا اعتدنا جهنم للكافرين نزلا ۝ قل هل ننبئكم بالاخسرين اعمالا ۝ الذين ضل سعيهم في الحياة الدنيا وهم يحسبون انهم يحسنون صنعا ۝ اولئك الذين كفروا بآيات ربهم ولقائه فحبطت اعمالهم فلا نقيم لهم يوم القيامة وزنا ۝ ذلك جزاؤهم جهنم بما كفروا واتخذوا ءاياتي ورسلي هزوا ۝ ان الذين ءامنوا وعملوا الصالحات كانت لهم جنات الفردوس نزلا ۝ خالدين فيها لا يبغون عنها حولا ۝ قل لو كان البحر مدادا لكلمات ربي لنفد البحر قبل ان تنفد كلمات ربي ولو جئنا بمثله مددا ۝ قل انما انا بشر مثلكم يوحى الي انما الهكم اله واحد فمن كان يرجو لقاء ربه فليعمل عملا صالحا ولا يشرك بعبادة ربه احدا ۝

سورة مريم مكية. ثمان وتسعون ءاية. ومائتان وخمسة وثلاثون كلمة. وتسعمائة وثلاثة وثلاثون حرفا. ۝

كهيعص ۝ ذكر رحمة ربك عبده زكريا ۝ اذ نادى ربه نداء خفيا ۝ قال رب اني وهن العظم مني واشتعل الرأس شيبا ولم اكن بدعائك رب شقيا ۝ وانى خفت الموالي من ورائي وكانت امرأتي عاقرا فهب لي من لدنك وليا ۝ يرثني ويرث من ءال يعقوب واجعله رب رضيا ۝ يا زكريا انا نبشرك بغلام اسمه يحيى لم نجعل له من قبل سميا ۝ قال رب اني يكون لي غلام وكانت امرأتي عاقرا وقد بلغت من العتي عتيا ۝ قال كذلك قال ربك هو علي هين وقد خلقتك من قبل ولم تك شيئا ۝ قال رب اجعل لي ءاية قال ءايتك ألا تكلم الناس ثلاث ليال سويا ۝ فخرج على قومه من المحراب فأوحى اليهم ان سبحوا بكرة وعشيا ۝ يا يحيى خذ الكتاب بقوة وءاتيناه الحكم صبيا ۝ وحنانا من لدنا وزكاة وكان تقيا ۝ وبرا بوالديه ولم يكن جبارا عصيا ۝ وسلام عليه يوم ولد ويوم يموت ويوم يبعث حيا ۝ واذكر في الكتاب مريم اذ انتبذت من اهلها مكانا شرقيا ۝ فاتخذت من دونهم حجابا فأرسلنا اليها روحنا فتمثل لها بشرا سويا ۝ قالت اني اعوذ بالرحمن منك ان كنت تقيا ۝ قال انما انا رسول ربك لأهب لك غلاما زكيا ۝ قالت انى يكون لي غلام ولم يمسسني بشر ولم اك بغيا ۝ قال كذلك قال ربك هو علي هين ولنجعله ءاية للناس ورحمة منا وكان امرا مقضيا ۝ فحملته فانتبذت به مكانا قصيا ۝ فأجاءها المخاض الى جذع النخلة قالت يا ليتني مت قبل هذا وكنت نسيا منسيا ۝ فناداها من تحتها ألا تحزني قد جعل ربك تحتك سريا ۝ وهزي اليك بجذع النخلة تساقط عليك رطبا جنيا ۝ فكلي واشربي وقري عينا فاما ترين من البشر احدا فقولي اني نذرت للرحمن صوما فلن اكلم اليوم انسيا ۝ فأتت به قومها تحمله قالوا يا مريم لقد جئت شيئا فريا ۝ يا اخت هارون ما كان ابوك امرأ سوء وما كانت امك بغيا ۝ فأشارت اليه قالوا كيف نكلم من كان في المهد صبيا ۝ قال اني عبد الله ءاتاني الكتاب وجعلني نبيا ۝ وجعلني مباركا اين ما كنت واوصاني بالصلاة والزكاة ما دمت حيا ۝ وبرا بوالدتي ولم يجعلني جبارا شقيا ۝ والسلام علي يوم ولدت ويوم اموت ويوم ابعث حيا ۝ ذلك عيسى ابن مريم قول الحق الذي فيه يمترون ۝ ما كان لله ان يتخذ من ولد سبحانه اذا قضى امرا فانما يقول له كن فيكون ۝ وان الله ربي وربكم فاعبدوه هذا صراط مستقيم ۝ فاختلف الاحزاب من بينهم فويل للذين كفروا من مشهد يوم عظيم ۝ اسمع بهم وابصر يوم يأتوننا لكن الظالمون اليوم في ضلال مبين ۝ وانذرهم يوم الحسرة اذ قضي الامر وهم في غفلة وهم لا يؤمنون ۝ انا نحن نرث الارض ومن عليها واليه يرجعون ۝ واذكر في الكتاب ابراهيم انه كان صديقا نبيا ۝ اذ قال لابيه يا ابت لم تعبد ما لا يسمع ولا يبصر ولا يغني عنك شيئا ۝ يا ابت اني قد جاءني من العلم ما لم يأتك فاتبعني اهدك صراطا سويا ۝ يا ابت لا تعبد الشيطان ان الشيطان كان للرحمن عصيا ۝ يا ابت اني اخاف ان يمسك عذاب من الرحمن فتكون للشيطان وليا ۝ قال اراغب انت عن الهتي يا ابراهيم لئن لم تنته لأرجمنك واهجرني مليا ۝ قال سلام عليك سأستغفر لك ربي انه كان بي حفيا ۝ واعتزلكم وما تدعون من دون الله وأدعو ربي عسى ألا اكون بدعاء ربي شقيا ۝ فلما اعتزلهم وما يعبدون من دون الله وهبنا له اسحاق ويعقوب وكلا جعلنا نبيا ۝ ووهبنا لهم من رحمتنا وجعلنا لهم لسان صدق عليا ۝ واذكر في الكتاب موسى انه كان مخلصا وكان رسولا نبيا ۝ وناديناه من جانب الطور الايمن وقربناه نجيا ۝ ووهبنا له من رحمتنا اخاه هارون نبيا ۝ واذكر في الكتاب اسماعيل انه كان صادق الوعد وكان رسولا نبيا ۝ وكان يأمر اهله بالصلاة والزكاة وكان عند ربه مرضيا ۝ واذكر في الكتاب ادريس انه كان صديقا نبيا ۝ ورفعناه مكانا عليا ۝ اولئك الذين انعم الله عليهم من النبيين من ذرية ءادم وممن حملنا مع نوح ومن ذرية ابراهيم واسرائيل وممن هدينا واجتبينا اذا تتلى عليهم ءايات الرحمن خروا سجدا وبكيا ۝ فخلف من بعدهم خلف اضاعوا الصلاة واتبعوا الشهوات فسوف يلقون غيا ۝ الا من تاب وءامن وعمل صالحا فأولئك يدخلون الجنة ولا يظلمون شيئا ۝ جنات عدن التي وعد الرحمن عباده بالغيب انه كان وعده مأتيا ۝ لا يسمعون فيها لغوا الا سلاما ولهم رزقهم فيها بكرة وعشيا ۝ تلك الجنة التي نورث من عبادنا من كان تقيا ۝ وما نتنزل الا بأمر ربك له ما بين ايدينا وما خلفنا وما بين ذلك وما كان ربك نسيا ۝ رب السموات والارض وما بينهما فاعبده واصطبر لعبادته هل تعلم له سميا ۝ ويقول الانسان ءاذا ما مت لسوف اخرج حيا ۝ أولا يذكر الانسان انا خلقناه من قبل ولم يك شيئا ۝ فوربك لنحشرنهم والشياطين ثم لنحضرنهم حول جهنم جثيا ۝ ثم لننزعن من كل شيعة ايهم اشد على الرحمن عتيا ۝ ثم لنحن اعلم بالذين هم اولى بها صليا ۝ وان منكم الا واردها كان على ربك حتما مقضيا ۝ ثم ننجي الذين اتقوا ونذر الظالمين فيها جثيا ۝ واذا تتلى عليهم ءاياتنا بينات قال الذين كفروا للذين ءامنوا اي الفريقين خير مقاما واحسن نديا ۝ وكم اهلكنا قبلهم من قرن هم احسن اثاثا ورءيا ۝ قل من كان في الضلالة فليمدد له الرحمن مدا حتى اذا رأوا ما يوعدون اما العذاب واما الساعة فسيعلمون من هو شر مكانا واضعف جندا ۝ ويزيد الله الذين اهتدوا هدى والباقيات الصالحات خير عند ربك ثوابا وخير مردا ۝ أفرأيت الذي كفر بآياتنا وقال لأوتين مالا وولدا ۝ أطلع الغيب أم اتخذ عند الرحمن عهدا ۝ كلا سنكتب ما يقول ونمد له من العذاب مدا ۝ ونرثه ما يقول ويأتينا فردا ۝ واتخذوا من دون الله الهة ليكونوا لهم عزا ۝ كلا سيكفرون بعبادتهم ويكونون عليهم ضدا ۝ ألم تر أنا أرسلنا الشياطين على الكافرين تؤزهم أزا ۝ فلا تعجل عليهم انما نعد لهم عدا ۝ يوم نحشر المتقين الى الرحمن وفدا ۝ ونسوق المجرمين الى جهنم وردا ۝ لا يملكون الشفاعة الا من اتخذ عند الرحمن عهدا ۝ وقالوا اتخذ الرحمن ولدا ۝ لقد جئتم شيئا ادا ۝ تكاد السموات يتفطرن منه وتنشق الارض وتخر الجبال هدا ۝ أن دعوا للرحمن ولدا ۝ وما ينبغي للرحمن أن يتخذ ولدا ۝ ان كل من في السموات والارض الا ءاتي الرحمن عبدا ۝ لقد احصاهم وعدهم عدا ۝ وكلهم ءاتيه يوم القيامة فردا ۝ ان الذين ءامنوا وعملوا الصالحات سيجعل لهم الرحمن ودا ۝ فانما يسرناه بلسانك لتبشر به المتقين وتنذر به قوما لدا ۝ وكم اهلكنا قبلهم من قرن هل تحس منهم من أحد أو تسمع لهم ركزا ۝

سورة طه مكية. مائة وخمس وثلاثون ءاية. وخمسمائة وتسعة وثلاثون كلمة. والفان وثلاثمائة وثلاثة وثلاثون حرفا. ۝

طه ۝ ما أنزلنا عليك القرآن لتشقى ۝ الا تذكرة لمن يخشى ۝ تنزيلا ممن خلق الارض والسموات العلى ۝ الرحمن على العرش استوى ۝ له ما في السموات وما في الارض وما بينهما وما تحت الثرى ۝ وان تجهر بالقول فانه يعلم السر وأخفى ۝ الله لا اله الا هو له الاسماء الحسنى ۝ وهل أتاك حديث موسى ۝ اذ رأى نارا فقال لأهله امكثوا انى آنست نارا لعلي آتيكم منها بقبس أو أجد على النار هدى ۝ فلما أتاها نودي يا موسى ۝ اني أنا ربك فاخلع نعليك انك بالواد المقدس طوى ۝ وأنا اخترتك فاستمع لما يوحى ۝ انني أنا الله لا اله الا أنا فاعبدني وأقم الصلاة لذكري ۝ ان الساعة ءاتية أكاد أخفيها لتجزى كل نفس بما تسعى ۝ فلا يصدنك عنها من لا يؤمن بها واتبع هواه فتردى ۝ وما تلك بيمينك يا موسى ۝ قال هي عصاي أتوكأ عليها وأهش بها على غنمي ولي فيها مآرب أخرى ۝ قال ألقها يا موسى ۝ فألقاها فاذا هي حية تسعى ۝ قال خذها ولا تخف سنعيدها سيرتها الأولى ۝ واضمم يدك الى جناحك تخرج بيضاء من غير سوء آية أخرى ۝ لنريك من آياتنا الكبرى ۝ اذهب الى فرعون انه طغى ۝ قال رب اشرح لي صدري ۝ ويسر لي أمري ۝ واحلل عقدة من لساني ۝ يفقهوا قولي ۝ واجعل لي وزيرا من أهلي ۝ هارون أخي ۝ اشدد به أزري ۝ وأشركه في أمري ۝ كي نسبحك كثيرا ۝ ونذكرك كثيرا ۝ انك كنت بنا بصيرا ۝ قال قد أوتيت سؤلك يا موسى ۝ ولقد مننا عليك مرة أخرى ۝ اذ أوحينا الى أمك ما يوحى ۝ أن اقذفيه في التابوت فاقذفيه في اليم فليلقه اليم بالساحل يأخذه عدو لي وعدو له وألقيت عليك محبة مني ولتصنع على عيني ۝ اذ تمشي أختك فتقول هل أدلكم على من يكفله فرجعناك الى أمك كي تقر عينها ولا تحزن وقتلت نفسا فنجيناك من الغم وفتناك فتونا فلبثت سنين في أهل مدين ثم جئت على قدر يا موسى ۝ واصطنعتك لنفسي ۝ اذهب أنت وأخوك بآياتي ولا تنيا في ذكري ۝ اذهبا الى فرعون انه طغى ۝ فقولا له قولا لينا لعله يتذكر أو يخشى ۝ قالا ربنا انا نخاف أن يفرط علينا أو أن يطغى ۝ قال لا تخافا انني معكما أسمع وأرى ۝ فأتياه فقولا انا رسولا ربك فأرسل معنا بني اسرائيل ولا تعذبهم قد جئناك بآية من ربك والسلام على من اتبع الهدى ۝ انا قد أوحي الينا أن العذاب على من كذب وتولى ۝ قال فمن ربكما يا موسى ۝ قال ربنا الذي أعطى كل شيء خلقه ثم هدى ۝ قال فما بال القرون الأولى ۝ قال علمها عند ربي في كتاب لا يضل ربي ولا ينسى ۝ الذي جعل لكم الارض مهدا وسلك لكم فيها سبلا وأنزل من السماء ماء فأخرجنا به أزواجا من نبات شتى ۝ كلوا وارعوا أنعامكم ان في ذلك لآيات لأولي النهى ۝ منها خلقناكم وفيها نعيدكم ومنها نخرجكم تارة أخرى ۝ ولقد أريناه آياتنا كلها فكذب وأبى ۝ قال أجئتنا لتخرجنا من أرضنا بسحرك يا موسى ۝ فلنأتينك بسحر مثله فاجعل بيننا وبينك موعدا لا نخلفه نحن ولا أنت مكانا سوى ۝ قال موعدكم يوم الزينة وأن يحشر الناس ضحى ۝ فتولى فرعون فجمع كيده

ಅಂಗಾಲು. ಅಂಗಾಲಿಗೆ. ಅಂಗಾಲಿಂದ. ಅಂಗಾಲಿನ. ಅಂಗಾಲಿನಲ್ಲಿ. ಅಂಗಾಲಿನಿಂದ. ಅಂಗಾಲಿನಿಂದಲೂ. ಅಂಗಾಲಿನಿಂದಲೇ. ಅಂಗಾಲಿನಿಂದಲೇ. ಅಂಗಾಲಿನಿಂದಲೇ

(۳۳) ۞ ۱ ۱ ۞ ۲ ۲ ۞ ۱ ۱ ۞ ۲ ۲

(۳۴) ۞ ۱ ۱ ۞ ۲ ۲ ۞ ۱ ۱ ۞ ۲ ۲

ಅಂಗಾಂಗ ಭೋಗ

ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ಮೇಲೆ. ಸಮಾನ. ಅಂಗಾಂಗ ಭೋಗ. ಅಂಗಾಂಗ ಭೋಗ. ಸಮಾನ.

(٣١) ۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ ٱلَّذِي

{ ۱ / ۱ } (۳۰) ❁ ઝવરુ. ઉપરનાં. ૨૦૦૦૨. ૨૦૦૦૧. ૨૦૦૧. ૨૦૦૧ ૨૦૦૧૨૦૦૦૨.

૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૧. ૩૨૧. ૨૦૦૧૨૦૦૨. ૨૦૦૧-૨૦૦૧ ❁

{ ૨ / ૨ } ૨૦૦૧૨૦૦૧. ૩૨૧. ૨૦૦૧૨૦૦૧૨. ૨૦૦૧૨૦૦૨. ૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૨. ૨૦૦૧૨૦૦૧.

૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૨. ૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૨. ૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૨. ૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૧૨૦૦૨

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ಪ್ರಕಾಶನ

ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ. ಹಾಗು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ. ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲೂರು. ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಹಾಗಣಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹವು ಇರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಗಣಪತಿ ಎಂದೂ

ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯ. ಮೈ ತುಂಬ ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಾವಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವುದು. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವ ಮಾತು. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವಂತೆ. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು. ಅಸಹ್ಯ ಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದ

13 } كتب ـد. عدوى. فيه. كى. كتوبه. مه. ﴿ مبتدأ. مدأ‌سوه. مبتدأ‌ـد. مدأ‌سوه.
14 }

فيه. فيه. وبدسه. وبدسه. فيه. وبدسه. ﴿ وبدأ‌ـد. فيه. فيه.
15 } فيه. ابدوبدوه. مدأ‌ـد. مدأ‌ـد. كتب ـد. ابدوبدوه. مدأ‌ـد.
16 } فيه. مبتدأ‌ـد. مدأ‌ـدوه. ﴿ وبدأ‌ـدوه. وبدأ‌ـدوه. وبدأ‌ـدوه.
فيه. مدأ‌ـد. وبدأ‌ـدوه. وبدأ‌ـدوه. وبدأ‌ـدوه. مدأ‌ـدوه. وبدأ‌ـدوه.
17 } ابدوبدأ‌ـدوه. فيه. ابدوبدأ‌ـدوه. ﴿ فيه. ابدوبدأ‌ـدوه. فيه.
ـد. وبدأ‌ـدوه. فيه. ابدوبدأ‌ـدوه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه.
فيه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه.
فيه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه. فيه. وبدأ‌ـدوه.

૧૨ ૧૨ ૧૨

{٩} ٱلمدينة ۞ قسطن. ٱلمدينة. ٱلمدينة. ٱلمدينة

ಇಷ್ಟಾರ್ಥ. ಕಾಮಿತ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಕ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿನ್. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕಾ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಂದ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಿಗೆ. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರಲ್ಲಿಯರನ್ನು. ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿಕೆಯರಲ್ಲಿ

ಪ್ರಸಾದ-ವೀಪದಲ್ಲಿ. ಲಿಂ. ಶಾಮಸುಂದರ. ಶಂಕರ. ಇಪ್ಪತ್ತಾರು. ಲಿಂ. ಪಂಚಾಕ್ಷರ. ಮೊದ-ಲಾದವರು. ಗುರುವಿನಲ್ಲಿಂದ. ಅಂ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ. ಅಂತಿ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ. ಮೊದಲಾದವರು. ಗುರುವಿನಲ್ಲಿಂದ

(٢٣) ❁ ٤٨٥–٩٥٥ ق. هـ/١٠٩٢–١١٥٦ م. ❁

—oo❁oo—

(٢٤) ❁ ٤٨٥–٩٥٥ ق. هـ/١٠٩٢–١١٥٦ م. ❁

—oo❁oo—

اسم‌شناسی: سلجوقیان. ❁ سلجوقیان. ۴۸۵. ۴۸۶. ۴۸۷. ۴۸۸. ۴۸۹. ۴۹۰. ۴۹۱. ۴۹۲. ۴۹۳. ۴۹۴. ۴۹۵. ۴۹۶. ۴۹۷. ۴۹۸. ۴۹۹. ۵۰۰. ۵۰۱. ۵۰۲. ۵۰۳. ۵۰۴. ۵۰۵. ۵۰۶. ۵۰۷. ۵۰۸. ۵۰۹. ۵۱۰. ۵۱۱. ۵۱۲. ۵۱۳. ۵۱۴. ۵۱۵. ۵۱۶. ۵۱۷. ۵۱۸. ۵۱۹. ۵۲۰. ۵۲۱. ۵۲۲. ۵۲۳. ۵۲۴.

ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಆಗ ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆತನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದರು. ಅವರು ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇಸ್ರಾಯೇಲ್ಯರ ದೇವರಾದ ಯೆಹೋವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ನಿನ್ನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕಿ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಸಹ್ಯಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಗೋಳಾಡುವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಆತನು ಕೇಳುತ್ತಿರಲು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ಕರ್ತನಾದ ಯೆಹೋವನೇ, ಇಗೋ, ನೀನು ಇಸ್ರಾಯೇಲಿನ ಉಳಿದವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುವಾಗ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸುರಿಸುವಾಗ ನೀನು ಏನು ಮಾಡುವಿಯೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಆಗ ಆತನು ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಇಸ್ರಾಯೇಲ್ ಮತ್ತು ಯೆಹೂದದ ಮನೆತನದವರ ಅಕ್ರಮವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ದೇಶವು ರಕ್ತಾಪರಾಧಗಳಿಂದಲೂ ಪಟ್ಟಣವು ಅನ್ಯಾಯದಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರು ಯೆಹೋವನು ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಯೆಹೋವನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಅವರನ್ನು ಕನಿಕರಿಸದೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅವರ ನಡತೆಯನ್ನು ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬರಮಾಡುವೆನು. ಆಗ ಇಗೋ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಶಾಯಿಯ ಕೊಂಬನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವನಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಆತನು ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. ನೀನು ಹೋಗಿ ಯೆರೂಸಲೇಮಿನ ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಸಹ್ಯಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಗೋಳಾಡುವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆತನು ಇತರರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರಲು ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. ನೀವು ಆತನ ಹಿಂದೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಕನಿಕರಿಸದೆ ಇರಲಿ. ನೀವು ಕರುಣಿಸಬಾರದು. ಮುದುಕರನ್ನು ಯೌವನಸ್ಥರನ್ನು ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿರಿ. ಆದರೆ ಗುರುತು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಹತ್ತಿರವೂ ಸೇರಬೇಡಿರಿ. ನನ್ನ ಪರಿಶುದ್ಧಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ಆರಂಭಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಅವರು ಆಲಯದ ಮುಂದಿರುವ ಹಿರಿಯರಿಂದಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆತನು ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆಲಯವನ್ನು ಅಪವಿತ್ರಮಾಡಿರಿ. ಕೊಲೆಯಾದವರಿಂದ ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿರಿ. ಹೊರಟು ಹೋಗಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಂಹಾರ

۞ (۲۱) ઉત્તર-દક્ષિણ. ૨(દક્ષિણ)ગતિ ૞

{ ۱ ૨(દક્ષિણ)ગતિ. ૨૦૦૦૨. ૨૦૦૦૨. ઉત્તર(ઉ)ગતિ. ઉત્તર(ઉ

(१८) ❀ ऽऽऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ❀ ऽऽऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ❀

(१९) ❀ ऽऽऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ❀

❀ ऽऽऽऽ. ऽ/८ऽऽ. ऽ/८ऽऽ.

ಸಮಸ್ತ-ಸಾಧು-ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಇದು ಕಾರಣ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಓದಿದವರಿಗೆ ಸಕಲ-ಸಂಪತ್ತು-ಸೌಭಾಗ್ಯ-ಸುಖ-ಶಾಂತಿ-ಸಮೃದ್ಧಿ-ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ-ಐಶ್ವರ್ಯ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿ-ಜಯ-ಕೀರ್ತಿ-ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ-ಪುಣ್ಯ-ಪುರುಷಾರ್ಥ-ಮೋಕ್ಷ-ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ-ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿ. ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು. ಲೋಕಾಃ ಸಮಸ್ತಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು. ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ. ಶುಭಂ ಭೂಯಾತ್. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮಂಗಳಂ ಭೂಯಾತ್. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸನ್ಮಂಗಳಾನಿ ಭವಂತು. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪೂರ್ಣಾಯುರಸ್ತು. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪೂರ್ಣಮಸ್ತು. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸದಾಸ್ತು. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟ-ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶ್ರೀಭವತು. ಸರ್ವೇಷಾಂ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಭವ

(८१) ❀ ऽमर्कैऽ. विद्वन्मो ❀

❀ ऽमर्कैऽ. विद्वन्मो. ऽमर्कैऽ. विद्वन्मो. ऽमर्कैऽ. विद्वन्मो.

(१४) ❀ मंगलाचरण. विनयवंश ❀

❀ अथ. ॥ वंदे. वीरमानंदं. विश्वनंदिनं. नंदनं. आनंदसंदोहं. वर्द्धमानं. ॥ वंदे. वीरं

(١٣) ۞ ومن سورة الجن ۞

۞ قل اوحي الي انه استمع نفر من الجن فقالوا انا سمعنا قرانا عجبا ١٤٠٠ يهدي الى الرشد فامنا به ولن نشرك بربنا احدا ١٤٠٠ وانه تعالى جد ربنا ما اتخذ صاحبة ولا ولدا ١٤٠٠ وانه كان يقول سفيهنا على الله شططا ١٤٠٠ وانا ظننا ان لن تقول الانس والجن على الله كذبا ١٤٠٠ وانه كان رجال من الانس يعوذون برجال من الجن فزادوهم رهقا ١٤٠٠ وانهم ظنوا كما ظننتم ان لن يبعث الله احدا ١٤٠٠ وانا لمسنا السماء فوجدناها ملئت حرسا شديدا وشهبا ١٤٠٠ وانا كنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن يستمع الان يجد له شهابا رصدا ١٤٠٠ وانا لا ندري اشر اريد بمن في الارض ام اراد بهم ربهم رشدا ١٤٠٠ وانا منا الصالحون ومنا دون ذلك كنا طرائق قددا ١٤٠٠ وانا ظننا ان لن نعجز الله في الارض ولن نعجزه هربا ١٤٠٠ وانا لما سمعنا الهدى امنا به فمن يؤمن بربه فلا يخاف بخسا ولا رهقا ١٤٠٠ وانا منا المسلمون ومنا القاسطون فمن اسلم فاولئك تحروا رشدا ١٤٠٠ واما القاسطون فكانوا لجهنم حطبا ١٤٠٠ وان لو استقاموا على الطريقة لاسقيناهم ماء غدقا ١٤٠٠ لنفتنهم فيه ومن يعرض عن ذكر ربه يسلكه عذابا صعدا ١٤٠٠ وان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احدا ١٤٠٠ وانه لما قام عبد الله يدعوه كادوا يكونون عليه لبدا ١٤٠٠ قل انما ادعو ربي ولا اشرك به احدا ١٤٠٠ قل اني لا املك لكم ضرا ولا رشدا ١٤٠٠ قل اني لن يجيرني من الله احد ولن اجد من دونه ملتحدا ١٤٠٠ الا بلاغا من الله ورسالاته ومن يعص الله ورسوله فان له نار جهنم خالدين فيها ابدا ١٤٠٠ حتى اذا رأوا ما يوعدون فسيعلمون من اضعف ناصرا واقل عددا ١٤٠٠ قل ان ادري اقريب ما توعدون ام يجعل له ربي امدا ١٤٠٠ عالم الغيب فلا يظهر على غيبه احدا ١٤٠٠ الا من ارتضى من رسول فانه يسلك من بين يديه ومن خلفه رصدا ١٤٠٠ ليعلم ان قد ابلغوا رسالات ربهم واحاط بما لديهم واحصى كل شيء عددا ١٤٠٠

(٢١) ۞ ترجمهٔ ابو عبدالله ۞

۞ محمد بن عبدالله بن عبدالرحمن بن عبدالله بن عبدالله بن عبدالله

ಅಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಡುವ ಕಾಣಿಕೆ ಅಥವಾ ಹಣ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಸಮಯ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಥಳ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಯಶಸ್ಸು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ. ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಆದ ಲಾಭ

(۱۰) ❀ ઉત્તમ-વૃત્ત. મિશ્રસમાધિ ❀

{ 1 } મિશ્રપદ. સમ્ય. ઉદ્યોગનાં. સમ્યગ્જ્ઞાન. ઉત્તમ ચારિત્ર-ધારણ કરનાર. ઉત્તમ. ઉત્તમ. ઉત્તમ

۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ
۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ
۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ

۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ
۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ

(٩) ۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۞

۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ
۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ
۞ ٱلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ مَٰلِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٱهْدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ

{ 1 } ರಿಱೞೆ. ಸಂಗ್ರಹ. ಪಕ್ಷ. ಸಹಿ ಸ್ಸ-ದ. ಎಲ್ಲ. ಖಂಡಿತ. ಪಲಿಸಲ್ಲ.

(೪) ಅಧಿಕಾರ. ರಿಱೞೆ ಅಧಿಕಾರ

ಪಾಲಿಸಿ-ಸಹಿ. ಪೆರ್ಸಾಲಿ ಅಧಿಕಾರ

{ 4 } ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅಧಿಕಾರ. ಸಂಗ್ರಹ. ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ-ದ. ಕಿಱಿಯ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ-ದ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ-ದ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ-ದ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦ ૧૦૧ ૧૦૨ ૧૦૩ ૧૦૪ ૧૦૫ ૧૦૬ ૧૦૭ ૧૦૮ ૧૦૯ ૧૧૦ ૧૧૧ ૧૧૨ ૧૧૩ ૧૧૪ ૧૧૫ ૧૧૬ ૧૧૭ ૧૧૮ ૧૧૯ ૧૨૦ ૧૨૧ ૧૨૨ ૧૨૩ ૧૨૪ ૧૨૫ ૧૨૬ ૧૨૭ ૧૨૮ ૧૨૯ ૧૩૦ ૧૩૧ ૧૩૨ ૧૩૩ ૧૩૪ ૧૩૫ ૧૩૬ ૧૩૭ ૧૩૮ ૧૩૯ ૧૪૦ ૧૪૧ ૧૪૨ ૧૪૩ ૧૪૪ ૧૪૫ ૧૪૬ ૧૪૭ ૧૪૮ ૧૪૯ ૧૫૦ ૧૫૧ ૧૫૨ ૧૫૩ ૧૫૪ ૧૫૫ ૧૫૬ ૧૫૭ ૧૫૮ ૧૫૯ ૧૬૦ ૧૬૧ ૧૬૨ ૧૬૩ ૧૬૪ ૧૬૫ ૧૬૬ ૧૬૭ ૧૬૮ ૧૬૯ ૧૭૦ ૧૭૧ ૧૭૨ ૧૭૩ ૧૭૪ ૧૭૫ ૧૭૬ ૧૭૭ ૧૭૮ ૧૭૯ ૧૮૦ ૧૮૧ ૧૮૨ ૧૮૩ ૧૮૪ ૧૮૫ ૧૮૬ ૧૮૭ ૧૮૮ ૧૮૯ ૧૯૦ ૧૯૧ ૧૯૨ ૧૯૩ ૧૯૪ ૧૯૫ ૧૯૬ ૧૯૭ ૧૯૮ ૧૯૯ ૨૦૦ ૨૦૧ ૨૦૨ ૨૦૩ ૨૦૪ ૨૦૫ ૨૦૬ ૨૦૭ ૨૦૮ ૨૦૯ ૨૧૦ ૨૧૧ ૨૧૨ ૨૧૩ ૨૧૪ ૨૧૫ ૨૧૬ ૨૧૭ ૨૧૮ ૨૧૯ ૨૨૦ ૨૨૧ ૨૨૨ ૨૨૩ ૨૨૪ ૨૨૫ ૨૨૬ ૨૨૭ ૨૨૮ ૨૨૯ ૨૩૦ ૨૩૧ ૨૩૨ ૨૩૩ ૨૩૪ ૨૩૫ ૨૩૬ ૨૩૭ ૨૩૮ ૨૩૯ ૨૪૦ ૨૪૧ ૨૪૨ ૨૪૩ ૨૪૪ ૨૪૫ ૨૪૬ ૨૪૭ ૨૪૮ ૨૪૯ ૨૫૦ ૨૫૧ ૨૫૨ ૨૫૩ ૨૫૪ ૨૫૫ ૨૫૬ ૨૫૭ ૨૫૮ ૨૫૯ ૨૬૦ ૨૬૧ ૨૬૨ ૨૬૩ ૨૬૪ ૨૬૫ ૨૬૬ ૨૬૭ ૨૬૮ ૨૬૯ ૨૭૦ ૨૭૧ ૨૭૨ ૨૭૩ ૨૭૪ ૨૭૫ ૨૭૬ ૨૭૭ ૨૭૮ ૨૭૯ ૨૮૦ ૨૮૧ ૨૮૨ ૨૮૩ ૨૮૪ ૨૮૫ ૨૮૬ ૨૮૭ ૨૮૮ ૨૮૯ ૨૯૦ ૨૯૧ ૨૯૨ ૨૯૩ ૨૯૪ ૨૯૫ ૨૯૬ ૨૯૭ ૨૯૮ ૨૯૯ ૩૦૦ ૩૦૧ ૩૦૨ ૩૦૩ ૩૦૪ ૩૦૫ ૩૦૬ ૩૦૭ ૩૦૮ ૩૦૯ ૩૧૦ ૩૧૧ ૩૧૨ ૩૧૩ ૩૧૪ ૩૧૫ ૩૧૬ ૩૧૭ ૩૧૮ ૩૧૯ ૩૨૦ ૩૨૧ ૩૨૨ ૩૨૩ ૩૨૪ ૩૨૫ ૩૨૬ ૩૨૭ ૩૨૮ ૩૨૯ ૩૩૦ ૩૩૧ ૩૩૨ ૩૩૩ ૩૩૪ ૩૩૫ ૩૩૬ ૩૩૭ ૩૩૮ ૩૩૯ ૩૪૦ ૩૪૧ ૩૪૨ ૩૪૩ ૩૪૪ ૩૪૫ ૩૪૬ ૩૪૭ ૩૪૮ ૩૪૯ ૩૫૦ ૩૫૧ ૩૫૨ ૩૫૩ ૩૫૪ ૩૫૫ ૩૫૬ ૩૫૭ ૩૫૮ ૩૫૯ ૩૬૦ ૩૬૧ ૩૬૨ ૩૬૩ ૩૬૪ ૩૬૫ ૩૬૬ ૩૬૭ ૩૬૮ ૩૬૯ ૩૭૦ ૩૭૧ ૩૭૨ ૩૭૩ ૩૭૪ ૩૭૫ ૩૭૬ ૩૭૭ ૩૭૮ ૩૭૯ ૩૮૦ ૩૮૧ ૩૮૨ ૩૮૩ ૩૮૪ ૩૮૫ ૩૮૬ ૩૮૭ ૩૮૮ ૩૮૯ ૩૯૦ ૩૯૧ ૩૯૨ ૩૯૩ ૩૯૪ ૩૯૫ ૩૯૬ ૩૯૭ ૩૯૮ ૩૯૯ ૪૦૦ ૪૦૧ ૪૦૨ ૪૦૩ ૪૦૪ ૪૦૫ ૪૦૬ ૪૦૭ ૪૦૮ ૪૦૯ ૪૧૦ ૪૧૧ ૪૧૨ ૪૧૩ ૪૧૪ ૪૧૫ ૪૧૬ ૪૧૭ ૪૧૮ ૪૧૯ ૪૨૦ ૪૨૧ ૪૨૨ ૪૨૩ ૪૨૪ ૪૨૫ ૪૨૬ ૪૨૭ ૪૨૮ ૪૨૯ ૪૩૦ ૪૩૧ ૪૩૨ ૪૩૩ ૪૩૪ ૪૩૫ ૪૩૬ ૪૩૭ ૪૩૮ ૪૩૯ ૪૪૦ ૪૪૧ ૪૪૨ ૪૪૩ ૪૪૪ ૪૪૫ ૪૪૬ ૪૪૭ ૪૪૮ ૪૪૯ ૪૫૦ ૪૫૧ ૪૫૨ ૪૫૩ ૪૫૪ ૪૫૫ ૪૫૬ ૪૫૭ ૪૫૮ ૪૫૯ ૪૬૦ ૪૬૧ ૪૬૨ ૪૬૩ ૪૬૪ ૪૬૫ ૪૬૬ ૪૬૭ ૪૬૮ ૪૬૯ ૪૭૦ ૪૭૧ ૪૭૨ ૪૭૩ ૪૭૪ ૪૭૫ ૪૭૬ ૪૭૭ ૪૭૮ ૪૭૯ ૪૮૦ ૪૮૧ ૪૮૨ ૪૮૩ ૪૮૪ ૪૮૫ ૪૮૬ ૪૮૭ ૪૮૮ ૪૮૯ ૪૯૦ ૪૯૧ ૪૯૨ ૪૯૩ ૪૯૪ ૪૯૫ ૪૯૬ ૪૯૭ ૪૯૮ ૪૯૯ ૫૦૦ ૫૦૧ ૫૦૨ ૫૦૩ ૫૦૪ ૫૦૫ ૫૦૬ ૫૦૭ ૫૦૮ ૫૦૯ ૫૧૦ ૫૧૧ ૫૧૨ ૫૧૩ ૫૧૪ ૫૧૫ ૫૧૬ ૫૧૭ ૫૧૮ ૫૧૯ ૫૨૦ ૫૨૧ ૫૨૨ ૫૨૩ ૫૨૪ ૫૨૫ ૫૨૬ ૫૨૭ ૫૨૮ ૫૨૯ ૫૩૦ ૫૩૧ ૫૩૨ ૫૩૩ ૫૩૪ ૫૩૫ ૫૩૬ ૫૩૭ ૫૩૮ ૫૩૯ ૫૪૦ ૫૪૧ ૫૪૨ ૫૪૩ ૫૪૪ ૫૪૫ ૫૪૬ ૫૪૭ ૫૪૮ ૫૪૯ ૫૫૦ ૫૫૧ ૫૫૨ ૫૫૩ ૫૫૪ ૫૫૫ ૫૫૬ ૫૫૭ ૫૫૮ ૫૫૯ ૫૬૦ ૫૬૧ ૫૬૨ ૫૬૩ ૫૬૪ ૫૬૫ ૫૬૬ ૫૬૭ ૫૬૮ ૫૬૯ ૫૭૦ ૫૭૧ ૫૭૨ ૫૭૩ ૫૭૪ ૫૭૫ ૫૭૬ ૫૭૭ ૫૭૮ ૫૭૯ ૫૮૦ ૫૮૧ ૫૮૨ ૫૮૩ ૫૮૪ ૫૮૫ ૫૮૬ ૫૮૭ ૫૮૮ ૫૮૯ ૫૯૦ ૫૯૧ ૫૯૨ ૫૯૩ ૫૯૪ ૫૯૫ ૫૯૬ ૫૯૭ ૫૯૮ ૫૯૯ ૬૦૦ ૬૦૧ ૬૦૨ ૬૦૩ ૬૦૪ ૬૦૫ ૬૦૬ ૬૦૭ ૬૦૮ ૬૦૯ ૬૧૦ ૬૧૧ ૬૧૨ ૬૧૩ ૬૧૪ ૬૧૫ ૬૧૬ ૬૧૭ ૬૧૮ ૬૧૯ ૬૨૦ ૬૨૧ ૬૨૨ ૬૨૩ ૬૨૪ ૬૨૫ ૬૨૬ ૬૨૭ ૬૨૮ ૬૨૯ ૬૩૦ ૬૩૧ ૬૩૨ ૬૩૩ ૬૩૪ ૬૩૫ ૬૩૬ ૬૩૭ ૬૩૮ ૬૩૯ ૬૪૦ ૬૪૧ ૬૪૨ ૬૪૩ ૬૪૪ ૬૪૫ ૬૪૬ ૬૪૭ ૬૪૮ ૬૪૯ ૬૫૦ ૬૫૧ ૬૫૨ ૬૫૩ ૬૫૪ ૬૫૫ ૬૫૬ ૬૫૭ ૬૫૮ ૬૫૯ ૬૬૦ ૬૬૧ ૬૬૨ ૬૬૩ ૬૬૪ ૬૬૫ ૬૬૬ ૬૬૭ ૬૬૮ ૬૬૯ ૬૭૦ ૬૭૧ ૬૭૨ ૬૭૩ ૬૭૪ ૬૭૫ ૬૭૬ ૬૭૭ ૬૭૮ ૬૭૯ ૬૮૦ ૬૮૧ ૬૮૨ ૬૮૩ ૬૮૪ ૬૮૫ ૬૮૬ ૬૮૭ ૬૮૮ ૬૮૯ ૬૯૦ ૬૯૧ ૬૯૨ ૬૯૩ ૬૯૪ ૬૯૫ ૬૯૬ ૬૯૭ ૬૯૮ ૬૯૯ ૭૦૦ ૭૦૧ ૭૦૨ ૭૦૩ ૭૦૪ ૭૦૫ ૭૦૬ ૭૦૭ ૭૦૮ ૭૦૯ ૭૧૦ ૭૧૧ ૭૧૨ ૭૧૩ ૭૧૪ ૭૧૫ ૭૧૬ ૭૧૭ ૭૧૮ ૭૧૯ ૭૨૦ ૭૨૧ ૭૨૨ ૭૨૩ ૭૨૪ ૭૨૫ ૭૨૬ ૭૨૭ ૭૨૮ ૭૨૯ ૭૩૦ ૭૩૧ ૭૩૨ ૭૩૩ ૭૩૪ ૭૩૫ ૭૩૬ ૭૩૭ ૭૩૮ ૭૩૯ ૭૪૦ ૭૪૧ ૭૪૨ ૭૪૩ ૭૪૪ ૭૪૫ ૭૪૬ ૭૪૭ ૭૪૮ ૭૪૯ ૭૫૦ ૭૫૧ ૭૫૨ ૭૫૩ ૭૫૪ ૭૫૫ ૭૫૬ ૭૫૭ ૭૫૮ ૭૫૯ ૭૬૦ ૭૬૧ ૭૬૨ ૭૬૩ ૭૬૪ ૭૬૫ ૭૬૬ ૭૬૭ ૭૬૮ ૭૬૯ ૭૭૦ ૭૭૧ ૭૭૨ ૭૭૩ ૭૭૪ ૭૭૫ ૭૭૬ ૭૭૭ ૭૭૮ ૭૭૯ ૭૮૦ ૭૮૧ ૭૮૨ ૭૮૩ ૭૮૪ ૭૮૫ ૭૮૬ ૭૮૭ ૭૮૮ ૭૮૯ ૭૯૦ ૭૯૧ ૭૯૨ ૭૯૩ ૭૯૪ ૭૯૫ ૭૯૬ ૭૯૭ ૭૯૮ ૭૯૯ ૮૦૦ ૮૦૧ ૮૦૨ ૮૦૩ ૮૦૪ ૮૦૫ ૮૦૬ ૮૦૭ ૮૦૮ ૮૦૯ ૮૧૦ ૮૧૧ ૮૧૨ ૮૧૩ ૮૧૪ ૮૧૫ ૮૧૬ ૮૧૭ ૮૧૮ ૮૧૯ ૮૨૦ ૮૨૧ ૮૨૨ ૮૨૩ ૮૨૪ ૮૨૫ ૮૨૬ ૮૨૭ ૮૨૮ ૮૨૯ ૮૩૦ ૮૩૧ ૮૩૨ ૮૩૩ ૮૩૪ ૮૩૫ ૮૩૬ ૮૩૭ ૮૩૮ ૮૩૯ ૮૪૦ ૮૪૧ ૮૪૨ ૮૪૩ ૮૪૪ ૮૪૫ ૮૪૬ ૮૪૭ ૮૪૮ ૮૪૯ ૮૫૦ ૮૫૧ ૮૫૨ ૮૫૩ ૮૫૪ ૮૫૫ ૮૫૬ ૮૫૭ ૮૫૮ ૮૫૯ ૮૬૦ ૮૬૧ ૮૬૨ ૮૬૩ ૮૬૪ ૮૬૫ ૮૬૬ ૮૬૭ ૮૬૮ ૮૬૯ ૮૭૦ ૮૭૧ ૮૭૨ ૮૭૩ ૮૭૪ ૮૭૫ ૮૭૬ ૮૭૭ ૮૭૮ ૮૭૯ ૮૮૦ ૮૮૧ ૮૮૨ ૮૮૩ ૮૮૪ ૮૮૫ ૮૮૬ ૮૮૭ ૮૮૮ ૮૮૯ ૮૯૦ ૮૯૧ ૮૯૨ ૮૯૩ ૮૯૪ ૮૯૫ ૮૯૬ ૮૯૭ ૮૯૮ ૮૯૯ ૯૦૦ ૯૦૧ ૯૦૨ ૯૦૩ ૯૦૪ ૯૦૫ ૯૦૬ ૯૦૭ ૯૦૮ ૯૦૯ ૯૧૦ ૯૧૧ ૯૧૨ ૯૧૩ ૯૧૪ ૯૧૫ ૯૧૬ ૯૧૭ ૯૧૮ ૯૧૯ ૯૨૦ ૯૨૧ ૯૨૨ ૯૨૩ ૯૨૪ ૯૨૫ ૯૨૬ ૯૨૭ ૯૨૮ ૯૨૯ ૯૩૦ ૯૩૧ ૯૩૨ ૯૩૩ ૯૩૪ ૯૩૫ ૯૩૬ ૯૩૭ ૯૩૮ ૯૩૯ ૯૪૦ ૯૪૧ ૯૪૨ ૯૪૩ ૯૪૪ ૯૪૫ ૯૪૬ ૯૪૭ ૯૪૮ ૯૪૯ ૯૫૦ ૯૫૧ ૯૫૨ ૯૫૩ ૯૫૪ ૯૫૫ ૯૫૬ ૯૫૭ ૯૫૮ ૯૫૯ ૯૬૦ ૯૬૧ ૯૬૨ ૯૬૩ ૯૬૪ ૯૬૫ ૯૬૬ ૯૬૭ ૯૬૮ ૯૬૯ ૯૭૦ ૯૭૧ ૯૭૨ ૯૭૩ ૯૭૪ ૯૭૫ ૯૭૬ ૯૭૭ ૯૭૮ ૯૭૯ ૯૮૦ ૯૮૧ ૯૮૨ ૯૮૩ ૯૮૪ ૯૮૫ ૯૮૬ ૯૮૭ ૯૮૮ ૯૮૯ ૯૯૦ ૯૯૧ ૯૯૨ ૯૯૩ ૯૯૪ ૯૯૫ ૯૯૬ ૯૯૭ ૯૯૮ ૯૯૯ ૧૦૦૦

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦ ૧૦૧ ૧૦૨ ૧૦૩ ૧૦૪ ૧૦૫ ૧૦૬ ૧૦૭ ૧૦૮ ૧૦૯ ૧૧૦ ૧૧૧ ૧૧૨ ૧૧૩ ૧૧૪ ૧૧૫ ૧૧૬ ૧૧૭ ૧૧૮ ૧૧૯ ૧૨૦ ૧૨૧ ૧૨૨ ૧૨૩ ૧૨૪ ૧૨૫ ૧૨૬ ૧૨૭ ૧૨૮ ૧૨૯ ૧૩૦ ૧૩૧ ૧૩૨ ૧૩૩ ૧૩૪ ૧૩૫ ૧૩૬ ૧૩૭ ૧૩૮ ૧૩૯ ૧૪૦ ૧૪૧ ૧૪૨ ૧૪૩ ૧૪૪ ૧૪૫ ૧૪૬ ૧૪૭ ૧૪૮ ૧૪૯ ૧૫૦ ૧૫૧ ૧૫૨ ૧૫૩ ૧૫૪ ૧૫૫ ૧૫૬ ૧૫૭ ૧૫૮ ૧૫૯ ૧૬૦ ૧૬૧ ૧૬૨ ૧૬૩ ૧૬૪ ૧૬૫ ૧૬૬ ૧૬૭ ૧૬૮ ૧૬૯ ૧૭૦ ૧૭૧ ૧૭૨ ૧૭૩ ૧૭૪ ૧૭૫ ૧૭૬ ૧૭૭ ૧૭૮ ૧૭૯ ૧૮૦ ૧૮૧ ૧૮૨ ૧૮૩ ૧૮૪ ૧૮૫ ૧૮૬ ૧૮૭ ૧૮૮ ૧૮૯ ૧૯૦ ૧૯૧ ૧૯૨ ૧૯૩ ૧૯૪ ૧૯૫ ૧૯૬ ૧૯૭ ૧૯૮ ૧૯૯ ૨૦૦ ૨૦૧ ૨૦૨ ૨૦૩ ૨૦૪ ૨૦૫ ૨૦૬ ૨૦૭ ૨૦૮ ૨૦૯ ૨૧૦ ૨૧૧ ૨૧૨ ૨૧૩ ૨૧૪ ૨૧૫ ૨૧૬ ૨૧૭ ૨૧૮ ૨૧૯ ૨૨૦ ૨૨૧ ૨૨૨ ૨૨૩ ૨૨૪ ૨૨૫ ૨૨૬ ૨૨૭ ૨૨૮ ૨૨૯ ૨૩૦ ૨૩૧ ૨૩૨ ૨૩૩ ૨૩૪ ૨૩૫ ૨૩૬ ૨૩૭ ૨૩૮ ૨૩૯ ૨૪૦ ૨૪૧ ૨૪૨ ૨૪૩ ૨૪૪ ૨૪૫ ૨૪૬ ૨૪૭ ૨૪૮ ૨૪૯ ૨૫૦ ૨૫૧ ૨૫૨ ૨૫૩ ૨૫૪ ૨૫૫ ૨૫૬ ૨૫૭ ૨૫૮ ૨૫૯ ૨૬૦ ૨૬૧ ૨૬૨ ૨૬૩ ૨૬૪ ૨૬૫ ૨૬૬ ૨૬૭ ૨૬૮ ૨૬૯ ૨૭૦ ૨૭૧ ૨૭૨ ૨૭૩ ૨૭૪ ૨૭૫ ૨૭૬ ૨૭૭ ૨૭૮ ૨૭૯ ૨૮૦ ૨૮૧ ૨૮૨ ૨૮૩ ૨૮૪ ૨૮૫ ૨૮૬ ૨૮૭ ૨૮૮ ૨૮૯ ૨૯૦ ૨૯૧ ૨૯૨ ૨૯૩ ૨૯૪ ૨૯૫ ૨૯૬ ૨૯૭ ૨૯૮ ૨૯૯ ૩૦૦ ૩૦૧ ૩૦૨ ૩૦૩ ૩૦૪ ૩૦૫ ૩૦૬ ૩૦૭ ૩૦૮ ૩૦૯ ૩૧૦ ૩૧૧ ૩૧૨ ૩૧૩ ૩૧૪ ૩૧૫ ૩૧૬ ૩૧૭ ૩૧૮ ૩૧૯ ૩૨૦ ૩૨૧ ૩૨૨ ૩૨૩ ૩૨૪ ૩૨૫ ૩૨૬ ૩૨૭ ૩૨૮ ૩૨૯ ૩૩૦ ૩૩૧ ૩૩૨ ૩૩૩ ૩૩૪ ૩૩૫ ૩૩૬ ૩૩૭ ૩૩૮ ૩૩૯ ૩૪૦ ૩૪૧ ૩૪૨ ૩૪૩ ૩૪૪ ૩૪૫ ૩૪૬ ૩૪૭ ૩૪૮ ૩૪૯ ૩૫૦ ૩૫૧ ૩૫૨ ૩૫૩ ૩૫૪ ૩૫૫ ૩૫૬ ૩૫૭ ૩૫૮ ૩૫૯ ૩૬૦ ૩૬૧ ૩૬૨ ૩૬૩ ૩૬૪ ૩૬૫ ૩૬૬ ૩૬૭ ૩૬૮ ૩૬૯ ૩૭૦ ૩૭૧ ૩૭૨ ૩૭૩ ૩૭૪ ૩૭૫ ૩૭૬ ૩૭૭ ૩૭૮ ૩૭૯ ૩૮૦ ૩૮૧ ૩૮૨ ૩૮૩ ૩૮૪ ૩૮૫ ૩૮૬ ૩૮૭ ૩૮૮ ૩૮૯ ૩૯૦ ૩૯૧ ૩૯૨ ૩૯૩ ૩૯૪ ૩૯૫ ૩૯૬ ૩૯૭ ૩૯૮ ૩૯૯ ૪૦૦ ૪૦૧ ૪૦૨ ૪૦૩ ૪૦૪ ૪૦૫ ૪૦૬ ૪૦૭ ૪૦૮ ૪૦૯ ૪૧૦ ૪૧૧ ૪૧૨ ૪૧૩ ૪૧૪ ૪૧૫ ૪૧૬ ૪૧૭ ૪૧૮ ૪૧૯ ૪૨૦ ૪૨૧ ૪૨૨ ૪૨૩ ૪૨૪ ૪૨૫ ૪૨૬ ૪૨૭ ૪૨૮ ૪૨૯ ૪૩૦ ૪૩૧ ૪૩૨ ૪૩૩ ૪૩૪ ૪૩૫ ૪૩૬ ૪૩૭ ૪૩૮ ૪૩૯ ૪૪૦ ૪૪૧ ૪૪૨ ૪૪૩ ૪૪૪ ૪૪૫ ૪૪૬ ૪૪૭ ૪૪૮ ૪૪૯ ૪૫૦ ૪૫૧ ૪૫૨ ૪૫૩ ૪૫૪ ૪૫૫ ૪૫૬ ૪૫૭ ૪૫૮ ૪૫૯ ૪૬૦ ૪૬૧ ૪૬૨ ૪૬૩ ૪૬૪ ૪૬૫ ૪૬૬ ૪૬૭ ૪૬૮ ૪૬૯ ૪૭૦ ૪૭૧ ૪૭૨ ૪૭૩ ૪૭૪ ૪૭૫ ૪૭૬ ૪૭૭ ૪૭૮ ૪૭૯ ૪૮૦ ૪૮૧ ૪૮૨ ૪૮૩ ૪૮૪ ૪૮૫ ૪૮૬ ૪૮૭ ૪૮૮ ૪૮૯ ૪૯૦ ૪૯૧ ૪૯૨ ૪૯૩ ૪૯૪ ૪૯૫ ૪૯૬ ૪૯૭ ૪૯૮ ૪૯૯ ૫૦૦ ૫૦૧ ૫૦૨ ૫૦૩ ૫૦૪ ૫૦૫ ૫૦૬ ૫૦૭ ૫૦૮ ૫૦૯ ૫૧૦ ૫૧૧ ૫૧૨ ૫૧૩ ૫૧૪ ૫૧૫ ૫૧૬ ૫૧૭ ૫૧૮ ૫૧૯ ૫૨૦ ૫૨૧ ૫૨૨ ૫૨૩ ૫૨૪ ૫૨૫ ૫૨૬ ૫૨૭ ૫૨૮ ૫૨૯ ૫૩૦ ૫૩૧ ૫૩૨ ૫૩૩ ૫૩૪ ૫૩૫ ૫૩૬ ૫૩૭ ૫૩૮ ૫૩૯ ૫૪૦ ૫૪૧ ૫૪૨ ૫૪૩ ૫૪૪ ૫૪૫ ૫૪૬ ૫૪૭ ૫૪૮ ૫૪૯ ૫૫૦ ૫૫૧ ૫૫૨ ૫૫૩ ૫૫૪ ૫૫૫ ૫૫૬ ૫૫૭ ૫૫૮ ૫૫૯ ૫૬૦ ૫૬૧ ૫૬૨ ૫૬૩ ૫૬૪ ૫૬૫ ૫૬૬ ૫૬૭ ૫૬૮ ૫૬૯ ૫૭૦ ૫૭૧ ૫૭૨ ૫૭૩ ૫૭૪ ૫૭૫ ૫૭૬ ૫૭૭ ૫૭૮ ૫૭૯ ૫૮૦ ૫૮૧ ૫૮૨ ૫૮૩ ૫૮૪ ૫૮૫ ૫૮૬ ૫૮૭ ૫૮૮ ૫૮૯ ૫૯૦ ૫૯૧ ૫૯૨ ૫૯૩ ૫૯૪ ૫૯૫ ૫૯૬ ૫૯૭ ૫૯૮ ૫૯૯ ૬૦૦ ૬૦૧ ૬૦૨ ૬૦૩ ૬૦૪ ૬૦૫ ૬૦૬ ૬૦૭ ૬૦૮ ૬૦૯ ૬૧૦ ૬૧૧ ૬૧૨ ૬૧૩ ૬૧૪ ૬૧૫ ૬૧૬ ૬૧૭ ૬૧૮ ૬૧૯ ૬૨૦ ૬૨૧ ૬૨૨ ૬૨૩ ૬૨૪ ૬૨૫ ૬૨૬ ૬૨૭ ૬૨૮ ૬૨૯ ૬૩૦ ૬૩૧ ૬૩૨ ૬૩૩ ૬૩૪ ૬૩૫ ૬૩૬ ૬૩૭ ૬૩૮ ૬૩૯ ૬૪૦ ૬૪૧ ૬૪૨ ૬૪૩ ૬૪૪ ૬૪૫ ૬૪૬ ૬૪૭ ૬૪૮ ૬૪૯ ૬૫૦ ૬૫૧ ૬૫૨ ૬૫૩ ૬૫૪ ૬૫૫ ૬૫૬ ૬૫૭ ૬૫૮ ૬૫૯ ૬૬૦ ૬૬૧ ૬૬૨ ૬૬૩ ૬૬૪ ૬૬૫ ૬૬૬ ૬૬૭ ૬૬૮ ૬૬૯ ૬૭૦ ૬૭૧ ૬૭૨ ૬૭૩ ૬૭૪ ૬૭૫ ૬૭૬ ૬૭૭ ૬૭૮ ૬૭૯ ૬૮૦ ૬૮૧ ૬૮૨ ૬૮૩ ૬૮૪ ૬૮૫ ૬૮૬ ૬૮૭ ૬૮૮ ૬૮૯ ૬૯૦ ૬૯૧ ૬૯૨ ૬૯૩ ૬૯૪ ૬૯૫ ૬૯૬ ૬૯૭ ૬૯૮ ૬૯૯ ૭૦૦ ૭૦૧ ૭૦૨ ૭૦૩ ૭૦૪ ૭૦૫ ૭૦૬ ૭૦૭ ૭૦૮ ૭૦૯ ૭૧૦ ૭૧૧ ૭૧૨ ૭૧૩ ૭૧૪ ૭૧૫ ૭૧૬ ૭૧૭ ૭૧૮ ૭૧૯ ૭૨૦ ૭૨૧ ૭૨૨ ૭૨૩ ૭૨૪ ૭૨૫ ૭૨૬ ૭૨૭ ૭૨૮ ૭૨૯ ૭૩૦ ૭૩૧ ૭૩૨ ૭૩૩ ૭૩૪ ૭૩૫ ૭૩૬ ૭૩૭ ૭૩૮ ૭૩૯ ૭૪૦ ૭૪૧ ૭૪૨ ૭૪૩ ૭૪૪ ૭૪૫ ૭૪૬ ૭૪૭ ૭૪૮ ૭૪૯ ૭૫૦ ૭૫૧ ૭૫૨ ૭૫૩ ૭૫૪ ૭૫૫ ૭૫૬ ૭૫૭ ૭૫૮ ૭૫૯ ૭૬૦ ૭૬૧ ૭૬૨ ૭૬૩ ૭૬૪ ૭૬૫ ૭૬૬ ૭૬૭ ૭૬૮ ૭૬૯ ૭૭૦ ૭૭૧ ૭૭૨ ૭૭૩ ૭૭૪ ૭૭૫ ૭૭૬ ૭૭૭ ૭૭૮ ૭૭૯ ૭૮૦ ૭૮૧ ૭૮૨ ૭૮૩ ૭૮૪ ૭૮૫ ૭૮૬ ૭૮૭ ૭૮૮ ૭૮૯ ૭૯૦ ૭૯૧ ૭૯૨ ૭૯૩ ૭૯૪ ૭૯૫ ૭૯૬ ૭૯૭ ૭૯૮ ૭૯૯ ૮૦૦ ૮૦૧ ૮૦૨ ૮૦૩ ૮૦૪ ૮૦૫ ૮૦૬ ૮૦૭ ૮૦૮ ૮૦૯ ૮૧૦ ૮૧૧ ૮૧૨ ૮૧૩ ૮૧૪ ૮૧૫ ૮૧૬ ૮૧૭ ૮૧૮ ૮૧૯ ૮૨૦ ૮૨૧ ૮૨૨ ૮૨૩ ૮૨૪ ૮૨૫ ૮૨૬ ૮૨૭ ૮૨૮ ૮૨૯ ૮૩૦ ૮૩૧ ૮૩૨ ૮૩૩ ૮૩૪ ૮૩૫ ૮૩૬ ૮૩૭ ૮૩૮ ૮૩૯ ૮૪૦ ૮૪૧ ૮૪૨ ૮૪૩ ૮૪૪ ૮૪૫ ૮૪૬ ૮૪૭ ૮૪૮ ૮૪૯ ૮૫૦ ૮૫૧ ૮૫૨ ૮૫૩ ૮૫૪ ૮૫૫ ૮૫૬ ૮૫૭ ૮૫૮ ૮૫૯ ૮૬૦ ૮૬૧ ૮૬૨ ૮૬૩ ૮૬૪ ૮૬૫ ૮૬૬ ૮૬૭ ૮૬૮ ૮૬૯ ૮૭૦ ૮૭૧ ૮૭૨ ૮૭૩ ૮૭૪ ૮૭૫ ૮૭૬ ૮૭૭ ૮૭૮ ૮૭૯ ૮૮૦ ૮૮૧ ૮૮૨ ૮૮૩ ૮૮૪ ૮૮૫ ૮૮૬ ૮૮૭ ૮૮૮ ૮૮૯ ૮૯૦ ૮૯૧ ૮૯૨ ૮૯૩ ૮૯૪ ૮૯૫ ૮૯૬ ૮૯૭ ૮૯૮ ૮૯૯ ૯૦૦ ૯૦૧ ૯૦૨ ૯૦૩ ૯૦૪ ૯૦૫ ૯૦૬ ૯૦૭ ૯૦૮ ૯૦૯ ૯૧૦ ૯૧૧ ૯૧૨ ૯૧૩ ૯૧૪ ૯૧૫ ૯૧૬ ૯૧૭ ૯૧૮ ૯૧૯ ૯૨૦ ૯૨૧ ૯૨૨ ૯૨૩ ૯૨૪ ૯૨૫ ૯૨૬ ૯૨૭ ૯૨૮ ૯૨૯ ૯૩૦ ૯૩૧ ૯૩૨ ૯૩૩ ૯૩૪ ૯૩૫ ૯૩૬ ૯૩૭ ૯૩૮ ૯૩૯ ૯૪૦ ૯૪૧ ૯૪૨ ૯૪૩ ૯૪૪ ૯૪૫ ૯૪૬ ૯૪૭ ૯૪૮ ૯૪૯ ૯૫૦ ૯૫૧ ૯૫૨ ૯૫૩ ૯૫૪ ૯૫૫ ૯૫૬ ૯૫૭ ૯૫૮ ૯૫૯ ૯૬૦ ૯૬૧ ૯૬૨ ૯૬૩ ૯૬૪ ૯૬૫ ૯૬૬ ૯૬૭ ૯૬૮ ૯૬૯ ૯૭૦ ૯૭૧ ૯૭૨ ૯૭૩ ૯૭૪ ૯૭૫ ૯૭૬ ૯૭૭ ૯૭૮ ૯૭૯ ૯૮૦ ૯૮૧ ૯૮૨ ૯૮૩ ૯૮૪ ૯૮૫ ૯૮૬ ૯૮૭ ૯૮૮ ૯૮૯ ૯૯૦ ૯૯૧ ૯૯૨ ૯૯૩ ૯૯૪ ૯૯૫ ૯૯૬ ૯૯૭ ૯૯૮ ૯૯૯ ૧૦૦૦

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩

આંએ પુસ્તકને છપાતાં થએલી ભુલને લગતું પેહલવી શુદ્ધી પતરક.

પાનો.	સતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧૪	૮	[illegible]	[illegible]
૧૭	૧૩	[illegible]	[illegible]
૨૦	૧	[illegible]	[illegible]
૨૨	૬	[illegible]	[illegible]
૨૩	૧૭	[illegible]	[illegible]
૨૫	૧૩	[illegible]	[illegible]
૩૨	૧૪	[illegible]	[illegible]
૩૩	૧૧	[illegible]	[illegible]
૩૮	૧૫	[illegible]	[illegible]
૪૫	૪	[illegible]	[illegible]
૪૯	૧૨	[illegible]	[illegible]
૫૦	૪	[illegible]	[illegible]

૧૬ } ઉપર ના-ઉદય । અનુદીર્ણ-ઉદીરણા છે. અને ૫૦ ના ભાગ
ના ના ભાગ ના ના ભાગ ના ના ભાગ ના ના ભાગ ના

ઉપ્ત વસ્તુના ; વર્તમાન પ્રત્યે ભવિષ્ય જેવા વ્યવહારમાંના પ્રયો-
ગોમાં ઉદ્દેશવાચક ; ક્રિયા વ્યક્ત કરે છે ઇચ્છાવાચક ક્રિયા
વિષયક ભવિષ્યકાલ ; અને ક્રિયાના પ્રારંભ-પ્રયોગ ; ક્રિયા
વિષયક ભવિષ્યકાલ કે શરત- દર્શક ક્રિયા ; અને ભવિષ્ય-
કાલ વિષયક ભવિષ્યકાલ ; ક્રિયા વિષયક ભવિષ્યકાલ ;
ક્રિયા

ભાવાર્થ:- જો કોઈ મનુષ્ય પોતાના ઉપર ઉપકાર કરનાર ઉપર ઉપકાર કરે છે તો તે કોઈ મોટું કામ કરતો નથી પરંતુ જો કોઈ પોતાના ઉપર અપકાર કરનાર ઉપર પણ ઉપકાર કરે છે તો તે ઉત્તમ કામ કરે છે. ૨૨

ઉપકારિષુ યઃ સાધુ સાધુત્વે તસ્ય કો ગુણઃ ।
અપકારિષુ યઃ સાધુ સાધુઃ સદ્ભિરુચ્યતે ॥ ૨૩ ॥

ده-ان-ه‌ل ا-ه‌ل ا-ه‌ل ا

ઽ૦૬૬ત્ત ૫ ૫૧ ઽ૦૬૬ત્ત ૯-૦ ૧૬૧૬૦- ૧ ૫૧ ૧૯૧૮૮ ૫ ૦૬૬૧૮૮
૧} ત્તઽ૬૬૦- ૬૬૬૧૬૬૧ ૧ ૬૧૮૫૬૧ ૐ ૧ ૬૬ ૬૮૯૫૧૬ ૧૬૧૬૧ ૧ ૬૬૧૬૧ ૫
૨} ૧૬૬૧૬૦- ૧૮૧ ૐ ૧૬૧૬૧ ૫ ૬૬૧૬૬૮૬૮, ૧ ૬૬૧૬૧ ૫ ૬૬૬૮૮ ૧૫
૪} ૧ ૧૬૧૬૧ ૧૬૬૮ ૧૬૬૧૬૧ ૧૬૬૬૮૬૧૫૧ ૧ ૬૬૧૬૧ ૧૬૬૮ ૧૫
૫} ૧ ૫૧ ૬૬૬૧૬૬૧ ૧૫ ૬૬૬૬ ૫ ૬૬૧૬૬૧ ૧૫ ૬૬૬૬૬૧ ૐ
૩} ૧૫૬ ૬૬ ૬૬૬૮ ૬૬૬૬૬૮ ૫ ૬૬૬૬૬૧ ૧૬૬૧૬૧ ૫ ૬૬૬૬૬૬૬૧૬૧૬૧

ઉપાલ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યા છે તેમ જ

ઉમા નમઃ । શ્રી ગૌ ૐ ૐ શ્રી ગણપતયે વર્ણ । શ્રી દક્ષ ૐ ૐ
નમઃ-૨, વર્ણ । શ્રી મરકત ૐ ૐ શ્રી ઋણહર નિવનમઃ
૧૬ } । શ્રી ઉચ્છિષ્ટ ૐ ૐ શ્રી સર્વસિદ્ધિ નિવ-વ । શ્રી વર્ણ ૐ ૐ
નિવપ્રિયે બહુરૂપ ૐ નમઃ । વ્યાપક । વર્ણ ૪ નમઃ । ઓમ ૐ
શ્રી ૐ ૐ શ્રી ત્રિપુરા૧ ૐ ઈદ્રા । ઓમ શ્રી ૐ ૐ
શ્રી વ-વ । શ્રી વર્ણ ૐ ૐ શ્રી ભગવતિ ત્રિપુરા૨ શ્રી
શ્રી ૐ ૐ શ્રી ત્રિપુરા૩ ૐ ઈદ્રા । ઓમ શ્રી ૐ ૐ
૧૫ } । ૐ ક્રમ ૐ શ્રી ૐ શ્રી ત્રિપુરા ૐ ૐ શ્રી વર્ણ શ્રી
ઉમા વાલ્મિ નમઃ ૐ ત્રિપુર ભૈરવિ ૐ ૐ ત્રિપુરા
૧૪ } નમઃ ભૈરવિ ત્રિપુર ભૈરવિ ૐ ૐ । ૐ ત્રિપુરા
ત્રિપુર ભૈરવિ નમઃ । ૐ ૐ ત્રિપુરા ભૈરવિ નમઃ ।
ત્રિપુરા

૪ ૪ ૪

ન્ન ।
ન્નન્નન્નન્ન ।
ન્નન્નન્નન્ન ।
ન્નન્નન્ન

ન-જાણ થા ઇલા ન કરે એવા ન-કામ ન-કરવા ન-કામ
મૂલ્ય ન-કામ આગળ-ન-આવવા ન-કરે ન કરે ન-કામ ન-કામ ન-કામ

ઉદા ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

ઉદા ૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

૧ ૧ (૬૬) ૐ ૐ ૐ

ચતુરા સાધારણ સ્ત્રીધન ૩ ઉપરાંત ૩ ૩ ૩

ચાલીસ । કોટ નગરીવાળા જે શા મનજીએ ઇન્દ્રા પ્રસાદ ૧૧ પ્રમાણ- સરોવર- શાહ બળિયા ૩ નવોઢાની ખોળાની ઓસરી- ગામ- વાળા ઉપર ઉપરથી બે ૩।। ૩ય કે નવોઢાના લક્ષ્મી- મંદાર સરોવર ઉપર ૧૧ શા રૂપજી ૩ય- સરોવર શા ઉપરથી ૩ય- ખોળાની ઓસરી ૧ ગામ । ઉપર । ઉપર રૂપજી રૂપજી નવોઢા સરોવર ઉપર ૩ય કોટ નવોઢાની સરોવર શા લક્ષ્મી- ઉપર- ઉપરથી- ઉપર- ઉપરથી- ઉપર- ઉપરથ

કરી જ ઉપાડ્યો અને ઘોડાને ઘાસ ચરવા છોડી મૂકી પોતે ઝાડ નીચે બેઠો. ઘોડાને ચરતાં ચરતાં દૂર જતાં જોઈ ઘોડેસ્વાર ઊભો થયો અને ઘોડાને પકડવા દોડ્યો. ઘોડો પણ ઘોડેસ્વારને પોતાની પાછળ આવતો જોઈ ઝડપથી દોડવા લાગ્યો. ઘોડેસ્વાર પણ ઘોડાની પાછળ દોડ્યો. ઘોડો ઘોડેસ્વારથી દૂર જતો રહ

ત્રણેયે એક સરખો પ્રેમ કર્યો હોવા છતાં તેમાં એક અસાધારણ વિશેષતા
જણાતી હતી. ૧ રાજાને બધાયે પુત્રો પ્રત્યે સરખો પ્રેમ હતો પણ તેમાં
રાજાને મધ્યમ વિશેષ પ્રીતિપાત્ર લાગતો હતો કેમકે રાજાના મુખ-
{ 5 4 } ઉપર મધ્યમ જેટલું હર્ષ કોઈને પણ બીજા કોઈ પુત્રના
આગમનથી થતું નહોતું. ૨ રાજાના બધાયે પુત્રો પ્રત્યે સરખો પ્રેમ
{ 4 4 } હોવા છતાં આગમનથી મધ્યમ ૩ ને જોઈને રાજાના મુખ
ઉપર જેવો હર્ષ થતો હતો તેવો બીજા કોઈ પુત્રોને જોઈને થતો
{ 2,3 2,3 } નહોતો. મધ્યમ સિવાય બીજા કોઈ પુત્રો ૪ રાજાને
{ 1 1 } (૧૦) ૩ કેમ નહોતા, એવું જાણવા ઇચ્છા-વાળા ૩

તેવામાં રાજાએ તેને-ને કહ્યું- ૩

ત્રણેયે ૧ વર્ષ સરખેપે જ ઘેર તેને-ને ૪ કર્યું તેને-ને તેણેયે
એકેક વરસ ૧ પ્રમાણે વિદ્યા ગ્રહણ-ને-વાપર્યા વર્ષ,
ત્રણેયે-ને વિદ્યા ૨ વરસે પૂરી થઈ ત્યારપછી ત્રણેયે-ને
ઘરે-ને-વર્ષ ૧ વરસ સુધી ઘરમાં રહીને ત્રણેયે-ને
ઉપર-ને-વર્ષ ૧ વરસ સુધી ઘરમાં રહીને ત્રણેયે-ને
ત્રણેયે ૧ વર્ષ સરખેપે જ ઘેર તેને-ને ૪ કર્યું તેને-ને તેણેયે
એકેક વરસ ૧ પ્રમાણે વિદ્યા ગ્રહણ-ને-વાપર્યા વર્ષ,
ત્રણેયે-ને વિદ્યા ૨ વરસે પૂરી થઈ ત્યારપછી ત્રણેયે-ને
ઘરે-ને-વર્ષ ૧ વરસ સુધી ઘરમાં રહીને ત્રણેયે-ને
ઉપર-ને-વર્ષ ૧ વરસ સુધી ઘરમાં રહીને ત્રણેયે-ને

---

૩. ૧) મ. મ. વાળી નકલમાં ૩ મળેછે. ૨) સબલી નકલમાં ૮ મળેછે.
૧૦. ૧) સબલી નકલમાં ૩ નથી મળેછે.

૨. ૧) સઘળી નકલમાં એ બોલ મલતો નથી. ૨) સઘળી નકલમાં ... મલેછે.
3) સઘળી નકલમાં ... મલેછે.

મનમન ન-મમા ૫ દાદન । બહાલા બહ મહાલા ૪ન
૩ } નલ્લાલ ૫મા ૭ । વદ-ન-૫મા ૫ા લલા ૧૬૪ ૧૫-લા
ન ૪ન ૨ાલા ાદ્ય । મહેલા ૬૨મા ૨ાલા ા૫ ૬૮
મમલા નહેલા ૬૮ ૫ મેમા બહેલા ાસ્૫ન લમા મ૫મા
૫૫મા મમ્૫ન ન-મા ૬૮ બાદ્ય લમન ા વદ્યા લાબ૬ ।
મ૫મા મમ્૫ન ન-મા ૬૮ બાદ્ય લમન ા વદ્યા લાબ૬ ।
બન-મન ૪૫ાબમા ૨૮મા બમ-મા ૧૬૪ ૬૮૮ન ૬૮
નલ્લાલ ૫મા ૭ । વદ-ન-૫મા ૪ન્૫મા ૪ન્૫મા ૬૮ ૧૬૪૫ન
૨ } ૧૬૫ ાસ્૫મલ્લ, મમન-મ ૬૮ મહે ૨ાલા લમા ૧૫૫
૧ } (૬૪) ૭ ૬૮ ાસ્૫મા લમન-મ ૬૮ મહે ૨ાલા લમા

૧ ૫૮૧૬૫ મલા ાા લમા ૬૨મા મ-૧૬ ાલ- ૭
। ૨૫મા ૬ાપ૫ મ૫ા બમ૫ મા ૬-૧૬૨૫૨-ાલ્લ ાલ્લ ૪ ાલ
૫ } ા ૨૫૮૬૫ મમા ાબ૬૨૫૨-૫૫૫ ૫ા ૬-૧૬૨૫૨-ાલ્લ
મમા ાબ૬૨૫૨-૫૫૫ ૫ા ૬-૧૬૨૫૨-ાલ્લ
૪ } મ૨૨ા૫-૬મમ-૬૫૬ । મમ૮ ૧૬-૧૬૮ ૭ । ૬૮ ૫ા ૬૮૮
૪ ૬-૧૬૨૫ ાલ્લ ાબ૬ ાબ૬૨૫૨-૫૫૫ ૫ા ૬-૧૬૨૫૨-ાલ્લ

---

૫. ૧) સંપ્રતી નકલમાં ાબમ્૫ મળેછે.
૨. ૧) ૬. લે; ૬. ઓ. અને ૬. ૬ વાળી નકલમાં ૨૫૮૬૫ મળેછે.

(૪૭) ૐ ઽૐ ઽ૦ ૧૯ ૐ ૧૯૫૦ ૧૯૦૯૫૫ ૧૯૫૫ ૧૯૫૫ ૧

૨. ૪) સાચલીનકલમાં ન્લ્ય મલેછે. ૫) સાચલી નકલમાં સ્ન નો ચેમલો મલેછે, પણ તે ૈજ્ઞ ને બદલે નકલ કરનારની સહમજના ફેરથી અતરે લખાચ્ચેલો જાણીને હમોચ્ચે તેહને શુધારેચ્ચોછે. ૬) સાચલી નકલમાં ઉપલાં પરમાણુ પરમાણે જગા ખાલી રહેલીછે. ૭) સાચલી નકલમાં ગ્રા ા મલેછે.

ભવ્યોને જે સ્વર્ગમોક્ષ રૂપિણ જે ભવ્યોને સુખ દેનારી ને
ભવ્યોને જે ભવ્યોને જે ભવ્યોને જે ભવ્યોને જે ભવ્યોને જે

ભાવનગર દરબાર ૐ

{ 1 / 1 } (૫૧) ૐ શ્રી વાઘેશ્વરી મહાદેવ ના નમઃ ૐ

{ 2 / 2 } મહિમ જ્ય વાઘેશ્વર દયાલ્ય રૂદ્ર એક ના બ્રહ્મા ના વિષ્ણુ ના
વિશ્વેશ્વર ૧ વાઘેશ્વર ૨ ના ૧ ના ૨ ના ૩ ના ૪ ના ૫ ના ૬ ના ૭ ના
૮ ના ૯ ના ૧૦ ના ૧૧ ના ૧૨ ના ૧૩ ના ૧૪ ના ૧૫ ના ૧૬ ના ૧૭ ના
૧૮ ના ૧૯ ના ૨૦ ના

(૪૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૪૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૪૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૪૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૪૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૪૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૪૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૫ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૬ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૬ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૭ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૭ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૮ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૮ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૫૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૯ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૯ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૦ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૦ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૧ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૧ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૨ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૨ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૩ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૩ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૬૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૪ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૪ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૫ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૫ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૬ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૬ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૭ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૭ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૮ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૮ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૭૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૧૯ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૧૯ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૦ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૦ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૧ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૧ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૨ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૨ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૩ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૩ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૮૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૪ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૪ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૫ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૫ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૬ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૬ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૭ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૭ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૮ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૮ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૯૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૨૯ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૨૯ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૦ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૦ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૧ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૧ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૨ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૨ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૩ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૩ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૦૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૪ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૪ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૫ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૫ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૬ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૬ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૭ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૭ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૮ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૮ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૧૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૩૯ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૩૯ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૦ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૦ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૧ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૧ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૨ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૨ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૩ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૩ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૨૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૪ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૪ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૫ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૫ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૬ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૬ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૭ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૭ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૮ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૮ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૩૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૪૯ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૪૯ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫૦ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૨) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૫૦ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૩) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫૧ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૪) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૫૧ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૫) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫૨ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૬) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૫૨ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૭) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫૩ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૮) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૫૩ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૪૯) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫૪ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘાન્
ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૫૦) ॐ ઋં મહામન્ત્ર ઘાગા ૧ ઘાણિવાર } ૫૪ ૧

ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ
ઇત્યમ્ ૫ ઉલાર ગરુડા ॐ

(૧૫૧) ॐ ઋં કુ ૫ ઘા નદ્દા મહામન્ત્ર ઘા } ૫૫ ૧

ભગવન્ નરેન્દ્ર ૫ ! ઉલાર ગરુડા ॐ
ગ્રસમાણા ભવન્ નરેન્દ્ર ભાણિવ ઘ

ન્ય સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ૨ ઽધ્યાયઃ ॐ

અથાતઃસ્વપ્નમાર્ગાધ્યા વ્યાખ્યાસ્યામઃ ઽથ ઽધ્યાયવ્યાખ્યાનાન્તરં
૬ ૭ ચિકિત્સાધ્યાયમ્ ॐ ઽથાધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ સ્વપ્નાધ્યા
૯ ૧ ચિકિત્સાધ્યા ચ ઽથ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા
૨ ૨ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં
૪ ૪ ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ
૫ ૫ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ
૭ ૭ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા
૯ ૯ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં
૧ ૧ ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ
૩ ૩ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા
૫ ૫ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં
૭ ૭ ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ
૯ ૯ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા
૧ ૧ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં
૩ ૩ ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ
૫ ૫ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા
૭ ૭ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં
૯ ૯ ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ
૧ ૧ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા
૩ ૩ ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ ઽથ ચિકિત્સાધ્યા ઽધ્યાયાનાં
૫ ૫ ન્યાસમુપદિશતિ ॐ ઽથ સ્વપ્નદર્શનાધ્યા ઽધ્યાયાનાં ન્યાસમુપદિશતિ
૭ ૭ ઽથ

(૪૧) ૐ ઐં ક્લીં ચામુંડે સ્વાહા ॥ ૐ ક્લીં ચામુંડે સ્વાહા ॥ } 1

ૐ ગણેશાય નમઃ ॥

ચામુંડે ચાલીસા ગણેશ કો ધ્યાવ ।
ચરણ કમલ મેં શીશ નવાઉં ॥

જય જય ચંડી ચામુંડે માતા ।
જય જગદંબે જય સુખદાતા ॥

જય પ્રચંડ મુંડાસુર ખંડની ।
જય સુગ્રીવ દિવ્ય તનુધારી ॥

જય જય જય ચંડ ઔર કરાલી ।
જય જય ઉમા ભવાની કાલી ॥

સબ જન કી ઈચ્છા પૂરણ કરતી ।
ભક્ત જનોં કે સંકટ હરતી ॥

નિશુંભ શુંભ હનિ ભક્ત ઉબારે ।
મહિષાસુર નૃપ અતિ હંકારે ॥

જેહિ અઘ ભાર મહી અકુલાની ।
સો તુમ હરી દીન્હ સુખ દાની ॥

રક્તબીજ જબ તેજ દિખાયો ।
સબ દેવન સો યુદ્ધ મચાયો ॥

નારી રૂપ ધરિ કાલિ તુમ્હારી ।
ક્ષણ મહં સકલ અસુર સેના મારી ॥

પરી પ્રચંડ શોણિત કી ધારા ।
કાલી રૂપ ધરેઉ તબ કાલા ॥

સહસ ભુજા તન સમર મઝારી ।
પાન કરે શોણિત મદ ભારી ॥

રક્તબીજ કે રક્ત પિયાસી ।
ભક્ષે સકલ અસુર સુર નાશી ॥

નિશુંભ શુંભ કે પ્રાણ નિવારે ।
ધૂમ્રલોચન સંહારે ॥

મહિષાસુર કો પકરિ પછાર્યો ।
ઉર ત્રિશૂલ તાકર મહં માર્યો ॥

ચિક્ષુર ઔર ચામર બલવાના ।
જિનકે સમર શિવા ભગવાના ॥

ઉદગ્ર ઔર કરાલ વિડાલા ।
ઉગ્રાસ્યો ઔર કરાલ કરાલા ॥

સબકો મારિ બનાઈ બલી ।
નૃપ દુર્ગમ હિય આશા ભલી ॥

માતંગી ધૂમાવતી માતા ।
ભુવનેશ્વરી બગલા સુખદાતા ॥

શ્રી માતંગી ધરેઉ કિશોરી ।
કુંજર સમ ગતિ ગમન તોરી ॥

ધૂમાવતી ધરેઉ રૂપ બૂઢા ।
કુટિલ દૃષ્ટિ ઔર ભૃકુટિ ચઢા ॥

ભુવનેશ્વરી ધરેઉ રૂપ નીકા ।
કોટિ પ્રકાશ મુખ તેજ અતીકા ॥

બગલા રૂપ ધરે બલ ભારી ।
જાકી શક્તિ સકલ જગ હારી ॥

સિદ્ધિદાત્રી તુમ સિદ્ધિ દાતા ।
સબ સિદ્ધિ તુમ્હરે હાથ વિધાતા ॥

રૂપ અનેક ધરે જગદંબા ।
જય જય જય જગ મોહ વિડંબા ॥

---

૧. ૧) મ. મ. વાલી નકલમાં ॥ ૐ ક્લીં ચામુંડે સ્વાહા ॥ મલેછે.

૨. ૧) આગ્રે એબારત સઘલી નકલમાં મલેછે, પણ તે લખનારની ભુલથી એવ-રાગ્રેલીછે, માટે હમોગ્રે તેહને ગોલ વલાગ્રેગ્રામાં લખી જણાવીછે. ૨) દ. ગ્રે. વાલી નકલમાં ॥ ૐ ॥ મલેછે. ૩) દ. તે. અને દ. ફ. વાલી નકલમાં ॥ ૐ ॥ મલેછે.

ચિત્ત ચિત્ત સ્વરૂપ । ચિદ્રૂપ વાળ જેવું સ્વરૂપ જ સત્ય સત્ય ॥

બધાએ કહે એકાકાર અદ્વય રૂપ। । જ્ઞ એવું સત્ય વાળ જેવું સ્વરૂપ જ
જ સ્વરૂપ । ચિદ્રૂપ । જ એક જ બાજ વાળ સહજરૂપ । ચિદ્રૂપ
। જ સ્વરૂપ । જ એવું એક જ બાજ એવું ચિત્ત રહ્યાં કર
ચિતની એક એવા જ્ઞાનરૂપ એવું જેવું વાળ જ સ્વરૂપ
એવું વરૂપ રૂપ બધાએ જ જ્ઞાનરૂપ એવું ચિદ્રૂપ
ચિત્ત સત્ય જ ચિત્ત ચિત્ત જ્ઞ એવું જ સત્ય ધ્યાન જ ચિદ્રૂપ
} બધાએ ॥ જ વરૂપ-જ્ઞમાં જ એવું ચિતની એક વાળ સત્ય
ચિત્ત જ સ્વરૂપ વાળ બધા બધા એવું જ સત્ય ધ્યાન
। જ્ઞાનસ્વરૂપ ચિદ્રૂપ। જ્ઞ જે જ્ઞ વાળ બધા બધા
જ્ઞાનમાં ચિત્ત જ્ઞ એવું ચિતની જ્ઞાનરૂપ । જ્ઞાનસ્વરૂપ
જ્ઞાનમાં ચિદ્રૂપ જ્ઞ એવું ચિતની જ્ઞાનરૂપ । જ્ઞાનસ્વરૂપ
જ્ઞ એવું ચિતની જ્ઞાનરૂપ । જ્ઞાનસ્વરૂપ જ્ઞ એવું ચિતની
જ્ઞાનરૂપ । જ્ઞાનસ્વરૂપ જ્ઞ એવું ચિતની જ્ઞાનરૂપ । જ્ઞાનસ્વરૂપ
। જ્ઞાનસ્વરૂપ જ્ઞ એવું ચિતની જ્ઞાનરૂપ । જ્ઞાનસ્વરૂપ જ્ઞ

---

૩. ૧) ૬. તે. તથા ૬. ફ્રે. વાલી નકલમાં ૭૭૭૭૭૬ તથા મ. મ. વાલી નકલમાં ૭૭૭૭૭ ૬ મલેછે.

૪. ૧) ૬. તે. તથા ૬. ફ્રે. વાલી નકલમાં ૮૭ મલેછે. ૨) સબલી નકલમાં ૧૧૬૮૭ ૬ મલેછે. ૩) સબલી નકલમાં ૭૮ ૭૮ ૮૭ કરીને લખાણ મલેછે.

(૩૬) ૐ ઉત્તરાયણ પુણ્યકાળ વિષ્ણુપદ ૧ ઉત્ત- { 1
ત્તરાયણ-પ્રારંભ થયા પછી ૨ પુણ્યકાળ ૩ પ્રાપ્ત થયા પછી ૪ પ્રથમ { 2
ચંદ્રદર્શન ૫ થયા પછી ૬ પ્રથમ ચંદ્રદર્શન ૭ થયા પછી ૮ પ્રથમ { 3
ચંદ્રદર્શન ૯ થયા પછી ૧૦ પ્રથમ ચંદ્રદર્શન ૧૧ થયા પછી ૧૨ પ્રથમ { 4
ચંદ્રદર્શન ૧૩ થયા પછી ૧૪ પ્રથમ ચંદ્રદર્શન ૧૫ થયા પછી

{૧ 1} (૩૭) ૐ ઐં ભવભવન્ત્ય ઝ્રીં ફટ્ ભવાય ફટ્

ઝ્રીં ય ફિર્ ય ઘોરાય ઘોરાય ૐ

{૨ 2} ભુવન ભવન્ત્ય ય ફિર્ ફટ્ ગ્રા ત્રિભુવન્ત્ય્રીં ઘોરાય ઘોરાય ૐ
ભવન ફિર્ ફ્રાવેટ્ટિભવન ૐ ફટ્ ભવાય । ભુવ । ભુવ । ભુવ
ભવન ફિર્ ફ્રાવેટ્ટિભવન ૐ ફટ્ ફ્રા ફિર્ ફટ્ ય ભવન્ત્ય્રીં ઘોરાય ઘોરાય ૐ

{૩ 3} ઘોરભવન્ત્ય ઝ્રીં ત્રિભુવ ભ્રમરિ ભ્રમરિ ૐ । ફટ ભવાય ફિર્
ફિર્ ય ઘોરભવન્ત્ય ફિર્ ઘોરભવાય ભવન્ત્ય્રીં ત્રિભુવ ત્રિભુવ
ફટ્ ય ફિર્ ઘોરભવાય ભવન્ત્ય્રીં ત્રિભુવ ભ્રમરિ ભ્રમરિ ૐ ઝ્રીં ત્રિભુવ
ભ્રમરિ ફિર્ ઘોરભવાય ૐ ફટ્ । ભુવ । ભુવ । ભુવ । ભવન ફિર્ ફ્રાવેટ્ટિભવન
ફટ્ ય ફિર્ ય ઘોરાય ઘોરાય ૐ ઝ્રીં ત્રિભુવ ભ્રમરિ ભ્રમરિ ૐ ફટ્ ભવાય ફિર્

{૪ 4} ભ્રમરિભવન્ત્ય્રીં ત્રિભુવ ભ્રમરિ ૐ । ફટ ય ફિર્ ય ઘોરાય ઘોરાય ૐ
ભ્રમરિ ફિર્ ઘોરભવાય ભવન્ત્ય્રીં ત્રિભુવ ભ્રમરિ ભ્રમરિ ૐ ઝ્રીં ત્રિભુવ
ભ્રમરિ ફિર્ ઘોરભવાય ૐ ફટ્ । ભુવ । ભુવ । ભુવ । ભવન ફિર્ ફ્રાવેટ્ટિભવન
ફટ્ ય ફિર્ ય ઘોરાય ઘોરાય ૐ ઝ્રીં ત્રિભુવ ભ્રમરિ ભ્રમરિ ૐ ફટ્ ભવાય ફિર્

{૧ 1} (૩૮) ૐ ઐં ભવભવન્ત્ય ભવન્ત । ફટ્ ફટ્ ફટ્

। ભવન્ત ફટ્ફ । ફટ્ ભવન્ત

ય (૫) ઘોરાય ઘોરાય ૐ

{૨ 2} ભુવ ભવન્ત ભવન્ત ભવભવન્તા (ફટ્ફટ્ ફટ્ ।)[1]
ભવન્ત ફટ્ફ ફટ્ ભવન્ત ય ભવા ભવભવ ભવાય ૐ
ભવન ફિર્ ફટ્ ફટ્ ફટ્[2] ઘોરા ભવા ભવન્ત ભવન્ત ઝ્રીં

---

૧. ૧) ઇ. તે. તથા ઇ. ફ્રે. વાલી નકલમાં ૩૧૧ મલેછે.

૨. ૧) મ. મ. વાલી નકલમાં ૭૭ ૬૬ કરીને મલેછે.

૨. ૧) આગે બીજા ફકરામાં વલાગેંમા મધે લખેલા બોલો નકલ કરનારની ભુલથી નીકલી જવાને લીધે અતરેની સધલી નકલમાં તે મલતા નથી; પણ તેહને આગે બાબતનાં મથાલાંના પેહલા ફકરાની સાથે મેલવતાં અતરે લખવાને હમોગે વાજબી ધારીને તે હમારી તરફથી વલાગેંમામાં લખેઆછે. ૨) સધલી નકલમાં ૭૭૭ મલેછે.

(૩૬) ૐ ભગવતે સ્તવનાય[1] ૐ ભક્તિમતે[2] ૐ [1]

ૐ નમો નારાયણાય

ભગવતે ઉત્તમશ્લોકાય નમ ઓં ૐ

ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય

ઉદ્ગમો જ્ઞાનીજન સાક્ષાત્કાર કરી ગયેલા જે તત્ત્વો બતાવેલ છે, તેવા જ પ્રકારનાં તત્ત્વો આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ ઠેકઠેકાણે જોવામાં આવે છે. આ ઉપરથી એમ સાબિત થાય છે કે આપણા ધર્મગ્રંથોનું મૂળ પણ એ જ જ્ઞાનીજનોના સાક્ષાત્કારમાં રહેલું છે. આ વિષયમાં વધારે ઊંડા ઉતરવાની ઇચ્છા રાખનારે ઉપર જણાવેલ પુસ્તકો વાંચવાં જોઈએ. આ પુસ્તકોમાં આપણા ધર્મગ્રંથોમાં આવેલ ઘણા ખરા તત્ત્વોનું વિવેચન કરવામાં આવેલું છે. આ પુસ્તકોમાં આપણા ધર્મગ્રંથોમાં આવેલ

ત્રિ ૧૭૫૭૫ ૧૬૫૭ ૫ ૧૭૫૪ ૧૭૬૬૫ ૬૫૬ ૧૬૬૫ ૧૫૭૫ ૧૫૫૫

{3 3} (સ્લ્લ્લ ૨૨૨ ૩૫)[1] સ્લ્લ્લ્લ્લ્લ સ્લ્લ્લ્લ્લ્લ

ઉપરોક્ત વર્ણનમાં ચોવીસ તીર્થંકરોનાં નામોલ્લેખ સાથે ચોવીસ તીર્થંકરોનાં જે ચોવીસ લાંછનોનો નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો છે તે ચોવીસ લાંછનોનાં નામો નીચે પ્રમાણે છે :

૧	ઋષભનાથ	વૃષભ
૨	અજિતનાથ	હાથી
૩	સંભવનાથ	ઘોડો
૪	અભિનંદનનાથ	વાનર
૫	સુમતિનાથ	ક્રૌંચ પક્ષી
૬	પદ્મપ્રભ	કમળ
૭	સુપાર્શ્વનાથ	સ્વસ્તિક
૮	ચંદ્રપ્રભ	ચંદ્ર
૯	સુવિધિનાથ	મગર
૧૦	શીતલનાથ	શ્રીવત્સ
૧૧	શ્રેયાંસનાથ	ગેંડો
૧૨	વાસુપૂજ્ય	ભેંસ
૧૩	વિમલનાથ	શૂકર
૧૪	અનંતનાથ	શ્યેનપક્ષી
૧૫	ધર્મનાથ	વજ્ર
૧૬	શાંતિનાથ	હરણ
૧૭	કુંથુનાથ	બકરો
૧૮	અરનાથ	નંદ્યાવર્ત
૧૯	મલ્લિનાથ	કળશ
૨૦	મુનિસુવ્રત	કાચબો
૨૧	નમિનાથ	નીલકમળ
૨૨	નેમિનાથ	શંખ
૨૩	પાર્શ્વનાથ	સર્પ
૨૪	મહાવીર સ્વામી	સિંહ

(૩૨) ૐ નમો નારાયણાય નમઃ ॥ [1 1]

ૐ ગોવાર ગારા ૐ

ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય નમઃ ॥ [2 2]

ૐ નમો નારાયણાય ॥ ૐ

ઉપરોક્ત નારાયણ મંત્રનો જાપ કરવાથી સર્વ પાપોનો નાશ થાય છે અને ધન ધાન્યની વૃદ્ધિ થાય છે. [3 3]

---

૩. ૧) સાંધલી નકલોમાં ૩૭૬૬ મળે છે.

૨. ૧) સાંધલી નકલમાં ૭૭૭૭ મળે છે. ૨) સાંધલી નકલમાં ૯૭૭૭ મળે છે. ૩) સાંધલી નકલી નકલોમાં ૭૬૬૬ ૭૭૭૭ કરીને મળે છે.

ઉપરોક્ત બાબતો ઉપર પ્રકાશ પાડનાર પ્રમાણો

{ ૧ } (૩૧) જૈન ઐતિહાસિક પ્રમાણો બે પ્રકારનાં છે, અને

{ ૨ } ઉપલબ્ધ પ્રમાણોમાંનાં કેટલાંક પ્રમાણો અહીં આપવામાં આવે છે.

---

૩. ૭) સઘળી નકલોમાં ૩૮ મળે છે. ૮) સઘળી નકલોમાં ૩૧૦૬ મળે છે.

૨. ૧) મ. મ. વાળી નકલમાં ૩૮૩ મળે છે. ૨) દ. તે. તથા મ. મ. વાળી નકલમાં ૧૦૩૩ મળે છે. ૩) દ. તે. તથા દ. ફ. વાળી નકલમાં ૧૨ મળે છે. ૪) સઘળી નકલોમાં ૩૦૩૩૮ મળે છે.

૧. ૧) સઘળી નકલોમાં ૬૩૩૩૩૮ મળે છે.

૨. ૧) સઘલી નકલોમાં ખેલ્યા મલેછે.

૩. ૧) સઘલી નકલોમાં એકસરખી રીતે ।ાડ મલેછે. ૨) મ. મ. વાલી નકલમાં ।ાજ્ઞ્ઞ્ઞ્ઞ્ઞ્ કરીને મલેછે. ૩) સઘલી નકલોમાં લખ્યાંનની અંદર ખ્ખ્ખ્ખ્ખ્ મલેછે, તોએપણ દ. તે; દ. ફ. અને દ. એ. વાલી નકલોમાં એ બોલને હાંશીઆ ઉપર ખ્ખ્ખ્ખ્ કરીને શુધારેલોછે. ૪) સઘલી નકલોમાં ખ્ખ્ મલેછે. ૫) દ.ફ. વાલી નકલમાં ખ્ખ્ખ્ખ્ મલેછે, અને દ.તે. વાલી નકલમાં ખ્ખ્ખ્ની આગલ ૭ વધારેઆમાં આવેલોછે. ૬) સઘલી નકલોમાં ૬૭૫ા મલેછે.

{૧ ૧} (૨૮) ૐ ઈં નમઃ સિદ્ધં । નમો અરિહંતાણં । નમો સિદ્ધાણં । નમો આયરિયાણં ।

નમો ઉવજ્ઝાયાણં । નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ।

{૨ ૨} એસો પંચ નમુક્કારો સવ્વપાવપ્પણાસણો । મંગલાણં ચ સવ્વેસિં પઢમં હવઇ મંગલં ॥

{૧ ૧} (૨૯)ૐ ઈં નમઃ સિદ્ધં । નમો અરિહંતાણં । નમો સિદ્ધાણં ।

નમો આયરિયાણં । નમો ઉવજ્ઝાયાણં ।

{૨ ૨} નમો લોએ સવ્વસાહૂણં । એસો પંચ નમુક્કારો । સવ્વપાવપ્પણાસણો ।

મંગલાણં ચ સવ્વેસિં । પઢમં હવઇ મંગલં । ૐ નમો ભગવઈ । અરિહંતાણં । સિદ્ધાણં । આયરિયાણં । ઉવજ્ઝાયાણં । સવ્વસાહૂણં । સવ્વપાવપ્પણાસણો । સવ્વકલ્લાણાણં । ચ । સવ્વેસિં । પઢમં । હવઇ । મંગલં । ૐ । ઈં । નમઃ । સિદ્ધં । સિદ્ધ । સિદ્ધાણં । નમો । અરિહંતાણં । નમો । આયરિયાણં । નમો । ઉવજ્ઝાયાણં । નમો । લોએ । સવ્વસાહૂણં । એસો । પંચ । નમુક્કારો । સવ્વપાવપ્પણાસણો । મંગલાણં । ચ । સવ્વેસિં । પઢમં । હવઇ । મંગલં ।

{૩ ૩} ૐ । નમઃ । સિદ્ધં । સિદ્ધ । સિદ્ધાણં । નમો । અરિહંતાણં । નમો । આયરિયાણં । નમો । ઉવજ્ઝાયાણં । નમો । લોએ । સવ્વસાહૂણં । એસો । પંચ । નમુક્કારો । સવ્વપાવપ્પણાસણો । મંગલાણં । ચ । સવ્વેસિં । પઢમં । હવઇ । મંગલં ।

{૪ ૪} ઓમ્ । નમો । અરિહંતાણં । નમો । સિદ્ધાણં । નમો । આયરિયાણં । નમો । ઉવજ્ઝાયાણં । નમો । લોએ । સવ્વસાહૂણં । એસો । પંચ । નમુક્કારો । સવ્વપાવપ્પણાસણો । મંગલાણં । ચ । સવ્વેસિં । પઢમં । હવઇ । મંગલં । ૐ । ઈં । નમઃ । સિદ્ધં । સિદ્ધ । સિદ્ધાણં । નમો । અરિહંતાણં । નમો । આયરિયાણં । નમો । ઉવજ્ઝાયાણં । નમો । લોએ । સવ્વસાહૂણં । એસો । પંચ । નમુક્કારો । સવ્વપાવપ્પણાસણો । મંગલાણં । ચ । સવ્વેસિં । પઢમં । હવઇ । મંગલં ।

---

૧. ૧) સઘલી નકલોમાં ૭૭૧૩ મલેછે.

૩. ૧) સઘલી નકલોમાં એકસરખી રીતે ૧૧૩ લખેલુ છે.

૪. ૧) મ. મ. વાલી નકલમા ૧૭૭૧૩ મલેછે. ૨) સઘલી નકલોમાં એ બોલ ૭૭૦૨ કરી મલેછે, તેહને હમોએ ૭૭૦૨ નો ખરાબ થએલો ધમિલો ગણીને શુધારેલોછે. ૩) સઘલી નકલોમાં એકસરખી રીતે ૭૭૦૧૧ મલેછે.

૧. ૧) સઘલી નકલોમાં ૧૧૬૭ મલેછે.

ચાલ્યા કરશે એમાંના કોઇપણ ૬ કારણ ૭
ઉદયમાં આવ્યા વગર ક્ષયોપશમ ૨ પામ્યા જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ૧ પ્રકાર ક્ષયોપશમના ૪ પ્રકારમાંના કોઇપણ પ્રકારમાં પોતાનું કામ કરે છે એમ કહેવામાં આવે છે. ક્ષયોપશમ ૨ પામ્યા જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ૧ પ્રકારમાં ક્ષયોપશમના ૪ પ્રકારમાંના કોઇપણ પ્રકારમાં પોતાનું કામ કરે છે એમ કહેવામાં આવે છે ત્યારે

ಮಾಡಿಸಿದ ದೇವರ ಪ್ರೀತಿಯವರು । ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕವರುಷ ೧೭೫೫ನೆಯ ಪ್ರಮಾದಿ
ಸಂವತ್ಸರ ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆ ಸೋಮವಾರ ಪುಷ್ಯಾ ನಕ್ಷತ್ರ ಸಿಂಹ
ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಶೇಷ
ವಂಶಾಭರಣ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ವರಾಹ ಲಾಂಛನ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಗರುಡ ಧ್ವಜ ಶ್ರೀಮ-
ದಾದಿ ಕಮಲ ಕಲಶ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕ
ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶ್ರೀಮದಾದಿ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ

(૨૭) ꣓ ꣓ꣀ꣓ꣀ ꣓ꣀ꣓ꣀ ꣓ꣀ꣓ꣀ

ઘણા ઉપર આવેલા જ લખાણનો ઘણો જ ઘસાઈ ગયેલો ભાગ ૐ

ઘણા ઉપર આવેલા જ લખાણનો ઘણો જ ઘસાઈ ગયેલો ભાગ ૐ

(૨૬) ૐ ૐ ૐ ૐ

{ ૧ / ૧ } ૐ ૐ ૐ ૐ

ઉ સ્વામિ[૨] ચાર ર ણા ત્રિલોક્ય ણાથ[૩] ઉ સ્વામિ[૪] ચાર ર ણા ત્રિલોક્ય ણાથ

---

(૨૪) ઉ સ્વામિ ણાગમા ઉ

૧ } ણાગમા[૧] સ્વામિ ચારણ ! ચારણલબ્ધિ કિ મણિમાદિ ણા ઋદ્ધિલબ્ધિ-
૧ } ણાગમા કિ સ્વામિ ણિમાદિ ચારણલબ્ધિ ણિ ઋદ્ધિલબ્ધિ ણાગમા

૨ } ઉ ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ
૨ } ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ

ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ઉ

ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ
ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ

ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ઉ

ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ
ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ

ણિમાદિ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ચારણ ણિ ણિમાદિ ચારણ ઉ

---

(૨૫) ઉ સ્વામિ ણાગમા ઉ

૧ } ણાગમા[૧] સ્વામિ ચારણ ! ચારણલબ્ધિ કિ મણિમાદિ ણા ઋદ્ધિલબ્ધિ-

---

૨. ૨) સઘલી નકલોમાં ચ્ચ્ચ્ચ્ચ્ચ મલેછે. ૩) મ. મ. તથા દ. તે. વાલી નકલમાં ચ્ચ્ચ્ચ મલેછે. ૪) દ. તે. તથા મ. મ. વાલી નકલમાં ાચ્ચ મલેછે.

૧. ૧) સઘલી નકલોમાં ાચ્ચ મલેછે. ૨) સઘલી નકલમાં ચ્ચ્ચ મલેછે.

૨. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં ચ્ચ્ચ ાચ્ચ ચ્ચ્ચ કરીને લખ્યાંણુ મલેછે. ૨) સઘલી નકલોમાં ાાચ્ચ્ચ્ચ્ચ મલેછે. ૩) સઘલી નકલોમાં ચ્ચ્ચ્ચ્ચ મલેછે.

૧. ૧) મ. મ. વાલી નકલમાં ચ્ચ્ચ્ચ્ચ્ચ ખોલ લખેલો નથી.

ત્યારપછી તેમણે બધાયે પોતાના કપડાંને ફાડી નાખ્યાં અને
તેઓએ તેમને ઘેરી લીધા અને તેમના ઉપર ધૂળ નાખી
{ ૨ } ત્યારે ઈશ્વરે મોકલેલ તેમના એક માણસે તેમને
કહ્યું કે તમારે આ રીતે ન કરવું જોઈએ. તમારે
તો ઈશ્વરે આપેલ આ ઘેટાંને ખાવાં જોઈએ એમ
કહીને તેમણે તેમને ઠપકો આપ્યો.

---

(૨૩) ઈશ્વરે યાકૂબને

૧. ૧) ઘણી નકલોમાં ૧૦૦૦ પછીનો ફકરો જુદો પાડેલો નથી.
૨. ૧) ઘણી નકલોની અંદર ૧૦૦૦૦૦૦૦ મળે છે.
૩. ૧) ઘણી નકલમાં ૧૦૮ મળે છે. ૨) ઘણી નકલોમાં ૧૦૮૦૦ મળે છે.
૩) અ. અ. વાળી નકલમાં ૧૦૦૦૦૦૦૦ મળે છે. ૪) ઘણી નકલોમાં ૬૭૮
સાથે જોડાએલો મળે છે.
૪. ૧) ઘણી નકલોમાં ૧૦૦૦૦૦૦૦ મળે છે.

{ ૧ } યાકૂબ ને એસાવ વિષેની ભવિષ્યવાણી જે કોઈ
{ ૨ } સમજી શકે તે ધન્ય છે. ૨૪ યાકૂબ તારા
{ ૩ } ડેરાઓ કેવા સુંદર છે! ઓ ઇઝરાયલ તારા
{ ૪ } તંબુઓ કેવા રમણીય છે! ૫ તે ખીણોમાં
ફેલાયેલા બગીચાઓ જેવા, નદીકાંઠે રોપેલા
અગરુના વૃક્ષો જેવા, પાણીની પાસે ઊગેલા
દેવદારુ વૃક્ષો જેવા છે. ૬ તેનું પાણી તેની
ડોલોમાંથી વહેશે, અને તેનું બી પુષ્કળ પાણી
પામશે. તેનો રાજા અગાગ કરતાં મહાન થશે
અને તેનું રાજ્ય ઘણું ઊંચું કરવામાં આવશે.

(૨૧) ૐ નમઃસિદ્ધેભ્યઃ ૐ

ૐ નમો અરિહંતાણં ૐ નમો સિદ્ધાણં ૐ નમો આયરિયાણં ૐ નમો ઉવજ્ઝાયાણં ૐ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં ૐ એસો પંચનમુક્કારો સવ્વપાવપ્પણાસણો મંગલાણં ચ સવ્વેસિં પઢમં હવઇ મંગલં ૐ ૐ નમો ભગવઓ અરિહંતસ્સ, નમસ્કારસ્ય ગૌરવસ્ય ૐ ૐ ૐ

ચોપાઈ ૧૯૫૫ ૐ

{ ૨ / ૨ } ઉત્તમ ૐ મધુમય મંત્ર મનોરમ-ચોપાઈ ૐ ધર્મ ઉપાદાન ઉત્પાદન ઉત્પત્તિ ઉત્પાદ ૨ ઉત્પાદ ઉત્પત્તિ ઉપાદાન ધર્મ ૐ ઉત્તમ ૐ

{ ૧ / ૧ } ચોપાઈ મંત્ર ૐ ધર્મ ઉત્પત્તિ ધર્મ ૐ ધર્મ ચોપાઈ ૧૫ ધર્મ ૐ ધર્મ ચોપાઈ ધર્મ

(૧૪) ૐ સ્વસ્તિ શ્રીમદ્

ઉજ્જયિન્યાં મહાશ્રી-વિક્રમાદિત્ય-વરદ-સત્યવ્રત-સ્થિતિ-કામ-પરમ-ભટ્ટારક-મહારાજાધિરાજ-પરમેશ્વર-શ્રીમદ્-વિક્રમાદિત્ય-વિજય-રાજ્યે સંવત્સર-શતે ૧૦૦ ૨૦ ૧૦ ૧ વર્ષ-પૂર્વાયાં ફાલ્ગુન-માસે કૃષ્ણ-પક્ષે ચતુર્દશ્યાં તિથૌ ૧૪ ૧ ૧ ૧

{૨ 2} ૨૬મા ॥ ભણ્ય જ ઉપાધ્યાય શ્રીવિજય દયાસા ભણ્યાર્થ સ્તવ-
ન-૨૬મા ॥

{૩ 3} ૨૭મા ॥ ભણ્ય ૩૬ સ્તવ શ્રીમા ઋષભદેવસ્તવ-ન-૨૭મા ॥ ૨૮મા
ન-૨૮મા ॥ ભણ્ય ૩૬ સ્તવ શ્રીમા ઋષભદેવસ્તવ-ન-૨૮મા ॥ ૨૯મા
ન-૨૯મા ॥ ભણ્ય ૩૬ સ્તવ શ્રીમા ઋષભદેવસ્તવ-ન-૨૯મા ॥ ૩૦મા
ન-૩૦મા ॥

---

(૧૧) ॥ ઋષિમંડલ ઉપાધ્યાય ॥

{૧ 1} ૩૧મા ॥ ભણ્ય ૩૬ ઋષિમંડલ સ્તવ-ન-૩૧મા ॥ ૩૨મા સ્તવ-ન-૩૨મા ॥ ૩૩મા
સ્તવ-ન-૩૩મા ॥ ૩૪મા સ્તવ-ન-૩૪મા ॥ ૩૫મા સ્તવ-ન-૩૫મા ॥ ૩૬મા સ્તવ-ન-૩૬મા ॥
૩૭મા સ્તવ-ન-૩૭મા ॥ ૩૮મા સ્તવ-ન-૩૮મા ॥ ૩૯મા સ્તવ-ન-૩૯મા ॥ ૪૦મા સ્તવ-ન-૪૦મા ॥

{૨ 2} ૪૧મા ॥ ભણ્ય ૩૬ ઋષિમંડલ ૪૧મા સ્તવ-ન-૪૧મા ॥ ૪૨મા સ્તવ-ન-૪૨મા ॥
૪૩મા સ્તવ-ન-૪૩મા ॥ ૪૪મા સ્તવ-ન-૪૪મા ॥ ૪૫મા સ્તવ-ન-૪૫મા ॥ ૪૬મા સ્તવ-ન-૪૬મા ॥
૪૭મા સ્તવ-ન-૪૭મા ॥ ૪૮મા સ્તવ-ન-૪૮મા ॥ ૪૯મા સ્તવ-ન-૪૯મા ॥ ૫૦મા સ્તવ-ન-૫૦મા ॥

---

૨. ૧) મ. મ. વાલી નકલમાં ૮૬૫૫ મલેછે.

૧. ૧) સઘલી નકલોમાં ૧૦૩૩૩ બોલ મલતો નથી, તે અસલ નકલ કરનારની તર-
ફની ગફલતીને લીધે બનેલુ છે, અને તે ઉપરથી હમોએ પોતાની તરફથી
ઘટતું જાણીને તે બોલ મેલેલોછે. ૨) સઘલી નકલોમાં ૧૭૭૭૭૨ મલેછે.

૨. ૧) મ. મ. વાલી નકલમાં ૧૦૦૭૮ મલેછે. ૨) સઘલી નકલોમાં એકસરખી
રીતે ૧૦૦૫૫ મલેછે, તેહને અતરે શુધારેઆમાં આવેલોછે. ૩) સઘલી
નકલોમાં ૨૮ મલેછે, તેહને હમારી તરફથી શુધારેએોછે. ૪) આએ બોલ
દ. એ. વાલી નકલમાં ૧૧૮૭૧ , દ. તે. વાલી નકલમાં ૧૧૮૭૮ અને મ. મ.
વાલી નકલમાં ૧૧૮૭૮ મલેછે, તેહને અતરે શુધારેઆમાં આવેલોછે.

(૫૧) ❁ સાધુ શ્રાવકનો ❁

ભગવાન ઋષભદેવ । ૨૨ વર્ધમાન રૂપેવ । ૨૨ જોવીસ તીર્થંકર ❁
ભગવાન એ થયા ગણધર ૨૨, ચોરાશી ગણધર ૨૨ । ૨૨
ભગવાન એ કર્યા ચોરાશી ગણધર ૨૨ । ૨૨ ચોરાશી ગણધર

ઉપાસ્ય સ્વરૂપનું જ્ઞાન અને અનુષ્ઠાન ॐ

ઉપાસ્ય-ઉપાસક ભાવ અનાદિ કાલ થયાં ઉપાસ્ય-ઉપાસકનું ઉપાસ્ય-ઉપાસક ભાવ ૧ જ કોઈ રાગ ઉપાસ્ય સ્વરૂપના જ્ઞાન વિના કદાપિ સંપૂર્ણ ભક્તિ ઉત્પન્ન થતી નથી અને ભક્તિ વિના ભગવાન કે ગુરુ પ્રસન્ન થતા નથી. માટે ભક્તિ ઉત્પન્ન કરવા ઉપાસ્ય સ્વરૂપનું જ્ઞાન અને અનુષ્ઠાન કરવું જોઈએ.

ઉપાસ્ય સ્વરૂપનું જ્ઞાન અને અનુષ્ઠાન કરવાથી ॐ

ઉપાસ્ય-ઉપાસક ભાવ ૧ જ કોઈ રાગ ઉપાસ્ય સ્વરૂપનું જ્ઞાન અને અનુષ્ઠાન વિના કદાપિ સંપૂર્ણ ભક્તિ ઉત્પન્ન થતી નથી અને ભક્તિ વિના ભગવાન કે ગુરુ પ્રસન્ન થતા નથી. માટે ભક્તિ ઉત્પન્ન કરવા ઉપાસ્ય સ્વરૂપનું જ્ઞાન અને અનુષ્ઠાન કરવું જોઈએ.

---

(૧૩) ॐ ગુરુ વિનાસ્વા ॐ

{ ૧ ૧ } વિનાસ્વા ગુરુ કોઈ નરને ગુરુપદવી ન મળે. ગુરુ-ગુરુમાં ગુરુપણું ગુરુ-ગુરુમાં ગુરુપણું કેવળ ગુરુપદવીનું નામ નથી પણ ગુરુપણું ગુરુ-ગુરુમાં રહેલું છે ॐ

{ ૨ ૨ } વિનાસ્વા ॐ ગુરુ વિનાનાનું ગુરુ ૧ ગુરુ ગુરુપદવી ગુરુ-ગુરુમાં ગુરુપણું ગુરુ-ગુરુમાં ગુરુપણું

(૧૧) ❀ ભગવાન મહાવીર સ્વામિ ❀

ભગવાન મહાવીર જ્યારે ક્ષત્રિયકુંડ નગરમાં પધાર્યા ત્યારે તે નગરમાં ઋષભદત્ત નામે એક બ્રાહ્મણ રહેતો હતો. તે બ્રાહ્મણ ઘણો ધનવાન હતો. તેની સ્ત્રીનું નામ દેવાનંદા હતું. તે બ્રાહ્મણ ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ, શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, નિરુક્ત, છંદ, જ્યોતિષ અને બ્રાહ્મણ ગ્રંથો એ ચૌદ વિદ્યાનો જાણકાર હતો. ૧ ૨

ભગવાન ❀ મહાવીર સ્વામિ તે બ્રાહ્મણના ઘરની પાસેના ભાગમાં પધાર્યા. ત્યારે તે બ્રાહ્મણ ભગવાનને આવતા જોઈને ઘણો જ હર્ષ પામ્યો. તેણે પોતાની સ્ત્રી દેવાનંદા સાથે ભગવાનને વંદન કરવા જવાનો વિચાર કર્યો. ૧ ૨

ભગવાન ❀ મહાવીર સ્વામિ પાસે જઈને તેણે ભગવાનને ત્રણ વાર પ્રદક્ષિણા કરી. પછી વંદન કરી, નમસ્કાર કરી, ભગવાનની સામે બેઠો. ૨ ૧

ભગવાન ❀ મહાવીર સ્વામિ પાસે બેઠેલી દેવાનંદા બ્રાહ્મણી હર્ષથી ફૂલાઈ ગઈ. તેના સ્તનમાંથી દૂધની ધારા વહેવા લાગી. તેની આંખોમાં હર્ષના આંસુ આવ્યા. તેના રોમાંચ ખડા થયા. ૨ ૧

---

(૧૨) ❀ ઋષભદત્ત બ્રાહ્મણ ❀

ઋષભદત્ત બ્રાહ્મણ ભગવાનને વંદન કરીને પોતાના યોગ્ય સ્થાને બેઠો. ત્યારે ભગવાને તેને અને તેની સ્ત્રીને તથા મોટી પરિષદને ધર્મોપદેશ આપ્યો. ૨ ૧

૨. ૧) સાથેની નકલોમાં ૮૭૫૦ મળે છે, તેને હમોએ સુધારી લીધું છે.
૨. ૧) સાથેની નકલોમાં ૭૦૮ છે.

(૧૦) ૐ નમઃ શિવાય ૐ

{૧ ૧} શિવસ્વ ૐ ત્વમ્ અસિ અનાદિ અવિદ્યાયાં રાત્રૌ અનાદિ
નિશા અવિદ્યા અપિ અવિદ્યાયાં રૂ શિવરૂપમાં
તાયાં અવિદ્યા અપિ અવિદ્યાયાં રાત્રૌ અનાદિ

{૨ ૨} શિવસ્વ ૐ ત્વમ્ અસિ અનાદિ અવિદ્યાયાં રાત્રૌ અસિ અસ્મા
ત્વમ્ અનાદિ રાત્રૌ અવિદ્યા શિવમ્ અસિ ૐ
અસિ ત્વમ્ અનાદિ અવિદ્યા રાત્રૌ શિવમ્ અસિ
ત્વમ્ અસિ અસ્મા

૪. ૧) સઘળી નકલોમાં ૦પે મળેછે. ૨) મ. મ. વાલી નકલમાં ૦ષ્ટ્વા૦ મળેછે.
૨. ૧) સઘળી નકલોમાં ૦ષ્ટ્વા૦ મળેછે.

દર્શનેન ત્રયોદશ ગણધરા ઇમે ત્રિપદીમાત્રાદ્વાદશાંગીરચનાકારિણઃ ॥
{૩} તથા સ્થવિરાવલીકારાદયઃ ॥ ૧ અથ ગૌતમાદીનાં ગણધરાણાં નામનિર્દેશપૂર્વકં
કિંચિત્સ્વરૂપં કથયતિ ગાથાદ્વયેન ॥
{૨} તિત્થસ્સ પવત્તણે તેસિં વિણયસમુવગયા ય સવ્વે વિ ।
ગણધારિત્તણમુવગયા પંચસુ ઠાણેસુ ગોયમા ! તુજ્ઝ ॥ ૧ ॥
{૧} તીર્થસ્ય પ્રવર્તને તેષાં વિનયસમુપગતાશ્ચ સર્વેઽપિ ।
ગણધારિત્વમુપગતાઃ પંચસુ સ્થાનેષુ ગૌતમ ! તવ ॥ ૧ ॥

(૬) ગણધરાણાં ગોત્રાદિકથનં ॥

ગણધરવલયમધ્યે ગૌતમાદીનાં ગોત્રાદિકથનં ॥
{૧} ગોયમ ૧ અગ્ગિભૂઈ ૨ વાયુ ૩ વિયત્ત ૪ સુહમ્મે ૫ ય મંડિએ ૬ ચેવ ।
મોરિયપુત્તે ૭ અકંપિય ૮ અયલે ૯ મેયજ્જ ૧૦ પહાસે ૧૧ ય ॥ ૨ ॥
{૨} ગૌતમ ઇન્દ્રભૂતિ ૧ અગ્નિભૂતિ ૨ વાયુભૂતિ ૩ વ્યક્ત ૪ સુધર્મા ૫ ચ મંડિક ૬ શ્ચૈવ ।
મૌર્યપુત્ર ૭ અકંપિત ૮ અચલ ૯ મેતાર્ય ૧૦ પ્રભાસ ૧૧ શ્ચ ॥ ૨ ॥

(૭) ગણધરાણાં ગોત્રાદિકથનં ॥

ગણધરવલયમધ્યે ગૌતમાદીનાં ગોત્રાદિકથનં ॥
{૧} ગોયમ ૧ અગ્ગિવેસાયણ ૨ ભારદ્વાય ૩ ગોયમ ૪ વાસિટ્ઠ ૫ કોલ્લાએ ૬ ય ।
કોડિન્ન ૭ કોસિયાએ ૮ હારિય ૯ કોડિન્ન ૧૦ વચ્છસગોત્તે ૧૧ ય ॥ ૩ ॥
{૨} ગૌતમ ઇન્દ્રભૂતિ ૧ અગ્નિવૈશ્યાયન ૨ ભારદ્વાજ ૩ ગૌતમ ૪ વાશિષ્ઠ ૫ કોલ્લાક ૬ શ્ચ ।
કૌડિન્ય ૭ કૌશિકાક ૮ હારિત ૯ કૌડિન્ય ૧૦ વત્સગોત્રે ૧૧ શ્ચ ॥ ૩ ॥

---

(૮) ગણધરાણાં ગોત્રાદિકથનં ॥

ગણધરવલયમધ્યે ગૌતમાદીનાં ગોત્રાદિકથનં ॥
{૪} ગોયમ ૧ અગ્ગિવેસાયણ ૨ ગોયમ ૩ વાસિટ્ઠ ૪ કોલ્લાએ ૫ ય ।
કોડિન્ન ૬ કોસિયાએ ૭ હારિય ૮ કોડિન્ન ૯ વચ્છસગોત્તે ૧૦ ય ॥ ૪ ॥
{૪} ગૌતમ ઇન્દ્રભૂતિ ૧ અગ્નિવૈશ્યાયન ૨ ગૌતમ ૩ વાશિષ્ઠ ૪ કોલ્લાક ૫ શ્ચ ।
કૌડિન્ય ૬ કૌશિકાક ૭ હારિત ૮ કૌડિન્ય ૯ વત્સગોત્રે ૧૦ શ્ચ ॥ ૪ ॥

(૨) ❁ સ સ્વસ્તિ શ્રીમદ્

{૧ ૧} શ્રીમદ્ અમરાપુરીમાં રહી રાજ્ય કરતાં થકાં શ્રી ૧૦૮ શ્રી કૃષ્ણદાસજી તથા

કરમા-ભવ ઝરણ- તારણા ૩

. . . . . તારણા ઝરણ-ભવ ઝરણ-ભવ કરમા-ભવ ઝરણ- ભવ ઝરણ- ભવ ઝરણ-

ઉપમ્યમાનમ્ . . . . . ઉપમાનમ્ ચ ઉપમા ।

. . . . . ઉપમા[2] ચ ઉપમાન સામાન્ય ધર્મવાળા ન હોવાથી ન
ઉપમેય સામાન્ય ધર્મ ઉપમાન ધર્મ ; ઉપમાન ધર્મ
ઉપમેયનો ધર્મ હોવાથી પણ . . . . . ઉપમેય[1] ।

(૫) ॐ સ્મરણ વાક્યમ્ ॐ

ઉપમાનોપમેયયોઃ ॐ

. . . . . ઉપમા ન ઉપમાન ઉપમેય
ન હોવાથી ઉપમાનોપમેયયોઃ . .
ઉપમા ઉપમાનમ્ . . . . . ઉપમેયમ્
ઉપમા ઉપમેયમ્ . . . . . ઉપમાનમ્
ઉપમાનોપમેયયોઃ . . . . . । વાક્ય
ઉપમાનમ્ ઉપમેયમ્ ચ સદૃશમ્ ઉપમેયમ્
ઉપમા ઉપમાનમ્ . . . . . ઉપમા
ઉપમાનમ્ ઉપમેયમ્ . . . . . ઉપમા
. . . . . ઉપમાનમ્ ઉપમેયમ્ ચ
ઉપમા ઉપમાનમ્ . . . . . ઉપમા
ઉપમેયમ્ । વાક્ય ઉપમેયમ્ ચ
ઉપમાનમ્ ઉપમેયમ્ . . . . . ઉપમા
ઉપમાનમ્ ઉપમેય

ક્ષમા-પ્રાર્થના ॐ

ભગવન્ ! . . . . . ક્ષમસ્વ ત્વં હિ સ્મરતો ધ્યાન વિધાન વિમુખા
સ્મ- ગતિ ! ધ્યાનક્રિયા તદપિ ભવા દરિ સ્મરણ ત્વમેવ ગતિ
મે ત્વમેવ ગતિ મે ત્વમેવ ગતિ મે ત્વમેવ ગતિ

ઝટ બોલો કાનુડા મુખ મલ્યા વા મલ્યા-બોલ ..... [૪] વા
બંસી ગાયુંવા મુખ જોયાંવા બોલ વિના મલ્યામલ્યા । લાંપ્રત
નાંવા ગાંવા ..... । કોવા ગોબોવા ગાંપ્રત ગોબોવા બોલ્યા
વા નોવા મલ્યા મુખ ગોબોવા ગાંપ્રત્યા ગોબોવા [૩] ગોબોવા
ગોબોવા ૐ. મુખ બોલ વા ગોપ્રત્યા વિના વિબોલ્યા મુ .....
ગોબોવા મુખ વોવા । વિના ગોપ્રત્યા ૐ

વા મલ્યા-બોલ્યા વિના મુખ્યા વા મલ્યામલ્યા । લાંપ્રત
નાંવા ગાંવા ..... । કોવા ગોબોવા ગાંપ્રત ગોબોવા બોલ્યા
વા નોવા મલ્યા મુખ ગોબોવા ગાંપ્રત્યા ગોબોવા [૩] ગોબોવા
ગોબોવા ૐ. મુખ બોલ વા ગોપ્રત્યા વિના વિબોલ્યા મુ .....
ગોબોવા મુખ વોવા । વિના ગોપ્રત્યા ૐ

(૪) ૐ સ્વસ્તિ શ્રીગણેશાય ૐ

ગોવિંદો સ્વસ્તિ શ્રવણો વા ગોવિંદો વિનંદ ગોવિંદા ગોવિંદા[૧]ૐ
સ્વસ્તિ ગોવિંદા ગોવિંદ શ્રીમંત્ર ગોવિંદ[૨] ગોવિંદ શ્રીવિંદા । વા
ગોવિંદા ગોવિંદ ગોવિંદ ૐ ગોવિંદ ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદા ગોવિંદા
ને ગોવિંદા ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ૐ ગોવિંદ ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદા ગોવિંદા
. . . . . ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદા ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર ૐ ગોવિંદ્રાવિંદ્ર
। વિંદ્ર ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર[૩] ગોવિંદા વિંદ્ર ગોવિંદ્ર । ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર
ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદ્રાવિંદ્ર . . . . . ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદ્રાવિંદ્ર
ગોવિંદા ગોવિંદ્ર । ૧૭૬ । . . . . . ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદા
ગોવિંદ . . . . વિંદ્ર ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર ગોવિંદા વિંદ્ર ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્રાવિંદ્ર
ગોવિંદા ગોવિંદ્ર । ૧૭૬ ગોવિંદ્રાવિંદ્ર । ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદા ગોવિંદ્ર ૧૭૬ ગોવિંદ્રાવિંદ્ર
ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્રાવિંદ્ર ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર . . . . . .

૧ મ. મ. વાલી નકલમાં ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર કરીને લખાંણુ થાગ્યેલું છે.
૨ ઇ. એ. તથા ઇ. તે. વાલી નકલોમાં ગોવિંદ્ર મલેછે.
૩ મ. મ. વાલી નકલમાં ગોવિંદ્ર ગોવિંદ્ર કરીને લખેલું છે.
૪ મ. મ. વાલી નકલમાં અતરે જગા મેલેલીછે.

(૩) ૐ શ્રીગણેશાય નમઃ ૐ

(શાલિની) નત્વા દેવી સ્તુતિ ગતિ ગુરૂ ગાય ગાય ગાય

(૨) ❀ ભગવાનનું જન્મકલ્યાણક ❀

ત્રિશલા ભગવતી પુત્ર પ્રસવીને ❀

ઉપર પ્રમાણે પુત્ર પ્રસવ્યા પછી ત્રિશલા દેવી પોતાની પાસે રહેલી દાસીને કહે છે કે . . . . . જાઓ તમે[1] . . . . . ચોથા કાલમાં જન્મેલા તીર્થંકર ભગવાનના જન્મોત્સવ કરવા માટે સિદ્ધાર્થ રાજાને વધામણી આપો . . . . . ત્યારે તે દાસીઓ હર્ષ પામી ત્રિશલા દેવીને વંદન કરી ત્યાંથી નીકળી સિદ્ધાર્થ રાજાની પાસે આવી . . . . . ત્યારે સિદ્ધાર્થ રાજા તે દાસીઓને આવતી જોઈને ઘણા હર્ષ પામ્યા અને તેમને પોતાની પાસે બોલાવી . . . . . ત્યારે તે દાસીઓ સિદ્ધાર્થ રાજાની પાસે આવી બે હાથ જોડી મસ્તકે અંજલિ કરી જય વિજય શબ્દોથી વધાવી કહેવા લાગી કે હે સ્વામિન્ ! આજે ત્રિશલા દેવીએ ચૌદ મહા સ્વપ્નો જોયાં . . . . . ત્યારે સિદ્ધાર્થ રાજા તે દાસીઓ પાસેથી સ્વપ્નોની વાત સાંભળી ઘણા હર્ષ પામ્યા . . . . . અને તે દાસીઓને ઘણું દાન આપી વિદાય કરી . . . . . પછી સિદ્ધાર્થ રાજા સ્વપ્નપાઠકોને બોલાવવા માટે પોતાના પુરુષોને મોકલે છે . . . . . પછી સ્વપ્નપાઠકો સિદ્ધાર્થ રાજાની સભામાં આવી સ્વપ્નોનું ફળ કહે છે . . . . . પછી સિદ્ધાર્થ રાજા સ્વપ્નપાઠકોને ઘણું દાન આપી વિદાય કરે છે . . . . . પછી સિદ્ધાર્થ રાજા ત્રિશલા દેવીના મહેલે આવે છે . . . . . પછી ત્રિશલા દેવી સિદ્ધાર્થ રાજાને કહે છે કે હે સ્વામિન્ ! આજે મેં ચૌદ મહા સ્વપ્નો જોયાં . . . . . પછી સિદ્ધાર્થ રાજા ત્રિશલા દેવીને કહે છે કે હે દેવાનુપ્રિયે ! તમે ચૌદ મહા સ્વપ્નો જોયાં

[illegible]

૪ મ. મ. વાલી નકલમાં [illegible] મલેછે.

૫ દ.એ. તથા દ. તે. વાલી નકલોમાં જગા મેલિલી નથી, પણ મ. મ. વાલી નકલમાં જગો રાખેલીછે.

. . . . . ૧૫ ૧૫૫૫

૧ મ. મ. વાલી નકલમાં ૧૦૦૦

આપેલ કેતાબ આગમમચથી ખરીદ કરનારા સાહેબોનાં નાંમ.

	નકલ.
મુંબઈની નામદાર સરકાર	૧૦૦
સર જમશેદજી જીજીભાઈ કરાંસલે બન કંડ	૧૦૦

આ

શેઠ અરદેશરજી હોરમજજી વાડીઆજી.	૪૦
શેઠ અરદેશરજી એદલજી ચીનાઈ ..	૨
શેઠ અરદેશરજી ખરશેદજી દાદીના છોક રાઓ..	૧
શેઠ અરદેશરજી કેશાભાઈ મુનસી ..	૧
શેઠ અરદેશરજી કરાંમજી મુથ.. ..	૧
શેઠ અરદેશરજી પેસતનજી શેઠના ..	૧
શેઠ અરદેશરજી ખેરાંમજી કાપડીઆ..	૧
શેઠ અરદેશરજી એદલજી વાછા. ..	૧
શેઠ અરદેશરજી ધનજીભાઈ વાડીઆ ..	૧
શેઠ અરદેશરજી માણેકજી કાકા. ..	૧
શેઠ અરદેશરજી ઊકરજી ગોદીવાલા ..	૧
શેઠ અરદેશરજી હોરમજજી ચીનાઈ..	૧
શેઠ અરદેશરજી જમશેદજી બાજીવાલા.	૧
શેઠ અસપંદીઆરજી જમશેદજી વાણીઆ	૨
શેઠ અસપંદીઆરજી જમશેદજી કેમેસ રીવાલા.	૧

એ

શેઠ એદલજી કરાંમજીની કુંપની. ..	૪
શેઠ એદલજી નશરવાંનજી શેઠના ..	૧
શેઠ એદલજી ખરશેદજી બનાથવાલા..	૧
શેઠ એદલજી ખરશેદજી બાઈસના. ..	૧
શેઠ એદલજી જમશેદજી ખરાસ. ..	૧
શેઠ એદલજી રૂસતમજી મોદી. ..	૧
શેઠ એદલજી દારશાજી શેઠના. ..	૧
શેઠ એદલજી ખરશેદજી સુરતી.. ..	૧
શેઠ એદલજી રૂસતમજી સુંનાવાલા ..	૧
શેઠ એદલજી હોરમજજી બામજી ..	૧
શેઠ એદલજી ખરશેદજી વાછા.. ..	૧
શેઠ એદલજી માણેકજી..	૧
શેઠ એદલજી બનચેરજી વાછા. ..	૧
શેઠ એદલજી મેરવાંનજી દુબાસ ..	૨
શેઠ એદલજી કાવશજી મોદી.. ..	૧
શેઠ એદલજી નવરોજજી દસતુર. ..	૧
શેઠ એદલજી કાવશજી કમીસરીઆટ.	૧
શેઠ એદલજી સાપુરજી રીપોરટર. ..	૧
શેઠ એદલજી રૂસતમજી રીપોરટર ..	૧
શેઠ એદલજી સોરાબજી દાવર.. ..	૧

ક

શેઠ કાવશજી તથા કરાંમજી દીનશાજી પીટીટ..	૧૦
શેઠ કાવશજી નવરોજજી બામજી (કનટ રાકટર).	૫
શેઠ કાવશજી જમશેદજી જસાવાલા ..	૧
શેઠ કાવશજી પેસતનજી ડાકટર. ..	૧
શેઠ કાવશજી માણેકજી લીમજી. ..	૧
શેઠ કાવશજી સોરાબજી લેદવાર. ..	૧
શેઠ કાવશજી દાદી લીમજી	૧
શેઠ કાવશજી પેસતનજી કાંમા.. ..	૧
શેઠ કાવશા પેસતનશા કાંમાના. ..	૧
શેઠ કાવશજી જંહાંગીરજી જશાવાલા..	૧
શેઠ કાવશજી હોરમજજી ડાકટર....	૧
શેઠ કાવશજી હોરમજજી આથાદારૂ..	૧
શેઠ કાવશજી ધનજીશાજી એદનવાલા.	૧
શેઠ કાવશજી આદરજી ચોકસી....	૧
શેઠ કાવશજી ઊકરજી ખરાસ.. ..	૧
શેઠ કાવશજી હોરમજજી ચીનાઈ..	૧
શેઠ કાવશજી નવરોજજી પાવરી. ..	૧
શેઠ કેરમાદજી હોરમજજી ભરૂચા ..	૧

	નકલ.
શેઠ કુંવરજી ધનજીભાઈ મીસતરી ..	૧
શેઠ કેશવજી ખેરાજજી ગેહેલા.. ..	૧
શેઠ કરસનદાસ માધવદાસ	૧

ખ

શેઠ ખરશેદજી ફરેદુનજી પારખ.. ..	૫
શેઠ ખરશેદજી નોશેરવાનજી કાંબાજી.	૨
શેઠ ખરશેદજી કાવશજી માણેકજી. ..	૧
શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કાંબાજી ..	૧
શેઠ ખરશેદજી નવરોજજી વાડીઆજી.	૨
શેઠ ખરશેદજી એદલજી જવેરી. ..	૨
શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી વાડીઆજી.	૨
શેઠ ખરશેદજી માણેકજી શેઠના. ..	૧
શેઠ ખરશેદજી શોરાબજી શેઠના. ..	૧
શેઠ ખરશેદજી શોરાબજી વાછાગાંધી.	૧
શેઠ ખરશેદજી શોરાબજી વાડીઆજી.	૧
શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી શેઠના. ..	૧
શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી થાણેવાલા..	૧

ગ

શેઠ ગોદરેજ ગેહેરબાંન ઈરાની. ..	૧

જ

ધી આનરએબલ સર જમશેદજી જીજી ભાઈ બારોનેટ સી. એસ. આઈ.	૨૦
શેઠ જમશેદજી બમનજી વાડીઆજી.	૫
શેઠ જમશેદજી દોરાબજી નાયગામવાલા ની કુંપની	૧૦
શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતા..	૫
શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીઠીટ ..	૩
શેઠ જમશેદજી ધનજીભાઈ વાડીઆજી.	૨
શેઠ જમશેદજી સંતોકજી દાવર . ..	૨
શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી બાટલીબોઈ.	૨
શેઠ જમશેદજી નવરોજજી.	૨
શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી કાંબાજી ..	૨
શેઠ જમશેદજી દાદાભાઈ વાડીઆજી.	૧
શેઠ જમશેદજી દાદાભાઈ આમરીઆ.	૧
શેઠ જમશેદજી પેસતનજી બાડન. ..	૧

	નકલ.
શેઠ જમશેદજી રતનાજર કેસરીવાલા.	૧
શેઠ જમશેદજી બેરવાનજી કોરીનાલા	૧
શેઠ જમશેદજી ફરદુનજી ઊનવાલા..	૧
શેઠ જમશેદજી જંહાંગીરજી પંથકી..	૧
શેઠ જમશેદજી શોરાબજી દસતુર. ..	૧
શેઠ જમશેદજી નવરોજજી કાપડીઆ.	૧
શેઠ જમશેદજી અરદેશરજી માણેકશા.	૧
શેઠ જલભાઈ દોરાબજી ઊમરીગર ..	૧
શેઠ જમાસજી કાવશજી પાદસાહા -..	૧
શેઠ જીવનજી હીરજીભાઈ રેડીમની..	૧
શેઠ જીવનજી હોરમજજી જજદર. ..	૧
શેઠ જીજીભાઈ ફરાંમજી બાડન.. ..	૧
શેઠ જીવનજી બમનજી ચેહેતા.. ..	૧
શેઠ જીજીભાઈ જંહાંગીરજી લાબના..	૧
શેઠ જંહાંગીરજી રૂસતમજી ગોદી ..	૧
શેઠ જંહાંગીરજી ફરાંમજી જથાવાલા.	૧
શેઠ જંહાંગીરજી નવરોજજી વાડીઆજી ના છોકરાઓ..	૧
શેઠ જંહાંગીરજી હોરમજજી વાછાગાંધી	૧
શેઠ જંહાંગીરજી દાદાભાઈ ઈજનેર..	૨

ડ

શેઠ ડોશાભાઈ હોરમજજી કાંબાજી..	૫
શેઠ ડોશાભાઈ ધનજીભાઈ દીનશાહા.	૩
શેઠ ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકા.. ..	૨
શેઠ ડોશાભાઈ એદલજી જજદર....	૧
શેઠ ડોશાભાઈ હોરમજજી બનસા ..	૧
શેઠ ડોસાભાઈ જમશેદજી દાવર. ..	૧

ત

શેઠ તેહમુરસપજી જમશેદજી દેશાઈ ..	૧
શેઠ તેહમુલજી પેશતનજી શેઠના.. ..	૧

દ

શેઠ દીનશાજી માણેકજી પીઠીટ....	૨૦
શેઠ દીનશાજી તથા ફરાંમજી મીસ્ત્રી બાંન..	૫
શેઠ દીનશાજી દાદાભાઈ ગાંધી. ..	૧

	નકલ.
શેઠ દાદાભાઈ જમનજી ઝવેરી	૨
શેઠ દીનશાજી એદલજી લાખના	૧
શેઠ દીનશાજી સાપુરજી ડોલાશના	૧
શેઠ દોરાબજી નાનાભાઈ નવરોજજી વાડીઆ	૧
શેઠ દારાશા મેરવાંનજી શેઠના	૧
શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી પાવનગરી	૧
શેઠ દાદાભાઈ પેસતનજી માસતર	૧
શેઠ દોરાબજી હોરમજજી પટેલ	૧
શેઠ દારાશા તથા રૂસતમજી ધનજીશા કપતાન	૧
શેઠ દાદાભાઈ હોરમજી	૧
શેઠ દાદાભાઈ રૂસતમજી અપુ	૧
શેઠ દીનસાજી ડોસાભાઈ ધનજીભાઈ	૧
શેઠ દીનશાજી એદલજી સરાફ	૧
શેઠ દાદાભાઈ તથા કાવશજી પાલનજી ચવના	૧
શેઠ દીનશાજી નવરોજજી બોદ	૧
શેઠ દોરાબજી પેસતનજી મેવાવાલા	૧
શેઠ દાદાભાઈ બેજનજી કાતરક	૧
શેઠ દીનશાજી હોરમજજી પદરબાંનેવાલા	૧
શેઠ દોરાબજી પાલનજી ભેદવાર	૨
શેઠ દીનશાજી મેરવાનજી બારીઆં	૧
શેઠ દોરાબજી ફરદુનજી ઊસતાદ	૧
શેઠ દીનશાજી હોરમજજી સોપારીવાલા	૧
શેઠ દોરાબજી ઊકરજી નાનાભગતના	૧
શેઠ દાદાભાઈ સાપુરજી બાનસાહેબ	૧
શેઠ દોરાબજી કાંબાજી મરૂચા	૧
શેઠ દીનશાજી બાજેકજી નાનાભાઈ	૧
શેઠ દીનશાજી હોરમજજી બાદલીવાલા	૧
શેઠ દીનશાજી દાદાભાઈ નાનકલાથ	૧
શેઠ દાદાભાઈ બીબીજી બોદી	૧
શેઠ દોરાબજી સોરાબજી બનાજના	૧
શેઠ દાદાભાઈ દીનશાજી બોદી	૧
શેઠ દાદી બાજેકજી લીમજી	૧

ધ

શેઠ ધનજીભાઈ ડોશાભાઈ બાબા	૨
શેઠ ધનજીભાઈ પેસતનજી મેહેતા	૧
શેઠ ધનજીભાઈ બીબીજી ઇંતરા	૧
શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી ઝગરાટ	૧
શેઠ ધનજીભાઈ કાવશજી ઊમરીગર	૧

	નકલ.
ન	
શેઠ નશરવાનજી બાજેકજી મીદીટ	૧
શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતા	૧૫
શેઠ નશરવાનજી બમનજી બોદી તથા છોકરાઓ	૧
શેઠ નશરવાનજી અરદેશરજી ખરશેદજી વાડીઆજી	૧
શેઠ નવરોજજી ફરદુનજી	૧
શેઠ નવરોજજી કાવશજી દારૂખાનાવાલા	૧
શેઠ નવરોજજી બેજનજી પકીરજી	૧
શેઠ નવરોજજી બંદંગીરજી ગામડીઆ	૧
શેઠ નવરોજજી બાજેકજી શેઠના	૧
શેઠ નસરવાનજી એદલજી મુલાં	૧
શેઠ નવરોજજી દાજીભાઈ ઊનવાલા	૧
શેઠ નસરવાનજી કાવસજી વાછાઆંધી	૧
શેઠ નાનાભાઈ ફરાંમજી સપેનસર	૧
શેઠ નવરોજજી રૂસતમજી મોઢાભાઈ	૧
શેઠ નાનાભાઈ ખરશેદજી બાર્જસ	૧
શેઠ નસરવાનજી ચાંદાભાઈ સીવીલ એનજીનીઅર	૧
શેઠ નાનાભાઈ જમશેદજી મુસ	૧
શેઠ નાનાભાઈ બાજેકજી ગજદર	૧
શેઠ નશરવાનજી ફરદુનજી પારખ	૧
શેઠ નશરવાનજી ફરામજી બીલતા	૧
શેઠ નાનાભાઈ સોરાબજી દાવર	૧
શેઠ નાનાભાઈ બરજોરજી બાદલીવાલા	૧
શેઠ નશરવાનજી નવરોજજી બોદ	૧
શેઠ નાનાભાઈ બીબાજી બીલતરી	૧
શેઠ નસરવાનજી કાવસજી બીલતરી	૧
શેઠ નસરવાનજી બમનજી બીલતી	૧
શેઠ નાનાભાઈ બમનજી મુલાંબીરોજ	૧
શેઠ નસરવાનજી અસપંદીઆરજી પોચ બાનેવાલા	૧
શેઠ નાનાભાઈ હોરમજજી નાબલાશેઠના	૧
શેઠ નસરવાનજી દીનસાજી દુબાસ	૧
શેઠ નવરોજજી પેસતનજી કાપડીઆ	૧
શેઠ નવરોજજી રતનજી ઠીપર	૧
શેઠ નવરોજજી કેકોબાદજી બોદી	૧
શેઠ નવરોજજી જવાજી બાજેકજી વાછા	૧
શેઠ નવરોજજી એદલજી સુરતી	૧
શેઠ નસરવાનજી બનચેરજી દુબાસ	૧
શેઠ નસરવાનજી પેસતનજી પાવરી	૧

	નકલ.
શેઠ નસરવાનજી ખરશેદજી કોહીઆરજી.	૧
શેઠ નવરોજજી માણેકજી લંગડાના..	૧

૫

શેઠ પેસતનજી કાવશજી શેઠના. ..	૭
શેઠ પેસતનજી હોરમજજી કાંબાજી..	૫
શેઠ પેસતનજી એદલજી સુખીઆશેઠના	૧
શેઠ પેસતનજી એદલજી સરાફ. ..	૨
શેઠ પેસતનજી નવરોજજી દાવર ..	૧
શેઠ પોંચાજી સોરાબજી પોંચાજી ..	૧
શેઠ પેસતનજી નવરોજજી પોંચાજી ..	૧
શેઠ પેસતનજી દારાશાજી શેઠના ..	૧
શેઠ પેસતનજી મનચેરજી ચીચગરના છોકરાઓ	૧
શેઠ પેસતનજી નવરોજજી ખરાસ ..	૧
શેઠ પાલણજી દોરાબજી રાંનજી. ..	૨
શેઠ પેસતનજી સાપુરજી ગજદર. ..	૧
શેઠ પાલણજી ધનજીભાઈના છોકરાઓ.	૧
શેઠ પેસતનજી બેજનજી ચોકસી ..	૧
શેઠ પેસતનજી હીરજીભાઈ કુપર ..	૧
શેઠ પેસતનજી હોરમજજી કાલેટના..	૧
શેઠ પેસતનજી સોરાબજી ખરેઘાટ..	૧
શેઠ પેસતનજી બેરાંજી દાંતરા ..	૧
શેઠ પેસતનજી બાપુજી બુચીઆ ..	૧
શેઠ પેસતનજી નવરોજજી કાપડીઆ.	૧
શેઠ પેસતનજી મનચેરજી ડાકટર ..	૧
શેઠ પેસતનજી મેરવાંનજી.	૨
શેઠ પીરોજશા કાવશા નાણાવટી. ..	૧
શેઠ પેસતનજી કાવશજી ચોકશી ..	૧
શેઠ પાલણજી કાનજીભાઈ રાંડેરીઆ..	૧
શેઠ પેસતનજી દાદાભાઈ આસાવર્ષદ..	૧
શેઠ પેસતનજી કાવશજી સોલીસીટર..	૧
શેઠ પીરોજશા પેસતનજી મેરહોમજી.	૧
શેઠ પેસતનજી અરદેશર ગજદર ..	૧
શેઠ પાલણજી પેસતનજી પોચખાનેવાલા.	૧

૬

શેઠ ફરાંમજી નસરવાનજી પટેલ ..	૩
શેઠ ફરાંમજી બમનજી શેઠના. ..	૫
શેઠ ફરાંમજી કાવશજી મારફર. ..	૧૦
શેઠ ફરાંમજી એદલજી દાવર.. ..	૧
શેઠ ફરાંમજી હોરમજજી કેમેસરીવાલા.	૨
શેઠ ફરાંમરોજ માણેકજી આદરજી ડાકટર	૨

	નકલ.
શેઠ ફરાંમજી રૂસતમજી વાડીઆજી..	૧
શેઠ ફરાંમજી બમનજી કજીભાઈ ..	૧
શેઠ ફરાંમજી સોરાબજી જીનવાલા..	૧
શેઠ ફરાંમજી કાવશજી બેનેટ.. ..	૧
શેઠ ફકીરજી મનચેરજી પટેલ.. ..	૧
શેઠ ફરાંમજી એદલજી લાહેર. ..	૧
શેઠ ફરાંમજી સાપુરજી ડાકટર.. ..	૧
શેઠ ફરદુનજી બરજોરજી સહીયાર ..	૧
શેઠ ફરાંમજી સોરાબજી ભાવનગરીઆ.	૧
શેઠ ફરાંમજી રૂસતમજી વાછા. ..	૧
શેઠ ફરાંમજી સોરાબજા ગોદી. ..	૧
શેઠ ફકીરજી જીવાજી મોગરેલીયા ..	૧

૭

બંદુખોદા..	૫
શેઠ બેરાંમજી કજીભાઈ.	૩
શેઠ બેરાંમજી નશરવાંનજી શીરવાઈ..	૩
શેઠ બમનજી માણેકજી મુલાં.. ..	૧
શેઠ બમનજી ભીખાજી દાંતરા. ..	૧
શેઠ બમનજી નશરવાંનજી વકીલ ..	૧
શેઠ બેજનજી એદલજી જશાવાલા..	૧
શેઠ બેરાંમજી ખરશેદજી ગાંધી. ..	૧
શેઠ બેરાંમજી દાદાભાઈ રેજીસટરાર.	૧
શેઠ બમનજી ફરાંમજી પટેલ.. ..	૧
શેઠ બરજોરજી ફરાંમજી પટેલ. ..	૧
શેઠ બેરાંમજી હોરમજજી પટેલ ..	૧
શેઠ બમનજી કોશાબાઈ મુનસી ..	૧
શેઠ બમનજી ખરશેદજી પંથકી. ..	૧
શેઠ બેરાંમજી નસરવાંનજી ગજદર..	૧
શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી બાટલીવાલા	૧
શેઠ બમનજી મનચેરજી ધનજી મેહેતાના	૧
શેઠ બેરાંમજી દાદાભાઈ પોચખાંનેવાલા.	૧
શેઠ બરજોરજી કાવશજી મેહેતા. ..	૧
શેઠ બમનજી એદલજી દાવર.. ..	૧
શેઠ બેરાંમજી નવરોજજી ડાકટર ..	૧
શેઠ બેજનજી મનચેરજી ધનજીર ..	૧
શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી મુલાંશીરોજ.	૧
શેઠ બરજોરજી રૂસતમજી મીસતરી..	૧
શેઠ બેરાંમજી નસરવાંનજી સંજાણા..	૧
શેઠ બરજોરજી પેસતનજી ક્ષેલીનવાલા.	૧
શેઠ બેરાંમજી કાવશજી કમીસ્યાજી...	૧
શેઠ બેરાંમજી રૂસતમજી દલાલ ..	૧
શેઠ બેજનજી જમશેદજી સરાફ ..	૧

	નકલ.
શેઠ ખેનજી મનચેરજી બારીઆ ..	૧
શેઠ ખેનજી કાવશજી બામબોટવાલા.	૧
શેઠ ખેરાંમજી બાજેકજી લેલીનવાલા..	૧
શેઠ ખેનજી રતનજી કોટવાલ. ..	૧

ભ

શેઠ ભીખાજી રૂસતમજી ટાટા.. ..	૧

મ

બાઇ સાહેબો બાજેકબાઇ તથા મોતલી બાઇ જંહાંગીરજી નશરવાંનજી વાડીઆજી..	૩
શેઠ મેરવાંનજી ફરાંમજીની કુ.. ..	૫
શેઠ મનચેરજી બમનજી પંથકી ..	૫
શેઠ મનચેરજી ફરાંમજી કાંમાજી ..	૨
શેઠ મનચેરજી ફરાંમજી શેઠના.. ..	૧
શેઠ મેરવાંનજી દાદાભાઇ વાડીઆજી.	૧
શેઠ બાજેકજી સોરાબજી વાડીઆજી.	૧
શેઠ મેરવાંનજી જીજીભાઇના છોકરાઓ	૧
શેઠ મનચેરજી પેસતનજી વાડીઆજી.	૧
શેઠ મનચેરજી તથા દોરાબજી કાવશજી દાવર..	૧
શેઠ બાજેકજી બમાસજી કાકા.. ..	૧
શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરીઆ	૧
શેઠ બાજેકજી જમશેદજી વાડીઆ..	૧
શેઠ બાજેકજી સોરાબજી હાંસબરનર.	૧
શેઠ મનચેરશા ખેનજી મેહેરહોમજી	૧
શેઠ બાજેકજી નવરોજજી જવેરી ..	૨
શેઠ બાજેકજી હોરમજજી પરખેજ ..	૧
શેઠ મેરવાનજી રૂસતમજી ગંદેવીઆ.	૧
શેઠ બાજેકજી ભીખાજી મુસ.. ..	૧
શેઠ બાજેકજી ફરામજી બાપલા. ..	૧
શેઠ મેરવાનજી જંહાંગીરજી તારાચંદ.	૧
શેઠ મનચેરજી નવરોજજી બનાજી..	૧
શેઠ મેરવાનજી હોરમજજી મુલાં ..	૧
શેઠ મનચેરજી બમનજી ઝમરાટ. ..	૧
શેઠ બાજેકજી હોરમજજી બાજુ. ..	૧
શેઠ બાજેકજી મનચેરજી ડીરાબાજેકના.	૧
શેઠ બાજેકજી દોરાબજી હોમરીગર...	૧
શેઠ બાજેકજી બમનજી ગોરા. ..	૧
શેઠ મનચેરજી ફરાંમજી તંબોલી ..	૧
શેઠ મનચેરજી ફરાંમજી કોહલા. ..	૧
શેઠ બાજેકજી કુવરજી હાએવાએ. ..	૧

	નકલ.
શેઠ બાજેકજી જમશેદજી ગદેવીઆ.	૧
શેઠ મેરવાનજી હોરમજજી મેહેતા...	૧
શેઠ બાજેકજી સોરાબજી બારકર. ..	૧
શેઠ મેરવાનજી હોરમજજી કાપડીઆ.	૧
શેઠ મેરવાનજી દાદાભાઇ નવસારીવાલા	૧
શેઠ મેરવાનજી બસલાજી બવરાંવાલા.	૧
શેઠ બાજેકશા જંહાંગીરશા તાલેયારખાં.	૧

ર

રાહનુમાય માજદીઅસનાંન સભા. ..	૨
દથાતુર રૂસતમજી કેકોબાદજી મેહરજી રાંણાનાં.	૧
શેઠ રૂસતમજી હોરમજજી પેસતનજી બાટલીવાલા..	૨
શેઠ રૂસતમજી કોશાભાઇ શેઠના. ..	૨
શેઠ રૂસતમજી સોરાબજી કેખેસરીવાલા	૨
શેઠ રૂસતમજી વીકાજી મેહેરજી....	૧
શેઠ રૂસતમજી અરદેશરજી વાડીઆજી	૧
શેઠ રતનજી ફરદુનજી પારખ.. ..	૧
શેઠ રૂસતમજી બમનજી સકલાતવાલા	૧
શેઠ રૂસતમજી કાવશજી બાહદુરજી..	૧
શેઠ રતનજી જમશેદજી જશાવાલા..	૧
શેઠ રૂસતમજી બાજેકજી રાઇઠર...	૧
શેઠ રતનજી રૂસતમજી રાણા.. ..	૧
શેઠ રૂસતમજી જમશેદજી બામબોટ.	૧
શેઠ રૂસતમજી પેસતનજી બીલીમોરીઆ	૧
શેઠ રૂસતમજી ફરામજી બાડન.. ..	૧
શેઠ રૂસતમજી દાદાભાઇ પાલખીવાલા.	૧
શેઠ રૂસતમજી હોરમજજી બાજુ ..	૧
શેઠ રૂસતમજી ફકીરજી પરેલવાલા ..	૧
શેઠ રતનજી ખરશેદજી બોમ્બરા. ..	૧
શેઠ રૂસતમજી બેહલજી દારાશા પતા પતીના.	૧
શેઠ રૂસતમજી જીવાજી બાજેકજી હાં સબરન.	૧
શેઠ રૂસતમજી નાનાભાઇ થાનેવાલા..	૧
શેઠ રૂસતમજી હોરમજજી સરાફ. ..	૧
શેઠ રૂસતમજી બેહલજી.	૧
શેઠ રૂસતમજી બરજોરજી બીડાઇવાલા.	૧

લ

શેઠ લવજીભાઇ રૂસતમજી શેઠના ..	૧
શેઠ લીમજી જમશેદજી બાટલીબોઇ.	૧
શેઠ લીમજી દીનશાજી ફરદુનજી. ..	૧

નકલ.

રા

શેઠ સોરાબજી સાપુરજી બંગાલી .. ૧૫
શેઠ સોરાબજી નવરોજજી જમશેદજી વાડીઆજી ૧
શેઠ સાપુરજી જીવાજી વાછા ૧
શેઠ સોરાબજી ફરામજી પટેલ ૧
શેઠ સાપુરજી જમાજી ભાવનગરીઆ . ૧
શેઠ સોરાબજી ધનજીભાઈ પટેલ .. ૧
શેઠ સોરાબજી ફરામજીની કુંપની .. ૧
શેઠ સોરાબજી હોરમજજી બાટલીવાલા. ૧
શેઠ સોરાબજી કામસજી પાંડીવાલા .. ૧
શેઠ સોરાબજી જમશેદજી સકલાતવાલા ૧
શેઠ સોરાબજી બેજનજી તુરકી. . ૧
શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી નરીમાન .. ૧
શેઠ સોરાબજી ફરામજી સાટીનના .. ૧
શેઠ સાપુરજી રતનજી શેઠના . .. ૧
શેઠ સોરાબજી બેરામજી કોલા. .. ૧
શેઠ સોરાબજી હીરજીભાઈ પટેલ. .. ૧
શેઠ સોરાબજી કાવશજી ટાટા ૧
શેઠ સોરાબજી બરજોરજી જશાવાલા. ૧
શેઠ સોરાબજી રૂસતમજી મેમવાલા .. ૧
શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જોલવાલા .. ૧
શેઠ સોરાબજી કાવસજી જુસબશેઠ .. ૧
શેઠ સોરાબજી હોરમજજી સરાફ .. ૧

હ

શેઠ હીરજીભાઈ તથા ફરામજી હોરમજજી શેઠના ૧૦

નકલ.

શેઠ હોરમજજી અરદેશર હોરમજજી વાડીઆજી ૫
શેઠ હોરમજજી નવરોજજી સકલાતવાલા ૩
શેઠ હોરમજજી જંહાંગીરજી દાદીશેઠ . ૨
શેઠ હોરમજજી જમશેરજી વાડીઆજી. ૧
શેઠ હીરજીભાઈ મેરવાંનજી વાડીઆજી. ૧
શેઠ હોરમજજી મેરવાંનજી સરાફ .. ૧
શેઠ હોરમજજી તથા એદલજી સોરાબજી બાટલીવાલા ૧
શેઠ હીરજીભાઈ બરજોરજી બાટલીવાલા. ૧
શેઠ હોરમજજી કોસાભાઈ ધનજીભાઈ. ૧
શેઠ હોરમજજી મોટાભાઈ દલાલ . ૧
શેઠ હોરમજજી મીઆજી કરંજીઆ .. ૧
શેઠ હીરજીભાઈ ફરામજી કોપર .. ૧
શેઠ હોરમજજી સાપુરજી પાવરી. .. ૧
શેઠ હોરમજજી બાબીકજી સીંગારા .. ૧
શેઠ હોરમજજી બરજોરજી ગજદર .. ૧
શેઠ હોરમજજી બરજોરજી કપતાન .. ૧
શેઠ હીરજીભાઈ રતનજી મીસતરી .. ૧
શેઠ હોરમજજી બેરામજી રાણા ૧
શેઠ હોરમજજી ફરામજી વારદીન . .. ૧
શેઠ હોસંગજી હોરમજજી ખરાસ .. ૧
શેઠ હોરમજજી બેરામજી મુસ ૧
શેઠ હોરમજજી એદલજી દાવર . .. ૧
શેઠ હોરમજજી રતનજી મુસ ૧
શેઠ હોરમજજી બેજનજી દસતુર .. ૧
શેઠ હોરમજજી બરજોદજી મેજર . .. ૧
શેઠ હોરમજજી પેસતનજી મોથવાલા . ૧
શેઠ હોરમજજી જમશેદજી ઈસકરૂવાલા ૧

શ્રી પુણાં ખાતે ખરીદ કરનારા સાહેબોનાં નામ.

નકલ.

શ્રી આનરએબલ ખાંનબાહદુર શેઠ પદમજી પેસતનજી ૩
દસતુર તેહમુલજી મીનોચેરજી હોજદાર ૧
શેઠ દોરાબજી પેસતનજી ૨
શેઠ ફરામજી એદલજી ૧
શેઠ સોરાબજી મેહરવાનજી ૧
શેઠ જમાસજી શાપુરજી લાલા ૧
શેઠ [illegible] કાવસજી હાથીદારૂ . .. ૧

નકલ.

શેઠ દીનશાજી પેસતનજી ૧
શેઠ જમશેદજી એદલજી કેમેસરીવાલા ૧
શેઠ દાદાભાઈ પાલનજી લેદવાર . .. ૧
શેઠ મેહરવાનજી ખરશેદજી બારકર — ૧
શેઠ રતનજી દીનશાજી પદૂચા . .. ૧
શેઠ દોરાબજી હોરમજજી કુદાર . .. ૧
શેઠ પીરોશા પેસતનજી ૧
શેઠ પાલનજી નસરવાનજી ફરાસખાન . ૧

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY New Delhi

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY,
NEW DELHI

Catalogue No. 891.53/Sun - 34173

Author— Sunjana, P.D.B.

Title— Dinkard. Vol.I.

Borrower No.	Date of Issue	Date o Return